

JEZUS MET HEERLIJKHEID EN EER

GEKROOND

VERKLARING
van het
BOEK DER OPENBARING

DEEL VI

*

door G.Vooy's

UITGEGEVEN IN EIGEN BEHEER

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Gaat uit en aanschouwt, gij dochteren van Sion! de Koning Salomo met de kroon waarmee Zijn moeder Hem kroonde op de dag Zijner bruiloft en op de dag der vreugde Zijns harten.

Hooglied 3 : 11.

Inleiding

op de

laatste twee hoofdstukken.

Ten opzichte van alle vorige geopenbaarde zaken willen wij er nog aan herinneren, dat wij reeds bij de allereerste aanvang van de verklaringen de aandacht gevestigd hebben op de telkens terugkerende jubelliederen na de verschillende openbaringen.

Daarbij hebben wij erop gewezen, dat naarmate de glorie van het verlossingswerk van de Heere Jezus zich hoger gaat openbaren, ook de triomfgezangen en de Halleluja's der verlostten steeds sterker worden. Dit is op velerlei wijze gebleken, maar zal nu voorts op onbeschrijfelijke wijze geopenbaard worden als de glorie van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en de glorie van het nieuwe Jeruzalem in de volgende twee hoofdstukken als in een vergezicht voor de ogen van de strijdende Kerk gesteld zullen worden. Daar zullen de goddelozen part noch deel aan hebben. Daar hebben zij niets mee te maken.

Zolang het oordeel nog niet voltrokken is en zij nog in deze tijdsbedeling leven en nog in het heden der genade gelaten worden, kan deze openbaring hun alleen nog dienen om hen tot jaloersheid te verwekken of zij misschien nog ter elfder ure tot bekering mochten komen of misschien nog door de schrik des Heeren bewogen mochten worden tot het geloof.

Na het einde van de tijdsopenbaring zal hun oorlog voeren tegen God en tegen de Gemeente van de Heere Jezus Christus voor niemand van hen in der eeuwigheid meer mogelijk zijn.

God zal alsdan voor Zijn uitverkorenen alles en in allen zijn en de goddelozen zullen geworpen worden in de poel des vuurs.

De volgende twee hoofdstukken zullen uitsluitend een openbaring zijn voor de uitverkorenen zowel van engelen als mensen.

Daarin zal voor hen een zo volkomen en eeuwige gelukzaligheid geopenbaard worden, dat ze in feite met geen pen te beschrijven is. Toch zal ze voor de strijdende Kerk onder woorden gebracht worden.

De mogelijkheid voor de goddelozen om alsdan nog ooit tot bekering te komen zal voor eeuwig voorbijgegaan zijn.

Het zal de openbaring der herschepping zijn. Hierin zal op bijzondere wijze de steeds hoger stijgende glorie der openbaring der heerlijkheid Gods geopenbaard worden.

In de aanvang van dit boek der Openbaring is in de openbaring des Vaders reeds als in een vergezicht (in de ontsluiting der zegelen van het verzegelde Boek) iets geopenbaard van de zaligheid der verlost en der uitverkoren engelen, die voor hen bereid is in en door de overwinning van het Lam. Maar dat was nog maar een schaduwbeeld van de werkelijkheid.

Voorts, in de openbaring des Zoons, toen de triomferende Ruiters op het witte paard (het Lam) gezien werd op de berg Sion en met Hem de 144000 gekochten van de aarde, het nieuwe gezang reeds zingende voor de Troon onder begeleiding van het citserspel der uitverkoren engelen, was de glorie der heerlijkheid der gezaligden reeds zeer hoog gestegen.

Maar in de openbaring des Heiligen Geestes zijn de verlost en door Johannes gezien staande aan de glazen zee, met vuur gemengd. Oorspronkelijk was deze zee kristal gelijk. - 4 : 6.

Nu zijn zij wederom in het bezit gesteld van de citsers Gods, die zij in de zondeval verloren hadden. - 4 : 8 en 15 : 2. In hún jubelen had het er reeds enigermate de schijn van dat nu het hoogste toppunt der gelukzaligheid voor hen bereikt was. Want zij brachten reeds de grote en wonderlijke werken van de Heere, de almachtige God, in het geding, juichende: "Rechtvaardig en waarachtig zijn Uw wegen, Gij Koning der heiligen!" - 15 : 3. Maar toen door Johannes (in de voorbereiding der openbaring der heerlijkheid des Drieënigen Gods) gehoord werd "als een stem ener grote schare en als een stem van vele wateren en als een stem van zware donderslagen,

zeggende: Halleluja, want de Heere, de almachtige God, heeft het Koningschap aanvaard” - 19 : 6. vert. N.B.G. - was er voor de strijdende Kerk blijkbaar geen twijfel meer aan of dit was de hoogste openbaring der gelukzaligheid der uitverkorenen. Dit temeer, omdat nu de bruiloft des Lams gekomen was. Bovendien, omdat haar daarna (in hoofdstuk 20) Zijn triomfen geopenbaard zijn, namelijk over Zijn en hun vijanden.

Nochtans, ondanks al deze openbaringen der gelukzaligheid, blijkt er voor hen nog zeer veel verborgen gebleven te zijn. Want de glorie van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en de glorie van het nieuwe Jeruzalem (dat is de heerlijkheid van de bruiloftszaal) is tot nu toe voor hen nog verborgen gebleven. En bovenal, de eeuwigdurende stroom van levend water, klaar als kristal, voortkomende uit de Troon Gods en des Lams, is hun nog niet getoond. Deze heerlijkheid en deze glorie zullen in de volgende twee hoofdstukken geopenbaard worden, opdat hierdoor de glorie Gods in Zijn Christus ten allerhoogsten toppunt gevoerd zal worden.

Nu wij al deze dingen zo weergegeven hebben en ook ongelovigen hiervan kennis zouden kunnen nemen, zullen velen van hen ongetwijfeld menen dat Johannes een beetje in de war is geraakt of althans wij, die verklaard hebben hetgeen hij gezien heeft. Ja zelfs voor de gelovigen die in beginsel reeds iets gesmaakt hebben van de liefde en de genade Gods in de Heere Jezus Christus, moet het als een luchtspiegeling zijn die hun voor ogen gesteld wordt.

Al dezen antwoorden wij: Dit alles is pas een beginsel van de zaligheid en de heerlijkheid die eenmaal geopenbaard zullen worden. ”Want hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, heeft God bereid dien die Hem liefhebben.” - 1 Corinthe 2 : 9. ”Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest, want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods.” - 1 Corinthe 2 : 10.

”De HEERE ontmoet de vrolijke en die gerechtigheid doet degenen die Uwer gedenken op Uw wegen.” - Jesaja 64 : 5.

Zelfs voor Johannes scheen de grens van zijn gelovig verwachten bereikt te zijn, want de Heere heeft hem nadien wederom tot tweemaal toe moeten betuigen, dat Zijn woorden waarachtig en getrouw zijn. Voorheen reeds in 19 : 9 en daarna in 21 : 5 en in 22 : 6.

En hoe hoog ook zelfs zijn spanning is gestegen, is gebleken toen hij, nadat hij deze dingen gehoord en gezien had, zelfs is nedergevallen voor de voeten van de engel die hem deze dingen toonde, om hem te aanbidden. - 22 : 8.

Het ongelooflijke dat tot dusverre geopenbaard is en nu vervolgens nog geopenbaard zal worden, zal eenmaal waarachtige werkelijkheid worden voor alle uitverkorenen van engelen en mensen.

HOOFDSTUK 21

- 1 *En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde; want de eerste hemel en de eerste aarde was voorbijgegaan en de zee was niet meer.*

Zeer veel van hetgeen tot nu toe aan de dienstknechten van de Heere Jezus (door middel van Zijn dienstknecht Johannes) geopenbaard is, heeft betrekking gehad op de tijd, op de dingen die (in de tijd) haast geschieden moeten.

Dit alles is *voorbijgegaan* en zal *voorbijgegaan* zijn, als het grote eindoordeel dat eenmaal geopenbaard zal worden, gekomen zal zijn. Zelfs in de openbaring van dit oordeel zal er geen tijd meer zijn.

Daarom is het van zo buitengewoon veel betekenis, dat Johannes nu bij de aanvang van deze nieuwe openbaring niet zegt: 'En ná dezen zag ik'. Hiervoor was (naar onze natuurlijke begrippen) zoveel reden geweest, omdat het een openbaring is die Johannes onmiddellijk heeft ontvangen nadat aan hem het eindoordeel geopenbaard was, nadat hij gezien had dat de aarde en de hemel weggevloden waren. - 20 : 11. Wat had er nu nog meer voor de hand gelegen dan dat Johannes ook nu gezegd had: "En na dezen zag ik", zoals hij dit reeds meerdere malen gezegd heeft. - 4 : 1; 7 : 1; 7 : 9; 18 : 1.

Of ook in 19 : 1: "Na dezen hoorde ik." Wij hebben meerdere malen bij het voorkomen van deze woorden de nadruk gelegd op de belangrijkheid ervan.

Zelfs op het verschil tussen: "én na dezen zag ik" en op een andere plaats: "ná dezen zag ik" zonder het verbindingswoordje én; of ook als Johannes zonder meer zoals nu in onze tekst gezegd heeft: *En ik zag*.

Nu kunnen we wel gemakkelijk aan deze opmerkingen, als van geen betekenis zijnde, voorbijgaan, de schouders ophalen en bij onszelf zeggen of denken: al dat zich bezighouden met zulke onbelangrijke zaken heeft geen enkele zin, het is maar

hoe Johannes het te boek heeft willen stellen.

Ook wij zouden dit onmiddellijk toestemmen, als het mensenwoorden betrof. Maar nu het 't Woord van God betreft, achten wij dat iedere letter of op z'n minst ieder woord van meer betekenis is dan alle geleerde woorden van alle geleerde mensen tezamen. Ja van oneindig meer betekenis dan alle hooggeleerde betogen die door godgeleerden over een of ander Bijbels onderwerp gehouden zijn.

Ten opzichte van ons tekstgedeelte, *en ik zag*, zeggen wij: Johannes kón nu niet zeggen: "Na dezen zag ik", nog veel minder: "Én na dezen zag ik", want als hij *de nieuwe hemel en de nieuwe aarde ziet, is de eerste hemel en de eerste aarde voorbijgegaan en de zee was niet meer*.

Dit betekent, dat de geschapen tijdsbedeling voorbijgegaan is en dat het hem vergund wordt een blik in de eeuwigheid te slaan, waar geen tijd meer zijn zal. Daar zal dus ook van geen 'na dezen' meer sprake kunnen zijn. En daarom zegt hij zonder meer: *En ik zag*.

Nog veel minder kon hij gezegd hebben: "én na dezen zag ik", het woordje 'en' zou alsdan als een verbindingsschakel gefunctioneerd hebben tussen het eindoordeel en deze nu te openbaren heerlijkheden.

Wanneer we nog naar enige verbinding zouden willen zoeken tussen deze en de voorgaande openbaringen, zou deze misschien nog gevonden kunnen worden in hoofdstuk 12. Aldaar is aan Johannes ook een blik in de eeuwigheid gegeven. Maar toen was het voortdurend: "En er werd, en er werd en er werd gezien."

Nu wordt echter aan Johannes zelf een blik in de eeuwigheid gegeven. Wij die in de geschapen tijd geboren zijn, hebben niet het minste besef van eeuwigheid. Wanneer we erover denken, kunnen we het toch niet laten om met miljarden jaren of eeuwen te rekenen. Nochtans worden wij met de eeuwig-

heid bekendgemaakt, maar zoals zij in God bestaat. Want Hij wordt genaamd: "Vader der eeuwigheid." - Jesaja 9 : 5. Uit Hem is de geschapen tijd voortgekomen. Ook de hemel en de aarde met alle zichtbare en onzichtbare dingen.

Als de eerste hemel en de eerste aarde voorbijgegaan zullen zijn, zal ook de geschapen tijd voorbijgegaan zijn. Want in de herschepping van hemel en aarde zal God ook deze de nooit begonnen en nimmermeer eindigende eeuwigheid binnenleiden.

Voor de eeuwige God is het eeuwige, onveranderlijke en ondeelbare eeuwigheid die niet in tijdsperioden te verdelen is. Hij is gisteren en heden Dezelfde tot in der eeuwigheid. Uit Hem is de tijd slechts voortgekomen zoals een lichtstraal uit de zon voortkomt. De zon verandert hierdoor in het minst niet, maar haar lichtstraal wordt wel een weinig tijds gezien. En of nu de geschapen tijd zes- of zeventuizend jaren duren zal of geduurd heeft, of zoals de onderzoekers dezer eeuw (die echter in Gods Woord tot dwazen gerekend worden - 1 Corinthe 1 : 20) willen beweren dat het heelal miljarden jaren bestaan heeft, dit alles doet niets ter zake, de tijd blijft ten opzichte van de nooit begonnen en nimmer eindigende eeuwigheid maar een voorbijligende schaduw, als een damp die voor een weinig tijds gezien wordt. Niet meer dan een voor een ogenblik uitschietende lichtstraal uit de eeuwige majesteit des Allerhoogsten. Zo hebben wij, nietige aardwormen, 'de tijd' te zien.

Daarom zegt Johannes (nu de tijd weggegaan is) zonder meer:
En ik zag.

Hetgeen hij gezien heeft betreffende de openbaring der oorsprongen en betreffende hetgeen is (de tijd waarin Johannes deze dingen te boek stelde) en betreffende hetgeen geschieden zal na dezen - 1 : 19 - (de wederwaardigheden der strijdende Kerk) dit alles is nu *voorbijgegaan* nu hem een blik in de eeuwigheid gegeven wordt.

Daarom zijn deze drie woorden: *en ik zag* van zo overweldi-

21 : 1

gende betekenis.

Doch niet alleen hierom maar ook om hetgeen hij zag, want hij zag *een nieuwe hemel en een nieuwe aarde*.

Wat moeten wij, nietige mensen, hieronder verstaan? Is het voorzover het *de nieuwe hemel* betreft alleen het blauwe hemelgewelf dat zich boven onze hoofden uitspant? Of moeten wij hieronder meer verstaan?

En *de nieuwe aarde*, welke voorstelling moeten wij ons daarvan maken, als *de zee er niet meer zijn zal*?

Wij zullen deze vragen, zolang wij in de tijd vertoeven, niet ten volle kunnen beantwoorden. Want nu is ons kennen nog ten dele en profeteren wij nog ten dele. "Doch wanneer het volmaakte gekomen zal zijn, dan zal hetgeen ten dele is tenietgedaan worden." - 1 Corinthhe 13 : 9 en 10. Voor onze kennis die ten dele is, willen wij de Heilige Schrift onderzoeken.

Ten opzichte van de geopenbaarde dingen staat dit echter vast, dat God in den beginne de hemel en de aarde geschapen heeft en dat God zag, dat alles wat Hij gemaakt had, zeer goed was. - Genesis 1 : 1 en 31a. Evenzo, dat de schepping aan de ijdelheid onderworpen is geworden, niet gewillig, maar om diens wil die haar hieraan onderworpen heeft. - Romeinen 8 : 20. Ook weten wij, dat het ganse schepsel zuchtende is geworden en als in barensood verkeert, op hoop dat het vrijgemaakt zal worden van de dienstbaarheid der verderfenis (waaraan het om onzer zonden wil onderworpen is) tot de vrijheid der heerlijkheid van de kinderen Gods. - Romeinen 8 : 21 en 22.

Nu blijken wij vanuit onze aardse overleggingen van mening te zijn, dat de eeuwige en allerhoogste Majesteit niet kán zijn zonder de hemel en zonder alle overige schepselen. Zonder hierbij te bedenken, dat God in Zijn vrijmacht alle dingen naar Zijn eeuwig onafhankelijk en vrij welbehagen geschapen heeft tot verheerlijking van Zichzelf, "willende Zijn toorn bewijzen en Zijn macht bekendmaken." - Romeinen 9 : 22. "En opdat

21 : 1

Hij zou bekendmaken de rijkdom Zijner heerlijkheid over de vaten der barmhartigheid, die Hij tevoren bereid heeft tot heerlijkheid." - Romeinen 9 : 23.

Omdat wij vanwege de zonden verduisterd geworden zijn van verstand, zijn wij er ons zo weinig van bewust, dat de Hoge en Verhevene in de eeuwigheid woont - Jesaja 57 : 15a - en dat Hij in Zichzelf de Volkomene, de Volmaakte en de Volzalige is Die geen enkel schepsel van node heeft om Zijn heerlijkheid en Zijn zaligheid aan te vullen of voller te maken.

Dát Hij schepselen geformeerd heeft, is voortgekomen uit Zijn eeuwig en vrijmachtig welbehagen en ter ere van Zijn Naam. "Dit alles heeft immers Mijn hand gemaakt en zo is dit alles ontstaan, luidt het Woord des HEEREN." - Jesaja 66 : 2 (vert. N.B.G.).

Uit dit alles kan blijken, als Johannes zegt: *En ik zag een nieuwe hemel*, dat dit dan ook *de hemel* betreft die in den beginne door God geschapen is. - Genesis 1 : 1. Ja *de hemel* die God tot Zijn Troon gesteld heeft. En ook als hij zegt: *En ik zag een nieuwe aarde*, dat dit *de aarde* betreft die Hij tot een voetbank Zijner voeten gesteld heeft.

Nu heeft het er voor ons beperkte en verduisterde verstand de schijn van, dat het onmogelijk is dat *de hemel* waarin God en de heilige engelen wonen en die God tot Zijn Troon gesteld heeft, óók aan de ijdelheid onderworpen zou zijn, zodat ook die vrijgemaakt zal moeten worden van de dienstbaarheid der verderfenis. En toch blijkt dit o.a. beslissend uit Romeinen 8 : 19 t/m 22.

Ten eerste vloeit deze twijfel hieruit voort, dat wij *de hemel* die God tot Zijn Troon gesteld heeft, waarin de heilige engelen wonen en waarin ook de kinderen Gods zullen zijn na hun sterven, zo moeilijk als een schepping Gods kunnen zien. Doch dit niet alleen, maar ten tweede zien wij *de hemel* der heerlijkheid zo hoog, zo heilig en zo onaantastbaar, dat wij niet kunnen geloven, dat ook daar de vrede verstoord is geworden.

Maar waarom geloven wij Genesis 1 : 1 niet, dat God in den beginne *de hemel* geschapen heeft? We geloven toch wél, dat God *de aarde* geschapen heeft?

En waarom geloven we niet dat het ganse schepsel tezamen zucht en dat zij tezamen als in barensood zijn tot nu toe? Terwijl de Heilige Schrift dit toch uitdrukkelijk onderwijst. - Romeinen 8 : 22.

En waarom geloven we niet hetgeen Gods Woord ons onderwijst in Openbaring 12 : 7: "En er kwam oorlog in *de hemel*?"

En waarom geloven we niet dat Michaël en zijn engelen oorlog hadden te voeren tegen de draak en zijn engelen? Dit komt, omdat ons verstand verduisterd is en omdat onze zinnen verblind zijn, zodat wij geen flauw idee meer hebben van de dingen die bij God te doen zijn. Dit bewijst ook de verklaring die zelfs de Statenvertalers van deze tekst (12 : 7) geven. Zij verklaren van die oorlog in *de hemel*, dat hij de strijd uitbeeldt, die de Ariaanse keizers en met hen de andere ketterse koningen tegen Christus en Zijn leden gestreden hebben. Ja zij brengen zelfs de mohammedanen hierbij in het geding. Zie hun kanttekeningen (noot 18) op deze oorlog.

Maar wij achten al deze teksten zo ondubbelzinnig en zo overtuigend, dat er onzerzijds niet de minste twijfel over bestaat. Of moeten we er ten overvloede nog het getuigenis van Judas aan toevoegen, dat de engelen die hun beginsel niet bewaard hebben, hun eigen woonstede verlaten hebbende, door God overgegeven zijn om bewaard te worden tot het oordeel des groten dags? - Judas : 6.

Wij zijn er ons van bewust, dat onvoorstelbaar veel tegenwerpingen hiertegen ingebracht kunnen worden, zoals: Is er geen *hemel* der heerlijkheid van waaruit de Heere Jezus is nedergedaald en waarheen Hij ook na Zijn victorie is heengevaren?

En de profeet Elia, waarheen is hij gegaan, toen hij ten *hemel* is opgenomen?

Welke *hemel* is het, van waaruit Jakob de engelen in een

21 : 1

droomgezicht heeft zien op en neder klimmen?

Of die ook Stefanus geopend heeft gezien en Jezus staande aan de rechterhand Gods?

En wat is de derde *hemel* waarin Paulus opgetrokken is geweest?

Het is in deze wel belangrijk, dat als Paulus de opstanding der doden in het geding brengt, hij er de aandacht op gevestigd heeft, dat zij die in Christus gestorven zijn, het eerst zullen opstaan en dat daarna wij die levend overgebleven zijn, tezamen met hen opgenomen worden, in de wolken, de Heere tegemoet. - 1 Thessalonicensen 4 : 16 en 17.

Ook Openbaring 11 : 12 spreekt aldus: "En zij hoorden een grote stem uit *de hemel*, die tot hen zeide: Komt herwaarts op. En zij voeren op naar *de hemel* in de wolk."

Wij zouden nog veel meer tegenwerpingen in het geding kunnen brengen. Maar ook nog meerdere dingen die vóór de herschepping ook van *de hemel* pleiten. Maar op al deze tegenwerpingen antwoorden wij, dat ook ons kennen in deze maar ten dele is. - 1 Corinthe 13 : 9 - en dat de verborgen dingen voor de Heere onze God zijn, maar de geopenbaarde voor ons en onze kinderen - Deuteronomium 29 : 29 - zoals wij die o.a. aangewezen hebben uit Romeinen 8 : 19 t/m 22. Een van die verborgenheden is b.v. ook, dat de Heere Jezus tot de moordenaar aan het kruis gezegd heeft: "Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn," En ook dat Johannes (na het blazen der laatste bazuin - 11 : 15) het Lam gezien heeft op de berg Sion. - 14 : 1a. En dat Johannes (in de openbaring des Heiligen Geestes) de overwinnaars aanvankelijk gezien heeft staande aan de glazen zee. - 15 : 2.

Hoe dit alles ook zijn moge, wij willen en kunnen op al deze verborgenheden niet dieper ingaan, opdat wij ze vanwege ons geringe bevattingsvermogen niet ontheiligen zouden. Dit te meer als wij letten op *déze* verborgenheid, hoe het mogelijk is

21 : 1

dat de satan nog in het midden der kinderen Gods aanwezig kan zijn. Ja ook te midden der heilige engelen om zich aldaar voor de Heere te stellen blijkens Job 1 : 6 en 38 : 7.

Bovendien heeft het er blijkens Job 2 : 1 de schijn van dat de satan aldaar nog een vrije in- en uitgang had.

Hoe zouden wij in onze lage staat en in onze onwetendheid toch over de staat en de stand des *hemels* kunnen spreken als het zo gelegen is.

Dit staat evenwel vast, Johannes zag een *nieuwe hemel*. Niet een 'ver'nieuwde hemel of een nieuw uitspansel (het uitspansel waarin de sterren geplaatst zijn - Genesis 1 : 17 - hoewel God dit uitspansel hemel noemde - Genesis 1 : 8a) maar uitdrukkelijk zag Johannes *een nieuwe hemel*. Daarom is het zo verbazingwekkend, dat Johannes niet zegt: 'En ik zag nieuwe hemelén,' in het meervoud.

Hieruit blijkt, dat deze er in de éne herschepping van *hemel en aarde* niet zullen zijn zoals ze door ons in de geschapen tijd gezien worden. Want de hemelén die nu zijn en de aarde zijn als een schat weggelegd om ten vure bewaard te worden. - 2 Petrus 3 : 7. Die zullen met een gedruis voorbijgaan en brandende versmelten. - 2 Petrus 3 : 10 t/m 12.

De nieuwe hemelen zullen er wel zijn in de herschepping aller dingen, want, vervolgt Petrus: "Wij verwachten, naar Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont." - 2 Petrus 3 : 13.

Maar deze nieuwe hemelen ziet Johannes als *één nieuwe hemel*. Dat betekent, dat de scheiding tussen hemel en aarde, zoals deze er nu is, er dan niet meer zijn zal.

Wij willen trachten dit duidelijk te maken door op een aantal geopenbaarde zaken die hiermee verband houden, de aandacht te vestigen, maar zijn dan wel genoodzaakt om in enige herhalingen te treden.

Vast staat dat God in den beginne *de hemel en de aarde* geschapen heeft én al hun heir. - Genesis 2 : 1.

21 : 1

Vast staat ook, dat onder dit heir niet alleen de zon en de maan en de sterren verstaan moeten worden, die God in het uitspansel geplaatst heeft, maar dat onder dit heir ook verstaan moet worden het hemelse heir der engelen. Dit blijkt beslissend uit 1 Koningen 22 : 19. Micha, de profeet, zegt aldaar: "En ik zag de HEERE, zittende op Zijn Troon en al het hemelse heir staande nevens Hem, aan Zijn rechter- en aan Zijn linkerhand."

Hierbij merken we op, dat onder het heir dat aan Zijn linkerhand stond zich ongetwijfeld de leugengeest bevonden heeft die uitgegaan is om tot een leugengeest te zijn in de mond van al Achabs profeten. - 1 Koningen 22 : 22. En dit gezicht heeft Micha gezien ondanks het feit dat God *de hemel* tot Zijn Troon gesteld heeft. - Jesaja 66 : 1.

Ten eerste blijkt uit Genesis 1 : 1 en 2 : 1, dat ook *de hemel* een schepping Gods is, maar eveneens dat, hoewel God deze schepping tot Zijn Troon gesteld heeft, ook deze schepping (vanwege de opstand van een groot deel der engelen) aan de ijdelheid onderworpen is geworden. Dit hebben wij reeds aangetoond uit Romeinen 8 : 19 t/m 22.

Echter niet zo, dat ook de heilige engelen zouden zuchten en dat *de hemel* als in barensood zou verkeren. Maar wel zo, dat de heilige engelen zich verblijden over één zondaar die zich bekeert en dit is een teken, dat ook zij zich op zeer bijzondere wijze verblijden zullen, als de schepping vrijgemaakt zal worden van de dienstbaarheid der verderfenis, waaraan zij onderworpen is.

Daarom als Johannes zegt: *En ik zag een nieuwe hemel*, dan is daar ongetwijfeld ook onder begrepen de hemel der hemelen waarin het God behaagd heeft Zijn Troon te vestigen. Want in die *nieuwe hemel* zal de satan geen toegang meer hebben, zoals hij die in de eerste *hemel* wel gehad heeft blijkens Job 1 : 6 en 2 : 1 en 1 Koningen 22 : 19 t/m 22.

Vandaar het veelbetekenende woord *want* in onze tekst: *Want*

de eerste hemel en de eerste aarde waren voorbijgegaan.

Het is evenwel te begrijpen en het ligt ook voor de hand, dat wij er niet zo gemakkelijk toe kunnen komen om dit op deze wijze te verklaren. Wij hebben zo de indruk dat wij onder *de nieuwe hemel* niet veel anders willen of durven verstaan dan het hemelsblauw dat zich boven onze hoofden bevindt. Maar dan moeten we toch wel alle teksten die wij in het geding gebracht hebben, geweld aandoen om ze naar de mening van ons verduisterd verstand te verklaren.

Wij zijn er ons zo weinig van bewust, dat de hoogst geschapen engel in de hemel der hemelen in opstand gekomen is. En dat hij aldaar tot een duivel, tot een wederpartijder van God, de Allerhoogste, geworden is. Wij zijn er ons zo weinig van bewust, dat God in de eeuwigheid woont - Jesaja 57 : 15 - en dat Hij *de hemel* geschapen heeft tot Zijn eer en deze tot Zijn Troon gesteld heeft om van daaruit de heerlijkheid Zijner majesteit te openbaren.

Ongetwijfeld staat onze tekst in verband met Genesis 1 : 1: "In den beginne schiep God *de hemel en de aarde.*" Die *aarde* mag Johannes nu in herscheppingsglorie aanschouwen. Dit kan ook blijken uit de oorspronkelijke scheppingsopenbaring die in de eerste twee hoofdstukken van het boek Genesis vermeld is en uit de herscheppingsopenbaring die in de laatste twee hoofdstukken van de Bijbel vermeld is.

De aanvang van de scheppingsopenbaring is:

In den beginne schiep God *de hemel en de aarde.*

De aanvang van de herscheppingsopenbaring is:

En ik zag *een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.*

In beide mededelingen is nog niets van hun heerlijkheid te aanschouwen, waarmee God hen versieren zal. Dit wordt van beide pas in het vervolg geopenbaard. Voorzover het de herscheppingsopenbaring betreft, blijkt dit op zeer bijzondere wijze reeds uit vers 2, wanneer Johannes zegt: "En ik, Johannes, zag de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit *de hemel*, toebereid als een bruid die voor

21 : 1

haar man versierd is.”

Wij kunnen ons van al deze dingen maar een uiterst geringe voorstelling maken. Dit temeer als Johannes zegt: *En de zee was niet meer.*

Om er ons nog enige voorstelling van te kunnen maken, moeten we acht geven op wat er over deze dingen geschreven staat, namelijk: "Heft uw ogen op naar de hemel en aanschouwt de aarde beneden, want de hemel zal als een rook verdwijnen en de aarde zal als een kleed verouden." - Jesaja 51 : 6. "Gij zult ze veranderen als een gewaad en zij zullen veranderd zijn." - Psalm 102 : 27b. "Zij zal vallen en niet weder opstaan." - Jesaja 24 : 20c.

Dit werpt reeds enig licht op het verstaan van onze tekst. Wanneer de hemel als een rook verdwijnt (dit is dan bepaald het hemelsblauw dat zich boven onze hoofden welft) betekent dit, dat er na korte tijd niets meer van te zien is. Als de rook opgetrokken is, kan men niet eens meer zien dat er rook geweest is.

En de aarde zal als een kleed verouderen.

Een verouderd kleed kan soms nog wel enige tijd gebruikt worden (zoals dit met de versleten *aarde* in het laatste der dagen het geval zal zijn) maar op den duur moet het volkomen vernieuwd worden. Hierom achten wij, dat een volkomen *nieuwe hemel en een nieuwe aarde* door Johannes gezien worden. En wel zodanig, dat wij er ons geen voorstelling van kunnen maken.

Ten opzichte van *de nieuwe aarde* omdat *de zee er niet meer zal zijn* blijktens het besluit van onze tekst, terwijl de zeeën nu meer dan 2/3 van de aarde beslaan.

En ten opzichte van *de nieuwe hemel*, omdat het hemelsblauw als een rook verdwenen zal zijn. Van oorsprong maakte God dit uitspansel om scheiding te maken tussen de wateren die onder en die boven het uitspansel zijn. En de vergadering der wateren, die onder het uitspansel zijn noemde Hij zeeën. - Ge-

21 : 1

nesis 1 : 10.

Hieruit volgt (omdat in de herschepping van hemel en aarde *de zee er niet meer zijn zal*) dat er ook geen uitspannel nodig zal zijn om scheiding te maken tussen wateren en wateren. Hieruit volgt, dat in de herschepping hemel en aarde één zullen zijn. Want God zal alle dingen nieuw maken. - 21 : 5.

Dit houdt ongetwijfeld ook in, dat op *de nieuwe aarde* de wet van de zwaartekracht opgeheven zal zijn. Evenmin zal zij de verlichting van de zon van node hebben. Haar verlichting zal onbeschrijfelijk ver boven het licht der zon zijn. - 21 : 11.

Alle gezaligden, alle heilige engelen en mensen die *de nieuwe hemel en de nieuwe aarde* zullen beërven, zullen ongestoord verkeer tussen de hemel en de aarde hebben. Niet alleen voor wat het gezicht betreft, zoals b.v. Stefanus, vol zijnde des Heiligen Geestes, de heerlijkheid Gods aanschouwen mocht en Jezus ter rechterhand Gods - Handelingen 7 : 55 en 56 - maar ook zullen er geen afstanden meer zijn zoals wij die in onze vernederde staat kennen. Evenmin als die er waren voor Mozes en Elia, toen zij op de berg der verheerlijking door Petrus en Jakobus en Johannes gezien zijn. - Mattheüs 17 : 3.

Evenmin als deze er voor de engelen ooit geweest zijn. - Lukas 1 : 11; Johannes 1 : 52.

Het zal in de herschepping van *hemel en aarde* overal *hemel* zijn, waar alle gezaligden, engelen en mensen, elkaar tot in alle eeuwigheden zullen ontmoeten, als om strijd God verheerlijkende.

De oude *aarde*, ja zelfs de oude *hemelen*, zoals deze er voor de herschepping geweest zijn, zullen niet eens meer in hun gedachten opkomen. Want *de eerste hemel en de eerste aarde zullen voorbijgegaan zijn* zegt onze tekst.

Aldaar zal ook geen nacht zijn. Ook dit kunnen wij ons maar moeilijk voorstellen. Geen morgen, geen middag, geen avond, geen nacht, geen dagen, weken, maanden of jaren meer. Geen zon- of feestdagen meer, maar een ononderbroken, eeuwigdurende, onvoorstelbare vreugde en blijdschap in God.

21 : 1

Het vrome volk, in God verheugd,
zal huppelen van zielevreugd,
daar zij hun wens verkrijgen.
Hun blijdschap zal dan onbepaald,
door 't licht dat van Zijn aanschijn straalt,
ten hoogsten toppunt stijgen.

Psalm 68 : 2a

Alle ijdele dingen waaraan wij in dit leven zo gehecht zijn, onze huizen, meubelen, kleren, landerijen, bossen, meren, rivieren, alle lustoorden, alle auto's, alle plezierjachten, caravans, tweede huizen, alle televisietoestellen, ja alles waaraan de meeste mensen hun hart verpand hebben, zal eenmaal brandende versmelten.

"Dewijl dan deze dingen alle vergaan, hoedanigen behoort gij te zijn in heilige wandel en godzaligheid!" - 2 Petrus 3 : 11.

"Gij, die een even dierbaar geloof met ons verkregen hebt door de rechtvaardigheid van onze God en Zaligmaker Jezus Christus." - 2 Petrus 1 : 1b.

"Maar wij verwachten, naar Zijn belofte, *nieuwe hemelen en een nieuwe aarde*, in dewelke gerechtigheid woont." - 2 Petrus 3 : 13.

Als nu de apostel zegt *nieuwe hemelen*, in het meervoud, dan blijkt daaruit, dat daaronder ook verstaan kan worden het uitspansel waarin God de zon, de maan en de sterren gesteld heeft. - Genesis 1 : 16 en 17. Van de meeste sterren en planeten wordt door de sterrenkundigen verondersteld, dat het dorre oorden en steenmassa's zijn. Maar omdat God alle dingen nieuw zal maken, kan het zijn, dat ook zij elk voor zich paradijsheerlijke lustoorden zullen worden, die zonder afstanden voor alle gezaligden te bereiken zullen zijn, om ook hierin God tot in alle eeuwigheden te verheerlijken. Dit weten we evenwel niet.

Wel weten we, dat onze Heere Jezus tot Zijn discipelen gezegd heeft: "In het huis Mijns Vaders zijn vele woningen." - Johan-

21 : 1

nes 14 : 2a.

In elk geval zal de zaligheid der gezaligden zo groot zijn, dat zij iedere verwachting verre overtreffen zal. "Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklimmen heeft God bereid dien, die Hem liefhebben." - 1 Corinthe 2 : 9.

En omdat er op *de nieuwe aarde geen zeeën* meer zullen zijn, zullen er ook geen wolken meer zijn. Geen dreigende wolken, waaruit donderslagen en bliksemen voortkomen. In dit opzicht zal het zijn als op *de eerste aarde* voor de zondeval.

Bij de verklaring van 12 : 1b hebben wij gezegd dat er vóór de zondeval geen wolken aan de hemel geweest zijn. Dit blijkt uit Genesis 2 : 5 en 6. En toen Adam en Eva na hun overtreding van Gods gebod wolken aan de hemel hebben zien opkomen, moet dit voor hen ongetwijfeld een benauwenis en als een dreigend oordeel geweest zijn.

Dit is de waarachtige werkelijkheid geworden voor alle mensen die in de watervloed die God over de wereld gebracht heeft in de dagen van Noach, omgekomen zijn. Ook voor de Kanaänieten die de Heere voor het aangezicht van Jozua verdelgd heeft. - Jozua 10 : 11.

Dit was reeds eerder ervaren door Farao en zijn volk, omdat zij Gods volk onderdrukt hadden en weigerden het te laten trekken. - Exodus 9 : 22 t/m 26.

En ook nog heden ten dage, als de lucht met wolken bedekt is en de golven der zee worden opgezweept door stormen die ook razen langs de huizen en over de velden, is dit een openbaring van Gods toorn, van Zijn heilig misnoegen over de zonden. En dit ondanks het feit dat God in Zijn oneindige barmhartigheden en goedertierenheden deze bewijzen van Zijn misnoegen vele malen heeft willen omwenden tot welzijn der mensen. Dit blijkt uit Handelingen 14 : 16 en 17, namelijk: "Welke in de verleden tijden al de heidenen heeft laten wandelen in hun wegen; hoewel Hij nochtans Zichzelf niet onbetuigd gelaten heeft, goeddoende van de hemel, ons regen

21 : 1

en vruchtbare tijden gevende, vervullende onze harten met spijs en vrolijkheid.”

Daarom, als er in 1 : 7 gezegd wordt: ”Ziet, Hij komt mét de wolken” en er volgt dan op: ”En alle oog zal Hem zien, ook degenen die Hem doorstoken hebben en alle geslachten der aarde zullen over Hem rouw bedrijven, ja amen,” dan betekent dit ongetwijfeld dat de wolken Zijn heilig misnoegen en Zijn toorn over de zonden openbaren. En dat de goddelozen in deze wolken met verschrikking hun Rechter aanschouwen zullen. Deze dreiging blijkt beslissend, als de Heere Jezus tot de hogepriester zegt: ”Gijlieden zult de Zoon des mensen zien zitten ter rechterhand der kracht Gods én komen mét de wolken des hemels.” - Markus 14 : 62.

Wanneer we niet gezondigd hadden, zou er nimmer op de ganse aarde één wolkje aan de hemel geweest zijn. Wij zouden de stem des HEEREN gekend hebben aan de wind des daags. - Genesis 3 : 8. En het zou door Gods tegenwoordigheid overal ter aarde licht en hemel geweest zijn, ook des nachts.

Volkomen anders is het spreken van de Heere Jezus tot Zijn discipelen als Hij tot hén zegt: ”En alsdan zal ín de hemel verschijnen het teken van de Zoon des mensen en dan zullen al de geslachten der aarde wenen en zullen de Zoon des mensen zien, komende óp de wolken des hemels met grote kracht en heerlijkheid. En Hij zal Zijn engelen uitzenden met een bazuin van groot geluid en zij zullen Zijn uitverkorenen bijeenvergaderen uit de vier winden, van het ene uiterste der hemelen tot het andere uiterste derzelve.” - Mattheüs 24 : 30 en 31.

Hieruit blijkt het onvoorstelbare onderscheid tussen het komen van de Heere Jezus mét of Zijn komen óp de wolken des hemels. Zijn komen óp de wolken des hemels beeldt de glorie van de grote, witte Troon uit.

Nog een ander bewijs van de betekenis der wolken in de ge-

schapen tijd als een openbaring van toorn en goedheid is, dat God de regenboog die in de wolken verschijnt ten dage des plasregens tot een teken van Zijn trouwverbond met de mensen gesteld heeft. - Genesis 9 : 11 t/m 17.

Daarom zal dit teken van Gods Trouwverbond tot in der eeuwigheid rondom de Troon van God zijn. - 4 : 3. En onder dit teken van Zijn eeuwig Trouwverbond met Zijn uitverkoren volk is de Heere Jezus, de sterke Engel, van de hemel afgekomen met in Zijn hand het geopende Boekje. Het Boekje waarin alle openbaringen van Gods toorn niet meer te vinden zijn (zoals deze in het grote, van oorsprong verzegelde Boek op bijna alle bladzijden geopenbaard worden) omdat Hij de zonden van Zijn uitverkoren volk daaruit weggenomen en verzoend heeft. - 10 : 1 en 2.

Vanuit dit geopende Boekje zullen al deze verborgenheden Gods vervuld worden, wanneer de zevende engel bazuinen zal, gelijk Hij Zijn dienstknechten, de profeten, verkondigd heeft. - 10 : 7.

Vanuit deze glorie der openbaring aan Johannes van het gezicht van *de nieuwe hemel en de nieuwe aarde* zal de onvoorstelbare en volzalige heerlijkheid des hemels in het vervolg geopenbaard worden in dezelfde volgorde als in de oorspronkelijke schepping van hemel en aarde, maar met oneindig hogere openbaring van heerlijkheid.

2a *En ik, Johannes.*

Wat is de inleiding tot deze tekst hoogst merkwaardig. Zó heeft Johannes niet eerder tot de dienstknechten van de Heere Jezus gesproken. Waaruit vloeit dit voort dat hij nu zo uitdrukkelijk zegt: *En ik, Johannes?*

Dat vloeit ongetwijfeld voort uit het ongewone, uit het ongelooflijke en het onmogelijke van dit gezicht, althans naar het oordeel van hen aan wie hij deze dingen schrijven moet. Tot nu toe waren de visioenen en gezichten die hij gezien heeft (om op menselijke wijze te spreken) in bepaald opzicht

21 : 2b, c en d

nog enigszins aanvaardbaar geweest voor het verstand van de dienstknechten van de Heere Jezus, toen hij schrijven moest hetgeen hij gezien heeft en hetgeen is en hetgeen na dezen geschieden zal. - 1 : 19. Maar het zou kunnen zijn dat de openbaring van dit gezicht voor velen in de strijdende Kerk te ver zou gaan. Dat zij in twijfel zouden vervallen of wat nu door hem gezien wordt ook nog wel waarachtige werkelijkheid is of worden zal.

De dingen die hij nu vermeldt als door hem te zijn gezien, zijn onvoorstelbaar voor gewone, aardse mensen met hun natuurlijke zintuigen, zolang zij nog, in het vlees zijnde, op de aarde vertoeven.

Wanneer hij nu nog geschreven had: 'En ik zag een engel des Heeren, nederdalende van de hemel en hij toonde mij in een gezicht de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel', dan hadden de zwakken in de strijdende Kerk dit nog kunnen opvatten als bijvoorbeeld een visioen van Johannes over de heerlijkheid die over de nieuwe aarde uitgestort zal worden.

Maar omdat het waarachtige werkelijkheid is hetgeen hij ziet, zegt hij: *En ik, Johannes*. Alsof hij zeggen wil: Ik ben mij zeer goed bewust van de waarachtigheid der dingen die mij getoond worden, als ik zeg:

- 2b *zag de heilige Stad,*
- 2c *het nieuwe Jeruzalem,*
- 2d *nederdalende van God uit de hemel.*

Misschien verwekt het bij sommigen in de strijdende Kerk wel teleurstelling (hoe zalig en hoe schoon en hoe heerlijk *de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem*, ook moge zijn) dat *het nederdaalt van God uit de hemel*.

De Gemeente van de Heere Jezus Christus, nog zijnde in haar aardse strijd, heeft toch altijd zo naar de hemel zelf verlangd. Er zou dientengevolge wel een tranenvloed in hen hebben kunnen opkomen bij deze openbaring van Johannes.

21 : 2b, c en d

De heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, weliswaar op de nieuwe aarde, maar blijft de hemel zelf dan gesloten voor Gods uitverkorenen? Blijft de hemel een eeuwige verborgenheid?

Nu gaan wij enigszins begrijpen waarom Johannes de dienstknechten van de Heere Jezus zo aangesproken heeft.

Deze openbaring (*de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel*) is niet nader met menselijke woorden te omschrijven. Ook hierom is Johannes betrekkelijk sober in zijn mededeling en vangt hij aan met: "En ik, Johannes zag."

Veronderstel eens dat Johannes alleen gezegd had: 'En ik, Johannes zag de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, toebereid als een bruid die voor haar man versierd is', met weglating van *nederdalende van God uit de hemel*.

Waaruit zou dan de heerlijkheid van de nieuwe aarde bestaan hebben? Alleen uit het ontbreken van de zee? En dus uit het ontbreken van de wolken, zodat er een vrijer uitzicht op de hemel zou zijn?

Wij antwoorden: Al zou zij in haar herschepping onvergelykelyk veel heerlijker geweest zijn dan het paradijs in zijn oorspronkelijke glorie geweest is, dan zou zij toch zonder dit tekstgedeelte voor Gods uitverkorenen als een troosteloze wildernis geweest zijn. Want alle gezaligde mensen kunnen alleen verzadiging van vreugde vinden in Gods tegenwoordigheid, in en door hun Zaligmaker en Heiland, Jezus Christus Die gezegd heeft voor eeuwig in *de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem*, te willen wonen.

Zelfs op deze tegenwoordige wereld kan een kind van God, dat enigszins opgewassen is in de genade en in de kennis van de Heere Jezus Christus, geen ware vreugde en blijdschap vinden zonder de liefelijke ervaring van Gods gemeenschap in zijn hart, zonder Hem gedurig te ontmoeten in de inspraak van Zijn heilig Woord in het hart. Ja zonder zelfs bij tijd en wijle

21 : 2b, c en d

de liefelijke omhelzing der ziel door God te ervaren.
Als Gods kind dit moet missen, is de wereld met al wat erop en erin is een troosteloos oord voor hem.

Zelfs gaven als een buitengewoon gezegend gezinsleven, een hoge en vooraanstaande plaats in het kerkelijk of burgerlijk leven kunnen hem niet wezenlijk gelukkig maken. Ook al zou Gods kind in het bezit gesteld worden van alle mogelijke aardse goederen die het leven veraangenamen kunnen en al zou hij daarbij het beginsel van de vreze des Heeren deelachtig zijn en zich laten leiden door de ware Wijsheid - Prediker 2 : 3b - zonder de ervaring van Gods liefelijke gemeenschap in het hart blijft dit alles ijdelheid en kwelling des geestes. - Prediker 2 : 17b.

Al deze dingen zijn niet in staat om ook maar één ogenblik van ware vrede en blijdschap in het hart te geven. En al laten velen (zelfs van Gods kinderen) zich in onze tijd verleiden door het uit de afgrond opgekomen beest vanwege de tekenen die aan hetzelfde te doen zijn gegeven - 13 : 14a - en al geven velen gehoor aan de betoverende verlokkingen dezer wereld en nemen zij veel vakantie om de schoonheid van verre landen te gaan bewonderen of (zoals dit nu veel voorkomt) om het oude land van Israël eens te betreden en het oude Jeruzalem zelf eens in ogenschouw te mogen nemen, dit alles brengt geen ware vrede en blijdschap in het hart. Ja het hart raakt er daarentegen veeleer door verwilderd. Deze dingen zijn veel meer een belemmering voor het genieten van de vreugde en blijdschap in God.

Vandaar ook, dat de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, hoe schitterend schoon deze zich ook aan het oog van Johannes vertoond mogen hebben, op zichzelf zonder Gods tegenwoordigheid troosteloos zijn. Hoeveel te meer voor een arme zondaar die aan zijn verlorenheid en zijn schuld voor God ontdekt is door de Heilige Geest.

Ja zelfs zou de heerlijkheid van de nieuwe aarde, ook nadat *de*

21 : 2b, c en d

heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem erop nedergedaald is, voor zo iemand eerder een verschrikking zijn dan een oorzaak van vreugde, indien hij niet reeds in dit leven kennis gekregen had aan *de heilige Stad* waarin de Heere Jezus gekruisigd is tot verzoening van zijn zonden.

Maar nu mag hij weten, dat in deze *heilige Stad* Gods goedertierenheid voor eeuwig gebouwd is; in de hemelén zelf heeft Hij Zijn waarheid bevestigd. - Psalm 89 : 3a. "Dies loven de hemelen Uw wonderen, o HEERE! ook is Uw getrouwheid in de Gemeente der heiligen." - Psalm 89 : 6.

Dit is de glorie van ons tekstgedeelte, dat Johannes dit gebouw van Gods gunstbewijzen op de nieuwe aarde heeft mogen zien *nederdalen*. Want nu blijkt in de herschepping aller dingen de hemel zelfs op de aarde te zijn *nedergedaald*. De dichter van Psalm 89 heeft hemelen in het meervoud gezet, want alle hemelen en de aarde zullen in de herschepping één zijn.

In deze openbaring komt God het zwakke bevattingsvermogen van Zijn nog in lijden en strijd verkerende Kerk te hulp, als Hij haar deze onvoorstelbare en voor het verstand niet onder woorden te brengen zaligheden onder deze beelden voor ogen stelt.

Dit is het bepaald ook, waarom als eerste *de heilige Stad* in het geding gebracht wordt. Hierdoor zal deze wonderbare en glorievolle openbaring enigszins te bevatten zijn. Want van *de heilige Stad* weet zij, dat God in haar Zijn heilige tempel gebouwd heeft. In *het nieuwe Jeruzalem* alleen zouden zij evenwel *de heilige Stad* niet herkend hebben vanwege haar verblindende schoonheid, ondanks het feit dat er geen tempel in haar zal zijn blijkens vers 22.

Wat zal *het nieuwe Jeruzalem* op de nieuwe aarde een ander aanzien hebben dan het oude Jeruzalem op de eerste aarde. Dit zal in het vervolg geopenbaard worden. En dat ondanks de uitnemende schoonheid die zij reeds op de eerste aarde gehad heeft. Zo zelfs, dat de koningin van Scheba van de einden der

21 : 2e

aarde gekomen is, ja ten eerste om de wijsheid van Salomo te horen, maar ook om het huis te zien dat hij aangaande de Naam des Heeren gebouwd had.

En toen zij dit alles gehoord en gezien had, was in haar geen geest meer van verwondering. - 1 Koningen 10 : 1 t/m 5; Lukas 11 : 31.

En zelfs in latere tijden, toen deze haar eerste glorie vergaan was, hebben de discipelen van de Heere Jezus zich nog verwonderd over de schoonheid van de gebouwen van de tempel. - Mattheüs 24 : 1. Terwijl toch voor hen die dit huis in zijn eerste schoonheid gezien hadden, deze tempel als niets was in hun ogen. - Haggai 2 : 4.

Als reeds in de dagen van Salomo zeer heerlijke dingen gesproken werden van de stad Gods - Psalm 87 : 3 - hoeveel te meer zal dit zijn van *de Stad Gods die Johannes van de hemel heeft zien nederdalen*.

Dit zal reeds in beginsel in de volgende gedeelten van onze tekst gaan blijken, want vers 2e zegt:

2e toebereid als een bruid die voor haar man versierd is.

Hoewel uit deze vergelijking blijkt dat zich een buitengewoon schitterend schouwspel aan de ogen van Johannes voordoet, is er toch merkbaar in de heilige Stad, in het nieuwe Jeruzalem, oneindig veel meer glorie dan uit deze vergelijking ten volle gekend zou kunnen worden. Dit zal gaan blijken uit vers 11 en vervolgens.

Johannes blijkt vanuit de plaats van waaruit hij de heilige Stad had zien nederdalen, haar heerlijkheid en haar schoonheid nog niet ten volle te hebben kunnen waarnemen. Daarvoor moest hij door een engel in de geest nog op een grote en hoge berg gebracht worden. - 21 : 10.

Hoe zullen wij er ons dan in onze aardse, lage, vernederde staat een voorstelling van kunnen maken?

Uit haar beschrijving zal gaan blijken dat deze heerlijkheid

21 : 2e

voor ons onvoorstelbaar is. Wij, die nog niet eens de schoonheid van de gebouwen des tempels te Jeruzalem gekend of gezien hebben, zoals deze waren ten tijde van de omwandeling van de Heere Jezus op de aarde. - Mattheüs 24 : 1; Markus 13 : 1 en Lukas 21 : 5.

Bovendien (en dit hebben wij ook reeds in de verklaring van 4 : 1 gezegd) als aan iemand een zaak getóónd wordt, heeft dit een geheel ander effect dan wanneer het hem door spreken of schrijven bekendgemaakt wordt.

Evenwel zal aan de strijdende Kerk een beschrijving van de heerlijkheid van de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, gegeven worden, die in overeenstemming is met de wezenlijke glorie die zij hebben zal.

Het zal het tonen zijn van de bruiloftszaal, waarvoor de Ruiter op het witte paard, met de heirlegers die Hem volgen in de hemel op witte paarden, de weg vrijgemaakt heeft in het oordeel dat Hij over de goddelozen gebracht heeft.

Reeds in de verheerlijking van de Ruiter op het witte paard door de Heilige Geest is de muziek en het gejuich der bruiloftsgasten vanuit de bruiloftszaal tot de nog in lijden en strijd zijnde Gemeente van de Heere Jezus Christus doorgedrongen.

Deze vreugde is ook door haar in de geest gehoord. Ze was als een stem van vele wateren en als een stem van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja....want de bruiloft des Lams is gekomen en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid. - 19 : 6b en c en 19 : 7b.

Maar de glorie van de bruiloftszaal is voor de strijdende Kerk steeds verborgen gebleven, zowel bij de Kroning en de victorie des Zoons op de berg Sion - 14 : 1 t/m 3 - als in de jubel die vanuit de bruiloftszaal tot hen gekomen is. - 19 : 1 t/m 9.

Nu echter zal de glorie van de bruiloftszaal aan de strijdende Kerk, al is het nog slechts in een vergezicht vanaf een grote en hoge berg, getoond worden.

De grote Ontwerper en Bouwmeester van de heilige Stad, van het nieuwe Jeruzalem, zal Zelf, door een engel, haar glorie aan haar gaan tonen.

3a *En ik hoorde een grote stem uit de hemel, zeggende:*

Wij willen de woorden *stem uit de hemel* benadrukken, want in de vert. N.B.G. staat: 'stem van de Troon.' Dat het bekendmaken van de gelukzaligheid die er in de heilige Stad zal zijn (nog afgezien van haar schoonheid die nadien geopenbaard zal worden) geen geringe aangelegenheid is, zal gaan blijken uit de samenstelling van de verzen 3 t/m 6, want niet minder dan *een grote stem uit de hemel* zal het (aanvankelijk) aan Johannes gaan openbaren.

Maar voordat wij hieraan aandacht gaan schenken, is het beslist noodzakelijk te letten op het verschil tussen de St.Vert. en de vert. N.B.G.

Dit is hierom zo noodzakelijk, omdat in de vert. N.B.G. de glorie van ons tekstgedeelte is wegvertaald. Het verschil zal van uitzonderlijke betekenis blijken te zijn. Ja door die overzetting wordt in feite de glorie van deze gehele perikoop wegvertaald. Het verschil in ons tekstgedeelte werkt hieraan reeds mee als er in de vert. N.B.G. staat: 'Luide stem van de Troon' en in de St.Vert.: *grote stem uit de hemel*.

Aan het onzes inziens onbetekenende verschil 'luide stem' (vert. N.B.G.) of *grote stem* (St.Vert.) willen wij niet eens aandacht schenken, evenmin als aan de woorden *uit* of *ván*. Maar zoveel te meer aan het verschil tussen *uit de hemel* of 'van de Troon.'

In de vert. N.B.G. is namelijk niet te zien dat de stemmen *uit de hemel* in deze perikoop te onderscheiden zijn en dat deze eerste *stem* de *stem* is van de Ruiter op het witte paard. Als in de vert. N.B.G. nu nog gestaan had: 'En ik hoorde een luide stem uit de hemel uit de Troon,' dan zouden wij over deze eerste dwaling nog gezwegen hebben, omdat de Ruiter op het

witte paard Eén is met de Vader in de Troon, maar nu kan er niet over gezwegen worden.

Reeds naar aanleiding van deze eerste misvatting zouden wij weer willen zeggen, zoals wij dit reeds eerder gezegd hebben naar aanleiding van de vertaling van 20 : 4b, dat men in de vert. N.B.G. óók de majesteit en de glorie van déze tekst en van deze gehele openbaring als zodanig niet gezien heeft. Hier zelfs haar oppervlakkige betekenis niet.

Hoeveel te minder haar wezenlijke betekenis.

Ten aanzien van haar oppervlakkige betekenis zijn aan de vertalers van het N.B.G. klaarblijkelijk de herhaalde tegenstellingen ontgaan die zich in de teksten 3 t/m 6 voordoen.

Wij willen trachten deze zodanig voor de aandacht te stellen, dat daaruit reeds de foutieve vertaling van de vertalers van het N.B.G. blijken kan.

Reeds uit de samenstelling van de tekstgedeelten 3a en b blijkt dit. Ja, reeds uit het inleidende woord "ziet" blijkt dit. Want als er gezegd wordt: "Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen" dan vestigt *de stem uit de hemel* de aandacht op God, zeggende, dat Hij van nu voortaan bij Zijn volk wonen zal en hun God zal zijn.

Ook in vers 4 spreekt dezelfde *stem uit de hemel* wederom van God als van een andere Persoon, als Hij zegt: "En God zal alle tranen van hun ogen afwissen."

En daarna, in vers 5, spreekt God Zelf pas "Die op de Troon zat, zeggende: Ziet, Ik maak alle dingen nieuw."

En in vers 6 wordt tenslotte de majesteit, de glorie van alle stemmen des HEEREN die tot Johannes gesproken hebben geopenbaard met de woorden: "Het is geschied, Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde."

Uit de overzetting in de St.Vert. blijkt uitdrukkelijk dat het te onderscheiden stemmen zijn, die spreken. Dat blijkt uit de vertaling van het N.B.G. niet.

Deze tegenstellingen zijn de vertalers niet alleen ontgaan,

21 : 3b

maar worden door hun weergave volkomen uitgeschakeld.

Maar afgezien van deze oppervlakkige misvatting, geven zij er blijk van ook de wezenlijke betekenis van deze openbaring niet te hebben verstaan. Namelijk dat de hoofdstukken 21 en 22 de openbaring zijn van God, alles en in allen zijnde. Dit blijkt uit de woorden: "Het is geschied."

Want nu de dood, de laatste vijand, tenietgedaan is - 1 Corinthe 15 : 26 - zoals dit geopenbaard is in het voorgaande hoofdstuk 20 : 14, heeft Hij alle dingen aan Zijn voeten onderworpen. - 1 Corinthe 15 : 27a. "En wanneer Hem alle dingen zullen onderworpen zijn, dan zal ook de Zoon Zelf onderworpen worden Dien Die Hem alle dingen onderworpen heeft, opdat God zij alles in allen." - 1 Corinthe 15 : 28.

Daarom zijn de eerste zes verzen van hoofdstuk 21 (om zo te spreken) als de akte van de officiële overdracht van het door de Zoon verworven Koninkrijk aan de Vader.

Reeds bij het blazen der zevende bazuin, waarvan wij al zovele malen verklaard hebben dat deze in beginsel geblazen is bij het sterven en in de opstanding van de Heere Jezus uit de doden, is dit door Hem verworven Koninkrijk door God aanvaard.

In 11 : 17 (in dit geval de vertaling van het N.B.G.) en uit 19 : 6 is gebleken hoe overweldigend de gezaligden gejubeld hebben over de aanvaarding van het door de Zoon verworven Koninkrijk.

Vandaar nu het geschied is deze akte van overdracht. Vandaar *de grote stem uit de hemel*, namelijk *de stem* van de triomferende Ruiters op het witte paard - 19 : 11 - die hier door Johannes tot Zijn dienstknechten in de strijdende Kerk spreekt: Ziet het resultaat van Mijn lijden en sterven voor u. En de glorie van Mijn victorie voor u. Want:

3b *Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen.*

Van al deze zaligheden, van al deze heerlijke dingen blijken de vertalers van het N.B.G. niets begrepen te hebben. Dit blijkt opnieuw, want ook dit tekstgedeelte hebben zij verdraaid en verbasterd.

Omdat het zo hoogst ernstig is en het ook hier de fundamentele grondslagen der Waarheid raakt, voelen wij ons genoodzaakt hen ook hier te weerleggen.

Zij vertalen ons tekstgedeelte aldus: 'Ziet, de tent van God is bij de mensen.'

Nu is het onze bedoeling niet om een woordenstrijd te voeren over de woorden 'tent' of *tabernakel*, want onder het oude Israël werd *de tabernakel* ook wel 'tent der samenkomst' genoemd. - Exodus 40 : 2. Dus daarover gaat onze kritiek niet. Maar er is zo'n onvoorstelbaar verschil tussen *tabernakel* en 'tent' als zodanig, dat wij niet eens in staat zijn om er ons een rechte voorstelling van te maken.

Als onder het Oude Verbond, onder het oude Israël, het woord 'tent' in het geding gebracht werd, zag dit in het algemeen op de tent der samenkomst zoals deze in de aanvang van Israëls volksbestaan in de woestijn gefunctioneerd heeft.

Maar als het woord *tabernakel* in het geding gebracht werd, duidde dit in het algemeen het heilige der heiligen in de tent der samenkomst aan. - Exodus 25 : 8 t/m 22. Dit is de plaats der ruste, die God begeerd heeft om er tot in eeuwigheid te wonen. - Psalm 132 : 14.

Bovendien heeft de HEERE van den beginne gezegd, dat Hij in de donkerheid zou wonen. - 1 Koningen 8 : 12; 2 Kronieken 6 : 1. Want toen het werk des *tabernakels* voltooid was, bedekte de wolk de tent der samenkomst en de heerlijkheid des HEEREN vervulde *de tabernakel*. - Exodus 40 : 33 en 34.

Uit Openbaring 11 : 17 en 19 is gebleken, dat bij de aanvaarding van het nieuwe Koninkrijk (door de Vader) uit de hand des Zoons de tempel Gods in de hemel geopend is geworden en de Ark Zijns Verbonds gezien is in Zijn tempel. Van toen af is door de verlost en als een nieuw gezang gezon-

21 : 3c

gen voor de Troon en voor de vier dieren en de ouderlingen. - 14 : 3. Daarom zegt de stem uit de hemel (de stem van de glorierijke Overwinnaar Die het Koninkrijk aan de Vader overgedragen heeft): *Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen.*

Alle wolken, alle donkerheden en alle duisternissen zijn weggenomen. Want "Die op de Troon zat, zeide: Ziet, Ik maak alle dingen nieuw." - 21 : 5a.

Hieruit blijkt het fundamentele verschil in overzetting tussen de St.Vert. en de vert. N.B.G. Want de tent is van den beginne geopend geweest voor alle Israëlieten, maar *de tabernakel* van het heilige der heiligen is steeds voor de mensen gesloten gebleven, met één uitzondering voor de hogepriester des volks. Deze mocht éénmaal per jaar, niet zonder bloed hetwelk hij offerde voor zichzelf en voor de zonden des volks, in de tweede *tabernakel* komen. - Hebreëen 9 : 7. Maar in de tent, in de eerste *tabernakel* ging de priester te allen tijde om de godsdiensten te volbrengen. - Hebreëen 9 : 6. Vandaar het beslissende in de St.Vert.: *Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen.* En daarom vervolgt vers 3c:

3c *En Hij zal bij hen wonen.*

Niet zoals Hij oudtijds bij Zijn volk gewoond heeft in de woestijn in de tent der samenkomst of zoals Hij gewoond heeft in het huis dat Salomo Hem ter ere gebouwd heeft.

Ook niet op de wijze zoals Hij bij Zijn kinderen gewoond heeft te Jeruzalem, toen zij Hem hun nood klaagden over de dreigingen van hun oversten en ouderlingen en Schriftgeleerden, over Annas de hogepriester en Kajafas en Johannes en Alexander en zovelen er van het hogepriesterlijk geslacht waren - Handelingen 4 : 5 en 6 - neen, Zijn woning onder Zijn volk in het nieuwe Jeruzalem zal volkomen anders zijn. En dit ondanks het feit dat Zijn kinderen onder de dreigingen van hun oversten reeds konden jubelen over Zijn genadige woning

onder hen. Zo zelfs, dat de plaats waar zij vergaderd waren bewogen is geworden. - Handelingen 4 : 31. Ja Oudtestamentisch is het ganse boek der Psalmen één loflied op het genadige wonen van God onder Zijn volk.

Maar dit alles is (blijkens vele getuigenissen in de Heilige Schrift) slechts een uiterst zwakke afschaduwing van het *wonen* van God bij Zijn volk in het nieuwe Jeruzalem en op de nieuwe aarde, als alles geschied zal zijn.

Dit is hetgeen de stem uit de hemel, de stem van de grote Overwinnaar, de Heere Jezus Christus, aan Zijn nog lijdende en strijdende Kerk in het laatste der dagen in het vooruitzicht stelt.

Deze stem is dus wel uit de Troon gekomen, want de Heere Jezus is direct na Zijn victorie (na Zijn overwinning op de wereld - het besluit van Johannes 16 : 33 - de zonden en de duivel) verheerlijkt aan de rechterhand Zijns Vaders.

Daarom hebben wij gezegd in onze kritiek op de vertaling van dit tekstgedeelte: Zouden de vertalers van het N.B.G. nu nog gezegd hebben: 'Stem uit de hemel, uit de Troon', dan zou dit nog aanvaardbaar geweest zijn, maar nu is de glorie in hun over-zetting verloren gegaan.

Wat dat zal zijn als *Hij bij hen zal wonen*, als de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, op de nieuwe aarde zal zijn neder-gedaald, is met geen pen te beschrijven.

Als Gods kinderen in dit leven slechts door één druppeltje van deze oneindige oceaan der gelukzaligheid besproeid worden, komen zij reeds in extase. Dit blijkt o.a. bij Elizabeth, toen zij Maria, de aanstaande moeder des Heeren, ontmoette. Zij riep uit met luide stem: "Vanwaar komt mij dit, dat de moeder mijns Heeren tot mij komt? Want zie, als de stem uwer groetenis in mijn oren geschiedde, zo sprong het kindeke van vreugde op in mijn buik." - Lukas 1 : 43 en 44.

En ook Maria kon bij deze ontmoeting niet uitgejubeld komen. - Lukas 1 : 46 t/m 55.

En als Paulus hiervan getuigenis aflegt, zijn de goddelozen van mening dat hij razende is. - Handelingen 26 : 24.

Zelfs de bloedverwanten van de Heere Jezus gingen (toen zij nog niet in Hem geloofden en Hij er blijk van gaf dat God in in Hem woonde) uit om Hem vast te houden, want, zeiden zij: "Hij is buiten Zijn zinnen." - Markus 3 : 21.

Wat zal dan de reactie der gezaligden zijn, als God onmiddellbaar in het nieuwe Jeruzalem voor eeuwig *bij hen zal wonen?*

Jesaja heeft er iets van geprofeteerd in hoofdstuk 12. Ook is er al iets van geopenbaard aan de strijdende Kerk in 19 : 6 in "de stem als van vele wateren en als van sterke donderslagen, zeggende: Halleluja."

Uit deze weinige woorden van ons tekstgedeelte blijkt de onbeschrijfelijke, oneindige waarde van de Heere Jezus voor een in zichzelf verloren zondaar. Hij heeft die zaligheid voor hen verworven.

Zij die in dit leven iets gesmaakt hebben van deze gelukzaligheid van de nabijheid van God, hebben nochtans slechts een vaag idee en een flauw begrip van deze gelukzaligheid die zij zullen ervaren als God Zelf *bij hen zal wonen* in het nieuwe Jeruzalem. Dit blijkt uit 1 Corinthe 2 : 9. Al ervaren zij soms eens de vrede Gods in hun harten, die met hun geest getuigt dat zij kinderen Gods zijn en dat zij verlost zijn van de macht des duivels en van hun zonden door de genade van de Heere Jezus Christus die God hun geschonken heeft, dan is deze vreugde toch niet te vergelijken met de vreugde van het ongestoord *wonen van God bij de mensen* in het nieuwe Jeruzalem.

Een mens die alles van de wereld verwacht, hoe meer vreugde en blijdschap hij in de wereld ontmoet, hoe rampzaliger hij wordt. Maar voor Gods kinderen is de vreugde in God, die zij in dit leven ervaren, een beginseltje, een voorsmaak van de eeuwige zaligheid die zij hebben zullen als *God bij hen zal wonen*.

21 : 3d en e

Het vrome volk, in U verheugd,
zal huppelen van zielevreugd,
daar zij hun wens verkrijgen.
Hun blijdschap zal dan onbepaald,
door 't licht dat van Zijn aanschijn straalt,
ten hoogsten toppunt stijgen.

Psalm 68 : 2a

Ondanks de grote zaligheid die door deze luide stem uit de hemel Gods kinderen wordt aangezegd, heeft Johannes niet gezegd: 'En ik hoorde een stem uit de hemel als ener bazuin, zeggende: Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen en *Hij zal bij hen wonen,*' hoezeer wij dit ook verwacht zouden hebben.

Uit het ontbreken van deze woorden wordt wederom de glorie van de samenstelling van het Woord van God openbaar. Want dit is een openbaring als alles geschied zal zijn. Dan zullen de bazuinen (des Evangelies) niet meer geblazen worden.

Het is maar een gering verschil, "grote stem" of 'stem als ener bazuin', maar welk een onnaspeurlijke nauwgezetheid blijkt er zo wederom uit de samenstelling van Gods Woord.

3d *En zij zullen Zijn volk zijn.*

3e *En God Zelf zal bij hen en hun God zijn.*

Wat blijkt uit deze woorden beslissend, dat het de stem van de Heere Jezus is, die (door Johannes) tot Zijn strijdende Kerk spreekt. Als het engelen- of mensenwoorden waren, zouden wij zeggen: Hij Die spreekt, kan niet uitgesproken komen over de gelukzaligheid die God voor Zijn volk bereid heeft.

Hoeveel te meer glorie en heerlijkheid moet er dan wel in al deze woorden verborgen zijn, nu de Heere Jezus Zelf Zijn strijdende Kerk hiermee komt vertroosten? Dit te meer daar zij zichzelf hebben leren kennen van nature kinderen des toorns te zijn, slaven der zonde en des doods en dan deze onafgebroken opeenstapeling van beloften in dit en in het volgende vers.

In de strijdende Kerk is het reeds een onvoorstelbare zaligheid tot Gods volk gerekend te mogen worden, al is dit kindschap ook aan vele bestrijdingen en aanvechtingen onderworpen en moeten Zijn kinderen menigmaal zuchtende en klagende door het leven gaan, dikwijls aangevochten zijnde of hun geloven en hopen op de Heere Jezus wel oprecht is.

Welk een zaligheid zal het dan zijn, als *God Zelf bij hen zal wonen en hun God zal zijn* zonder dat zij ooit meer bestreden of aangevochten zullen worden of hun liefde tot God wel oprecht is.

Wat wordt er in de strijdende Kerk door velen van Gods kinderen verlangd naar slechts één ogenblikje van deze nabijheid Gods. Soms met tranen van heimwee smachten zij ernaar. En wanneer het hun eens overkomt, is het veelal zo genoten en zo weer toegesloten. Welk een onvoorstelbare zaligheid ligt er dan in deze tekstgedeelten besloten.

Nu gevoelen zij zich soms al zalig als God in de prediking van Zijn Woord hun Zijn heerlijke stem eens doet horen. Of als eens een inwendige vertroosting ontvangen wordt, doordat de Heilige Geest een tekst uit Zijn Woord in hun harten levend wil maken. Of als zij eens een kennelijke verhoring van hun gebeden ervaren.

Dit sluit niet uit, dat ook wel eens de overstelpende zaligheid van de nabijheid des Heeren ervaren wordt in zwaar lichamelijk lijden, in rouw, in tegenspoeden.

Wat zal het dan zijn als *God Zelf* voor eeuwig *bij hen zal wonen en hun God zal zijn*? En bovendien in de heilige Stad, in het nieuwe Jeruzalem.

Nochtans zijn wij van mening, dat er ook nu nog kinderen van God zijn die het in dit ijdele leven de bruid uit het Hooglied soms kunnen nazeggen: "Mijn Liefste is mijn en ik ben Zijn, Die weidt onder de leliën." - Hooglied 2 : 16.

Wel moeten wij hierbij de vraag stellen: Komt dit nog voor in onze vreselijke, God-onterende tijd?

21 : 3d en e

Het heeft er hoe langer hoe meer de schijn van dat God Zich ook uit het openbare leven der volken gaat terugtrekken. Waar zijn de regeringen der volken die zich als regering inzetten voor de verdediging der Waarheid?

Het heeft er de schijn van dat het nu reeds geworden is als in de dagen van Noach - Mattheüs 24 : 37 en 38 - jarenlang voor de zondvloed. Zo ook nu onder de dreiging van de derde wereldoorlog, die een beginsel en een afschaduwing zal zijn van het eindgericht dat op de grote dag des Heeren geopenbaard zal worden.

Maar al is het Woord des Heeren ook in onze dagen schaars, zoals het dit was in de dagen toen de jongeling Samuël de HEERE diende voor het aangezicht van Eli en al is er ook in onze dagen blijkbaar geen openbaar gezicht - 1 Samuël 3 : 1 - nochtans zal God Zijn Kerk nooit geheel verlaten en zullen er ook nu ongetwijfeld nog velen zijn die (evenals ten tijde van Elia) hun knieën voor de moderne Baäl van onze tijd niet gebogen hebben. Ja er zullen er ongetwijfeld ook nu nog zeer velen zijn die deze onvergetelijke ogenblikken van Gods nabijheid op bijzondere wijze in hun leven ervaren.

Maar in vergelijking met de zaligheden die in de teksten 3 en 4 voor de aandacht der strijdende Kerk gesteld worden, is ook dit niet meer dan een druppel aan een emmer en dan een stofje aan de weegschaal.

Alsdan zal het zijn gelijk geschreven is: "Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklommen, heeft God bereid voor dien die Hem liefhebben." - 1 Corinthe 2 : 9.

Toch zendt God ook nu nog (vanuit die grote en vreselijke woestijn waarin Zijn volk heden moet leven en waarin zich ook nu vurige slangen en schorpioenen bevinden en waarin dorheid en bijna geen water voor Gods kinderen te vinden is - Deuteronomium 8 : 15) Zijn verspieders uit die het land Kanaän voor Zijn volk gaan verkennen en die hun de vruchten

21 : 4a

des lands tonen. - Numeri 13 : 1, 2, 26 en 27.

Maar al worden er in dit tranendal ook nog zoveel tranen geschreid, vers 4 zegt:

4a En God zal alle tranen van hun ogen afwissen.

Iemand die weet wat het is, er kennis aan heeft om soms in het verborgen *tranen* te schreien over zijn zondige aard of over het gemis van het zalige gevoel van Gods tegenwoordigheid in zijn leven (al heeft hij of zij dit ook maar eens of tweemaal ervaren in dit leven, zoals Job 33 : 14 dit vermeldt) zou bijna met droefheid vervuld worden bij het lezen van dit tekstgedeelte.

Alle tranen? Dus ook deze gelukzalige *tranen* die door God Zelf ter gedachtenis in Zijn fles bewaard worden - Psalm 56 : 9 - waarvan de kostbaarheid o.a. blijkt uit Psalm 51 : 19 en Jesaja 57 : 15 en 61 : 1?

Zullen ook *de tranen* die Maria geschreid heeft aan de voeten van Jezus, toen zij Zijn voeten zalfde met zeer kostelijke nardus en ze nat maakte met haar *tranen*, aldaar *van haar ogen afgewist worden?*

De tranen die Petrus zo bitter geschreid heeft toen hij Zijn Heiland verloochend had?

Ook *de tranen* van de Heere Jezus, die Hij als waarachtig Mens geschreid heeft over het onbekeerlijke Jeruzalem? - Lukas 19 : 41 en 42.

Zullen al deze *tranen van de ogen* van Gods kinderen *afgewist worden?* Voor velen van hen zijn ze soms als een voorsmaak van de hemelse vreugde geweest. - 1 Samuël 1 : 18; 2 Corinthe 7 : 10. Ook zij zouden ze wel in een fles willen bewaren ter gedachtenis om God eeuwig te loven en te prijzen voor Zijn genade die Hij hun hierin geschonken heeft.

Die gezegende *tranen* die zij hebben mogen schreien om hun zonden en om het gemis van Jezus. Dit zijn immers de *bruidstranen* van Gods kinderen. Hoe meer zij die kunnen en

mogen schreien, hoe zaliger hun het leven is

En toch zegt ons tekstgedeelte: *En God zal alle tranen van hun ogen afwissen.*

Hierom is het vervolg op ons tekstgedeelte van zo buitengewone betekenis, als het zegt: "En de dood zal niet meer zijn." Blijkbaar is de dood de hoofdoorzaak van *de tranen die van de ogen afgewist zullen worden*. Over alle tranen die zij geschreid hebben om de droefheid over de zonden en over het gemis van Jezus in hun leven gaat het blijkbaar niet in ons tekstgedeelte.

Ja wij vragen ons af, zullen *de tranen* die zij gestort hebben toen zij vervolgd werden om Jezus' wil, ook afgewist worden? Deze heeft God immers in Zijn fles bewaard en in een register vastgelegd. - Psalm 56 : 9. Deze blijken bewaard te worden tot hun vertroosting, als zij Gods wraak hierover aanschouwen zullen. - Psalm 58 : 11.

Deze *tranen* worden in Gods register bewaard, opdat zij God eeuwig zullen loven en prijzen, omdat Hij hen uit alle noden en rampen gered heeft.

Maar met *de tranen* over de dood ligt het anders. Dit is de bron, de wezenlijke oorzaak van alle *tranen* die er op de aarde geschreid worden.

Daaronder is alles begrepen, de lichamelijke dood en het gescheiden zijn van de gemeenschap met God.

Dit is hetgeen God gezegd heeft: "Ten dage als gij daarvan eet, zult gij de dood sterven." - Genesis 2 : 17b.

Daarom is de samenstelling van deze tekst weer zo verbazingwekkend en zo glorievol, want in feite wordt Genesis 2 : 17b in het geding gebracht als dé oorzaak van alle *tranen* die er in dit jammerdal geschreid worden.

4b *En de dood zal niet meer zijn.*

Ook uit deze triomfjubel kan weer blijken, dat de stem die door Johannes vanuit de hemel gehoord is, de heerlijke en glorievolle stem van de Heere Jezus is Die Zelf *de dood* met al zijn verschrikkingen doorworsteld heeft. Niet alleen de lichamelijke, maar bovenal de geestelijke en de eeuwige *dood*. In Zijn opstanding uit de doden heeft Hij echter over beide getriomfeerd.

Wij zijn van nature geneigd bij dit tekstgedeelte onze gedachten uitsluitend te bepalen bij de lichamelijke *dood*. En ongetwijfeld is dit in de eerste plaats ook de betekenis van dit tekstgedeelte.

Vooraf de tranen om deze *dood* zullen van de ogen der verlost en afgewist worden. Dit blijkt nog te meer uit het volgende tekstgedeelte dat zegt, dat rouw en gekrijt daar niet meer zullen zijn.

Nochtans, als dit tekstgedeelte zegt: *en de dood zal niet meer zijn*, houdt dit noodzakelijkerwijs ook in, dat de scheiding tussen God en de gezaligde zielen er niet meer zijn zal. Ja ook, dat *de dood er niet meer zal zijn*, waardoor het ganse schepsel dienstbaar is aan de verderfenis. - Romeinen 8 : 21 en 22.

Ja zelfs elke dag van het jaar, elke dag na de zondeval is een openbaring *des doods* en als een bode *des doods*.

Dit is het, waarom onze vaders in het niet te vervangen, voortreffelijke, aloude formulier om de Heilige Doop te bedienen aan onze kinderen (in hun bede voor hen) o.a. deze zinsnede opgenomen hebben: Dat zij Hem mogen aanhangen met waarachtig geloof, vaste hoop en vurige liefde, opdat zij dit leven, hetwelk toch niet anders is dan een gestadige dood, om Uwentwil getroost mogen verlaten en ten laatste dage voor de Rechterstoel van Christus zonder verschrikken mogen verschijnen.

Ook hierom heeft de Prediker ongetwijfeld gezegd: "Ijdelheid der ijdelheden, ijdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid." - Prediker 1 : 2

Vandaar het afwassen van alle tranen die om deze *dood* geschreid zijn.

Daarom, "vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft en waar de dieven doorgraven en stelen, maar vergadert u schatten in de hemel, waar ze noch mot noch roest verderft en waar de dieven niet doorgraven noch stelen," heeft de Heere Jezus gezegd. - Mattheüs 6 : 19 en 20. Ook zal het verderfelijke de onverderfelijke niet beërven - 1 Corinthe 15 : 50 - en het vergankelijke de onvergankelijkheid niet. Alle tranen van rouw en van heimwee naar aardse dingen zullen door God Zelf van de ogen der gezaligden afgewist worden.

4c *Noch rouw, noch gekrijt, noch moeite zal meer zijn.*

De vertalers van het N.B.G. ontnemen voor de zoveelste maal (door het woord *gekrijt* in 'geklaag' te veranderen) aan het Woord van God haar glorie en kracht. Het woord *gekrijt* moge dan een wat ouderwetse klank hebben, maar het geeft oneindig veel beter de nood van het menselijk leven te kennen. Men zou zich bijna afvragen of zij vreemdelingen zijn op deze wereld, of zij nooit bij een begrafenis geweest zijn waar het *gekrijt* en het gejammer over de dode soms zo hartverscheurend is, dat het 't hardste hart verbreken zou.

Men zou ook de vraag kunnen stellen: Wat verstaan zij eronder, wanneer zij vertalen: 'geklaag zal er niet meer zijn'? Of weten zij niet dat bijna alle mensen (al baden zij zich overigens in weelde) reeds klagen wanneer zij naar hun mening maar één gulden teveel aan belasting moeten betalen, of als zij het voornemen hebben om uit te gaan om van de wereld te genieten en het regent of waait dan een beetje of zelfs als de zon heerlijk schijnt en zij het al snel te warm vinden.

Heeft ons tekstgedeelte dit op het oog, als het zegt dat er *geen gekrijt meer zal zijn*?

21 : 4d

Welke raad geeft God de mensen als Hij hen hoort klagen? Deze: "Wat klaagt een levend mens? Een ieder klage vanwege zijn zonden." - Klaagliederen van Jeremia 3 : 39. Dit klagen zal er niet zijn in het nieuwe Jeruzalem.

Het woord *gekrijt* staat in verband met de voorgaande woorden: "De dood zal niet meer zijn noch rouw." Het gevolg van de dood en rouw is voor zeer veel mensen *gekrijt*.

Wat blijkt uit de St.Vert. wederom de wonderbare en glorievolle samenstelling van Gods Woord.

Uit de woorden *noch moeite* in ons tekstgedeelte blijkt hoe zalig het hemelleven zal zijn na het *moeitevolle* leven op deze aarde; bovenal zoals deze *moeite* door Gods kinderen op de aarde ervaren wordt. Geen enkele zucht zal daar zelfs meer geslaakt worden. Ook niet de *moeite* die de rechtvaardige Lot ervaren heeft. Hij was vermoeid van de ontuchtige wandel der gruwelijke mensen en hij heeft dag op dag zijn rechtvaardige ziel gekweld door het zien en horen van hun ongerechte werken. - 2 Petrus 2 : 7 en 8.

Geen moeite zal daar meer zijn, want, zegt vers 4d:

4d *Want de eerste dingen zijn weggegaan.*

Uit het geheel van deze tekst, uit haar samenstelling, kan de gevolgtrekking gemaakt worden dat er op de nieuwe aarde en in het nieuwe Jeruzalem een bepaalde wetenschap van en een terugblik op dit aardse leven mogelijk is. Want hoe zullen anders de tranen van de ogen afgewist kunnen worden, die op de aarde geschreid zijn?

Toch zijn wij van mening, dat wanneer er in het nieuwe Jeruzalem tranen van de ogen afgewist zullen worden, deze niet te vergelijken zullen zijn met de tranen die in het aardse leven geschreid worden. Dan zullen het tranen van hemelse oorsprong zijn. Vreugdetranen die een onvoorstelbare vreugde in God uitstralen vanwege de verlossing uit het geweld des doods, die de gezaligden ontvangen hebben door de Heere

Jezus Christus.

Hierom zal elke traan daar een parel van gelukzaligheid zijn. Deze zullen niet van hun ogen afgewist worden om hen van deze gelukzaligheid te beroven, maar om hen te vertroosten over het leed en de rouw die zij in dit aardse leven doorstaan hebben. Daarom zullen het vreugdetranen zijn, omdat zij weten en ervaren daarvan nu voor eeuwig verlost te zijn.

Als het echter inderdaad zo zal zijn, dat er op de nieuwe aarde wetenschap zal zijn van de tranen die op deze aarde geschreid zijn en van alle ellende die doorstaan en doorworsteld is, dan zou nu de vraag gesteld kunnen worden: Zullen dan daar juist geen tranen geschreid worden, als ze er sommigen missen zullen die hun in dit leven zo na aan het hart gelegen hebben? Als koning David reeds in dit leven zo fel bewogen geweest heeft over de lichamelijke en geestelijke ondergang van zijn zoon Absalom en hij zal hieraan in de hemelse heerlijkheid gedachtig kunnen zijn, zal hij dan daar geen onzegbare smart in zijn hart hebben om de verloren staat van zijn zoon? Dit te meer omdat hij zo goed weet en kent de schrik des Heeren en Zijn vreselijke wraak over allen die Hem tegengestaan hebben.
- 2 Samuël 18 : 19.

En vader Izaäk? Als hij zijn zoon Ezau zal missen, waarop hij zo gesteld was? En wie hij of zij ook zijn moge, als iemand zijn geliefde vrouw of man of als een kind zijn geliefde moeder of vader daar niet zal aantreffen?

Of als een vader en moeder één kind of al de geliefde kinderen daar niet ontmoeten zullen? Zullen zij daar geen zware rouw over hebben en nimmermeer te drogen tranen?

Dit is de beslissende en allesoverheersende betekenis van ons tekstgedeelte: *De eerste dingen zijn weggegaan.*

Op al deze vragen antwoorden wij: Onze natuurlijke liefde die wij in dit leven (in het gunstigste geval) voor elkaar hebben, is maar een uiterst vage en zwakke afschaduwing van de wezen-

21 : 4d

lijke, de Goddelijke liefde.

Onze natuurlijke liefde is als een overgeschoten, half verwelkte paradijsbloem, die God in Zijn oneindige ontferming en goedertierenheid nog niet geheel heeft willen laten afsterven sinds wij uit het paradijs verdreven zijn. Wij weten in feite niet eens wat ware liefde is.

God is de Bron der waarachtige liefde. God is liefde. - 1 Johannes 4 : 8. Zij is van eeuwigheid, onveranderlijk en onverwoestbaar, zij kan op geen enkele wijze of om welke reden dan ook tenietgedaan worden. Want zij is een dochter der ware Wijsheid. "Haar wegen zijn wegen der liefelijkheid en al haar paden vrede." - Spreuken 3 : 17.

God heeft haar geopenbaard in de Zoon Zijner liefde, in Christus Jezus. Zij is van eeuwigheid af in de Vader gegrondvest. - Spreuken 8 : 22 t/m 31.

God alleen kan uit en van Zichzelf vrijwillig liefhebben zonder één enkele reden uit Zijn schepsel te nemen. Zelfs is niet één zonde in Zijn schepsel in staat om de liefde Gods uit te blussen als Hij Zich voorgenomen heeft iemand Zijner schepselen vrijwillig lief te hebben.

Met onze natuurlijke liefde is dit volkomen anders. Ónze liefde en ónze weldadigheid is als een morgenwolk en als een vroegkomende dauw die henengaat. - Hosea 6 : 4.

Eens zei iemand tot de Heere Jezus: "Zie, Uw moeder en Uw broeders staan daar buiten, zoekende U te spreken." - Mattheüs 12 : 47. Toen wees Hij de bij Hem veronderstelde voorkeur voor hen af door tot hen te zeggen: "Wie is Mijn moeder en wie zijn Mijn broeders? En Zijn hand uitstreckende over Zijn discipelen zei Hij: Ziet, Mijn moeder en Mijn broeders, want zo wie de wil Mijns Vaders doet Die in de hemelen is, deze is Mijn broeder en zuster en moeder." - Mattheüs 12 : 49 en 50.

Hij laat zelfs de broederliefde voor de moederliefde gaan, hoe teer de moederliefde ook moge zijn.

Wanneer wij onszelf enigszins hebben leren kennen, weten wij ook wat onze liefde waard is.

Tussen ons en de dood is nog één schrede - 1 Samuël 20 : 3 - maar tussen onze liefde en haat ligt nog niet eens één centimeter. Onze liefde is in wezen meestal eigenliefde.

Waarom had Izaäk een voorkeur voor Ezau? Alleen omdat het wildbraad naar zijn mond was. - Genesis 25 : 28. En waarom had Rebekka een voorliefde voor Jakob? Omdat hij zoveel huiselijker was? Of was het ook om de belofte van het eerstgeboorterecht dat God hém had toegezegd?

En waarom had Jakob Rachel liever dan Lea? Alleen omdat zij schoon van gedaante en schoon van aangezicht was. - Genesis 29 : 17.

En waarom heeft een moeder haar kind lief? Alleen omdat het haar eigen vlees en bloed is. En dát is nog niet eens voldoende om de liefde onwankelbaar te doen zijn. - Jesaja 49 : 15.

Hoe menig huwelijk, in oprechte, natuurlijke liefde begonnen, loopt niet op een mislukking uit.

De liefde van Amnon tot zijn halfzuster was zó groot, dat hij er half ziek van werd. Maar toen hij zijn vleselijke lusten aan haar botgevierd had, werd zijn haat tegen haar groter dan zijn liefde ooit geweest was. - 2 Samuël 13 : 2 en 15.

De meest gunstige liefde die er op de wereld gevonden werd, was (b.v.) die tussen David en Jonathan. En waarom? Omdat zij beiden de vreze des Heeren deelachtig waren. Die vreze was de oorzaak van hun liefde voor elkaar. - 1 Samuël 18 : 1 en 2 Samuël 1 : 26. Deze liefde is als een tweelingzuster van de ware liefde.

De liefde tussen ouders en kinderen kon (vooral in vroeger jaren toen het uit de afgrond opgekomen beest zijn invloed op de aarde nog niet liet gelden) onvoorstelbaar groot zijn, zolang er zich geen storingen voordeden. Maar zelfs bij de minste of geringste storing kon deze liefde in haat omslaan.

Het beginsel der ware liefde kan echter alleen in het hart ge-

21 : 4d

werkt worden door de Heilige Geest. Indien deze liefde in een mensenhart uitgestort wordt, is hij uit God geboren en heeft ook degenen lief die uit Hem geboren zijn. - 1 Johannes 5 : 1. Dit is het kenmerk van het kindschap Gods. Deze liefde is van volkomen andere aard dan de natuurlijke liefde. "Deze liefde is sterk als de dood, haar ijver (haar onverbiddelijkheid, vert. N.B.G.) zo hard als het graf, haar kolen (haar brand) zijn vurige kolen, vlammen des HEEREN. Vele wateren zouden deze liefde niet kunnen uitblussen, ja de rivieren zouden ze niet verdrinken. Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten." - Hooglied 8 : 6 en 7.

Nu we dit zo voor de aandacht gesteld hebben, is het mogelijk dat we iets gaan beseffen van de betekenis van ons tekstgedeelte als het zegt: *Want de eerste dingen zijn weggegaan*. Dan zal alles zo anders zijn.

Johannes zegt in een zijner zendbrieven: "Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij geopenbaard zal zijn, wij Hem gelijk zullen wezen. Want wij zullen Hem zien gelijk Hij is." - 1 Johannes 3 : 2.

Dit betekent, dat dan onze liefde aan Zijn liefde gelijkvormig zal zijn, volkomen anders dan onze aardse, natuurlijke liefde.

Hierin is een scherpe tegenstelling, zoals er ook een scherpe tegenstelling is tussen:

1. De Wijsheid die van boven is en de wijsheid die van beneden is.
2. De levende hoop en de dode hoop.
3. Een levend geloof en een dood geloof.
4. Geestelijke liefde en natuurlijke liefde.

Van elk dezer wijst ons de Heilige Schrift de tegenstellingen aan.

1. Van de wijsheid die van beneden is, zegt Jakobus:

”Deze is aards, natuurlijk, duivels.” - Jakobus 3 : 15.

2. Van de dode hoop zegt de Heilige Schrift: ”Indien wij alleen in dit leven op Christus zijn hopende, zo zijn wij de ellendigste van alle mensen.” - 1 Corinthe 15 : 19.
3. Van het dode geloof: Al zou het bergen verzetten en het had de liefde niet, zo ware het niets. - 1 Corinthe 13 : 2b.
4. Maar in de tegenstelling natuurlijke of geestelijke liefde gaat de Heilige Schrift niet zo ver om deze ook zo donker af te schilderen, omdat de natuurlijke liefde een uitzonderlijke genadegave van God is in onze zondige en droeve staat.

Maar vanwege onze zondige aard en de ellendigheid die in ons is, brengen wij ook deze liefde soms dicht tot die zwarte grenzen. Zij kan wel verkeren in haat, maar duivels, zoals de aardse wijsheid kan worden, wordt ze blijkbaar niet. Ook kunnen we vanwege onze natuurlijke liefde niet de ellendigste van alle mensen worden, nog minder dan niets voor God, zoals dit met het dode geloof het geval is.

Dit komt omdat de natuurlijke liefde een vonkje is, een overblijfseltje in onze harten, ontstoken aan de oneindige oceaan van Gods liefde.

Hoe meer echter vanwege onze zondige aard onze natuurlijke liefde gericht is op ons eigenbelang, des te dichter nadert zij de grenzen van de aardse wijsheid en de dode hoop en het dode geloof.

Naschrift bij deze tekst.

Met deze tekst eindigt het spreken van de grote stem die vanuit de hemel tot Johannes gekomen is, namelijk de glorievolle stem van de triomferende Ruiter op het witte paard, onze Heere Jezus Christus.

In het volgende tekstgedeelte voert Johannes Hem Die op de Troon zat, sprekende in.

21 : 5a en b

5a *En Die op de Troon zat, zeide:*

Die op de Troon zat, is God, de Vader van onze Heere Jezus Christus, zoals Deze in 11 : 15 t/m 17 en in 19 : 6 en 7 geopenbaard is, onder de onvoorstelbare jubelzangen der grote stemmen in de hemel terwijl de vierentwintig ouderlingen die voor God zitten op hun tronen, op hun aangezichten vielen en God aanbaden en Hem verheerlijkten als "Heere God almachtig, Die is en Die was en Die komen zal."

Onder het gejuich ener grote schare in de hemel met een stem als van vele wateren en als een stem van sterke donderslagen hebben zij het Halleluja uitgejubeld, zeggende: "De Heere, de almachtige God, heeft het Koningschap (over ons) aanvaard." Namelijk het Koningschap van de Heere Jezus Christus, de grote Overwinnaar, de machtige Strijder op het witte paard, Die met Zijn eigen bloed en met de inzet van Zijn eigen leven een arm en ellendig volk uit het geweld des duivels verlost heeft en dat tot Zijn bruid verkoren heeft, zodat de tabernakel Gods wederom bij de mensen gekomen is en Hij het door Hem verlost volk aangenomen heeft en God Zelf bij hen wil wonen en hun God wil zijn.

In het vierde vers heeft de Heere Jezus Zijn volk bekendgemaakt hoe grote zaligheid Hij voor hen verworven heeft, namelijk dat alle tranen van hun ogen afgewist zullen worden, dat er voor hen geen dood en geen rouw, geen gekrijt, ja zelfs geen moeite meer zal zijn. Vandaar de belofte van *Hem Die op de Troon zit*, voor de machtige Overwinnaar én voor Zijn volk:

5b *Ziet, Ik maak alle dingen nieuw.*

Dit is in de eerste plaats een belofte van de grote Ontwerper en Bouwmeester van de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, dat Johannes vanuit de hemel van God had zien nederdalen op de nieuwe aarde, voor Zijn glorievolle Zoon.

In de tweede plaats is het een belofte voor het door Hem verlost volk.

Maar in de derde plaats is het ook een belofte voor de ganse schepping, want als de Zoon tenietgedaan zal hebben alle heerschappij en macht en kracht en Hij ook de dood tenietgedaan zal hebben - 1 Corinthe 15 : 24 t/m 26 - zal Hij Die op de Troon zit, *alle dingen nieuw maken*.

Wat dit voor Zijn Gemeente, voor de bruid van de Heere Jezus, te betekenen zal hebben, zal God, de Heilige Geest, door middel van een engel, te weten één uit de zeven die de zeven fiolen hadden, bekend gaan maken opdat de nu nog in lijden en strijd zijnde Gemeente van de Heere Jezus Christus hiermee vertroost wordt.

Uit de volgende gedeelten van onze tekst blijkt echter, dat Gods kinderen die nog zijn in hun lage en nederige staat, deze grote belofte van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en van de heilige Stad, nederdalende van God uit de hemel, met alle gelukzaligheden die dit voor hen mee zal brengen, zoals dit in de verzen 3 en 4 door een grote stem vanuit de hemel aan Johannes bekendgemaakt is, als ongelooflijk in de oren klinkt. Hoeveel te meer zal het ongelooflijk zijn voor hen die in het laatste der dagen zullen leven, in die verschrikkelijk zware tijden die er alsdan ontstaan zullen, zoals dit reeds aan Timotheüs onderwezen is door de heilige apostel Paulus. - 2 Timotheüs 3 : 1 t/m 5. En zoals dit reeds vele malen in dit boek der Openbaring geopenbaard is inzonderheid in 13 : 11 t/m 17.

Want zij zullen in die tijd leven onder de betoverende macht en de verleidende tekenen die aan het uit de afgrond opgekomen beest te doen zijn gegeven, waardoor het verleid heeft degenen die op de aarde wonen. En daarna zijn zij zelfs onder het geweld en onder de macht van de uit zijn gevangenis ontbonden satan gekomen. Hoe zullen zij dan onder deze druk zulke zalige en heerlijke toezeggingen kunnen geloven?

Er zal voor hen veel meer reden zijn om te wenen dan om zich

21: 5c

te verheugen in deze toezeggingen van God.

Misschien zal het heimwee in hun hart kunnen wekken, als het hun tenminste nog verkondigd zal worden in die dagen. Als deze beloften hun voorgesteld zullen worden zal het voor hen in die vreselijke tijden zijn als een luchtspiegeling. Daarom is het alsof de Heilige Schrift inzonderheid deze broeders en zusters in de verdrukking tegemoet wil komen, als Hij Die op de Troon zit, zegt: "Schrijf."

5c En Hij zeide tot mij: Schrijf.

Voorzover het deze opdracht als zodanig betreft willen we niet in herhaling treden, maar verwijzen wij naar de verklaring van 19 : 9a.

Van daaruit kan de glorie van deze herhaalde opdracht om te *schrijven* ook nu mogelijk gekend en gezien worden.

Het bijzondere, waarin dit gedeelte zich van de andere gedeelten in onze tekst onderscheidt, is de zinswending die erin verborgen is.

Wanneer wij hierop met aandacht letten, valt het op dat de tekst aangevangen is met de woorden: "En Die op de Troon zat, zeide."

In ons tekstgedeelte staat wel wederom: *En Hij zeide*, maar nu wordt eraan toegevoegd: *tot mij*. Hieruit blijkt uitdrukkelijk en beslissend, dat het aanvankelijk spreken van Hem Die op de Troon zat, gericht was tot Hem Die met een grote stem vanuit de hemel gezegd had: "Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen" en hetgeen er verder gevolgd is in de verzen 3 en 4. Dit was gericht tot de glorievolle Overwinnaar, de machtige Ruiters op het witte paard. En dit ondanks het feit dat deze stem uit de hemel toch blijkbaar tot Johannes gesproken heeft. Dit blijkt uit vers 4a, omdat Hij aldaar gezegd heeft: "En God zal alle tranen van hun ogen afwissen."

Toch hebben wij ondanks deze opmerking er acht op te geven (gelet op de samenstelling en het onderlinge verband van deze

eerste zes verzen van dit hoofdstuk) dat hierdoor bevestigd wordt hetgeen wij in de verklaring van vers 3a gezegd hebben, namelijk dat deze zes verzen (om zo te spreken) zijn als de akte van de officiële overdracht van het door de Zoon verworven Koninkrijk.

En van daaruit (nu het geschied is) is de stem van de Troon gekomen, antwoordende de Overwinnaar: "Ziet, Ik maak alle dingen nieuw" als een glorievolle belofte voor Hem Die in Zijn vernederde staat als waarachtig Mens Zijn ziel uitgestort heeft in de dood en in deze arbeid Zijner ziel des Vaders uitverkorenen uit het rijk des duivels verlost heeft.

Daarom is deze belofte van Hem Die op de Troon zit, niet alleen voor Hemzelf, het is ook een belofte voor Zijn door Hem verworven bruid. Ja zelfs een belofte voor de vernieuwing van de ganse schepping van hemel en aarde.

In ons tekstgedeelte heeft het spreken van Hem Die op de Troon zit, echter een ander doel. Daarom wordt het nu in het bijzonder gericht tot Johannes, aan wie Hij de opdracht geeft: *Schrijf*, namelijk ten eerste dat hij gezien heeft een nieuwe hemel en een nieuwe aarde en de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel, maar ook de vertroostende woorden die de grote stem vanuit de hemel gesproken heeft, zoals deze in de teksten 3 en 4 vermeld zijn. Daarom, vanwege de duistere en nog nederige staat waarin de strijdende Kerk verkeert, heeft Hij Die op de Troon zat, tot Johannes gezegd:

5d *Want deze woorden zijn waarachtig en getrouw.*

Stel eens dat onze tekst inderdaad geformuleerd had moeten zijn zoals de vert. N.B.G. deze weergeeft. Daar zijn namelijk de woorden "tot mij" eruit weggelaten. Dan was dit spreken van Hem Die op de Troon zat, gericht geweest tot Hem Die met een grote stem vanuit de hemel gezegd had: "Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen" en alles wat er verder gevolgd

is in de verzen 3 en 4.

Dit blijkt uitdrukkelijk en beslissend uit vers 6a, daar staat in de vert. N.B.G. namelijk wél: 'En Hij sprak tot mij.' Dan zou ook het bevel om te schrijven tot Hem gericht zijn geweest Die van de hemel gesproken heeft.

Wij voelen onmiddellijk aan, dat én de opdracht om te schrijven én het onder ede betuigen dat *deze woorden waarachtig en getrouw zijn*, niet konden gericht zijn tot Hem Die van de hemel gesproken heeft al hetgeen in de verzen 3 en 4 vermeld is.

Wij zijn er ons van bewust, dat de vertalers van het N.B.G. ongetwijfeld zouden antwoorden: Ja maar ook de woorden "Ziet, Ik maak alle dingen nieuw" zijn door Hem Die op de Troon zat, tot Johannes gesproken. En inderdaad zijn ze ook tot Johannes en tot de strijdende Kerk gesproken, maar via de belofte aan Hem Die voor hen al deze gelukzaligheden verworven heeft, Die met een luide stem vanuit de hemel deze verworvenheden aan Hem Die op de Troon zat, heeft overgedragen.

Hieruit blijkt hoe aan deze vertalers de betekenis, de glorie, van deze teksten ontgaan is. Hun is deze zinswending ontgaan in het vorige tekstgedeelte, vers 5c.

Wanneer wij in ons tekstgedeelte de woorden: *deze woorden zijn waarachtig en getrouw*, vergelijken met 19 : 9, waar een soortgelijke opdracht aan Johannes gegeven is, namelijk: "Schrijf" en vervolgens: "Deze zijn de waarachtige woorden Gods," dan komen we tot merkwaardige ontdekkingen.

Het is niet alleen merkwaardig dat in 19 : 9 óók een opdracht gegeven is om te schrijven, namelijk aldaar naar aanleiding van hetgeen hem op zo uitzonderlijke wijze geopenbaard is betreffende de bruiloft des Lams, maar het is nog merkwaardiger, dat hetgeen hem aldaar geopenbaard is met het bevel om te schrijven van lagere orde blijkt te zijn dan hetgeen hem hier geopenbaard wordt.

Dit blijkt ten eerste hieruit, dat de opdrachtgever in 19 : 9 een

mededienstknecht van Johannes is.

Nu echter in 21 : 5 is het God Zelf, Hij Die op de Troon zit, Die hem deze opdracht geeft om te schrijven.

De lagere orde in 19 : 9 blijkt ten tweede uit de inhoud van hetgeen hij schrijven moet. Aldaar betrof het de zaligheid die er voor het volk des Heeren te verwachten is aan het Avondmaal van de bruiloft des Lams.

En als de engel tot Johannes gezegd heeft: "Deze zijn de waarachtige woorden Gods", ziet hij ook ongetwijfeld op het getuigenis der grote schare in de hemel, die met een stem als van vele wateren en als een stem van sterke donderslagen gejubeld heeft: "De Heere, de almachtige God, heeft het Koningschap over ons willen aanvaarden."

De hogere orde in 21 : 5 is, dat Hij Die op de Troon zit, in feite onder ede verklaart, dat de stem die vanuit de hemel gesproken heeft betreffende de woning van God onder en met Zijn volk *woorden* spreekt, *die waarachtig en getrouw zijn*. De klemtoon valt hier in 21 : 5 op de *waarachtigheid der woorden* van de stem die vanuit de hemel gesproken heeft over de *waarachtigheid en getrouwheid van Gods woorden* als zodanig.

De lagere orde in 19 : 9 is, dat door een dienstknecht des Heeren de klemtoon gelegd wordt op de zaligheid die er voor Gods volk bereid is.

Zonder ook maar iets af te doen van de heerlijkheid en de gelukzaligheid van het getuigenis van de engel die in 19 : 9 aan Johannes de opdracht gegeven heeft om te schrijven, kunnen wij hieruit toch wel onderwezen worden welke prediking in de strijdende Kerk de hoogste voorrang behoort te hebben. Hoe nuttig, hoe noodzakelijk, hoe heerlijk en hoe liefelijk het ook is als door de dienstknechten des Heeren aan Gods volk de zaligheid voor ogen gesteld wordt die zij in de hemel te verwachten hebben, nochtans blijkt uit onze tekst, 21 : 5, dat de verkondiging onder hen van *de waarachtigheid en de getrouwheid van Gods Woord* van hogere orde is.

21 : 6a

Een tweede merkwaardige ontdekking doen wij als wij deze bijna gelijkkluidende teksten, 19 : 9 en 21 : 5, met elkaar gaan vergelijken.

Wanneer aan Johannes door een mededienstknecht (een engel) de opdracht gegeven wordt om te schrijven: "Deze zijn de waarachtige woorden Gods," dan valt hij in aanbidding neder voor de voeten van de engel. - 19 : 10.

Maar als Hij Die op de Troon zit, God Zelf, hem de opdracht geeft om te schrijven: *Deze woorden zijn waarachtig en getrouw*, dan verblijft of verbloost hij niet. Als nu deze heilige en bevoorrechte apostel, die op zo'n buitengewoon veel hogere plaats gesteld is dan wij, deze reactie heeft, wat zal er dan van ons te verwachten zijn?

Hieruit kan de conclusie getrokken worden, dat als aan de Gemeente des Heeren in de strijdende Kerk door een getrouw leraar het Evangelie verkondigd wordt, zij gemakkelijker tot tranen en tot aanbidding bewogen wordt als hij haar de heerlijke vruchten van het beloofde land kan tonen of haar de gelukzalige staat der verlostten aan de bruiloft des Lams voor ogen weet te schilderen, dan wanneer hij haar de *waarachtigheid en de getrouwheid van Gods Woord* voor de aandacht stelt, bevattende de belofte van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde.

Ja, de ervaring leert ons, dat zeer veel mensen (althans zij die bij de Waarheid grootgebracht zijn) nog wel in actie komen als men de zaligheid die zij na dit leven verwachten, voor hen persoonlijk in twijfel zou trekken. Zij hebben daarentegen geen enkele reactie als velen het met Gods Woord zo nauw niet nemen. Ja hoeveel predikanten zijn er niet, die juist hierin nalatig zijn. Honderden teksten over de toorn van God komen bij velen van hen nooit aan de orde.

6a *En Hij sprak tot mij.*

Het is van buitengewoon belang te letten op het verschil tussen

dit tekstgedeelte en het voorgaande. In dát tekstgedeelte heeft Johannes geschreven: "En Hij zeide tot mij." Nu schrijft hij: *En Hij sprak tot mij.*

Omdat in de vert. N.B.G. deze woordwijziging ook staat, trekken wij hieruit de conclusie dat de grondtekst hier inderdaad reden toe geeft.

Nu zijn wij er ons van bewust, dat er zeer velen zullen zijn die het van geen enkel belang vinden om aan dit verschil bijzondere aandacht te schenken. Hierin hebben zij de grote hervormer Johannes Calvijn nog aan hun zijde ook, want die zegt in zijn Institutie Boek 1 hoofdstuk 14 punt 4: 'Wij moeten ons bij het lezen der Heilige Schrift voortdurend bezighouden met het zoeken en overdenken van die dingen, die tot opbouw dienen en niet toegeven aan nieuwsgierigheid of het najagen van onnutte dingen. En omdat de Heere ons heeft willen onderwijzen niet in onbeduidende kwesties maar in de waarachtige vroomheid en in de vreze Zijns Naams in waar vertrouwen en in de plichten der heiligheid, zo laat ons in die kennis berusten. En daarom, indien wij op de rechte wijze wijs willen zijn, moeten wij die onbeduidende dingen achterwege laten.' Enz.

Nu zijn wij het bijna overal en te allen tijde met Calvijn eens, maar als het mogelijk was, zouden wij hem hier de vraag willen stellen: "Welke dingen zijn er in de Heilige Schrift onbeduidend?" Dat wij ze niet begrijpen is een andere zaak. Wij achten niet één woord in de ganse Heilige Schrift onbeduidend. Althans zoals zij van oorsprong door de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, gesproken zijn. - 2 Petrus 1 : 21. Daarom is ook deze woordverwisseling niet onbeduidend.

Ja, ten opzichte van dit tekstgedeelte gaan wij nog veel verder. Wij achten zelfs dat er een geheimenis in verborgen is. Ja, wij achten zelfs, dat als er in dit tekstgedeelte eveneens gestaan had: 'En Hij zeide tot mij', wij niet eens opgemerkt zouden hebben dat dit een verminking van Gods Woord zou zijn

geweest.

Het is inderdaad zo, dat wanneer het een mensenwoord betrof, wij er beslist geen aandacht aan geschonken zouden hebben. Mensen zeggen of schrijven vele dingen zonder zin of betekenis. Maar als Gods Woord zo vlak na elkaar enerzijds zegt: "En Hij zeide tot mij" en dan vervolgens: *En Hij sprak tot mij*, dan is dit beslist niet zonder zin of betekenis.

Wij mogen ook niet zeggen: Johannes heeft dit zo teboekgesteld, dus is het maar een kwestie van weergave door Johannes. Wanneer we dit zeggen, verwerpen we niet alleen 2 Petrus 1 : 21, maar het gehele gezag van Gods Woord. Dan verwerpen we de gehele inspiratie van de Heilige Geest. Vandaar is het dat de Heere Jezus gezegd heeft, dat gemakkelijker de hemel en de aarde voorbij zouden gaan, dan dat er één jota of tittel van de Wet zou voorbijgaan, totdat het alles geschied zal zijn. - Mattheüs 5 : 18; Lukas 16 : 17. Ja onze ganse zaligheid is aan de nauwgezetheid van Gods Woord verbonden.

"Indien iemand afdoet van de woorden des Boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het Boek des levens en uit de heilige Stad en uit hetgeen in dit Boek geschreven is." - 22 : 19.

Hierom, als de Heilige Schrift deze woordwijziging in ons tekstgedeelte in de pen van Johannes gelegd heeft behoren wij er acht op te geven en de glorie ervan na te speuren.

In feite hebben wij deze glorie al nagespeurd in de verklaring van de teksten 3 en 4. Om zo'n geringe woordwijziging hebben wij daar getwist met de vertalers van het N.B.G. Zij hadden daar: 'Luide stem van de Troon' en de St.Vertalers: "Grote stem uit de hemel."

Om tot het geheimenis te komen van het veranderde spreken in ons tekstgedeelte wijzen wij erop, dat wij in de verklaring van de tekstgedeelten 3b en c hebben aangetoond door Wie al deze heerlijke woorden vol majesteit en heerlijkheid gespro-

ken zijn.

Als we hierbij in overweging nemen de verklaringen van die tekstgedeelten komen wij tot de wonderbare ontdekking, dat er in de teksten 3 t/m 5 (met heilige eerbied gesproken) een driehoeksgesprek heeft plaatsgevonden, namelijk aanvanke-lijk de grote stem uit de hemel, de stem van de grote Overwinnaar, de machtige Ruiters op het witte paard, Deze sprak tot Johannes.

Vervolgens het spreken van Hem Die op de Troon zat, de glorievolle Overwinnaar antwoordende: "Ziet, Ik maak alle dingen nieuw."

En daarna het spreken van Hem Die op de Troon zat, tot Johannes: "En Hij zeide tot mij: Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en getrouw."

Hiermee is dit heilige driehoeksgesprek afgesloten, namelijk met deze heilige opdracht aan Johannes om te schrijven aan de nog in lijden en strijd vertoevende Gemeente van de Heere Jezus Christus, dat de woorden die de grote stem uit de hemel tot hem gesproken heeft, (namelijk: "De tabernakel Gods is bij de mensen en Hij zal bij hen wonen en zij zullen Zijn volk zijn en God Zelf zal bij hen en hun God zijn en God zal alle tranen van hun ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw noch gekrijt noch moeite zal meer zijn") waarachtig en getrouw zijn.

Aan Johannes (en door hem aan de strijdende Kerk) wordt bekendgemaakt het resultaat van de arbeid Zijner ziel.

Hiermee is de openbaring van de ganse glorie Gods in Zijn Christus voltooid.

En hierna is de belofte gevolgd van Hem Die op de Troon zit, aan de Overwinnaar: "Ziet, Ik maak alle dingen nieuw."

Met deze glorievolle openbaring is nu alles geëindigd.

Aan dit volzalige gesprek van de Heere Jezus met Johannes, van Hem Die op de Troon zat, met de Heere Jezus en van Hem Die op de Troon zat, met Johannes is nu een einde gekomen.

Met het einde van deze openbaring is aan de ganse heilshisto-

rie van genade en verlossing voor arme zondaren en de verheerlijking van God in en door Zijn Christus, ja aan al Zijn glorievolle werken, nu een einde gekomen. Vandaar in dit tekstgedeelte, anders dan in vers 5a: *En Hij sprak tot mij*.

6b *Het is geschied.*

Vandaar dit begin van het veranderde spreken van Hem Die op de Troon zit. Johannes zegt: "En Hij sprak tot mij: *Het is geschied.*"

Het zal nu niet meer het gemeenzame spreken zijn zoals in het gesprek waarin ook Johannes betrokken is geweest, dat plaatsgevonden heeft tussen de stem uit de hemel, tot Johannes sprekende: "Ziet, de tabernakel Gods is bij de mensen" en Hem Die op de Troon zat, antwoordende aan de grote stem uit de hemel: "Ziet, Ik maak alle dingen nieuw" en Hem Die op de Troon zat, zeggende tot Johannes: "Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en getrouw."

Nee, nu zal het spreken van Hem Die op de Troon zat, anders zijn. Daarom zegt Johannes nu : "En Hij sprak tot mij." Voor hem en voor de strijdende Kerk zal het vanaf heden het spreken zijn als van een heraut die de glorie van het nieuwe, nu gekomen zijnde Koninkrijk gaat uitbazuinen.

Daarom zijn deze woorden: En Hij sprak tot mij: *Het is geschied* als een bazuinstoot voor Johannes.

Daarom treedt in deze zo schijnbaar geringe woordverwisseling opnieuw de grote glorie en majesteit van de samenstelling van Gods Woord op het allerluisterrijkst aan het licht.

En nu is gebleken, dat het beslist geen najagen van onnutte dingen is en geen onbeduidende kwestie, als wij op deze woordwisseling acht geslagen hebben.

Het betekent niet minder, dan dat het oude voorbijgegaan is en dat het alles nieuw geworden is.

Van nu aan zal aan de strijdende Kerk (aan hen die in Christus

Jezus zijn) geopenbaard worden de zaligheid die zij beërven zullen, dat het oude voorbijgegaan zal zijn en dat alles nieuw geworden is. - 2 Corinthhe 5 : 17.

Het zal de vervulling zijn van hetgeen de profeet Jesaja reeds geprofeteerd heeft in de Naam des Heeren: "Ziet, Ik schep nieuwe hemelen en een nieuwe aarde en de vorige dingen zullen niet meer gedacht worden en zullen in het hart niet opkomen." - Jesaja 65 : 17. Want *het is geschied*.

Het wekt in dit verband bij velen misschien verwondering, dat deze woorden *het is geschied* reeds eerder door Johannes gehoord zijn, namelijk in 16 : 17. Maar dat was aldaar onder geheel andere omstandigheden en in een geheel ander verband der openbaring dan hier.

Daar was het in de eerste plaats in de openbaring des Heiligen Geestes, zoals wij dit steeds van de hoofdstukken 15 t/m 19 verklaard hebben.

In de verklaring van deze woorden "het is geschied" aldaar, was onze eerste reactie: Het is geschied voorzover het de dingen van de geschapen tijd betreft.

Voorts hebben wij naar aanleiding van de samenstelling van vers 17b gezegd: Dit "het is geschied" is als een triomfjubil des Vaders en des Heiligen Geestes op het volbrachte werk des Zoons. Want alle openbaringen die hieraan voorafgegaan zijn, hadden betrekking op de openbaring van Gods genade in Zijn Christus en op de openbaring van Zijn heilige rechtvaardigheid over allen die niet hebben gewild dat Hij Koning over hen zou zijn.

Daarom, toen de zevende engel zijn fiool van de gramschap Gods, des Heiligen Geestes, in de lucht uitgegoten had, is er een grote stem uit de tempel des hemels, van de Troon gekomen, zeggende: "Het is geschied." Dat betekende aldaar dat de openbaring van Gods genade en van Zijn toorn over de goddelozen (in de tijd) nu geëindigd is. De beslissende scheiding tussen Jeruzalem en Babylon is hiermee voltrokken.

Maar het eeuwige oordeel over Babylon en wat Gods genade voor Zijn uitverkorenen in de eeuwigheid te betekenen zal hebben is in dát "het is geschied" nog niet geopenbaard. Noch het oordeel over het grote Babylon, zoals dit in hoofdstuk 18 geopenbaard is, noch de heerlijkheid van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en van de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, nedergedaald van God uit de hemel, zoals dit in het gehele 19^e en in de daaropvolgende hoofdstukken beschreven is.

Daarom is het rondom *het is geschied* in ons tekstgedeelte nu zo volkomen anders. Het is nu ook niet de openbaring des Heiligen Geestes, komende uit de tempel des hemels, van de Troon, met een luide stem sprekende: "Het is geschied." Nu wordt dit alles zo geheel anders geopenbaard. Nu komt de stem van God de Vader, van Hem Die op de Troon zit, niet als een grote stem tot Johannes, zeggende: "Het is geschied." Nu komt deze stem tot hem als een stem der ruste. Nochtans klinkt zij de strijdende Kerk als een triomfjubil in de oren. Het is voor haar als de stem van een heraut die de heerlijkheid van de komst van het nieuwe Koninkrijk aankondigt. Het Koninkrijk dat de Heere Jezus onder bloed en tranen tot in de dood toe voor hen verworven heeft.

Het Koninkrijk dat door Hem Die op de Troon zit, uit Zijn hand aanvaard is. Vandaar de belofte door Hem Die op de Troon zit, aan de glorievolle Overwinnaar gegeven: "Ziet, Ik maak alle dingen nieuw." Want de eerste dingen zijn voorbijgegaan. *Het is geschied*. Het beslissende oordeel over Babel is voltrokken. - 20 : 11 t/m 15. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde en het nederdalen van het nieuwe Jeruzalem, de heilige Stad, zijn aan Johannes getoond. Hem is geopenbaard dat de tabernakel Gods bij de mensen is.

6c Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde.

Uit dit vervolg blijkt dat het van zeer groot belang is voor het ganse, menselijke geslacht, maar wel in het bijzonder voor de

nog in strijd en lijden zijnde Kruisgemeente van de Heere Jezus, dat zij dit getuigenis van de allerhoogste God, van Hem Die op de Troon zit, zich gedurig voor ogen stelt. Ja, dat ieder menskind zich dit terdege bewust wordt en in al zijn handelingen daar voortdurend rekening mee houdt. Maar vooral moet ieder levend lidmaat der Gemeente van de Heere Jezus Christus in het bijzonder vanaf zijn of haar eerste bewustzijn omtrent God en Goddelijke dingen tot aan het graf toe zich deze majesteit van God voor ogen stellen, opdat men zich steeds bewust zal zijn van Gods eeuwige majesteit en eigen nietigheid en ijdelheid. Dit zal hen hun gehele leven voor zelfverheffing en vele andere zonden kunnen behoeden.

Dit alles blijkt in het bijzonder hieruit, dat God dit getuigenis van Zichzelf geeft in de aanvang dezer openbaring (namelijk in hoofdstuk 1) en daar waar zij eindigt, nu het geschied is (in onze tekst) en straks ook in 22 : 13.

Het is bovenmate opmerkelijk, dat zowel God de Vader, als God de Heilige Geest, als God de Zoon, dit Ieder afzonderlijk van Zichzelf getuigt. En dat God de Zoon, dit tweemaal van Zichzelf getuigt, namelijk:

De eerste maal als het Hoofd van Zijn strijdende Kerk. - 1 : 11. De tweede maal als Hij met God de Vader, en God de Heilige Geest, alles en in allen zal zijn. - 22 : 13. Namelijk, als Hij het Koninkrijk aan God en de Vader overgegeven zal hebben. Dit is door Paulus verklaard in 1 Corinthhe 15 : 24.

Voorts is er nog weer een andere verborgenheid in deze vier getuigenissen, namelijk deze: God de Heilige Geest, hoewel Hij dit getuigenis van Zichzelf geeft bij de aanvang der openbaring in 1 : 8, betreft mede in dit getuigenis God de Vader en God de Zoon, als Hij niet alleen zegt: *Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde*, maar eraan toevoegt: "zegt de Heere Die is en Die was en Die komen zal, de Almachtige."

Bovendien heeft de Heilige Geest in dit getuigenis (blijkens

1 : 7) toen reeds het volbrachte werk des Zoons in het geding gebracht. Hem reeds vóór de aanvang van Zijn Middelaarswerk hierin verheerlijkende, ja hierin het begin en het einde van de werken des Drieënigen Gods omspannende.

In verband met het verwijzen naar 1 : 8 merken wij nog op dat in tegenstelling tot 1 : 11 en tot 21 : 6 en tot 22 : 13, waarin dit getuigenis ook voorkomt, het in 1 : 8 niet onmiddellijk blijkt dat het 't getuigenis des Heiligen Geestes is. Op de overige genoemde plaatsen is het wel duidelijk Wiens getuigenis het is.

Wanneer we evenwel aandachtig letten op de samenstelling van de eerste acht verzen van hoofdstuk 1, dan gaat het zeer duidelijk blijken dat het de Heilige Geest is Die in 1 : 8 dit getuigenis van Zichzelf geeft.

Ten eerste blijkt het al uit het voorafgaande, zevende vers, want daarin heeft de Heilige Geest gezegd: "Ziet, Hij komt met de wolken." Dat dit beslissend van God de Zoon gezegd wordt, blijkt uit meerdere plaatsen in de Heilige Schrift, o.a. uit Daniël 7 : 13; Mattheüs 26 : 64 e.a.

Ten tweede blijkt het ook uit 1 : 2. Want daarin staat geschreven: "Dewelke het Woord Gods (namelijk des Vaders) betuigd heeft én de getuigenis van Jezus Christus."

Dat het de Heilige Geest is Die al deze woorden in het hart en in de pen van Johannes gelegd heeft, wordt door de Heilige Schrift zelf bevestigd als Deze (door de mond van Petrus) zegt: "De heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, hebben ze gesproken." - 2 Petrus 1 : 21. Namelijk de Woorden Gods des Vaders.

Toch is er nog weer een ander geheimenis in ons tekstgedeelte verborgen.

De Heilige Geest heeft in 1 : 8 gezegd: "Die is en Die was en Die komen zal."

Wanneer we hier aandachtig op gaan letten, gaan we nog weer andere wonderen ontdekken, waaruit wederom de glorie en de

majesteit der samenstelling van Gods Woord blijken zal. Want in de openbaring van het Evangelie van de Heere Jezus, waarin de openbaring der hêrschepping aller dingen is verborgen, is het getuigenis aangaande God, zowel door God Zelf als door het schepsel, steeds: Die is en vervólgens pas: Die was en Die komen zal.

Dit is ook al onmiddellijk gebleken in 1 : 4. Daar heeft Johannes gezegd: "Genade zij u en vrede van Hem Die is en Die was en Die komen zal." Zoals de Heilige Geest, hierop aansluitende, dit in 1 : 8 ook van Zichzelf getuigd heeft.

Ook bij het blazen der zevende bazuin zijn de vierentwintig ouderlingen van hun oorspronkelijke scheppingstronen gevallen - 4 : 4 - op hun aangezichten en hebben God aldus aangebeden en gedankt, zeggende: "Wij danken U Heere God almachtig, Die is en (vervolgens) Die was en Die komen zal." - 11 : 16 en 17.

Ook de derde engel, die de fiool van Gods toorn over de rivieren en fonteinen der wateren uitgegoten heeft zei: "Gij zijt rechtvaardig Heere, Die is en (vervolgens) Die was en Die zijn zal."- 16 : 4 en 5.

Maar van oorsprong was de volgorde in de verheerlijking van God volkomen anders. Voordat de zonde in de schepping geopenbaard is, werd door de ganse schepping op andere wijze hulde aan God, de Almachtige, gebracht. Dit blijkt uit 4 : 8 t/m 11. Alle schepselen hadden toen dag noch nacht rust, zeggende: "Heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige, Die was en (pas daarna) Die is en Die komen zal."

Dat dit getuigenis aangaande God door het schepsel op zo'n verschillende wijze is geopenbaard, is niet zonder betekenis. Dit stellen wij bij voorbaat vast. Ja dit niet alleen, maar wij zeggen daarenboven dat er een groot geheimenis in verborgen is.

Zij die van mening zijn dat deze Schriftplaatsen doelloos van

elkaar verschillen, gaan aan de hoge majesteit van Gods Woord voorbij dat de heilige mensen Gods, van de Heilige Geest gedreven zijnde, aldus geschreven hebben. Dezen aanvaarden eenvoudig niet of willen niet aannemen, dat elk woord der Heilige Schrift (in feite) door de Almachtige van eeuwigheid daarin geschreven is. Dit blijkt o.a. uit Spreuken 8 : 22 t/m 31; Johannes 1 : 1; Openbaring 5 : 1 e.a.

Zij die hieraan geen geloof hechten, kunnen de Bijbel in haar geheel wel sluiten. Zij bannen er de eeuwigheidswaarde en de eeuwigdurende glorie van God uit.

Mede naar aanleiding van het bepaalde besluit in ons tekstgedeelte, namelijk: "Het is geschied", bekrachtigd door het getuigenis van Hem Die op de Troon zat, zeggende: *Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde* en mede in verband met de overige gelijkkluidende getuigenissen aangaande Gods eeuwige majesteit die wij in het geding gebracht hebben, stellen wij vast, dat er in de verwisseling van de volgorde "Die is en Die was" en op een andere plaats: "Die was en Die is", een geheimenis verborgen is.

En wel dit geheimenis: De schepselen (zowel de heilige engelen als de mensen) konden van oorsprong hun volkomen gelukzaligheid verwerven en vinden in "Hem Die was", namelijk in God hun Schepper, in God de Almachtige.

Dit is het waarom de ganse schepping (gesymboliseerd door de vier dieren) haar lof aan God uitgejubeld heeft door rusteloos dag en nacht zonder enige onderbreking uit te jubelen: "Heilig, heilig, heilig is de Heere God, de Almachtige Die was .....en Die komen zal." - 4 : 8.

Ook de van oorsprong recht geschapen mens (die een weinig minder geschapen is dan de engelen) - Psalm 8 : 6 - heeft zich, gesymboliseerd door de vierentwintig ouderlingen, bij deze jubel der heilige engelen aangesloten, aanbiddende Hem Die leeft in alle eeuwigheid en zeggende: "Gij Heere, zijt waardig te ontvangen de heerlijkheid en de eer en de kracht, want Gij

21 : 6d

hebt alle dingen geschapen en door Uw wil zijn zij en zijn zij geschapen.” - 4 : 11.

Hieruit blijkt, dat ook zij in ”Hem Die was” hun volkomen gelukzaligheid konden vinden. Ook hun lofprijzing richtte zich van oorsprong op de scheppingsglorie van de almachtige God Die alles wat aanzijn ontvangen had uit het niet tevoorschijn geroepen had, namelijk op ”God Die was”, noch beginsel der dagen, noch einde des levens hebbende.

Maar nu, na de zondeval, is deze lof aan God bovenal door de mensen geworden tot een jubelzang tot ”Hem Die is en Die was.....en Die komen zal.” Dit is vanwege de genade die God hun in het bijzonder bewezen heeft (boven de gevallen engelen) in Zijn Christus in de verkondiging van het heilig Evangelie, waarin geopenbaard is de kracht Gods en de Wijsheid Gods in Christus Jezus.

Reeds bij de aanvang van de verkondiging van het heilig Evangelie is de Heilige Geest de Kerk hierin voorgegaan blijkens 1 : 4 en 8. Daarom zal ook de jubel der gezaligden in de herschepping aller dingen zijn: God Die is in Christus Jezus, Die was van eeuwigheid en Die komen zal. Dit blijkt uit 11 : 17 en 16 : 5.

Daarom is het vervolg op ons tekstgedeelte:

6d Ik zal de dorstige geven uit de fontein van het water des levens voor niet.

Wanneer we nauwlettend acht geven op dit tekstgedeelte en dit in verband brengen met de woorden die de Heere Jezus gesproken heeft tijdens Zijn omwandeling als waarachtig Mens op de aarde, komen we weer tot merkwaardige ontdekkingen, die ons ook nu weer de uitzonderlijke majesteit en de glorie der samenstelling van de Heilige Schrift openbaren.

Ten eerste: ”Hij Die is”, de Heere Jezus, is de enige en waarachtige *Fontein van het water des levens*. Dit blijkt als de bruid in het Hooglied haar Bruidegom aanspreekt met de

21: 6d

woorden: "O Fontein der hoven, Put der levende wateren die uit Libanon vloeien!" - Hooglied 4 : 15.

Ten tweede: Ook de Heere Jezus heeft in bepaalde zin met deze zelfde oproep: "Zo iemand dorst, die kome tot Mij en drinke" - Johannes 7 : 37b - in feite Zijn publiekelijk optreden in Israël besloten.

Het merkwaardige is de overeenkomst tussen Hem Die op de Troon zit en de Heere Jezus. Hij Die op de Troon zit, heeft in onze tekst gezegd: "Het is geschied, Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde," *Ik zal de dorstige geven uit de fontein van het water des levens voor niet.*

De Heere Jezus heeft dit ook gezegd toen het geschied was, want Hij heeft deze woorden, staande in de tempel, uitgeroepen op de laatste dag, zijnde de grote dag van het feest van Gods genadeverkondiging in de tempel.

Dit roepen van de Heere Jezus in de tempel is niet alleen in overeenstemming met deze belofte van Hem Die op de Troon zit, nu het geschied is, maar het is als een echo van dit spreken, in de tempel gehoord en dit zal doorklinken in de strijdende Kerk tot aan het einde der dagen, totdat het geschied zal zijn.

De glorie der samenstelling van Gods Woord blijkt ook hieruit:

Ten eerste: Hij Die op de Troon zit is de oorsprong van deze Heilsfontein.

Ten tweede: De Heilige Geest heeft deze oproep om tot *de wateren des levens te komen om te drinken* van den beginne onder de mensen doen weerklinken. Dit blijkt het sterkst als Hij door Zijn dienstknecht Jesaja spreekt: "O alle gij dorstigen! Komt tot de wateren en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet." - Jesaja 55 : 1.

Ten derde: Het is de Heere Jezus Die op de laatste en grote dag van het feest van Gods genadeverkondiging het in de tempel des Heeren uitgeroepen heeft: "Zo iemand dorst, die

come tot Mij en drinke.” - Johannes 7 : 37.

Het is ook hoogst merkwaardig, dat het besluit van onze tekst is: *voor niet*.

Gelet op het voorafgaande bevel: ”Schrijf” en op de waarschuwingen die in vers 8 zullen volgen, blijkt deze toevoeging op deze plaats bepaald niet zonder reden en niet zonder een bepaald doel te zijn. Het is namelijk het besluit van Gods genadeverkondiging op de laatste en grote dag van het feest van Gods genadeverkondiging in Christus Jezus.

Juist in het bijzonder in de laatste tijden zal dit Woord van God, *voor niet*, voor de strijdende Kerk actueel blijken te zijn.

Toen het uit de zee opgekomen beest zijn scepter over de Kerk is gaan zwaaien, heeft het getracht de vrije genade van God uit te schakelen en er een koophandel voor in de plaats te stellen. Onder zijn bestuur is de Kerk - 11 : 8 - tot een Sodom en Egypte geworden. Velen hebben te dien tijde ervaren, dat hun geleerd werd dat de zaligheid alleen te verkrijgen was tegen betaling.

Ja, ten tijde der Reformatie der Kerk werd het hemels Kanaän der ruste door hen (de Kerk van Rome) zelfs uitgedeeld om prijs. Dit is door Daniël voorspeld - Daniël 11 : 39b. En Petrus heeft deze handelwijze aldus onder woorden gebracht: ”En zij zullen door gierigheid, met gemaakte woorden, van u een koopmanschap maken.” - 2 Petrus 2 : 3a.

Hoeveel tmeer zal dit zo zijn als in het allerlaatste der dagen de uit zijn gevangenis ontbonden satanas (als de achtste koning - 17 : 11) zelf in de oecumenische massanaamkerk zijn scepter zal zwaaien.

Reeds in onze dagen, nu satans zevende koning (het uit de afgrond opgekomen beest) de ganse aarde verleidt, moeten Gods getrouwen in de Kerk ervaren, hoe humanistische leerstellingen de overhand trachten te verkrijgen in de harten der mensen, die in feite in het geding gebracht worden als voorwaarden om de zaligheid te beërven. Daarom is het zo belang-

21 : 7a

rijk dat in ons tekstgedeelte en in 22 : 17 nog eens zo nadrukkelijk de klemtoon gelegd wordt op de vrije genade van God in Christus Jezus *voor niet*. Is er één ding dat tegen onze natuur strijdt, dan is het wel het moeten eten van genadebrood. Welk een strijd moet daartegen gestreden worden. Maar:

7a Die overwint zal alles beërven.

Namelijk: Wie zijn boze natuur *overwint*, wie de dood wil schrijven op al zijn vleselijke begeerten, wie de dood wil schrijven op zijn natuurlijke, verstandelijke overleggingen, want hij weet dat er niemand is die (uit zichzelf) God zoekt, dat onze keel een geopend graf is waaruit een benauwende lijkvlucht opstijgt, dat wij met onze tong bedrog plegen, dat er slangenvenijn onder onze lippen is en onze mond vol is van vervloeking en bitterheid en dat onze voeten snel zijn om bloed te vergieten en dat er vernieling en ellendigheid is in onze wegen en wij de weg des vredes niet kennen en er geen vreze Gods is voor onze ogen. - Romeinen 3 : 11 t/m 18.

Wat is dit een uitnemend bemoedigend en vertroostend woord, dat er een mogelijkheid is voor de strijders Gods om uit de fontein van het water des levens te drinken om zo in de kracht van Jezus Christus *de overwinning* te behalen over al die gruwelijke dingen die van nature in ons zijn. Want Hij is de heerlijkheid hunner sterkte en door Zijn welbehagen zal hun hoorn verhoogd worden. - Psalm 89 : 18. Dat wil zeggen: Op Zijn welbehagen mogen zij pleiten om kracht te ontvangen om *de overwinning* te mogen behalen.

Deze vertroosting geldt wel zeer in het bijzonder voor de gelovigen der laatste dagen. Zij zullen die tot hun bemoediging wel het allernoodzakelijkst van node blijken te hebben vanwege de uitzonderlijk zware strijd en de uitzonderlijk zware aanvechtingen des satans die Gods kinderen in die dagen te verduren zullen hebben.

21 : 7a

Ook hun overste Leidsman en Voleinder des geloofs heeft in Zijn laatste levensdagen de zwaarste aanvechtingen des satans in Zijn doodstrijd te verduren gekregen.

Daarom moeten ook zij het oog gericht houden op Hem Die voor de vreugde die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen en de schande veracht, om zo *alles te beërven*. Namelijk geplaatst te worden aan de rechterhand Zijns Vaders in Zijn Troon. - Hebréeën 12 : 2.

Zoals zij de Heere Jezus in de laatste nacht van Zijn leven bespot hebben, zeggende tot Hem: "Wees gegroet, Gij Koning der Joden" en Hem op het hoofd geslagen hebben met een rietstok en Hem bespuwd hebben - Markus 15 : 18 en 19 - zo zullen er ook voor Gods kinderen in het laatste der dagen (om zo te spreken in de laatste nacht van de levende Kerk des Heeren op de aarde) zulke vreselijke bespottingen bereid worden. Als de spotters tot Gods kinderen zullen zeggen: Waar blijft jullie Koninkrijk nu? Waar blijft nu de belofte van Zijn toekomst en van het einde der wereld? Want van de dag aan dat de vaderen ontslapen zijn, blijven alle dingen alzo, als zij van het begin der schepping geweest zijn. - 2 Petrus 3 : 3 en 4.

Het is door óns beleid en door ónze overwinning nu eindelijk een leefbare wereld geworden van vrede en geen gevaar - 1 Thessalonicensen 5 : 3 - zodat we rustig kunnen zitten een ieder onder zijn wijnstok en onder zijn vijgenboom en er niemand meer is die ons verschrikt. - Micha 4 : 4.

Volk des Heeren van die dagen, gedenkt dat een discipel niet meerder is dan zijn Meester. Daarom zullen uw strijd en uw aanvechtingen in die vreselijkste aller tijden het hoogste toppunt bereiken.

Velen onder u zullen ongetwijfeld, evenals de Heere Jezus aan het kruis in de laatste uren van Zijn leven, zeggen: O onze God waarom hebt Gij ons verlaten? Maar weet, dat de Heere Jezus u dit alles voorzegd heeft en dat alsdan uw verlossing zeer na-

21 : 7a

bij is. - Lukas 21 : 28. "Maar wie volharden zal tot het einde, die zal zalig worden." - Mattheüs 24 : 13.

Of met de woorden van ons tekstgedeelte: *Die overwint, zal alles beërven.*

Een kinderlijk mens in het geloof zou evenwel de vraag nog kunnen stellen: Maar wat wordt er onder dit *alles* in ons tekstgedeelte toch verstaan?

Het allesomvattende en beslissende antwoord zal in het volgende tekstgedeelte gegeven worden, namelijk: "En Ik zal hem een God zijn en hij zal Mij een zoon zijn." Dit zoonschap brengt uiteraard mee het *beërven* van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem dat God zal doen nederdalen vanuit de hemel, toebereid als een bruid die voor haar man versierd is, met alle gelukzaligheden die dit voor Zijn kinderen mee zal brengen, zoals dit in de teksten 3 en 4 vermeld is.

En hoewel deze dingen voor de strijdende Kerk nog in nevelen gehuld zijn, heeft de Alfa en de Oméga, de Eerste en de Laatste - 1 : 11a - Die de zeven sterren in Zijn rechterhand houdt, Die in het midden der zeven gouden kandelaren wandelt, de glorie van dit *alles*, van deze *erfenis*, op zeventvoudige wijze voor de aandacht der strijdende Kerk gesteld, zeggende:

1. "*Die overwint*, Ik zal hem geven te eten van de Boom des Levens die in het midden van het Paradijs Gods is." - 2 : 7b
2. "*Die overwint* zal van de tweede dood niet beschadigd worden." - 2 : 11b.
3. "*Die overwint*, Ik zal hem geven te eten van het Manna dat verborgen is en Ik zal hem geven een witte keursteen en op de keursteen een nieuwe naam geschreven, welke niemand kent dan die hem ontvangt." - 2 : 17b.

4. *"Die overwint* en die Mijn werken tot het einde toe bewaart, Ik zal hem macht geven over de heidenen (let erop, dat zijn de heidenen die u ter dood toe bespot en gekweld hebben) en Hij zal ze hielden met een ijzeren staf, zij zullen als pottenbakkersvaten vermorzeld worden, gelijk ook Ik van Mijn Vader ontvangen heb. En Ik zal hem de Morgenster geven." - 2 : 26 t/m 28.
5. *"Die overwint,* die zal bekleed worden met witte klederen en Ik zal zijn naam geenszins uitdoen uit het Boek des Levens en Ik zal zijn naam belijden voor Mijn Vader en voor Zijn engelen." - 3 : 5.
6. *"Die overwint,* Ik zal hem maken tot een pilaar in de tempel Mijns Gods en hij zal niet meer daaruit gaan en Ik zal op hem schrijven de Naam Mijns Gods en de naam der Stad Mijns Gods, namelijk des nieuwen Jeruzalems dat uit de hemel van Mijn God afdaalt en ook Mijn nieuwe Naam." - 3 : 12.
7. *"Die overwint,* Ik zal hem geven met Mij te zitten in Mijn Troon, gelijk als Ik overwonnen heb en ben gezeten met Mijn Vader in Zijn Troon." - 3 : 21.

7b En Ik zal hem een God zijn en hij zal Mij een zoon zijn.

Dit is maar een eenvoudig en kort tekstgedeelte, maar wie is er onder de ganse hemel in staat hiervan een verklaring te geven? Wij, die allen van nature kinderen des duivels en des toorns zijn.

Daarom is het zo belangrijk, dat er aan dit tekstgedeelte voorafgegaan is: "Die overwint." Deze zaligheden worden alleen voor de overwinnaars bewaard. Dat betekent, alleen voor hen die de strijd aangeboden hebben tegen de duivel, de wereld en hun eigen vleselijke begeerlijkheden.

21 : 7b

Deze strijd is hun voorgesteld in Efeze 6 : 11 t/m 18.

Wanneer zij in deze strijd volharden en overwinnen, zullen zij alles beërven. Niet aan de strijd als zodanig is de zaligheid verbonden, maar aan de volharding en de overwinning.

Velen begeren de zegen wel en beginnen aan deze strijd, maar volharden er niet in. En zo is er voor dezen ook geen overwinning te verwachten. Dit blijkt bij zeer velen, o.a. zelfs bij Ezau - Genesis 27 : 31 en 32. Bij Saul - 1 Samuël 10 : 10b en 11 en 1 Samuël 11 : 11 en 15. Bij Jehu - 2 Koningen 10 : 11 en inzonderheid de verzen 16, 26 en 31. Bij de rijke jongeling - Mattheüs 19 : 16 t/m 22. Bij Ananias en Saffira - Handelingen 5 : 1 t/m 10. Bij Demas - 2 Timotheüs 4 : 10 - die de tegenwoordige wereld weer lief gekregen heeft en zo toch omgekomen is.

Ja ook Gehazi, de jongen van Elisa, is door zijn begeerte naar wereldse goederen omgekomen. - 2 Koningen 5 : 20 t/m 27.

Vandaar is het, dat de Alfa en de Oméga, de Eerste en de Laatste, Die in het midden der gouden kandelaren wandelt (dat is te midden Zijner strijdende Kerk zoals uit Openbaring 2 en 3 blijkt) dit tot zevenmaal toe hun op het hart gebonden heeft, zeggende tot hen: "Die overwint."

Deze woorden worden in onze tekst als verzegeld door de Alfa en de Oméga, Die het Begin en het Einde is.

Hieruit kunnen wij onderwezen worden hoe licht wij van nature geneigd zijn om deze strijd maar op te geven.

Als de duivel of de wereld of onze eigen begeerlijkheden een overwinning over ons behalen in deze strijd, verliezen wij ook zo gemakkelijk de moed om verder te strijden. Daarom het vermaan in Efeze 6 : 16: "Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs, met hetwelk gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen."

Dit gaat soms met bittere tranen gepaard zoals bij Petrus, toen hij zijn Meester verloochend had. - Mattheüs 26 : 75.

Alleen de genadegave van het geloof kan ons behouden in de-

ze strijd om te blijven volharden, steeds te blijven pleiten op Gods barmhartigheid en op Zijn genade en ontferming over ons om wille van onze geliefde Zaligmaker Jezus Christus. Als wij zo wandelen, zullen wij alles beërven, namelijk al de zaligheden welke Hij Die tussen de gouden kandelaars wandelt, Zijn Gemeente toegezegd heeft in de hoofdstukken 2 en 3. Ja alle zaligheden die aan Johannes getoond zijn in de eerste vier verzen van ons hoofdstuk. Maar bovenal de zaligheden die in ons tekstgedeelte verborgen zijn.

Wat dit inhoudt, is door niemand in de strijdende Kerk te verklaren. Jakob heeft er ongetwijfeld iets van ervaren, daar hij tot zijn broeder Ezau gezegd heeft: "Neem mijn geschenk van mijn hand, dewijl ik alles heb." - Genesis 33 : 10b en 11b. Dit "alles" bestond bij hem beslist niet in de veelheid der aardse goederen die God hem genadig verleend had, maar uit de wetenschap en het vertrouwen dat *God hem tot een God wilde zijn en dat hij door God als een zoon aangenomen was.*

Niet alleen Jakob heeft hiervan getuigenis gegeven, maar vele Oud- en Nieuwtestamentische gelovigen zijn in dit geloof gestorven, de beloften niet verkregen hebbende, maar hebben die van verre gezien en geloofd en omhelsd en hebben beleden dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren. - Hebr. 11 : 13.

Zij hebben allen als in een gedurig refrein van deze te verwachten gelukzaligheid gejubeld.

Al is er echter in de strijdende Kerk niemand die het kan verklaren, eenmaal zullen de bewindsels waarmee allen van nature in dit leven bewonden zijn, verslonden worden en zal het deksel waarmee alle natiën bedekt zijn, van hun ogen weggenomen worden - Jesaja 25 : 7 - en alsdan zullen zij God kennen, gelijk Hij is.

Nu zien wij allen nog door een spiegel, namelijk door de spiegel van Gods Woord Dat voor onze natuur nu veelal nog

21 : 8

een duistere rede is. Maar alsdan zullen wij zien aangezicht tot aangezicht. Nu is het nog een kennen ten dele, maar alsdan zullen wij God kennen, gelijk wij van Hem gekend zijn. - 1 Corinthe 13 : 12.

Waarin zal dit kennen van God voor Zijn beminden bestaan? In het met verlichte ogen aanschouwen van Zijn onna-speurlijke Wijsheid, zoals Hij deze geopenbaard heeft in Christus Jezus in de openbaring van Zijn genade en recht. Dit alles is verborgen in het tekstgedeelte: "Die overwint zal alles beërven." Welk een tegenstelling met vers 8.

8a *Maar de vreesachtigen en ongelovigen en gruwelijken en doodslagers en hoereerders en tovenaars en afgodendien-aars en al de leugenaars,*

8b *is hun deel in de poel die daar brandt van vuur en sulfer; hetwelk is de tweede dood.*

Wat zullen wij van al deze dingen zeggen? Want ook wijzelf, die de eerstelingen des Geestes hebben, zuchten in onszelf - Romeinen 8 : 23a - bezwaard zijnde - 2 Corinthe 5 : 4a - als wij met deze vreeze des doods bevangen worden, wetende dat wij met al deze goddeloosheden van nature besmet zijn en dat wij daarom slechts in hope zalig kunnen worden. - Romeinen 8 : 24a.

Het is duidelijk dat onze tekst de heilige oorlog van Gods kinderen in beeld brengt.

Zij wijst de voornaamste oorzaken aan waartegen zij te strijden hebben om (die overwonnen hebbende) eenmaal te kunnen triomferen. Daarom vloeit deze tekst voort uit het feit dat Hij Die op de Troon zit, gezegd heeft: "Die overwint zal alles beërven."

Ondanks alle aanvechtingen waarmee de gelovigen te kampen hebben in hun strijd tegen hun zondige aard, mogen zij hulp verwachten van Hem Die hen liefgehad heeft, Die hen ook in

21 : 8

deze strijd meer dan overwinnaars doet zijn. - Romeinen 8 : 37. "Wie zal (dan) beschuldiging inbrengen tegen de uitverkorenen Gods?" - Romeinen 8 : 33a.

Als wij onze tekst lezen en overdenken zonder deze overwinningsjubel van Paulus ons voor de geest te stellen, zouden ook wij de moed verliezen om verder te leven, hoeveel te meer om deze dingen te verklaren. Hoe zullen wij met onze zwakke krachten tegen al deze boosheden kunnen strijden en ze overwinnen?

Daarom is het van het allerhoogste belang dat ook Paulus, gedreven zijnde door de Heilige Geest, gezegd heeft, dat wij dit alleen kunnen door Hem Die ons liefgehad heeft. Zonder Zijn hulp en zonder Zijn kracht zijn we allen verloren.

Vandaar het tweede woord in ons tekstgedeelte: *en engelovigen*. Want als wij alles verloren hebben (zoals David in zijn overspel met Bathseba en Petrus in zijn verloochening van de Heere Jezus) kan het geloof in Hem ons nóg redden. Dan worden we in Hem geborgen om Zijn overwinning die Hij ons om niet schenken en toerekenen wil. Vanwege Zijn overwinning worden we dan vrijgesproken alsof wijzelf alle gerechtigheden volbracht hadden.

Door Zijn liefde en genade zijn wij dan meer dan overwinnaars zegt Paulus. Zal dit ons niet tot tranen toe bewegen, dat de Heere Jezus deze strijd voor ons, onbekwamen, tot een goed einde heeft willen brengen en dat wij slechts wenende en rouw bedrijvende over onze zonden Hem achterna mogen wandelen, de goede strijd des geloofs strijdende? - 1 Timotheüs 6 : 12.

Als wij bezorgd zijn over onze onmacht tot het goede, overkomt ons niets vreemds, want ook de discipelen van de Heere Jezus waren bezorgd, toen zij hoorden dat de rijke jongeling door zijn eigen deugden niet zalig kon worden. Daarom zeiden zij tot de Heere: "Wie kan dan zalig worden?" - Mattheüs 19 : 16 t/m 26.

Hoeveel temeer klemt deze vraag, als wij onze tekst ter harte nemen. Er is immers niemand dergenen die bekleed zullen worden met witte klederen en in de dag des gerichtts gesteld zullen worden ter rechterhand van de Zoon des mensen, die niet weet dat hij met al deze ondeugden (hetzij daadwerkelijk of vanwege zijn geboorte) in meerdere of mindere mate de ganse tijd zijns levens besmet is geweest. Of is er iemand onder Gods uitverkorenen die dit zou willen ontkennen?

Zelfs de trouwste discipelen van de Heere Jezus zijn *vreesachtig* geweest, toen Zijn vijanden Hem gevangen genomen hebben. Zij allen hebben Hem, vluchtende, verlaten. - Mattheüs 26 : 56b.

En wie van ons is nog nooit *gruwelijk* voor God geweest door op eigen gekozen wegen te gaan zonder er Hem in te kennen?

En doodslagers? Is er iemand onder al Gods kinderen, zelfs de liefste onder hen, die in zijn binnenste nog nooit een moord heeft begaan?

En hoereerders? Afgezien van het feit dat wij met al deze gruwelen besmet zijn vanwege de erfzonde waarin wij geboren zijn, wie is er onder die allen, groot geworden zijnde, die nimmer het zevende gebod overtreden heeft?

En tovenaars? Neen, daaraan bezondigen wij ons niet, zullen velen onder ons misschien denken. Althans mannen als Daniël en Job, Johannes de Doper en vele anderen staan aan deze zonde niet schuldig, menen wij.

Van koning Manasse is het wel bekend dat hij vóór zijn bekering toverde. - 2 Kronieken 33 : 6. Maar zouden wij soms onbewust in deze zonde kunnen vallen?

Dat we allen van nature *afgodendienaars en leugenaars* zijn, behoeven we niet eens nader toe te lichten.

Wie ook maar enige zelfkennis heeft, weet zich hieraan in mindere of meerdere mate schuldig.

Nochtans zullen allen die in een oprecht geloof tegen al deze gruwelen strijden, door de hulp en de kracht van de Heere

Jesus in Hem meer dan overwinnaars zijn. Vandaar de belofte: "Die overwint zal alles beërven." Maar buiten (deze zaligheden) zullen zij blijven, die in eigen kracht deze strijd zullen strijden. Zoals de rijke jongeling dit (althans aanvankelijk) gedaan heeft. Toch bleek deze strijd (van de rijke jongeling) als zodanig de Heere welbehaaglijk te zijn, want toen Hij hem aanzag beminde Hij hem. - Markus 10 : 21. Of deze liefde, dit welgevallen van de Heere Jezus tot de rijke jongeling, hem daarna, (op latere leeftijd) mogelijk nog tot bekering gebracht heeft, wordt niet vermeld. Maar uit deze geschiedenis blijkt wel beslissend, dat er niemand is die in eigen kracht en door zijn eigen werken de zaligheid kan verwerven.

Maar ook dat het de Heere welbehaaglijk is, als wij jong (met het verstand) beginnen om naar Zijn geboden te leven. Laten we evenwel dit daarbij voor ogen houden: "En al wat gij doet, doet dat van harte als den Heere en niet den mensen." - Kolossensen 3 : 23.

Want vooral zullen zij buiten zijn die deze strijd in het geheel niet willen strijden. Voor dezen zegt de tekst inzonderheid beslissend: *Is hun deel in de poel die daar brandt van vuur en sulfer, hetwelk is de tweede dood.*

Dit is reeds de vijfde maal dat *de poel des vuurs en des sulfers* in het boek der Openbaring in het geding gebracht wordt. Te weten in 14 : 10; 19 : 20; 20 : 10; 20 : 14 en nu in 21 : 8b.

In de eerstgenoemde vier plaatsen konden we nog nagaan, waarom dit vreselijke oordeel in het geding gebracht werd.

In 14 : 10 was dit naar aanleiding van de uitzonderlijke gruwelen der eindtijd en wel voornamelijk vanwege de aanbidding van het uit de afgrond opgekomen beest dat door de tekenen die aan hetzelfde te doen zijn gegeven, de gehele aarde op zo verschrikkelijke wijze verleid heeft.

Dit is ten eerste gebleken uit 14 : 9, maar in het bijzonder uit 13 : 13 t/m 17.

In 19 : 20 was het ook duidelijk, namelijk in het oordeel over

het beest en over de valse profeet die de tekenen van het beest in zijn tegenwoordigheid gedaan had.

In 20 : 10 was het de positieve openbaring van het oordeel over de duivel.

In 20 : 14 was het de openbaring van het beslissend oordeel over alle goddelozen ten jongsten dage. Maar in ons tekst-gedeelte heeft het er de schijn van, dat er nu geen bijzondere reden is om dit vreselijke oordeel in het geding te brengen. Daarom komt deze gehele tekst ons als een dissonant voor in dit hoofdstuk.

Wanneer we dit achtste vers uit dit hoofdstuk wegnemen, is dit gehele 21^e hoofdstuk een openbaring van een en al zaligheid van het begin tot het einde. En daar tussenin dit getuigenis van *de poel des vuurs* en dit getuigenis van *de tweede dood*.

Zal dit velen van Gods kinderen in de strijdende Kerk, wier verwachting en uitzicht op deze gelukzalige staat der Kerk gevestigd is, niet ontmoedigen? Niemand van hen kan immers zeggen: Ik ben vrij van al deze ongerechtigheden. Er is toch immers niemand die goed doet, ook niet één. - Romeinen 3 : 12. God alleen is waarachtig en alle mensen zijn leugenaars, zegt Gods Woord toch in Romeinen 3 : 4.

Waarom toch is vers 8 nu juist in dit glorievolle hoofdstuk opgenomen?

Ons enige antwoord kan niet anders zijn dan: Tot eer en verheerlijking van God, nu alles en in allen zijnde.

Toch willen wij trachten om deze verborgenheid na te speuren, waarom nu juist deze tekst in dit hoofdstuk is opgenomen.

Vooraf willen wij naar aanleiding hiervan deze opmerking maken: Het is verbijsterend, vooral in onze vreselijke tijd, hoe weinig al deze dreigingen van God de mensen in het algemeen aanspreken. Ook hoe ontstellend weinig zij zelfs in de kerkdiensten in het geding gebracht worden. Dit temeer, omdat er bijna geen bladzijde in de ganse Heilige Schrift is, en voornamelijk onder de profetische geschriften, waarin niet op de een of andere wijze de verschrikkelijke toorn van God over

de zonden geopenbaard wordt. Een ieder blijkt van nature geneigd te zijn de zielen naar de bloemhoven te jagen, voor handvullen van gerst en voor stukken broods, om zielen te doden die niet zouden behoeven te sterven als zij bijtijds gewaarschuwd waren voor deze vreselijke oordelen van God.

En anderzijds om zielen in het leven te behouden (dat is gerust te stellen voor deze wrake Gods) ofschoon er geen enkel blijk van Godsvrucht of waarachtige bekering in hen gevonden wordt. - Ezechiël 13 : 18 t/m 20.

Voorts merken wij nog op: De openbaring der dingen die haast geschieden moeten, loopt met deze laatste twee hoofdstukken (waarin God, alles en in allen zijnde, geopenbaard wordt) nu ten einde. Dit is het, waarom Hij Die op de Troon zat, in 21 : 6b reeds gezegd heeft: "Het is geschied. Ik ben de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde."

In de openbaring van Jezus Christus als waarachtig Mens (in de geschapen tijd) heeft onze Heiland en Zaligmaker in feite ook deze triomfjubel uitgeroepen, namelijk toen Hij, aan het kruis stervende, na Zijn volbrachte Middelaarswerk het uitgeroepen heeft: "Het is volbracht."

Daarom is er bij het sterven van Jezus (toen de zevende engel in beginsel zijn fiool in de lucht uitgegoten heeft) een grote stem uit de tempel des hemels van de Troon gekomen, zeggende: "Het is geschied." - 16 : 17.

Nadien zijn de oordelen van God over de bestrijders van de Heere Jezus en van Zijn uitverkoren volk geopenbaard. Maar ook is nadien bovenal de glorie van de triomferende Ruiters op het witte paard geopenbaard tezamen met het door Hem verlost volk, Hem volgende op witte paarden in de hemel.

Nu ook dit geschied is - 21 : 6 - zal voorts de volle en volkomen glorie van Gods heerlijkheid, alles en in allen zijnde, aan de strijdende Kerk bekendgemaakt worden. Niet alleen in het tonen van de bruid, de vrouw des Lams, en van de zalig-

heid en de heerlijkheid die zij zullen beërven als zij door de poorten zullen mogen ingaan in de stad Gods, het nieuwe Jeruzalem, dat God voor hen van de hemel heeft doen nederdalen, maar ook de volle en volkomen glorie van Gods heilig recht.

Dan zal Hij *de vreesachtigen en ongelovigen en gruwelijken en doodslagers en hoereerders en tovenaars en afgodendienaars en al de leugenaars in de poel van vuur en sulfer* werpen.

Voor deze allen is dit als een *tweede dood* bereid. Dit wordt hier gesteld tegenover de eerste dood, namelijk het geboren zijn en het leven onder de macht van de eerste dood, het dood zijn door de misdaden en de zonden.

Het is bovendien buitengewoon opmerkelijk, dat niet alleen Hij Die op de Troon zit - vers 5 - in onze tekst deze glorie van Zijn heilig recht openbaart, maar dat ook de Heere Jezus Die Zijn engelen - 1 : 20 en 2 : 1 - gezonden heeft om deze dingen te betuigen in de Gemeenten op de aarde, dit met bijna dezelfde woorden nog eens bevestigd heeft in 22 : 15 en 16 en met hetzelfde getuigenis in 22 : 13 (nu het geschied is) als van Hem Die op de Troon zit.

Deze glorie wordt nog groter, als wij erop letten dat nu ook al Zijn werken voltooid zijn, zoals blijkt uit 22 : 12, waar de Heere Jezus gezegd heeft: "En ziet, Ik kom haastiglijk en Mijn loon is met Mij om een iegelijk te vergelden gelijk zijn werk zal zijn."

En ook daarna, in 22 : 13, heeft Hij uitdrukkelijk de proclamatie dat Hij is de Alfa en de Oméga, het Begin en het Einde, de Eerste en de Laatste, laten voorafgaan aan de openbaring van Zijn heilig recht - 22 : 15 - evenals dit geschied is door Hem Die op de Troon zat.

Ja, in bepaalde zin verzegelt ook de Heilige Geest de glorie van deze beide getuigenissen, namelijk van het "alles beërven" en van het "buiten zullen zijn", met deze woorden aldus: "En de Geest en de bruid zeggen: Kom! En die het hoort, zegge:

21 : 8

Kom! En die dorst heeft come en die wil, neme het water des levens om niet" - 22 : 17 - hetwelk ook in overeenstemming is met het getuigenis van Hem Die op de Troon zit. - 21 : 6.

En van het "buiten zullen zijn" heeft de Heilige Geest aldus getuigd: "Indien iemand afdoet van de woorden des Boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het Boek des Levens en uit de heilige Stad en uit hetgeen in dit Boek geschreven is." - 22 : 19.

Uit dit drievoudig getuigenis (nu alles geschied is) van Hem Die op de Troon zit, van de Heere Jezus Die Zijn engelen gezonden heeft in de Gemeenten en van de Heilige Geest Die tezamen met de bruid gezegd heeft: "Kom", blijkt wederom de uitzonderlijke glorie der samenstelling van Gods Woord. En deze zal nog meer verhoogd worden door de glorie der openbaring van de zuivere rivier van het water des levens, klaar als kristal, voortkomende uit de Troon Gods en des Lams. - 22 : 1.

Uit al deze zaligheden bestaat de kroon die de rechtvaardige Rechter in die dag geven zal aan allen die Zijn verschijning hebben liefgehad. - 2 Timotheüs 4 : 8.

Wanneer atheïsten, godloochenaars of ook allen die in deze vreselijke tijd met hen betoverd zijn geworden door de moderne evolutietheorieën, deze dingen zouden lezen en aandacht zouden schenken aan de glorie der samenstelling van Gods Woord, in de Bijbel samengebracht, zoals wij die reeds zo menigmaal voor de aandacht gesteld hebben, dan zouden zij allen, of zij wilden of niet, móeten toegeven dat Gods Woord met geen enkel mensenwoord te vergelijken is. Misschien zouden zij dan ook gaan schrikken voor de waarachtigheid van *de poel des vuurs en des sulfers*, die tot in der eeuwigheid *branden* zal en nimmermeer uitgeblust zal worden, die hun wacht als zij zich niet bekeren. Misschien zouden zij dan nog bewogen kunnen worden tot het geloof. - 2 Corinthe 5 : 11.

21 : 9a

9a En tot mij kwam een van de zeven engelen, die de zeven fiolen hadden, welke vol geweest waren van de zeven laatste plagen en sprak met mij.

Ook deze tekst is op deze plaats voor ons begrip weer een uitermate vreemd vervolg, tenminste, als we letten op de samenstelling van dit hoofdstuk. Wanneer we hier aandachtig op letten, is onze tekst niet alleen een vreemd vervolg, maar voor ons natuurlijk verstand beslist ook onaanvaardbaar.

Stel eens dat wij met ons natuurlijk verstand dit hoofdstuk hadden moeten samenstellen, dan had het er (met dezelfde inhoud) geheel anders uitgezien.

Wij hadden, na de verzen 1 en 2 beslist eerst vers 11 t/m vers 26 laten volgen en pas daarna de verzen 3 t/m 5. En (als een nieuw gedeelte) daarna de verzen 6 t/m 8, met als besluit vers 27. Leest u het er zo maar eens op na, dan zal een ieder met een redelijk, natuurlijk verstand tot dezelfde conclusie komen. Dan waren de verzen 9 en 10 nog wel overgebleven, maar dat is voor ons natuurlijk verstand niet zo bezwaarlijk, omdat vers 10 in feite al verweven is met vers 2.

Blijft voorts nog over onze tekst, vers 9. En dit is nu juist het uitermate vreemde vervolg dat in onze natuurlijke overleggingen niet past. Ja, het past volgens onze verdwaasde begrippen in het geheel niet in deze openbaring der heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem.

Wie dit alles serieus wil nagaan, zal dit volkomen met ons eens zijn. En daarom is er achter deze volgorde der teksten een uitzonderlijk geheimenis verborgen, dat wederom in toenemende mate ons de glorie der samenstelling van Gods Woord openbaart.

Wij willen trachten ook deze glorie aan te tonen.

In de aanvang van dit hoofdstuk is de nieuwe hemel en de nieuwe aarde en de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem zonder meer door Johannes zelf gezien.

Eerlijk gezegd: Juist hierdoor begrijpen wij (althans met ons natuurlijk verstand) niets van de samenstelling van dit hoofdstuk. Om wijs te schijnen voor de mensen zouden wij kunnen zeggen: Het is betrekkelijk eenvoudig. In de aanvang wordt de heerlijkheid van al deze dingen geopenbaard en de gelukzaligheid voor degenen die ze beërven zullen en voorts de rampzaligheid voor degenen die er geen deel aan zullen hebben en vervolgens wordt er vanaf vers 9 t/m 27 een nadere toelichting op de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem gegeven.

Na deze verklaring is er geen speld tussen te krijgen en is het zo eenvoudig als het maar zijn kan naar de mening van ons verdorven verstand.

Maar wij zeggen: Neen, want op deze wijze gaan we als een volslagen blinde aan de hoge glorie der samenstelling van dit hoofdstuk voorbij. En dit nog wel nu het juist de climax der openbaring der werken Gods betreft, namelijk de openbaring van Gods genade en van Zijn heilig recht.

Hierom hebben wij met opzet reeds de glorie der Heilige Drievuldigheid aangewezen, zoals deze op bedekte wijze te zien is in deze hoofdstukken 21 en 22 gezamenlijk.

En déze glorie is nu juist zo uitzonderlijk te zien in de samenstelling van dit 21e hoofdstuk. Dit is ook de reden waarom wij de vertaling van 21 : 3 door het N.B.G. zo fel bestreden hebben, omdat zij door hun vertaling de glorie hiervan volkomen weggevaagd hebben.

Bij de behandeling van vers 3a hebben wij (mede op grond van de St.Vert.) verklaard, dat het niet minder dan de grote Overwinnaar, de Ruiter op het witte paard, geweest is, Die Johannes al deze dingen heeft doen zien. En blijkens vers 3b wel zo, als een aan God, Zijn Vader, opgedragen gloriekroon. En dat het antwoord van God, de Vader, (komende van de Troon blijkens vers 5a) aan de grote stem uit de hemel (namelijk van de Ruiter op het witte paard in vers 3a) geweest is:

”Ziet, Ik maak alle dingen nieuw.”

Nu echter (vers 9) zal deze door de triomferende Ruiters op het witte paard aan God opgedragen gloriekroon - 1 Corinthe 15 : 24 - door de Heilige Geest (door middel van een heraut van deze grote Koning) in haar fundamentele grondslagen en in haar onbegrijpelijke glans en heerlijkheid aan Johannes getoond worden. Dit is de verborgenheid en de glorie van onze tekst.

Samenvattende:

1. In vers 3a wordt de glorie van de Heere Jezus geopenbaard, namelijk in de grote stem uit de hemel.
2. In vers 5a de glorie des Vaders, van Hem Die op de Troon zat.
3. In vers 9a de glorie van de Heilige Geest Die *een van de zeven engelen* uitzendt.

Daarom is in feite de openbaring des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes de glorie en de majesteit van dit 21^e hoofdstuk. Want dat deze engel (*een uit de zeven die de zeven fiolen gehad hebben, welke vol geweest waren van de zeven laatste plagen*) een bijzondere afgezant en een heraut van de Heilige Geest is, hebben wij reeds beslissend verklaard in het besluit van hoofdstuk 14 en in de verklaring van 15 : 1a.

Trouwens, hoeveel bladzijden zullen er in de ganse Heilige Schrift zijn, waarin niet op de een of andere wijze de glorie van deze Heilige Drievuldigheid geopenbaard wordt?

Hoeveel temeer hier, nu alles geschied is en God, alles en in allen zijnde, geopenbaard wordt.

Nu zouden wij naar aanleiding van de opdracht, aan *een van deze zeven engelen* gegeven, de vraag kunnen stellen: Waarom wordt nu juist *een van deze zeven engelen tot Johannes* gezonden? Want deze *zeven* hebben niet anders dan toorn en gericht over de wereld en inzonderheid over de troon van het beest uitgegoten.

En nu, in tegenstelling hiermee, wordt *een van hen* uitgezon-

den om aan Johannes de bruid, de vrouw des Lams, te tonen. Om op deze vraag antwoord te kunnen geven (en dit antwoord zal tenslotte belangrijk blijken te zijn) is het van grote betekenis te letten op de samenstelling van dit boek der Openbaring. Wij bedoelen hier niet de driedeling die wij vanaf de aanvang van deze verklaringen voor de aandacht gesteld hebben. Ons staat een geheel ander doel voor ogen.

Met het besluit van hoofdstuk 11 had het er reeds de schijn van dat de gehele openbaring der dingen die haast geschieden moesten, nu ten einde was gekomen. Niet alleen vanwege de samenstelling der verzen 15 t/m 19, maar meer omdat in vers 15 het blazen der zevende of laatste bazuin geopenbaard is. Want met het blazen der laatste bazuin wordt op meerdere plaatsen in de Heilige Schrift het einde aller dingen aangewezen. Zie dit o.a. in Mattheüs 24 : 31; 1 Corinthe 15 : 52; 1 Thessalonicensen 4 : 16.

In feite is dit ook het geval in Openbaring 11 : 15 t/m 19, want onmiddellijk na het blazen der zevende bazuin geschieden er grote stemmen in de hemel, zeggende: "De koninkrijken der wereld zijn geworden onzes Heeren en van Zijn Christus en Hij zal als Koning heersen in alle eeuwigheid." Dit is in feite een jubel over het einde aller dingen dat in de door God geschapen tijd geopenbaard zal worden.

Dit is ook later duidelijk gebleken in 19 : 6 t/m 9, waar in vers 6 dezelfde jubelzangen vermeld zijn over de aanvaarding door de Heere, de almachtige God, van het Koninkrijk uit de hand van de Overwinnaar.

Zij jubelen bovendien: Laat ons blijde zijn, want de bruiloft des Lams is gekomen en Zijn vrouw heeft zichzelf bereid.

Beslissender bewijs dat dit jubelzangen zijn over het einde aller dingen in de geschapen tijd geopenbaard, is er niet.

Evenwel hebben wij aan het einde van de verklaring van 11 : 15c gezegd, dat juist nu zal gaan blijken in welk een brede stroom der openbaring dit blazen der zevende bazuin zal uit-

vloeien. Want nu zal voorts (blijkens 11 : 18) na de openbaring van de glorievolle overwinning van de Ruiter op het witte paard de toorn van God de Heilige Geest, geopenbaard worden. Want in 11 : 18 is gezegd: "Uw toorn is gekomen en de tijd der doden om geoordeeld te worden en om het loon te geven Uw dienstknechten, de profeten, en de heiligen en degenen die Uw Naam vrezen, de kleinen en de groten." En ten derde: "Om te verderven degenen die de aarde verdierven." Dit is mede de glorie die door de Ruiter op het witte paard verworven is.

Dit hebben wij op deze wijze nog eens voor de aandacht gesteld, omdat vanuit deze geopenbaarde overwinning van de Heere Jezus Christus de glorie van het nieuwe Godsrijk geopenbaard zal worden. Niet als een geschiedkundig vervolg van hetgeen tot dan toe geopenbaard is, maar het zal van daaraf en vervolgens het tonen zijn (aan de dienstknechten van de Heere Jezus) uit welke gevaren zij door Gods genade en door Zijn bewarende hand verlost zijn.

Evenwel zal aan hen in het bijzonder getoond worden aan welke gevaren zij vooral in het laatste der dagen nog blootgesteld zullen worden, maar ook hoe gelukkig hun einde zal zijn. Bovenal zal hun ook de wrake van God over hun vijanden geopenbaard worden.

Daarom is aanvankelijk in hoofdstuk 12 bij de openbaring van de in de hemel geziene tekenen aan Johannes bekendgemaakt: Een vrouw, met de zon bekleed en een grote, rode draak. Om de dienstknechten van de Heere Jezus te tonen hoe al Gods werken (ook ten opzichte van hun strijd en lijden) van eeuwigheid af reeds volbracht zijn geweest. En van hieruit is aan hen zelf het teken groot en wonderbaar geopenbaard.

Want van nu aan zullen aan de strijdende Kerk de majesteit des Vaders in het verlossingsplan, de majesteit des Zoons in het verlossingswerk en de majesteit des Heiligen Geestes in het herscheppingswerk geopenbaard worden.

Want dit derde teken is niet alleen groot en wonderbaar, omdat

daarin in het bijzonder het herscheppingswerk geopenbaard zal worden, zoals dit reeds verkort weergegeven is in 15 : 2 en 3, maar ook bovenal omdat in dit teken de rechtvaardige oordelen van God over de zonden geopenbaard zullen worden. In dit teken heeft Johannes de tabernakel der getuigenis in de hemel geopend gezien, waaruit *de zeven engelen* gekomen zijn *die de zeven laatste plagen hadden*.

Ons tekstgedeelte zegt nu, dat *één van deze zeven tot Johannes gekomen is*.

Nu is de buitengewone glorie van ons tekstgedeelte hierin gelegen, dat (zonder twijfel onzerzijds) deze zelfde *engel* reeds eerder tot Johannes gekomen is. - 17 : 1. Maar daar is hij tot hem gekomen om hem het oordeel der grote hoer te tonen die daar zit op vele wateren. Van deze *engel* hebben wij verklaard, dat hij het ongetwijfeld is die zijn fiool op de zon uitgegoten heeft om de mensen te verhitten met grote hitte.

Toch hebben wij (hoewel deze *engel* het oordeel der grote hoer aan Johannes tonen zal - 17 : 1a) dit bezoek voor hem (voor Johannes) een bezoek der ruste genoemd. En waarom?

Omdat blijkens 16 : 17 in feite alles nu geschied is. Want er is een grote stem uit de tempel des hemels gekomen, van de Troon, zeggende: "Het is geschied." En nu het is geschied, is *één uit de zeven engelen tot Johannes gekomen*, namelijk van hen *die de zeven fiolen* van Gods toorn over de aarde uitgegoten hebben, om hem het oordeel der grote hoer te tonen. Dit alles is nu voorbijgegaan.

Maar andermaal is er (echter nu van Hem Die op de Troon zit) een stem tot Johannes gekomen, die ook tot hem gezegd heeft: "Het is geschied." - 21 : 5a en 6a. En daarom is wederom (evenals in 17 : 1a) *één uit de zeven engelen, die de zeven fiolen hadden, tot Johannes gekomen*.

Wij twijfelen er niet aan of het is dezelfde *engel*. Naar ons gevoelen staat dit vast. Nu echter komt deze *engel* niet tot Johannes om het oordeel der grote hoer te tonen of om dit na-

21 : 9b en 10a

der toe te lichten, maar daarentegen om hem de bruid, de vrouw des Lams, te tonen.

Wat blijkt uit dit alles wederom de wonderbaarlijke glorie der samenstelling van Gods Woord. Trouwens dit zal ook weer blijken uit het volgende tekstgedeelte.

9b *Kom herwaarts, ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams.*

Deze glorievolle samenstelling blijkt niet alleen uit het feit dat deze eerste zes woorden zo letterlijk hetzelfde zijn als de woorden die deze zelfde engel tot Johannes gesproken heeft, nadat er de eerste maal gezegd was: "Het is geschied", maar meer nog uit het onderscheid dezer twee openbaringen.

Toen er de eerste maal gezegd is: "Het is geschied", betrof het (om zo te spreken) de dingen die het tijdelijke leven aangaan. Maar als er nu wederom gezegd wordt: "Het is geschied", betreft het 't volbrachte oordeel over de grote hoer en over het ganse rijk der duisternis. Vandaar de onvoorstelbare tegenstelling in de wijze van het *tonen* dezer dingen.

Toen de engel het oordeel der grote hoer aan Johannes ging tonen, bracht hij hem weg in een woestijn, in de geest. Maar nu hij hem *de bruid, de vrouw des Lams, gaat tonen*, voert hij hem weg in de geest op een grote en hoge berg.

Merken we ook hierin de nóg glorievoller samenstelling van het Woord Gods op? Het beeldt de uiterste tegenstelling uit die met geen pen te beschrijven is.

De woestijn is het beeld der uiterste rampzaligheid, maar die grote en hoge berg is het beeld der uiterste gelukzaligheid.

Zij zullen beide in der eeuwigheid niet te doorgronden zijn. Nochtans willen wij trachten iets te verklaren van vers 10a.

10a *En hij voerde mij weg in de geest op een grote en hoge berg.*

Het is opmerkelijk dat in deze beide openbaringen gezegd wordt: *in de geest*, daar dit toch vanzelf voortvloeit uit de aard dezer openbaringen. Hieruit kan blijken dat Johannes naar het vlees noch de vreselijkheid van het oordeel te boven had kunnen komen, noch de heerlijkheid van de bruid, de vrouw des Lams, had kunnen aanschouwen.

Voorzover het 't oordeel betreft zou zijn hart misschien week geworden zijn en zou hij gevreesd hebben voor het gerucht dat gehoord zal worden in het land. - Jeremia 51 : 46a.

En voorzover het 't aanschouwen van de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem betreft, als wij in ons vleeselijk bestaan nauwelijks de glans der zon in onze ogen kunnen verdragen, hoe zouden wij dan met vleeselijke ogen de toekomstige glorie der heerlijkheid van de bruid, de vrouw des Lams, kunnen verdragen, als elkeen der gezaligden zal blinken als de zon in het Koninkrijk huns Vaders? - Mattheüs 13 : 43.

Dit is ten enenmale zo onvoorstelbaar, dat het elk menselijk voorstellingsvermogen oneindig ver overtreffen zal.

Dit moet ongetwijfeld een van de redenen zijn waarom Paulus gezegd heeft: "Hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklimmen, heeft God bereid voor dien die Hem liefhebben." - 1 Corinthe 2 : 9.

Nochtans vervolgt dezelfde Paulus: "Doch God heeft het ons geopenbaard door Zijn Geest, want de Geest onderzoekt alle dingen, ook de diepten Gods." - 1 Corinthe 2 : 10.

Daarom is deze engel, deze afgezant van de Heilige Geest, tot Johannes gekomen om hem deze dingen te tonen. Want de Heilige Geest is het Die ook deze diepte der verborgenheid, namelijk van de heerlijkheid van de bruid, de vrouw des Lams, voor de strijdende Kerk van de Heere Jezus Christus heeft onderzocht en die vanaf deze *grote en hoge berg in de geest* aan haar heeft geopenbaard.

In feite heeft de Geest haar heerlijkheid vanaf haar eerste aan-

21 : 10a

zijn reeds aan de Kerk geopenbaard door haar bekend te maken met het grote teken dat in de hemel gezien is, namelijk een vrouw, bekleed met de zon; en de maan was onder haar voeten en op haar hoofd een kroon van twaalf sterren. - 12 : 1. Maar nu (om zo te spreken) de bruid tot haar volle wasdom gekomen is, wordt zij aan Johannes en in hem aan de Kerk getoond in al haar schoonheid en heerlijkheid.

Nu zou het bij degenen die nog in de strijdende Kerk vertoeven verwondering kunnen wekken, dat de engel niet de bruid, de vrouw des Lams, aan Johannes toont, maar de grote Stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit de hemel van God.

Wij zouden in onze kinderlijke onwetendheid de vraag kunnen stellen: Is dít dan de bruid?

Toch hadden wij met evenveel verwondering dezelfde vraag kunnen stellen toen deze zelfde engel het oordeel der grote hoer aan Johannes ging tonen. Want het eerste wat door hem gezien werd was een vrouw, bekleed met purper en scharlaken en versierd met goud en kostelijk gesteente en paarden en in haar hand een gouden drinkbeker. - 17 : 4. En behoorde dit ook tot het oordeel der grote hoer?

Deze beide openbaringen komen niet overeen met onze natuurlijke overleggingen.

Wanneer deze dingen zo aan de strijdende Kerk voorgesteld worden, is hierin onafwendbaar verborgen dat enerzijds het sieraad der hoer haar ten oordeel is en anderzijds het sieraad der glorie en der heerlijkheid van de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, het toonbeeld van de bruid van het Lam zal zijn.

Uit 21 : 24 zal gaan blijken dat de Stad zelf niet de bruid is, maar dat het haar zalige woonplaats zal zijn. Dit is in feite het tonen van de bruiloftszaal.

In de verklaring van 21 : 2 hebben wij er reeds de aandacht op

gevestigd, dat de glorie der bruiloftszaal tot nu toe verborgen is gebleven, hoewel de muziek reeds in 14 : 2 en 3 aan de strijdende Kerk geopenbaard is.

Als echter de heerlijkheid van de bruiloftszaal zodanig zal zijn als in de eerstvolgende veertien verzen geopenbaard zal worden, hoedanig zal dan de heerlijkheid en de glorie van de bruid zelf zijn?

Aan Johannes werd het (*in de geest zijnde*) gegeven dit onvergelijkelijk schone panorama in ogeschouw te nemen. Dit te mogen aanschouwen en dan nog wel onder de leiding van een engel die een afgezant is van de Heilige Geest, is op zichzelf al een zo verheven openbaring, dat het zelfs voor Johannes niet te verwerken is geweest. Dit zal gaan blijken uit 22 : 8.

Toen door God Zelf aan Mozes de heerlijkheid van het aardse Kanaän getoond werd op de hoogte van de berg Nebo vanaf de top van Pisga - Deuteronomium 34 : 1 - moet hij bepaald reeds buiten zichzelf van verwondering geweest zijn dat hij het ganse Kanaän in zijn ganse lengte en breedte met een verlicht oog als met één oogopslag aanschouwen kon.

Hoeveel tmeer Johannes bij het aanschouwen van het hemelse Kanaän dat noch in zijn lengte, noch in zijn breedte, noch in zijn hoogte, noch in zijn fundamentele grondslagen aan grenzen gebonden is.

In de Heilige Schrift is het niet de gewoonte om (zoals wij mensen dat gewoonlijk doen) uitbundig uit te weiden over grote zaken. Maar veelbetekenend is het wel, dat Johannes wederom zal nedervallen voor de voeten van de engel om hém te aanbidden.

10b *En hij toonde mij de grote Stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit de hemel van God.*

Het is voor ons, aardse en voor het merendeel natuurlijke mensen, toch wel een wonderlijke openbaring, dat wanneer aan

21 : 10b

Johannes gezegd wordt: "Ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams," hem in feite (naar menselijke begrippen) de woonplaats van de bruid getoond wordt en dat er in feite over de bruid met geen woord gerept wordt.

Hierin worden bepaald bewaarheid de woorden van de heilige apostel Paulus, die hij aan de Corinthiërs geschreven heeft: "De natuurlijke mens begrijpt niet de dingen die des Geestes Gods zijn, want zij zijn hem dwaasheid en hij kan ze niet verstaan, omdat zij geestelijk onderscheiden worden." - 1 Corinthe 2 : 14.

Maar de geestelijke mens (de mens die door de Heilige Geest onderwezen is) onderscheidt wél alle dingen (voornamelijk die dingen die tot Gods eer, tot zijn eigen zaligheid en tot onderwijzing en zaligheid der Kerke Gods in deze wereld dienen kunnen, hoewel hij door de ongelovigen, door de ongeestelijken, niet wordt aanvaard als een door Gods Geest onderwezene blijkens 1 Corinthe 2 : 15.

Daarom is ons antwoord op deze verborgenheid: *het tonen van de grote Stad* wordt vereenzelvigd met het tonen van de bruid, de vrouw des Lams, *het heilige Jeruzalem, nederdalende uit de hemel van God*, waarin de volken die zalig worden in het licht van Gods heerlijkheid zullen wandelen en waarin de koningen der aarde hun heerlijkheid zullen inbrengen. - 21 : 24. Deze *Stad* is tezamen met haar inwoners de gloriekroon van de triomferende Ruiters op het witte paard. De gloriekroon van de Heere Jezus Christus. Dit is het door Hem verworven Koninkrijk dat Hij aan Hem Die op de Troon zit, opgedragen heeft en dat door de Heere, de almachtige God uit Zijn hand aanvaard is. - 19 : 6. (vert. N.B.G.).

De heilige apostel Paulus heeft dit alles op deze wijze aan de Corinthiërs geschreven: "Daarna (dan ziet hij op de opstanding der doden, namelijk de opstanding der doden zoals deze in 20 : 12 en 13 beschreven is) zal het einde zijn", namelijk als Hij Die op de Troon zit, gesproken zal hebben: "Het is geschied." - 21 : 6.

21 : 10b

En daarna vervolgt Paulus: "Wanneer Christus het Koninkrijk aan God én de Vader zal overgegeven zal hebben." - 1 Corinthe 15 : 22 t/m 24. Dat is aan God, de Heilige Geest én aan de Vader.

Vandaar is *het tonen van de heilige Stad* in feite het tonen van de bruid, de vrouw des Lams, omdat zij beide het resultaat zijn van de arbeid Zijner ziel en daarom wordt de bruid, de vrouw des Lams, door middel van een heraut en afgezant van de Heilige Geest aan Johannes en door middel van Johannes aan de strijdende Kerk getoond.

Dit Koninkrijk nu zal in zijn weidse glorie aan de strijdende Kerk getoond worden. En al is het dan ook voor haar in haar nog lage en nederige staat een vreemde gewaarwording, dat het er de schijn van heeft dat het nieuwe Jeruzalem vereenzelvigd wordt met de bruid, de vrouw des Lams, zo is dit nochtans een beeld uit haar eigen aardse bestaan genomen. Want ook zijzelf wordt menigmaal gekend aan of genoemd naar de plaats van haar woning.

Merk slechts op het onderscheid tussen Jeruzalemmers en Babyloniërs. Ja zelfs karakteriseert in het algemeen de naam van een plaats de mensen die er wonen.

De naam Sodom doet de Sodomieten kennen. Gibea Benjamins doet de Benjaminiten kennen. - Richteren 19 : 22 t/m 30.

Zo heeft Nathanaël tot Filippus gezegd: "Kan uit Nazareth iets goeds zijn?" - Johannes 1 : 47.

Namen als Jeruzalem, Bethanië wekken onmiddellijk speciale gevoelens op bij Gods volk.

Wanneer er oudtijds onder de vrome Israëlieten over Jeruzalem gesproken werd, sprongen hun harten van vreugde in hen op. - Psalm 122.

En hoe wordt ook de grote hoer vereenzelvigd met haar stad Babylon. - Openbaring 17 en 18.

Zo weerspiegelt *het nieuwe Jeruzalem* de glorie van de bruid,

de vrouw des Lams. Want de heerlijkheid van de bruid ligt niet in haarzelf. Haar heerlijkheid is geen vrucht die uit haarzelf ontsproten is. Haar heerlijkheid is het gevolg van een nieuwe schepping. Want alzo betuigt de Heilige Geest als Hij tot het door Hem verkoren Israël spreekt: "Verheugt u tot in der eeuwigheid in hetgeen Ik schep, want ziet, Ik schep Jeruzalem een verheuging en haar volk een vrolijkheid. En Ik zal Mij verheugen over Jeruzalem en vrolijk zijn over Mijn volk." - Jesaja 65 : 18 en 19.

Ook hieruit blijkt in feite de vereenzelviging van Jeruzalem met Gods volk.

Voorts is het opmerkelijk, dat het nieuwe *Jeruzalem*, de bruid, de vrouw des Lams wordt genoemd, terwijl toch de triomferende Ruiters op het witte paard, zoals Hij door Johannes gezien is in de geopende hemel, aanvankelijk met andere Namen genoemd is. Hetwelk toch ook heerlijke en glorievolle Namen zijn.

Hij is aldaar genoemd: "De Getrouwe en Waarachtige." - 19 : 11. Ook "had Hij een Naam geschreven die niemand wist dan Hij Zelf", een verborgen Naam. - 19 : 12.

Ook is Hij genaamd "het Woord Gods." - 19 : 13. "En op Zijn kleed en op Zijn dij was deze Naam geschreven: Koning der koningen en Heere der heren." - 19 : 16.

Van al deze heerlijke Namen blijkt echter niets als Zijn bruid aan Johannes getoond wordt.

Waarom is zij niet genoemd de bruid van "de Getrouwe en Waarachtige?" Of de bruid van "de Verborgene?" Of de bruid van "het Woord Gods?" Of de bruid van "de Koning der koningen en de Heere der heren?"

Waarom wordt zij genaamd: "de bruid, de vrouw des Lams?" Hierin is wederom de onbegrijpelijke glorie der samenstelling van Gods Woord verborgen.

Hoewel al de uitverkorenen deel zullen hebben aan al deze heerlijke Namen van hun Bruidegom, aan Zijn getrouwheid en

Zijn waarachtigheid en aan de verborgen omgang met Hem, die zij elk voor zich zullen kennen en ervaren en zij ook ervaren zullen dat het Woord Gods in der eeuwigheid blijven zal, zoals ook Petrus dit betuigd heeft - 1 Petrus 1 : 23b en 25 - en dat Hij eeuwig als Koning over hen heersen zal en dat Hij als Heere der heren hun Zijn gunst zal blijven betonen, zo zijn zij toch naar al deze Namen van hun Bruidegom niet genoemd, maar zijn genaamd geworden: "De vrouw des Lams."

En waarom? Wel, opdat de bruid hierdoor tot in alle eeuwigheden het verzoenende lijden en sterven van haar dierbare Heiland in gedachtenis zal houden. Opdat zij in gedachtenis zal houden de vrije en onverdiende genade van God in Zijn Christus over hen, de in zichzelf zo hopeloze en doemwaardige zondaren voor God.

Hierom zullen zij tot in alle eeuwigheid zijn en blijven: "De bruid, de vrouw des Lams."

Daarom wordt er van *de grote Stad, het heilige Jeruzalem (dat God vanuit de hemel zal doen nederdalen* op de nieuwe aarde, toebereid als een bruid die voor haar man versierd is, waarin de heerlijkheid van de bruid zich als weerspiegelen zal) gezegd:

11a *En zij had de heerlijkheid Gods.*

Het is daarom niet zonder betekenis, dat dit als eerste van de heilige Stad gezegd wordt. Alles wat voorts van haar geopenbaard zal worden vloeit uit deze *heerlijkheid* voort.

Op deze oude aarde (die er niet meer zijn zal, want de eerste dingen zijn weggegaan) was ook wel veel van de *heerlijkheid Gods* te zien, maar dat was een andere heerlijkheid, die betrof het werk Zijner handen. Want de hemelen vertellen Zijn eer en het uitspansel het werk Zijner handen. - Psalm 19 : 2.

Maar *de heerlijkheid Gods* in het nieuwe Jeruzalem, op de nieuwe aarde, zal heerlijkker zijn. Zij zal de volle *heerlijkheid Gods* in Jezus Christus openbaren.

Op de oude aarde was Jezus Christus het Afschijnsel van *Gods heerlijkheid* en het uitgedrukte Beeld van Gods Zelfstandigheid. - Hebreëen 1 : 3.

Er werd in de strijdende Kerk door openbaring van Hem soms wel iets gezien van *de heerlijkheid Gods*, maar altoos slechts door een spiegel en voor velen van hen in een duistere rede. - 1 Corinthe 13 : 12a.

Hoe menigmaal is dit levend geworden Woord Gods voor velen van Gods kinderen vanwege hun verblinde en verdorven natuur een duistere rede geweest en een wandelen in raad-selen. Ja, in feite sluit Paulus alle heiligen hierbij ten dele in, als hij zegt: "Want wij zien nu door een spiegel in een duistere rede en nu ken ik ten dele." - 1 Corinthe 13 : 12.

Toch heeft Johannes gezegd: "Wij hebben Zijn *heerlijkheid* aanschouwd, een *heerlijkheid* als des Eniggeborenen van de Vader, vol van genade en waarheid." - Johannes 1 : 14b.

En welke *heerlijkheid* stond Johánnes voor de geest toen hij deze woorden schreef?

Ongetwijfeld in de eerste plaats de openbaring van Zijn Goddelijke majesteit in de omgang met Zijn hemelse Vader, uit Wiens kracht en door Wiens kracht Hij in Zijn Menselijke natuur leefde en Zijn wonderbare werken verrichtte. Daarom heeft Johannes gezegd dat Zijn *heerlijkheid* was als des Eniggeborenen van de Vader.

Maar bovenal heeft hij Zijn *heerlijkheid* aanschouwd in Zijn omgang met berouwvolle zondaren en zondaressen ondanks Zijn hoge, heerlijke en heilige majesteit.

Maar ook in de prediking van Zijn Woord als Machthebbende en niet als de Schriftgeleerden.

Ook heeft hij Zijn *heerlijkheid* aanschouwd in de boven-natuurlijke wonderen die Hij verrichtte.

Maar slechts éénmaal heeft hij tezamen met Jakobus en Petrus iets van Zijn hémelse *heerlijkheid* mogen aanschouwen. Dat was op de berg der verheerlijking. Toen hebben zij gezien dat Zijn kleding blinkende geworden is, zeer wit als sneeuw en

21 : 11a

Zijn aangezicht blinkende gelijk de zon. - Lukas 9 : 29 t/m 35; Mattheüs 17 : 1 t/m 8.

De heerlijkheid Gods, waarmee het nieuwe Jeruzalem vervuld zal zijn, is op deze aarde slechts een weinigje afgeschaduwd geweest in en door de verschijning van de Heere Jezus Christus.

In het nieuwe Jeruzalem zal echter niet het áfschijsel van *Gods heerlijkheid* gezien worden, maar zij zal aldaar op het allerhoogst in oneindige, volle glorie geopenbaard worden. Daar zal *de heerlijkheid Gods* door de bruid, de vrouw des Lams, niet meer door een spiegel gezien worden, in een duistere rede of in raadselen, maar van aangezicht tot aangezicht zal *Gods heerlijkheid* door haar gezien en gekend worden.

Alsdan zal zij zelf de ongestoorde omgang met haar hemelse Vader hebben. Dan zal ook zijzelf bekleed zijn met klederen witter dan sneeuw en met een aangezicht blinkende als de zon in het Koninkrijk haars Vaders. Dit zal mede *de heerlijkheid Gods* zijn waarmee de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, vervuld zal zijn.

De eerste hemel en de eerste aarde waren zeer goed geschapen. Adam en Eva hebben in hun oorspronkelijke, onbevleete staat ook ongetwijfeld geschitterd in een grenzeloze pracht en glorie.

Naar Gods Beeld geschapen zijnde, hebben zij (ook in hun aardse en vleselijke lichamen) ongetwijfeld iets van *Gods heerlijkheid* uitgestraald.

Ook hebben zij in geestelijk opzicht iets van de majesteit, de grootheid en de wijsheid van hun Schepper geopenbaard, toen God al het gedierte des velds en al het gevogelte des hemels tot Adam gebracht heeft om te zien hoe hij ze noemen zou. Want "zoals Adam alle levende ziel noemen zou, dat zou haar naam zijn." - Genesis 2 : 19.

Oneindig veel groter in heerlijkheid en glorie, ook in schoonheid naar het lichaam zal het dán zijn. Het lichaam dat in het sterven gezaaid is in verderfelijkeid, zal opgewekt worden in onverderfelijkeid, dat gezaaid is in oneer, zal opgewekt worden in heerlijkheid, dat gezaaid is in zwakheid, zal opgewekt worden in kracht. Een natuurlijk lichaam is er gezaaid, maar een geestelijk lichaam zal er opgewekt worden. - 1 Corinthe 15 : 42 t/m 44.

In deze wereld zijn zij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard wat (en hoe) zij zijn zullen, maar wij weten (zegt Johannes) dat als Hij (namelijk God) in Zijn volle glorie in heerlijkheid geopenbaard zal zijn, wij Hem gelijk zullen zijn, want wij zullen Hem zien, gelijk Hij is. - 1 Johannes 3 : 2.

In de herschepping aller dingen zullen zij oneindig veel meer de majesteit, de grootheid en de wijsheid van hun Schepper uitstralen. Dan zullen zij ook Hem gelijk zijn, "in Dewelke al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn." - Kolossensen 2 : 3.

Ons tekstgedeelte zegt van de grote Stad, het heilige Jeruzalem: *En zij had de heerlijkheid Gods.*

Dit zal in de éérste plaats de openbaring der *heerlijkheid Gods* in de heilige Stad zijn, dat in haar al de schatten der wijsheid en der kennis Gods geopenbaard zullen worden in de zaligheid van een arm, ellendig, verlost zondaarsvolk dat op Zijn Naam betrouwd heeft. - Zefanja 3 : 12.

Alsdan zal in vervulling zijn gegaan het woord van de Spreukendichter: "De opperste Wijsheid heeft Haar huis gebouwd, Zij heeft Haar zeven pilaren gehouwen. Zij heeft haar slachteeve geslacht. Zij heeft Haar wijn gemengd, ook heeft Zij Haar tafel toegericht." - Spreuken 9 : 1 en 2. Tevoren heeft zij voor de viering van dit feest Haar dienstmaagden uitgezonden en heeft Zij een ieder genodigd tot dit feest, staande op de tinnen van de hoogten der Stad. - Spreuken 9 : 3.

De heerlijkheid Gods in de heilige Stad zal zich óók hierin

openbaren, dat de onvergelykelijke Roos van Saron in al haar heerlijke en onverwelkelijke schoonheid aldaar op het allerschoonst zal pralen. - Hooglied 2 : 1. En de lippen der bruid zullen aldaar druppen van honingzeem, honing en melk zal onder haar tong zijn, namelijk de glorie harer redenen vanwege haar verlossing van zonden en gevaar. - Psalm 119 : 103. En de reuk van haar klederen zal zijn als de reuk van Libanon. - Hooglied 4 : 11. O wat zal deze Lelie der dalen daar pralen in een oneindige schoonheid.

Laten allen die nu nog in de strijdende Kerk vertoeven, met de dochteren van Sion uitgaan om *de heerlijkheid* van de meerdere Salomo te aanschouwen op deze dag Zijner bruiloft om deze Zijn Kroon te aanschouwen, waarmee Zijn Moeder - Galaten 4 : 26 - Hem kroonde op deze dag der vreugde Zijns harten. - Hooglied 3 : 11.

Wanneer wij met Johannes in de geest ons naar die grote en hoge berg begeven, zal het ook voor ons misschien mogelijk zijn om iets van haar oneindige heerlijkheid te aanschouwen.

Gaan blijken zal, dat er geen grenzen aan haar schoonheid en aan haar glorie zijn zullen.

11b *En haar licht was de allerkostelijkste steen gelijk, namelijk als de steen Jaspis, blinkende gelijk kristal.*

Deze *allerkostelijkste steen* zal zelfs niet alleen de heerlijkheid van *haar licht*, maar ook van het ganse, nieuwe Jeruzalem blijken te zijn. Dus ook de glorie van de heerlijkheid van de bruid zelf, omdat zij de bruid van het Lam is: de bruid, de vrouw des Lams. Daarom zouden wij elk woord van ons tekstgedeelte wel dubbel willen onderstrepen.

Haar *gelijkenis met de steen Jaspis* is niet alleen bepalend voor *haar licht* en voor haar heerlijkheid, maar zij is ook bepalend voor haar bestaanszekerheid. Want *haar licht is als de steen*

Jaspis, haar muur is *Jaspis* en haar eerste fundament is *Jaspis*. Deze *Jaspis* is daarom ongetwijfeld de Steen Die de bouwlieden verworpen hebben, Die door God ten hoofd des hoeks gelegd is in dit gebouw Zijner gunstbewijzen. - Psalm 118 : 22.

Om de glorie en de heerlijkheid van deze *allerkostelijkste Steen* enigszins nader te leren kennen is het van zeer groot belang om ook op de andere kostelijke stenen te letten, waarop het gebouw gefundeerd is.

Het hele gebouw is gegrondvest op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is. - Efeze 2 : 20.

Van deze *allerkostelijkste Hoeksteen* heeft ook de profeet Jesaja reeds geprofeteerd, zeggende: "Daarom, alzo zegt de Heere HEERE: Ziet, Ik leg een grondsteen in Sion, een beproefde Steen, een kostelijke Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is; wie gelooft, die zal niet haasten." - Jesaja 28 : 16. Daarom zijn al haar fundamenteën met allerlei kostelijke stenen versierd en is haar eerste fundament, namelijk de *Hoeksteen*, *Jaspis*. De vertalers van het N.B.G. zeggen wel dat haar *Hoeksteen* en haar muur diamant is, maar deze dwaling willen wij straks weerleggen.

Evenwel vloeit reeds uit dit verschil voort, dat het van belang is op alle edelstenen te letten die in verband met de bouw van dit huis in de Heilige Schrift in het geding gebracht zijn.

Zelfs is het hierbij van belang te letten op de edelstenen die de hogepriester Aäron op zijn hart gedragen heeft, zoals deze ingezet waren in de borstlap des gericht.

Als wij op de volgorde letten en op de benaming dezer stenen, zoals zij in de borstlap ingezet zijn en zoals zij in de fundamenteën van het nieuwe Jeruzalem genoemd worden, zal gaan blijken welk een Babylonische spraakverwarring er is zowel bij de naamgeving als bij de plaatsbepaling van deze kostelijke stenen. Dit zal blijken als we in een tabel al deze stenen, zowel in de St.Vert. als in de vert. N.B.G. genoemd,

21 : 11b

naast en onder elkaar zetten. Onderstaande tabellen geven die te zien.

Edelstenen in de borstlap
des gericht.
Exodus 28 : 17 t/m 21.

Edelstenen waarmee de fun-
damenten van het nieuwe
Jeruzalem versierd zijn.
Openbaring 21 : 19.

St.Vert.   vert. N.B.G.

St.Vert.   vert. N.B.G.

Eerste rij

1. Sardis   1. Rode Jaspis
2. Topaas   2. Chrysoliet
3. Karbonkel 3. Malachiet

1. Jaspis   1. Diamant
2. Saffier   2. Lazuursteen
3. Chalcédon 3. Robijn

Tweede rij

4. Smaragd   4. Haematiet
5. Saffier   5. Lazuursteen
6. Diamant   6. Prasem

4. Smaragd   4. Smaragd
5. Sardonix   5. Sardonix
6. Sardius   6. Sardius

Derde rij

7. Hyacint   7. Barnsteen
8. Agaat   8. Agaat
9. Amethyst 9. Amethyst

7. Chrysoliet 7. Topaas
8. Beryl   8. Beryl
9. Topaas   9. Chrysoliet

Vierde rij

10. Turkoois 10. Turkoois   10.Chrysopraas 10.Chrysopraas
11. Sardonix 11. Chrysopraas 11.Hyacint   11.Saffier
12. Jaspis   12. Nefriet   12.Amethyst   12.Amethyst

Wanneer we nauwlettend acht geven op deze tabellen, vallen onmiddellijk twee dingen op.

Ten eerste de onwisse lijn die er bij beide overzetter is. Niet alleen wat betreft de benaming der stenen, maar ook betreffende hun plaatsbepaling.

Ten tweede de moderne geest waardoor de vertalers van het N.B.G. zijn beïnvloed.

Bij de vierde rij in de borstlap des gericht is enige gelijkvormigheid. In beide vertalingen is de Turkoois de eerste plaats gegeven. Verder is er nog een gelijkvormigheid te bespeuren als de vert. N.B.G. de Rode Jaspis noemt als eerste steen van de eerste rij in de borstlap en de St.Vert. de Jaspis als het eerste fundament noemt.

Dit is wel enigszins te verklaren, want in het vervolg van de verklaring zal gaan blijken, dat deze twee rijen in het bijzonder bepalend en van het hoogste belang zijn, zowel in de borstlap des gericht als om de glorie van de grote Stad, het nieuwe Jeruzalem, aan te wijzen.

De benaming en de rangschikking van de overige rijen stenen, hoe belangrijk op zichzelf ook, zullen van lagere orde blijken te zijn.

Uit deze onzekerheid der overzetter ten opzichte van de benaming der stenen en hun plaatsbepaling zouden we misschien voorzichtig de conclusie kunnen trekken, dat het de Heilige Geest heeft behaagd om van het overgrote deel dezer stenen de juiste benaming, te weten hun kleur en waarde, alsmede de juiste plaats, vooral in de fundamenten van het nieuwe Jeruzalem, verborgen te houden.

Zou nu juist hierin niet wederom de glorie der samenstelling van Gods Woord verborgen zijn?

Op de uiterste Hoeksteen na beeldt elk dezer stenen de heerlijkheid der genade van God uit die Hij in Zijn apostelen en profeten gelegd heeft. - Efeze 2 : 20.

En hoe belangrijk ook de heerlijkheid der genade van God moge zijn die Hij aan elk hunner geschonken heeft, toch is het voor de strijdende Kerk niet alleen onmogelijk, maar het komt

haar ook niet toe, hun juiste waarde te bepalen die zij in het bouwwerk der heilige Stad hebben.

Dit nu blijkt de glorie der samenstelling van Gods Woord te zijn, dat het aan niemand positief gegeven is de naam, de kleur en de waarde te bepalen van elk dezer stenen, ook niet hun plaats die zij elk voor zich hebben in het gebouw of in de fundamente van deze heilige tempel in de Heere, op welke ieder der gelovigen mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in de Geest. - Efeze 2 : 21 en 22.

Wanneer wij hun juiste plaats en waarde zouden kunnen bepalen, dan zou wellicht de één zeggen: Ik ben van Paulus en een ander: Ik ben van Apollos. Zijt ge dan niet vleeselijk, vraagt Paulus. Want wat zijn zij anders dan dienaren, door welken gij geloofd hebt en dat gelijk de Heere aan een iegelijk gegeven heeft? - 1 Corinthe 3 : 4 en 5.

Hoe belangrijk ook de glorie van Gods genade in een ieder van hen moge zijn, het is door Hem bepaald op welke wijze Hij door een ieder van hen verheerlijkt wil worden. Wel heeft God aan Zijn Kerk bekendgemaakt, dat de apostelen en de profeten de fundamente van het gebouw zijn en dat elkeen der gelovigen die door hun woorden in God geloven zullen, als een levende steen op deze fundamente gelegd zal worden.

Zo vrijst er een geestelijk huis, een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus. - 1 Petrus 2 : 5.

Welke waarde en welke kleur deze edelstenen ook mogen hebben, zij zijn allen gehouwen uit de Rotssteen Jezus Christus. - Jesaja 51 : 1. Want, zegt Paulus, zij hebben allen dezelfde geestelijke spijs gegeten en allen dezelfde geestelijke drank gedronken, want zij (het oude Verbondsvolk) dronken uit de geestelijke Steenrots Die volgde en die Steenrots was Christus. - 1 Corinthe 10 : 3 en 4.

Dit volk heeft God geformeerd om Zijn lof te vertellen, om gezamenlijk de glorie Zijner genade uit te bazuinen die Hij in

Christus Jezus hun geschonken heeft.

Dit alles betreft slechts de plaats der stenen en hun namen in algemene zin.

De eerste rij maakt hierop echter wel een zeer bijzondere uitzondering.

De eerste steen die in de borstlap ingezet is, wordt in de St.Vert. genoemd Sardis, maar in de vert. N.B.G. Rode Jaspis. En het eerste fundament der heilige Stad wordt in de St.Vert. genoemd *Jaspis*, maar in de vert. N.B.G. Diamant.

Wanneer we met aandacht letten op deze *steen Jaspis* (of zoals in de vert. N.B.G. steeds staat: Diamant) dan blijkt er wel een bepaalde eensgezindheid te bestaan tussen die beide vertalingen omtrent de waarde en de plaats van deze Steen. Zij beiden kennen hem bijna overal de eerste en de hoogste plaats toe, te weten in de gelijkenis van *het licht* in het nieuwe Jeruzalem - 21 : 11b - voorts in het bouwwerk van de muur der heilige Stad - 21 : 18 - vervolgens in het eerste fundament der Stad - 21 : 19 - en bovendien in de beschrijving van Hem Die op de Troon gezeten is. - 4 : 3.

Wat betreft de plaatsbepaling van deze *allerkostelijkste Steen* liggen beide vertalingen op één lijn, alleen in de benaming verschillen zij. De Statenvertalers noemen Hem op elk dezer vier plaatsen steeds *Jaspis*, maar de vertalers van het N.B.G. steeds Diamant.

Dát op elk dezer plaatsen steeds *de allerkostelijkste Steen* in het geding gebracht wordt, blijkt niet alleen uit vers 11, maar ook beslissend uit 21 : 23. Daarin wordt gezegd: "De heerlijkheid Gods heeft haar verlicht." En in 21 : 11 wordt gezegd: *En haar licht was de allerkostelijkste Steen gelijk, namelijk als de Steen Jaspis, blinkende gelijk kristal.*

De vertalers van het N.B.G. hebben het echter niet zover gebracht als de Statenvertalers. Zij hebben vertaald: 'Haar glans geleek op een zeer kostbaar gesteente.'

Maar volgens deze vertaling zijn er nog meer kostbare stenen,

wier gelijkenis het evengoed had kunnen zijn.

Ondanks dit feit hebben zij eraan toegevoegd: 'Als de kristalheldere Diamant.'

Wanneer echter de Statenvertalers terecht vertalen: *Dé allerkostelijkste Steen*, dan is er maar één *Steen* die op deze vergelijking aanspraak kan maken. Dan is dat *de Steen Jaspis, blinkende gelijk kristal*.

Er is tenslotte maar één *Steen Die de allerkostelijkste* genoemd kan worden. Dit nu is die *Grondsteen*, die beproefde *Steen* die kostelijke *Hoeksteen*, Die wel vast gegrondvest is, Die de Heere HEERE in Sion gelegd heeft. - Jesaja 28 : 16.

Dit is *de Steen* Die door de bouwlieden verworpen is - Psalm 118 : 22 - maar bij God uitverkoren en dierbaar. - 1 Petrus 2 : 4. Dat dit *de Jaspis* is en niet de Diamant, zoals in de vert. N.B.G. steeds staat, hopen wij straks onweerlegbaar te bewijzen. Dat die vertaling zelfs misleidend is, bewijst reeds de wijze van weergeven, als daar staat: 'haar glans' en in de tweede plaats 'geleek' op een kostbare steen. Ook dit zal straks gaan blijken. In feite wordt door die vertaling *de allerkostelijkste Hoeksteen* (namelijk de Heere Jezus Christus) verlaagd tot een medeburger der heiligen en tot één der huisgenoten Gods. - Efeze 2 : 19.

Hieruit blijkt en zal voorts nog gaan blijken, hoe noodzakelijk het is dat ieder onzer in de diepste afhankelijkheid de Heere om wijsheid bidt voor het verstaan van Zijn Woord. Als we dit zouden nalaten, dan zou misschien dit Woord wel eens aan ons bevestigd kunnen worden: "Een ieder die op deze *Steen* valt, zal verpletterd worden en op wien Hij valt, dien zal Hij vermorzelen." - Lukas 20 : 18.

Voordat wij aan de foutieve naamgeving 'Diamant' aandacht schenken, willen wij eerst nog even onze aandacht richten op de namen der edelstenen op de borstlap, want daarin is nog weer een ander geheimenis verborgen.

Allereerst willen wij deze opmerking maken: De Statenvertalers hebben als eerste steen op de eerste rij der stenen op

de borstlap "Sardis". En nu juist de vertalers van het N.B.G. daarentegen 'Rode Jaspis'. Hieruit blijkt, hetgeen wij bij de aanvang van de verklaring van deze tekst reeds zeiden, de Babylonische spraakverwarring ten opzichte van de naamgeving en de plaatsbepaling van alle edelstenen die overal in het geding gebracht worden.

De Statenvertalers hebben nu juist aan de Jaspis (al is het dan geen 'Rode' Jaspis) de laatste plaats gegeven op de laatste rij der stenen op de borstlap.

Naar onze overtuiging staat het vast dat de eerste steen op de eerste rij van de borstlap ook een *Jaspis* is geweest.

De Statenvertalers hebben op zijn minst hierover in twijfel verkeerd. Dit blijkt daaruit, dat zij de *Jaspis* toch nog een dominante plaats gegeven hebben op de borstlap des gericht, namelijk als de onderste steen op de vierde rij.

Nu komt echter de vraag aan de orde (althans ten opzichte van deze *allerkostelijkste Steen*): Welke *Steen* is de *allerkostelijkste*? Hoe is Zijn Naam?

En wat heeft die *Steen* en Zijn Naam voor de strijdende Kerk te betekenen? Is het *de Jaspis* of is het de Diamant?

De vertalers van het N.B.G. hebben *Jaspis* slechts éénmaal uit hun pen laten vloeien en Hem viermaal Diamant genoemd.

De Statenvertalers daarentegen hebben Hem vijfmaal *Jaspis* genoemd en Diamant is bepaald in hun gedachten niet eens opgekomen.

Ook is het opmerkelijk, dat als de vertalers van het N.B.G. *de Jaspis* in het geding gebracht hebben, (te weten als eerste steen op de borstlap des gericht) zij hem aldaar Rode *Jaspis* hebben genoemd.

De Statenvertalers hebben in ons tekstgedeelte van *de Jaspis* gezegd dat Hij *blinkende is gelijk kristal*.

De vertalers van het N.B.G. hebben daarentegen van de Diamant gezegd in ons tekstgedeelte: 'De glans van de heerlijkheid Gods gelek op een zeer kostbaar gesteente, als de kristalheldere Diamant'.

Al is het een wirwar van benamingen en beoordelingen, we voelen toch wel aan dat er een uitzonderlijk geheimenis achter deze *allerkostelijkste Steen* verborgen is. We willen trachten dit geheimenis na te speuren.

Kenners van edelgesteenten beweren dat er meer dan vijfhonderd soorten edelstenen of halfedelstenen bestaan. En onder die alle is de Diamant de voornaamste, de belangrijkste der edelstenen.

Van hieruit gezien is het begrijpelijk dat de vertalers van het N.B.G. de Diamant voor *de allerkostelijkste Steen* hebben aangezien en dat zij hem daarom (in hun beschrijving van de glorie der heilige Stad) tot driemaal toe op de voornaamste plaats gesteld hebben en ook dat zij van Hem Die op de troon zit - 4 : 3 - gezegd hebben: Hij was van aanzien de Diamant en Sardius gelijk.

Daarentegen is de Jaspis in deze machtige hoeveelheid van edelstenen slechts een halfedelsteen. In deze rij van edelgesteenten wordt hij maar nauwelijks genoemd.

Kenners van edelstenen zeggen van de Jaspis dat het slechts een steensoort is die aan het zogenaamde Kwarts verwant is. Dat is een delfstof die slechts uit kiezelzuur bestaat. En de Jaspis die hieraan verwant is, komt het meest in rood tot bruin of ondoorzichtig voor.

Samenvattend is de Jaspis onder die machtige hoeveelheid edelstenen het aankijken niet waard. Hij heeft geen gedaante noch heerlijkheid als wij Hem aanzien. - Jesaja 53 : 2.

Neen, dan de Diamant, dat is de heerlijkste en de allerkostelijkste steen in bijna aller mensen oog.

Maar men let er niet op, dat *de allerkostelijkste Steen* als een rijsje voor Gods aangezicht is opgeschoten, als een wortel uit een dorre aarde. En als wij Hem aanzagen, zo was er geen gestalte, dat wij Hem zouden begeerd hebben. - Jesaja 53 : 2. Ja, in Zijn vernedering is Hij lager in aanzien gedaald dan alle edelstenen die in Eden, Gods hof, waren, zoals Ezechiël

28 : 13a ons dit onderwijst: "Gij waart in Eden, Gods hof, alle kostelijk gesteente was uw deksel, sardisstenen, topazen en diamanten, turkooizen, sardonixstenen en jaspisstenen, saffieren, robijnen en smaragden en goud." (De vertalers van het N.B.G. hebben ook hier weer volkomen andere benamingen, dit laten wij nu buiten beschouwing).

Nochtans is Hij, die onwaardig gekeurde *Jaspis*, de *allerkostelijkste Steen*, de *Steen* Die de bouwlieden verworpen hebben, omdat er geen gedaante of heerlijkheid aan Hem gevonden is in hun ogen.

Daarom hebben zeer velen (ook de vertalers van het N.B.G.) gemeend Hem alleen te kunnen aanvaarden als Hij als de Diamant (de heerlijkste steen in aller ogen) onder hen verschenen was. Maar God heeft juist deze nederige *Jaspis* uitermate verhoogd en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is, opdat in de Naam van Jezus (deze *allerkostelijkste Jaspis*) zich zou buigen alle knie dergenen die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere is, tot heerlijkheid Gods des Vaders. - Filippensen 2 : 9 t/m 11 en Openbaring 21 : 18 en 19.

De glorie van deze *allerkostelijkste Steen* is blijkbaar de vertalers van het N.B.G. ontgaan, zowel in 4 : 3 als in 21 : 11 en in 21 : 18 en 19. Ja, deze glorie is blijkbaar ook de Statenvertalers ontgaan in Exodus 28 : 17.

Of zij deze glorie in ons tekstgedeelte wél gezien hebben of dat zij om andere redenen *Jaspis* vertaald hebben, is ons uiteraard niet bekend.

Het heeft er bij allen blijkens Exodus 28 : 17 (St.Vert.) wel de schijn van dat zij aangezien hebben wat voor ogen is. Evenals de Corinthiërs dit gedaan hebben, bij zichzelf betrouwende dat zij van Christus zijn.

Wij moeten onze natuurlijke overleggingen ternederwerpen en alle hoogte die zich verheft tegen de kennis van God en alle gedachten gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van

Christus. - 2 Corinthe 10 : 3 t/m 7.

Voor onze boze en verdorven natuur is Christus altoos een Steen des aanstoets. Wat is dit zelfs gebleken bij Zijn allerhoogststaande discipel Petrus. - Mattheüs 16 : 22.

Ook willen wij nog even aandacht schenken aan de merkwaardigheid dat de vertalers van het N.B.G. in Exodus 28 : 17 deze *allerkostelijkste Steen* 'Rode Jaspis' genoemd hebben, terwijl de Statenvertalers in ons tekstgedeelte van *de Jaspis* gezegd hebben dat Hij *blinkende is als kristal*.

Hierbij laten wij in het midden of zij beiden zo vertalen vanwege hun kennis der natuur of dat zij op een andere wijze tot de beoordeling van deze *Steen* gekomen zijn.

Kenners hebben evenwel gezegd dat de Jaspis het meest in rood tot bruin of ondoorzichtig voorkomt.

Eén ding staat evenwel vast: Van *de allerkostelijkste Steen* wordt gezegd dat Hij versierd is in Zijn gewaad. - Jesaja 63 : 1. En de strijdende Kerk vraagt Hem: "Waarom zijt Gij rood aan Uw gewaad en Uw klederen als van één die in de wijnpers treedt?" - Jesaja 63 : 2.

Zo kan het verklaard worden, dat de eerste Steen op de eerste rij van de borstlap des gericht's door de vertalers van het N.B.G. Rode Jaspis is genoemd.

Maar na de victorie van deze *allerkostelijkste Steen* heeft God alle dingen nieuw voor Hem gemaakt. - 21 : 5.

En al zal Hij ook blijkens 19 : 13a voor eeuwig bekleed blijven met een kleed dat met bloed geverfd is, omdat Hij de Bloed-Bruidegom is van Zijn bruid - Exodus 4 : 26 - zo zal Hij toch in de heerlijkheid Zijns Vaders een glans van Zich geven, *de allerkostelijkste Steen* gelijk, als *de Steen Jaspis, blinkende gelijk kristal*.

Nimmer zullen wij, in de strijdende Kerk vertoevende, aan de volle kennis noch aan de volle glorie van deze onvergelykelijke *Jaspis* toekomen. Al is het ook dat Johannes van Hem gezegd heeft: "Wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de

Vader, vol van genade en waarheid.” - Johannes 1 : 14b.

Hij moge dan in het gericht Gods (dat om onzer zonden wil over Hem gegaan is) in Gethsémané, in het rechthuis van Pilatus en op Golgotha rood aan Zijn gewaad geweest zijn, maar in Zijn opstanding uit de doden was deze *allerkostelijkste Steen blinkende gelijk kristal*.

Nog één glorie willen wij van deze oneindige *Steen* der heerlijkheid aanwijzen. En wel deze: Van Hem Die op de Troon zit, staat ook geschreven dat Hij in het aanzien *de Steen Jaspis* en Sardius gelijk was. - 4 : 3.

Betekent dit rood en *blinkende gelijk kristal*: De glorie van de geheel Enige *Jaspis* Die van de Vader uitgegaan is - Johannes 16 : 28a - vol van genade en waarheid zijnde - Johannes 1 : 14 - om Zijns Vaders wijsheid, barmhartigheid en genade aan de mensen bekend te maken? - Johannes 17 : 4 en 26a.

Voorts willen wij met voorbijgaan van alle andere edelstenen (hoe glorievol zij elk voor zich ook zijn mogen) bijzondere aandacht schenken aan de Smaragd die na *de Jaspis* en de Sardius de meest uitzonderlijke plaats inneemt onder alle overige stenen.

Reeds bij de opstelling van de tabellen der stenen hebben wij er de aandacht op gevestigd, dat er bij de overzetteren ook in de vierde rij enige gelijkvormigheid te zien is, zowel in de plaatsbepaling als in de naamgeving der stenen.

Bij het vierde fundament van het gebouw der heilige Stad stemmen zij geheel met elkaar overeen, zowel wat de naam Smaragd betreft als wat betreft de plaatsbepaling van deze steen. Alleen bij de eerste steen op de tweede rij in de borstlap wijken de vertalers van het N.B.G. af, want daar hebben zij hem Haematiet genoemd.

Toch trekken wij uit deze betrekkelijke gelijkvormigheid de conclusie (dit temeer als wij letten op hun overeenstemming in 4 : 3 omtrent de Smaragd en de plaats die deze steen aldaar inneemt) dat het de Heilige Geest heeft behaagd de strijdende

Kerk niet in het ongewisse te laten omtrent de glorie van deze Smaragd, noch wat haar naam noch wat haar plaats betreft die zij in het heilswerk inneemt.

Ook deze steen zal op bijzondere wijze de heerlijkheid Gods uitbazuinen na de glorievolle openbaring van *de Jaspis* en de Sardius.

Ten eerste hebben wij erop te letten dat de Smaragd als eerste steen op de tweede rij van de borstlap des gericht de vierde plaats inneemt. Zo is ook het vierde fundament van de heilige Stad met deze kostelijke steen versierd. Maar bovenal blijkt haar uitzonderlijke glorie hieruit, dat de regenboog rondom de Troon van God in het aanzien ook de steen Smaragd gelijk is. - 4 : 3.

Voorzover het haar glorie van de vierde plaats (zowel in de borstlap des gericht als in het vierde fundament van de heilige Stad) betreft, deze zou gekend kunnen worden uit de namen die op elk der stenen van de borstlap gegraveerd waren. Want op elk dezer stenen was één der namen van de twaalf zonen van Jakob gegraveerd. - Exodus 28 : 21. En al zijn hun namen op elkeen der stenen afzonderlijk niet vermeld, zo lijdt het bij ons geen twijfel (gelet op Genesis 49 : 8 t/m 12) dat op deze vierde steen de naam van Juda gegraveerd is geweest. Uit zijn nakomelingen is de onvergelykelijke *Jaspis* (de Heere Jezus Christus naar Zijn Menselijke natuur) voortgekomen.

Afgezien van het feit dat op de eerste steen van de eerste rij op de borstlap mogelijk de naam van Ruben gegraveerd is geweest, is die steen ongetwijfeld een Rode *Jaspis* geweest, zoals de vertalers van het N.B.G. hem aldaar ook genoemd hebben. Want deze *allerkostelijkste Steen*, deze *Jaspis*, is het Hoofd van de uitverkoren Gemeente Gods, Die als de Smaragdus met haar liefelijke, zachtgroene kleur de afstraling is van Gods verkiezende liefde in Juda over al Zijn uitverkorenen die Hij gesteld heeft ter glorie en ter ere rondom Zijn Troon. Vandaar de regenboog rondom Zijn Troon, in het aanzien de

steen Smaragdus gelijk, als het teken en ter betoning van Zijn eeuwige Verbondstrouw aan Zijn uitverkoren volk.

Enigszins hebben wij dit reeds aangewezen in de verklaringen van 1 : 19; 2 : 8; 4 : 3 en 10 : 1. Daarom is Hij Die op de Troon zit, ook aan de steen Sardius gelijk, als een uitbeelding van de glorie Zijner veelkleurige Wijsheid in het verkiezen en verwerven van Zijn uitverkorenen. - Efeze 3 : 10 (vert. N.B.G.).

En de regenboog rondom de Troon is ontstaan door *de Jaspis*, die *allerkostelijkste Steen*, die Zonne der gerechtigheid Die opgegaan is - Maleachi 4 : 2 - en geschenen heeft op de wolk der getuigen van Jezus - Hebreëen 12 : 1 - op de Sardius, de openbaring van de glorie der veelvuldige Wijsheid van Hem Die op de Troon zit. - Johannes 1 : 14. Daarom weerspiegelen *de Jaspis* en de Sardius en de Smaragdus tezamen en elkeen voor zich de heerlijkheid Gods in Christus Jezus.

Nog één opmerking willen wij maken over deze uitverkoren steen Smaragdus.

De vertalers van het N.B.G. hebben de vierde steen in de borstlap des gerichts Haematiet genoemd. - Exodus 28 : 18.

Vakkundigen noemen hem Amethyst, een halfedelsteen van weinig waarde, maar volgens hen toch nog meer in aanzien dan *de Jaspis*, hoewel hij er op het allernauwst mee verwant is. Hieruit blijkt dat de Statenvertalers die hem in Exodus 28 : 18 Smaragd genoemd hebben, hetzij bewust of onbewust hier zuiverder vertaald hebben.

Het kan echter ook zijn, dat noch de Statenvertalers noch de vertalers van het N.B.G. hierover serieus nagedacht hebben, maar dat zij zonder meer nagevolgd zijn, hetgeen geleerden van oude tijden hierover gezegd of geschreven hebben.

Hoe het ook zijn moge, het is wel buitengewoon opmerkelijk, dat ook het vierde fundament van de heilige Stad Smaragdus is en dat deze twee groepen vertalers hierover geen verschil van mening hebben.

Naschrift op de glorie der stenen.

De mogelijkheid bestaat, dat iemand die dit alles leest betreffende de Jaspis, de Sardius en de Smaragdus verward zou raken in zijn overleggingen vanwege deze beeldspraak en dat hij bij zichzelf de vraag zou stellen: Als dit alles nu in geestelijke zin verstaan moet worden, hoe zal dan de werkelijke glorie van de heilige Stad zijn? Zal dan in het nieuwe Jeruzalem de glorie van Gods almacht, van Zijn majesteit en van Zijn stralende glans en heerlijkheid niet daadwerkelijk te zien zijn door de gezaligden? Het zal toch nederdalen van God uit de hemel voor Zijn volk? Zal dit dan geen waarachtige werkelijkheid zijn en zal het voor Zijn volk, dat dit alles beërven zal, niet daadwerkelijk te aanschouwen zijn met een verheerlijkt oog in een verheerlijkt opstandingslichaam?

Ons antwoord is:

Ongetwijfeld zal dit alles waarachtige en tastbare werkelijkheid zijn op de nieuwe aarde.

In de eerste plaats hebben wij ons vlees (in de opgestane, ten hemel gevaren Heere Jezus) hiervoor als een zeker pand. Want Hij zei tot de ongelovige Thomas: "Breng uw vinger hier en zie Mijn handen en breng uw hand en steek ze in Mijn zijde en zijt niet ongelovig maar gelovig." - Johannes 20 : 27.

In de tweede plaats is dit gebleken op de berg der verheerlijking in de tastbare en zichtbare verschijning van Mozes en Elia. Toen zei Petrus tot de Heere Jezus: "Heere! het is goed dat wij hier zijn; zo Gij wilt, laat ons hier drie tabernakelen maken, voor U één en voor Mozes één en één voor Elia." - Mattheüs 17 : 4.

Maar dit heeft de Heilige Geest juist zo voor de strijdende Kerk uitgebeeld, opdat zij enigszins een indruk zou kunnen krijgen van de onvoorstelbare grootheid der wijsheid en der genade Gods in de Heere Jezus Christus, opdat zij hier reeds iets zou verstaan van de glorie der zaligheid die de Heere Jezus voor haar verworven heeft.

Ook moeten wij steeds voor ogen houden, dat dit alles het to-

21 : 12a

nen is van de bruid, de vrouw des Lams.

Hoeveel te meer blijkt hieruit hoezeer de Jaspis, de Sardius en de Smaragdus met elkaar verbonden zijn.

Dát de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem waarachtig in tastbare vorm te aanschouwen zal zijn blijkt op meerdere plaatsen in de Heilige Schrift. Onder andere uit 2 Kronieken 9 : 1 t/m 9; Psalm 31 : 20; Jesaja 30 : 26 en vooral uit 1 Corinthe 2 : 9.

12a *En zij had een grote en hoge muur.*

Tot nu toe hebben wij ons nog enigszins kunnen verenigen met de beeldspraak betreffende het tonen van de bruid, de vrouw des Lams, al was dit al wonderlijk vanwege het beeld der grote Stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel.

Toen er van die Stad gezegd werd: En zij had de heerlijkheid Gods, haar licht was de allerkostelijkste Steen gelijk, was dit nog wel enigszins in overeenstemming te brengen met onze natuurlijke begrippen omtrent de uitbeelding van de bruid, de vrouw des Lams.

Maar dat *een grote en hoge muur* mede een deel is van het tonen van de bruid gaat ons voorstellingsvermogen toch wel te boven. Als Johannes in zijn beschrijving van de bruid nu nog gezegd had: En ter harer beveiliging was zij omgeven door een grote en hoge muur, was dit voor onze natuurlijke begrippen volkomen aanvaardbaar geweest. Maar nu hij zonder meer zegt: *En zij had een grote en hoge muur*, kan dit toch niet meer op de bruid toegepast worden?

Had de engel in de aanvang nu nog tot Johannes gezegd: Kom herwaarts en ik zal u tonen de woonplaats van de bruid, de vrouw des Lams, dan hadden wij in de geest kunnen genieten van de heerlijkheid die er voor de strijdende Kerk te verwachten is na dit leven. Maar nu schijnt ongetwijfeld alles (vooral door het in het geding brengen van deze *muur* der Stad) voor velen in de strijdende Kerk zo verward, dat zij het

niet meer kunnen volgen.

Bij het tonen van de grote hoer (door deze zelfde engel) was dit aanvankelijk ook wel wat vreemd, omdat zij getoond werd zittende op een scharlaken rood beest, bekleed met purper en scharlaken en versierd met goud en kostelijk gesteente en paarden, maar dit sprak toch beter tot de verbeelding van onze natuur, al waren haar versieringen nog geen oordeel in onze ogen. Nochtans was het beeld der vrouw als zodanig meer aanvaardbaar voor onze natuurlijke overleggingen.

Maar hier is het waarschijnlijk voor velen onder ons alsof er van het tonen van de bruid zelf geen sprake is.

Als haar heerlijkheid ook hier getoond was, zoals deze weleer van Mordechaï getoond is en als er van haar gezegd was: Zij ging uit van voor het aangezicht des Konings in een hemelsblauw en wit koninklijk kleed en met een grote, gouden kroon en met een opperkleed van fijn linnen en purper en voorts: En de heilige Stad, het nieuwe Jeruzalem, juichte over haar en was vrolijk - Esther 8 : 15 - wat had dan dit alles tot de verbeelding van ons natuurlijk verstand gesproken. Maar nu verwekt dit tonen van de bruid onze verwondering.

In 19 : 7, 8 en 14 was dit tonen voor ons natuurlijk verstand veel meer aanvaardbaar. Toen werd iets geopenbaard van haar heerlijkheid aan de bruiloft des Lams en in vers 14 van haar glorie, gekleed zijnde met wit en rein, fijn lijnwaad, gezeten zijnde op witte paarden, Hem (haar glorierijke Overwinnaar, gezeten zijnde op hét witte paard) volgend in de hemel.

Maar in ons tekstgedeelte en in wat er verder volgt, verwekt het tonen van de bruid temeer onze verwondering, omdat deze *muur* in feite het gehele wezen en zijn van de bruid, de vrouw des Lams, blijkt te zijn. Er komt bij wijze van spreken bijna geen eind aan de beschrijving van de heerlijkheid van deze *muur* met zijn poorten en fundamenten. Bijna tien teksten handelen uitsluitend over haar glorie.

Van deze *muur* blijkt het ganse zijn en bestaan van de bruid af te hangen. Hierom moet het tonen van deze *muur* toch wel van uitzonderlijke betekenis zijn.

Als de engel die dit alles aan Johannes getoond heeft, tot hem gezegd heeft: "Ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams" en hij toont hem dan "de grote Stad, het heilige Jeruzalem, nederdalende uit de hemel van God", zegt hij van deze heilige Stad in feite drie dingen die in wezen de glorie en de heerlijkheid van de bruid uitmaken.

Ten eerste zegt hij van haar:

"Zij heeft de heerlijkheid Gods." (Dat is de heerlijkheid Gods des Vaders).

Ten tweede zegt hij van haar:

"Haar licht is de allerkostelijkste Steen gelijk, namelijk als de Steen Jaspis, blinkende gelijk kristal." (Dit is ongetwijfeld haar verlichting door de Heilige Geest).

Ten derde zegt de engel:

En zij had een grote en hoge muur. Dit beeldt ongetwijfeld de genade uit die zij in Christus Jezus ontvangen heeft en haar eeuwige beveiliging en gelukzaligheid die zij door Hem hebben zal, omdat Hem gegeven is alle macht in hemel en op aarde. - Mattheüs 28 : 18b.

Deze *muur* is het die de bruid volmaakt in heerlijkheid en in schoonheid. Hij zal haar glorie en sieraad blijken te zijn.

Ondanks al de verwarde gedachten van ons natuurlijk verstand over de onaanvaardbaarheid van de uitbeelding *muur* bij het tonen van de bruid is nochtans deze vereenzelviging van *muur* met het tonen van de bruid geheel in overeenstemming met de Schriftuurlijke gegevens van de bruid.

In Zacharia 2 : 5 zegt de Heere: "Ik zal haar wezen een vurige muur rondom en Ik zal tot heerlijkheid wezen in het midden van haar."

En ook de bruid zelf zal als zodanig te herkennen zijn, want zij zegt van zichzelf: "Ik ben een muur en mijn borsten zijn als torens." - Hooglied 8 : 9 en 10.

Haar Heere is een vurige *muur* rondom haar om haar te beschermen en te beveiligen, opdat zij bewaard wordt voor de gevaren die buiten zijn en in stilheid en betrouwen zal kunnen leven. Zijzelf is een muur, omdat zij sterk is en staat in de kracht van haar Heiland en Zaligmaker, de Heere Jezus Christus, door het geloof en door haar betrouwen op Zijn genade en hulp.

Zij is ook een muur, omdat alle broeders en zusters tezamen als levende stenen gelegd zijn op het fundament der apostelen en der profeten - 1 Petrus 2 : 5 - waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is.

Zelfs de muur van het oude Jeruzalem was in bepaalde zin enigszins een afschaduwing van deze *muur* van het nieuwe Jeruzalem. Wij zeggen met opzet, enigszins, want het oude Jeruzalem had ook torens aan en op haar muur, die zal het nieuwe Jeruzalem niet van node hebben.

Zij had o.a. de torens Mea, Hananeël, de Bakovenstoren, de hoge toren die aan des Konings huis was en nog vele andere. - Nehemia 3.

De dichter van Psalm 48 jubelt erover en zegt: "Gaat rondom Sion en omringt haar, telt haar torens." - Psalm 48 : 13.

Daarom heeft de bruid van die dagen gezegd: "Ik ben een muur en mijn borsten zijn als torens."

Enerzijds wijst dit de uitzonderlijke schoonheid van de bruid aan, maar anderzijds ook dat, hoevelen er ook zullen zijn die tot deze veilige torens der behoudenis de toevlucht zullen nemen om als zuigelingen in de genade aan de borsten van deze bruid te liggen, er voor hen een overvloedige stroom van melk zal zijn.

De Heilige Schrift zegt: "Verblijdt u met Jeruzalem en verheugt u over haar, al haar liefhebbers! Weest vrolijk over haar met vreugde, gij allen die over haar zijt treurig geweest! Opdat gij moogt zuigen en verzadigd worden van de borsten harer vertroosting; opdat gij moogt uitzuigen en u verlustigen met de glans harer heerlijkheid." - Jesaja 66 : 10 en 11.

21 : 12a

”Als een, dien zijn moeder troost, also zal Ik u troosten, ja, gij zult te Jeruzalem getroost worden, zegt de HEERE.” - Jesaja 66 : 13.

Aan de torens van het nieuwe Jeruzalem behoeven geen kunstige werken gemaakt te worden om met grote stenen te kunnen schieten, zoals Uzzia dit gedaan heeft, noch torens aan haar poorten, de Hoekpoort en de Dalpoort - 2 Kronieken 26 : 9 en 15.

Toen de bruid nog in haar jeugd was (toen de Stad nog in aanbouw was om zo te spreken) had zij nog een kleine zuster, die nog geen borsten had. - Hooglied 8 : 8. Dit ziet ongetwijfeld op de Gemeente die uit de heidenen geroepen zou worden. Van haar heeft zij gezegd: Zo zij een muur is (die de Stad voor alle inbreuken des vijands bewaren zal) wij zullen een paleis van zilver op haar bouwen. Dat is: Als zij zuiver en krachtig in de leer der Godzaligheid zijn zal, krachtig zal zijn in het levende geloof, zal op haar een zilveren paleis gebouwd worden, zoals dit in 20 : 4 geopenbaard is. Een paleis, waarin zij zitten zal op tronen en waarin haar het oordeel gegeven zal worden om met Christus als koningen te heersen. Echter op de wijze zoals 20 : 4 door ons verklaard is.

Maar als zij een deur zal blijken te zijn, zegt de bruid, dan zullen wij haar rondom bezetten met cederen planken, namelijk met het Woord der Waarheid. Want van dit schone en duurzame hout is de tempel des Heeren gebouwd. - 1 Koningen 6 : 15.

Als zij (de Gemeente des Nieuwen Testaments) met het Woord der Waarheid omgord is - Efeze 6 : 14a - en op deze petra gegrond is, zullen de poorten der hel haar niet overweldigen. - Mattheüs 16 : 18. Want in deze strijd met de wereld en met alle machten der duisternis zullen de borsten van de bruid in actie komen, die als torens zijn - Hooglied 8 : 10 - om van daaruit met pijlen en met grote stenen op de vijand te schieten. - 2 Kronieken 26 : 15; Efeze 6 : 16 t/m 18.

Want haar pijlen zijn scherp, volken zullen onder Hem vallen, zij treffen in het hart van des Konings vijanden. - Psalm 45 : 6.

Misschien kan hieruit de glorie der bruid, in het tonen van deze *grote en hoge muur*, enigszins gezien worden.

Als aan de bruid (nog zijnde in haar aardse strijd) haar nieuwe heerlijkheid getoond wordt, aanvankelijk in de oprichting van het Koninkrijk der hemelen onder de heidenen - Mattheüs 3 : 2 - maar bovenal als zij evenals Johannes in de geest vanaf een grote en hoge berg de grote Stad, het heilige Jeruzalem mag aanschouwen (hetwelk uit de hemel van God is nedergedaald in al haar heerlijkheid en glorie, omringd door die *grote en hoge muur*), dan zal ook zij zijn als de Koningin van Scheba die de glorie der heerlijkheid van Salomo en van het huis dat hij voor de Naam des HEEREN gebouwd had, niet kon verwerken. Er was geen geest meer in haar bij het aanschouwen van al die heerlijkheid. - 2 Kronieken 9 : 4b.

Hoeveel tmeer zullen ook zij die eens verwaardigd zullen worden door de poorten van het nieuwe Jeruzalem de Stad binnen te treden, met haar zeggen: De helft is mij niet aangezegd van de grootheid uwer wijsheid; gij hebt overtroffen het gerucht dat ik gehoord heb. - 2 Kronieken 9 : 6.

Het zal in het nieuwe Jeruzalem ook zijn als in het oude Jeruzalem in de dagen van Salomo. Het zilver zal voor niets geacht worden. - 2 Kronieken 9 : 20c. Ook zal er niet meer gedacht worden aan de zilveren paleizen, die op haar (op de muur der stad) gebouwd zijn in de dagen harer vreemdelingschappen, namelijk de paleizen van bloed en tranen, zoals wij die verklaard hebben van Openbaring 20 : 4.

Alsdan zullen haar straten van goud en haar poorten van paarden zijn. Wat zal dan het Woord des Heeren, dat Hij door Zijn dienstknecht Paulus gesproken heeft tot Zijn in strijd en lijden verkerende volk, bewaarheid worden: Het lijden van deze tegenwoordige tijd is niet te waarden (weegt niet op, vert. N.B.G.) tegen de heerlijkheid die aan ons geopenbaard

21 : 12a

zal worden. - Romeinen 8 : 18.

Uit dit alles blijkt dat de verborgen glorie van deze *grote en hoge muur* zó onvoorstelbaar groot en heerlijk is, dat het met geen pen te beschrijven en niet te doorgronden is. Niet alleen omdat hij van levende stenen gebouwd is blijkens 1 Petrus 2 : 5, maar ook omdat in deze *muur* de verborgenheid der godzaligheid geopenbaard zal worden, die zeer groot is - 1 Timotheüs 3 : 16 - als God eenmaal alles en in allen zal zijn. Hoe groot deze verborgenheid is, is gebleken toen aan Ezechiël de heerlijkheid en de grootheid van dit bouwwerk Gods getoond is met al zijn maten, kameren, pleinen, ingangen en uitgangen, met al zijn heileringen en reinigingen. Hoe welgelukzalig zijn zij toch die reeds in dit leven hun wandel in de hemel, in deze heilige Stad, hebben, wier hart en oog gericht is op het nieuwe Jeruzalem. Meyfart heeft er op deze wijze van gejubeld:

Jeruzalem, o Stad, zo hoog gebouwd,
naar U verlangt mijn hart!
Van verre reeds heeft U mijn oog aanschouwd.
Met haasten en verward, is over berg en dalen,
voort over 't wijde veld,
mijn hart op enemale
U tegemoet gesneld.

Gij zijt mijn doel, verheven gouden Stad!
Hoe klopt mijn hart in mij.
Van 't aardse los, van vreugde hier verzaâd,
stijg ik U naderbij, weg boven aard' en sterren.
Reikt eng'len, mij de hand!
Ik zie U reeds van verre,
mijn hoge Vaderland!

Gez. 127 : 1 en 4 O.B.

12b *En zij had twaalf poorten.*

De eenvoudigste verklaring van dit korte tekstgedeelte zou kunnen zijn: Dus is zij van alle zijden toegankelijk. Maar dan zouden wij evengoed de opmerking kunnen maken dat dit met vier poorten, naar elke windstreek één, ook het geval zou zijn. Daarom hebben deze *twaalf poorten* een veel diepere betekenis.

Juist *twaalf poorten* zijn er in het nieuwe Jeruzalem. In dit aantal is een groot geheimenis verborgen.

Als we dit geheimenis willen naspeuren met ons natuurlijk verstand, komen we tot de ontdekking dat dit niet alleen ontoereikend is, maar dat wij in feite volslagen blind zijn om de Heilige Schrift te verstaan. Dit blijkt beslissend uit Lukas 24 : 45, waar geschreven staat: "Toen opende Hij hun verstand, opdat zij de Schriften verstonden."

Bovendien, voorzover het deze *twaalf poorten* betreft, vallen in onze moderne tijd voor verreweg de meesten van ons de poorten in een stadsmuur, vooral die van zeer oude tijden, geheel buiten het voorstellingsvermogen. Wij kunnen er ons bijna geen voorstelling meer van maken wat poorten in een stadsmuur te betekenen hadden. Het is in onze tijden een belaching, dat zij enigszins ter beveiliging en ter bescherming van de inwoners der stad zouden kunnen dienen.

In heel oude tijden was dit echter anders.

Van Jericho staat in de Heilige Schrift geschreven: "Jericho nu sloot de poorten toe en was gesloten voor het aangezicht van de kinderen Israëls; er ging niemand uit en er ging niemand in." - Jozua 6 : 1.

Hoeveel te meer zal dit van de heilige Stad, van het nieuwe Jeruzalem, gezegd kunnen worden, daar zij bovendien een grote en hoge muur had met *twaalf poorten* en in de *poorten* twaalf engelen.

Hoe de muren der steden in die oude tijden waren, blijkt ook uit Jozua 2 : 15. De hoer Rachab woonde op de muur der stad. Er waren ook veelal torens op of aan de stadsmuur gebouwd, waarop zich wachters bevonden om te letten op eventueel naderende vijanden. Of om uit te kijken of er zich soms boodschappers wilden melden als de poorten gesloten waren. Dit blijkt uit 2 Samuël 18 : 24 t/m 27 en uit 2 Kronieken 26 : 9 en 15.

En uit de gezichten van Ezechiël blijkt, dat de poorten in de muur van een stad soms lang, hoog en breed waren, zodat zij verdiepingen hadden met benedenste en bovenste poorten.

Poorten waar ook zijvertrekken ingebouwd waren, voorts met pleinen en vensters aan de binnenzijde van de muur. Hiervan kunnen wij ons in onze moderne tijd slechts een uiterst vage voorstelling maken. En dit ondanks het feit dat er op sommige plaatsen (ook in ons vaderland) nog enige poorten en muren uit oude tijden als monumenten voor ons bewaard zijn gebleven. Hierdoor kunnen wij ons er nog iets van voorstellen.

In de Morschpoort te Leiden is nog een gering voorbeeld te zien van wat een poort met zijvertrekjes te betekenen heeft.

Toen wij gedurende de eerste wereldoorlog van 1914 - 1918 in militaire dienst waren, werden deze vertrekjes nog steeds gebruikt als wapenkamertjes of om er geweren in te repareren. In Ezechiël 40 kunnen we lezen dat poorten bouwwerken waren.

Daarom, als wij het geheimenis en de glorie van *de twaalf poorten* van het nieuwe Jeruzalem willen naspeuren, is het wel van belang deze situatie uit de oude tijden ons voor ogen te stellen. Maar bovenal moeten wij letten op hetgeen de profeet Ezechiël ons heeft bekendgemaakt aangaande de poorten in de muur van het geestelijke Jeruzalem.

Hieruit is zelfs gebleken dat het, om door een bepaalde poort in de stad te kunnen komen (zeker in tijden van gevaar), soms noodzakelijk was een aantal trappen te beklimmen. Dit ziet

ongetwijfeld op de grote en hoge muur van het nieuwe Jeruzalem, waarvan Ezechiël ook iets gezien heeft in de gezichten Gods, toen hem als een gebouw ener stad getoond is. - Ezechiël 40 : 2 en 5a.

Daarom is het niet zoals in de vert. N.B.G. in Ezechiël staat. Daar is namelijk vertaald dat men een aantal tréden omhoog moest klimmen, maar men besteeg de trappen. - Ezechiël 40 : 6.

In de Oosterpoort ging men met zeven trappen omhoog (vers 22), maar in de Noorderpoort met acht trappen (vers 37) om een geopende poort te kunnen bereiken.

En uit het feit dat de Zuiderpoort ook zeven trappen had (van de Westerroorten was er onder het oude Israël in Jeruzalem nog geen sprake, namelijk poorten voor de heidenen) kan men afleiden welk een strijd er soms gestreden moest worden om een geopende poort te kunnen bereiken als men in de heilige stad wilde komen. Vandaar in 1 Timotheüs 6 : 12: "Strijd de goede strijd des geloofs, grijp naar het eeuwige leven."

Het is blijkbaar in het algemeen wel zo geweest, dat de benedenste poort (dat is dus de poort die gelijkvloers was) de meest gebruikelijke is geweest om in de stad te komen. Dit blijkt uit haar maten. Want haar breedte aan het voorste deel (voor men aan het binnenste voorhof kwam) was van buiten honderd ellen oostwaarts en honderd ellen noordwaarts. - Ezechiël 40 : 19. Maar als er gevaar dreigde, werden de benedenste poorten gesloten. Hiervan hebben we iets gezien bij Jericho. - Jozua 6 : 1.

Als een stad grote en hoge muren had, moest men, naar gelang van de ernst van het gevaar dat dreigde, van één of meerdere trappen gebruik maken om een geopende poort te kunnen bereiken als men toch in de stad wilde komen.

In tijden van vrede echter zijn verreweg de meeste inwoners van Jeruzalem (en dit geldt ook in het bijzonder in geestelijk

opzicht) door de benedenste poorten de heilige stad binnengekomen. Dat betekent ongetwijfeld, dat de meesten der gelovigen zonder vuurdood of andere gruwelijke martelingen of vervolgingen het hemelse Jeruzalem zullen binnengaan.

Daarentegen zijn er ook zeer velen geweest en zullen er ongetwijfeld nog zeer velen volgen, die één of twee of soms wel zeven of acht trappen hebben moeten beklimmen om de heilige Stad binnen te kunnen gaan.

Niet iedere pelgrim die zich aan één der poorten van Jeruzalem meldde om toegelaten te worden, vond te allen tijde een geopende poort.

Wanneer het hem ernst was (en hij bleek na onderzoek geen vijandige bedoelingen te hebben) werd het hem toegestaan één of meerdere trappen te beklimmen om alsnog binnengelaten te worden. Bovendien bestond de mogelijkheid, dat er velen waren die zouden willen toegelaten worden tot *de poort* van het buitenste Heiligdom, die naar het oosten zag. Maar deze was te allen tijde toegesloten en deze zal ook nimmermeer voor iemand geopend worden en niemand zal ooit door deze de Stad kunnen binnengaan, omdat de HEERE, de God Israëls, door dezelve is ingegaan. - Ezechiël 44 : 1 en 2.

Dit betekent, dat niemand door eigen gerechtigheid de Stad zal kunnen binnenkomen, hoezeer ook velen dit steeds beproefd hebben. Trouwens om dit hun en allen die in Jeruzalem niet thuishoorden te beletten, waren er in alle poorten wachters aangesteld. Daarom vervolgt onze tekst:

12c En in de poorten twaalf engelen.

In de vert. N.B.G. staat: óp de poorten. Dat dit niet goed is, is reeds gebleken uit de verklaring van de wachters op de torens der poorten.

Het kan wel zijn dat er in oude tijden wachters geweest zijn op de bovenste poorten der stad, maar die waren daar gesteld om te letten op eventueel naderende vijanden die voornemens wa-

ren om de stad te bestormen en haar in te nemen. Of ook om erop te letten of er soms boodschappers zich wilden melden, als alle poorten gesloten waren.

Maar de wachters *in de poorten* waren daar gesteld om toezicht te houden dat niemand onbevoegd de stad zou binnenkomen. Alleen zij die ertoe gerechtigd waren, kregen toegang.

Dit betekent voor het nieuwe Jeruzalem, dat niemand zal worden toegelaten, tenzij hij of zij gekleed is met een brui-
loftskleed, dat is met de mantel der gerechtigheid en met de klederen des heils en tenzij hij of zij met priesterlijk sieraad versierd is, waarmee God hem of haar bekleed heeft. - Jesaja 61 : 10.

Vandaar de aan onze tekst voorafgaande teksten 6 en 7: "Ik zal de dorstige geven uit de fontein van het water des levens voor niet" én: "Die overwint zal alles beërven en Ik zal hem een God zijn en hij zal Mij een zoon zijn." Maar buiten zullen zijn allen die niet gereinigd zijn van hun ongerechtigheden.

Vandaar de *twalf engelen* niet *op* maar *in de poorten*.

Ook hieruit blijkt dat zij gediensstige geesten zijn, tot dienst uitgezonden om dergenen wil die de zaligheid zullen beërven. - Hebreëen 1 : 14.

Op welke wijze wij tot nu toe de schoonheid en de heerlijkheid van de bruid, de vrouw des Lams, bewonderd hebben, of het nu is in het aanschouwen van de heerlijkheid der Stad Gods of in het aanschouwen van haar onvoorstelbare licht of in het tonen der glorie van de grote en hoge muur, nooit zijn er de engelen bij betrokken geweest.

Alleen *in de poorten twalf engelen*. Hun namen worden zelfs niet vermeld, noch *in de poorten* noch op de fundamenten der muur.

Ook zijn ze niet gesteld als wachters op de muur der Stad. Die taak is weggelegd voor de herders en leraars in de strijdende Kerk.

21 : 12c

Die *engelen* zijn slechts *in de poorten* gesteld om die te openen voor allen die in de strijdende Kerk de stem van de goede Herder hebben leren kennen.

Dezen doet de deurwachter open, omdat zij (in de strijdende Kerk) door Hem reeds uitgeleid zijn uit de wildernissen van deze wereld en gebracht zijn tot aan de poorten van het nieuwe Jeruzalem. - Johannes 10 : 3 t/m 5.

Ook zijn er blijkbaar velen die trachten óver de muur te klimmen om op deze wijze de controle der *engelen in de poorten* te ontlopen. Mensen die nog nooit op een levenwekkende wijze aan hun zonden en schulden voor God ontdekt zijn, mensen die de droefheid naar God niet kennen maar wel de droefheid naar de wereld.

Maar "indien iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem." - 1 Johannes 2 : 15b. Dezen, die van elders inklimmen, zijn dieven en moordenaars, zegt de Heilige Schrift. - Johannes 10 : 1.

Wij zouden de vraag kunnen stellen: Waarom zijn de twaalf apostelen des Lams niet als wachters in de poorten gesteld? Hun namen zijn toch op de fundamenten van de muur geschreven?

Maar hieruit blijkt nu juist weer de glorie van de samenstelling van Gods Woord. Want stel eens dat er mensen als wachters in de poorten van het nieuwe Jeruzalem gesteld waren om deze te ontsluiten of toe te sluiten, wat zouden hiervan de gevolgen zijn geweest?

Al zouden het mensen zijn als Noach, Daniël en Job - Ezechiël 14 : 14 - of als Mozes en Samuël - Jeremia 15 : 1 - of als Elia en Johannes de Doper - Mattheüs 11 : 11 - of wie der heiligen ook, al zouden het allen mannen zijn als Simon Petrus, aan wie de Heere de sleutelen van het Koninkrijk der hemelen gegeven heeft - Mattheüs 16 : 19 - dan nog zouden de gevolgen niet te overzien zijn geweest.

Petrus en zijn mede-discipelen, aan wie óók deze macht gege-

ven is - Johannes 20 : 23 - hebben wel de bevoegdheid gekregen om het Koninkrijk der hemelen op de aarde te ontsluiten of te sluiten, maar zij zijn niet aangesteld als wachters *in de poorten* van het nieuwe Jeruzalem.

Hoe gebrekkig zijn zij allen zelfs niet geweest in het hanteren van deze sleutelen op de aarde. Zelfs Judas Iskarioth kenden zij niet als de verrader die het plan opgevat had om hun Meester te verraden. Als de Heere het hun niet geopenbaard had, zouden zij hem (als zij tot wachters in de hemelpoorten gesteld waren) ongetwijfeld toegelaten hebben.

En de Samaritaanse vrouw, het is twijfelachtig of zij voor haar de hemelpoort wel geopend zouden hebben. - Johannes 4 : 27.

En de Kanaänese vrouw? Zij had helemaal geen schijn van kans gehad om binnengelaten te worden. De discipelen baden Jezus zelfs: "Laat haar van U (dat is: jaag haar weg) want zij roept ons na." - Mattheüs 15 : 23.

En voordat zij Saulus aanvaardden als discipel moest er toch ook heel wat gebeuren, want toen hij te Jeruzalem gekomen was, poogde hij zich bij hen te voegen, "maar zij vreesden hem allen, niet gelovende dat hij een discipel was." - Handelingen 9 : 26.

Hieruit blijkt hoe onbekwaam mensen zijn om dit hoge ambt van wachter in de hemelpoorten uit te kunnen oefenen. Daarom heeft Petrus gezegd dat zij allen zélf ternauwernood zalig zullen worden. - 1 Petrus 4 : 18.

Hieruit kunnen Gods kinderen intussen onderwezen worden, hoe weinig het te betekenen heeft als mensen hen veroordelen. Zelfs van de Heere Jezus zeiden zij: "Hij heeft God gelasterd." - Mattheüs 9 : 3. Of: "Indien Deze een profeet ware, Hij zou wel weten wat en hoedanige vrouw deze is die Hem aanraakt." - Lukas 7 : 39. En toen Hij uit Zijn woorden en daden bewees dat Hij Gods Zoon was, zeiden zij: Hij heeft God gelasterd, wat hoort gij Hem? Zelfs Zijn discipelen wisten blijkbaar niet wat zij op sommige tijden van Jezus denken moesten.

Toen er zo'n voorbeeldige, rijke jongeling tot Hem kwam, die (naar zijn zeggen) alle geboden der Wet gehouden had en Jezus tot hem zeide: "Nog één ding ontbreekt u", werden zij zelfs blijkbaar wanhopig en zeiden tot Jezus: "Wie kan dán zalig worden?" Zij hebben ongetwijfeld bij zichzelf gedacht: Als het zo met een mens gelegen is, wordt er niemand zalig.

Daarom is er niet één mens op de ganse aarde, die beslissend kan weten voor wie hij wél of voor wie hij níet de hemelporten zou moeten ontsluiten.

Trouwens hoe heeft zelfs Samuël zich vergist in Eliab en in de andere zonen van Isaï. "De mens ziet aan wat voor ogen is, maar de HEERE ziet het hart aan." - 1 Samuël 16 : 7.

Hoe zouden mensen (zelfs in de staat der volmaaktheid gekomen zijnde) als wachtters in de hemelporten kunnen fungeren? Ze zijn allen zelf als arme zondaars uit het land der schaduwen des doods ontkomen. Ze zijn kloppende geworden om binnengelaten te worden.

Dit is het waarom er *in de twaalf poorten* van het nieuwe Jeruzalem *twaalf engelen* gesteld zijn. "Zijn zij niet allen gediensstige geesten die (slechts in de geschapen tijd) tot dienst uitgezonden worden om dergenen wil die de zaligheid beërven zullen?" - Hebreëen 1 : 14.

Maar het zijn bovenal Gods dienaars, een vlam des vuurs. - Hebreëen 1 : 7. Dit is op bijzondere wijze reeds gebleken in Openbaring 12 : 7 en 8.

Hoe worden wij door dit onderwijs des hemels, (namelijk: *En in de poorten* des hemels *twaalf engelen*) onderwezen dat wij ons vertrouwen niet op mensen moeten stellen.

Maar hoevelen hebben hun vertrouwen zelfs gesteld op de dienstknechten van het uit de zee opgekomen beest, die voor hun gelovigen op duizenderlei wijze *de poorten* des hemels ontsloten hebben op bedrieglijke gronden, hetzij in de biechtstoel of op grond van hun goede werken of op de voorbede van Maria, de moeder des Heeren, of op allerlei an-

dere valse gronden. Vandaar die heilige wachters in de hemelpoorten.

Het is dan ook van het allerhoogste belang voortdurend te onderzoeken of hetgeen de mensen ons verkondigen wel in overeenstemming is met Gods Woord.

12d *En namen daarop geschreven, welke zijn de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls.*

Het is met *de namen* van de stamvaders van *de twaalf geslachten der kinderen Israëls* een wonderlijke aangelegenheid. De climax hiervan wordt vermeld in ons tekstgedeelte.

In de muur van het nieuwe Jeruzalem zijn twaalf poorten en op elkeen van die poorten staat één naam geschreven van een der zonen van aartsvader Jakob.

Wanneer we in de burgerlijke omgang een naam geschreven zien staan op de deur van een huis of op de poort van een voornaam huis of van een kasteel, dan weten we: hier woont Mijnheer X of de familie X. Als we dit in geestelijke zin overbrengen op de twaalf poorten van het nieuwe Jeruzalem, dan betekent dit, dat we weten wie we in de grote Stad, het heilige Jeruzalem, zullen aantreffen.

Nu is het al direct opmerkelijk, dat ons tekstgedeelte niet zegt wélke der namen van de twaalf zonen van Jakob het zijn. Als dit er gestaan had, zouden wij al direct in moeilijkheden gekomen zijn met onze verdorven aard. Wij zijn zo gauw geneigd om iemands verleden te gaan naspeuren als hij op een voorname plaats gesteld wordt, met als resultaat dat onze verwachtingen niet al te hoog gespannen zijn.

Zo ook voor de inwoners van het nieuwe Jeruzalem. Ja, als wij op hun daden zouden letten die zij in het verleden bedreven hebben, zou het velen misschien wel afschrikken om de heilige Stad binnen te gaan. Maar nu het *de namen van hun geslachten* betreft, hebben we met hun persoonlijke, vroegere leven niets te maken. De HEERE Zelf heeft hen geleid en zal

21 : 12d

hen geleiden naar Zijn eeuwige Raad en naar Zijn rechtvaardig en genadig welbehagen.

Toch is dit het bovenmate verwonderlijke, dat er in ons teksthoofdstuk op geen enkele wijze melding van gemaakt wordt, welke naam er op elkeen der poorten geschreven staat. Hieraan wordt zonder meer voorgijgegaan alsof dit van geen enkele betekenis is. Dit in tegenstelling tot hetgeen vermeld is in de profetieën van Ezechiël, die (evenals Johannes) óók op een zeer hoge berg gebracht is in de gezichten Gods - Ezechiël 40 : 2 - om het geestelijke Jeruzalem in ogenschouw te nemen. Aan hem is wel nauwkeurig bekendgemaakt wiens naam van elkeen der zonen van Jakob op de verschillende poorten geschreven staat. - Ezechiël 48 : 31 t/m 34.

Er moet dan toch wel een uitzonderlijk geheimenis in verborgen zijn dat hun namen nu niet afzonderlijk vermeld zijn. Dit temeer als we letten op de meting der Stad zoals deze in Ezechiël vermeld wordt en zoals deze in ons teksthoofdstuk vermeld wordt.

In bepaalde zin is er een treffende overeenkomst tussen Ezechiël 48 : 16 en Openbaring 21 : 16.

In Ezechiël 48 : 16 staat dat de noorderhoek, de zuiderhoek, de oosterhoek en de westerhoek elk vierduizend en vijf-honderd meetrieten waren.

In Openbaring 21 : 16 staat: "De Stad lag vierkant en haar lengte was zo groot als haar breedte."

Wanneer we op het geheimenis van deze tegenstellingen van wél en niet vermelde namen op de poorten en op de bepaalde overeenkomst der maten van de heilige Stad gaan letten, komen we al spoedig tot de ontdekking dat het ook voor ons nodig is (evenals voor de blinde man te Bethsaïda) dat de Heere Jezus niet éénmaal maar andermaal de handen op onze ogen legt, willen wij in staat zijn om alles ver en klaar te zien. - Markus 8 : 22 t/m 26.

Voor ons betekent dit "andermaal", wanneer het bedeksel on-

zer ogen zal weggenomen zijn in de heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem.

Als wij nu (naar aanleiding van ons tekstgedeelte) acht gaan geven op de volgorde van *de namen van de twaalf geslachten der kinderen Israëls, geschreven op de poorten* van het geestelijke Jeruzalem, door Ezechiël vermeld in hoofdstuk 48 : 31 t/m 34 en we vergelijken deze volgorde met de overige volgorden waarin deze *namen* op verschillende plaatsen in de Heilige Schrift voorkomen, ervaren we ongetwijfeld dezelfde blindheid als die blinde te Bethsaïda.

Het is op zichzelf al verwonderlijk dat deze *namen* zo dikwijls en telkens in een andere volgorde in de Heilige Schrift voorkomen. Hierin zijn ongetwijfeld geheimenissen verborgen die door ons niet te peilen, niet te doorgronden zijn.

Wij hebben het vermoeden dat zeer veel mensen die misschien wel zeer hoge achting hebben voor de Heilige Schrift, deze mening niet delen, maar in dit verschil in volgorde der *namen* geen enkele bijzondere betekenis zien. Allen die alzo gezind zijn, ontkennen naar onze vaste overtuiging in feite de hoge autoriteit en de majesteit van Gods Woord, waarvan Johannes zegt dat het van den beginne bij God geweest is. - Johannes 1 : 1. Dat Licht schijnt in onze duisternis en de duisternis heeft het (zonder de verlichting door de Heilige Geest) niet begrepen. - Johannes 1 : 5.

Wij mogen nooit vergeten dat de glorie van Gods onbegrijpelijke majesteit van eeuwigheid is verankerd, is begrepen in en ons tegenstraalt uit Zijn Getuigenissen. Of wij moeten dit Woord verwerpen: "Het Woord wás God." - Johannes 1 : 1c.

Wij moeten ook steeds voor ogen houden dat we van nature vervreemd zijn van het leven Gods door de onwetendheid die in ons is. - Efeze 4 : 18. Zelfs na ontvangen genade en verlicht te zijn door de Heilige Geest, al zijn we ook machtig in de Schriften als Apollos - Handelingen 18 : 24 t/m 26 - blijven wij toch (zolang wij in dit aardse leven zijn) onvolkomen in de

21 : 12d

kennis der Schriften. Het blijft aan deze zijde van het graf steeds door een spiegel zien in een duistere rede.

Een kennen ten dele, zegt Paulus. - 1 Corinthe 13 : 12.

Van onze kennis van de Heilige Schrift ten opzichte van haar glorie en majesteit geldt de vergelijking van een fluisterend kinderstemmetje met een zware donderslag. Dit blijkt uit Job 26 : 14. Eerst als het volmaakte gekomen zal zijn, zal dit bedeksel van onze ogen weggenomen worden. - Jesaja 25 : 7. Eerst dan zullen wij Hem kennen (dat is dus blijkens Johannes 1 : 1c ook Zijn Woord) gelijk Hij ons gekend heeft. - 1 Corinthe 13 : 12.

Hierom willen wij, enerzijds ter illustratie van onze onwetendheid en anderzijds opdat er toch iets gezien zal kunnen worden van de verborgen glorie in deze *namen*-volgorden (in de Heilige Schrift vermeld) er een twaalftal naast en onder elkaar zetten. Op deze wijze kan in elk geval blijken dat zij niet zonder bedoeling of betekenis zo gerangschikt zijn. Al is het ook dat de redenen van deze wisselende volgorde van *namen* door niemand in dit leven in volkomenheid na te speuren zal zijn.

Bovendien zijn wij zo licht geneigd bij sommige rijen deze volgorde in verband te brengen met de zonden der aartsvaders, geopenbaard in Genesis 49. Evenwel zijn hun *namen* (na veel omzwervingen van de stammen in de woestijn en na veel wederwaardigheden in het beloofde land en in de gevangenschappen in Assyrië en in Babylonië) toch *geschreven op de poorten* van het geestelijke Jeruzalem.

Dit is aan Ezechiël getoond in de gezichten Gods die hem gegeven zijn. - Ezechiël 48 : 31 t/m 34. Dit is alleen het gevolg van Gods vrije en verkiezende liefde tot Abraham en zijn nakomelingen.

Dit is hetgeen de dichter van Psalm 105 heeft doen jubelen:

Gij volk, uit Abraham gesproten,
dat zoveel gunsten hebt genoten,

21 : 12d

gij Jakobs kind'ren die de HEER'
heeft uitverkoren, meldt Zijn eer.

En de dichter van Psalm 118 jubelt:

Ontsluit, ontsluit voor mijne schreden
de poorten der gerechtigheid.
Door deze zal ik binnentreden
en loven 's HEEREN majesteit.

Hun namen staan geschreven op de noorder-, op de ooster-, op de zuider- en op de westerpoorten van het geestelijke Jeruzalem. En al worden hun *namen* in ons tekstgedeelte niet vermeld, omdat zij als overschaduwde worden door de namen van de twaalf apostelen des Lams, die op de fundamenten van de muur gegraveerd zijn, zo zullen zij toch in der eeuwigheid niet meer van de poorten uitgewist kunnen worden.

In dit opzicht mogen wij het de dichter van Psalm 119 wel najubelen: "In alle volmaaktheid heb ik een einde gezien, maar Uw gebod is zeer wijd" (onbegrensd, vert. N.B.G.). - Psalm 119 : 96.

Of met de dichter van Psalm 19: "De Wet des HEEREN is volmaakt." - Psalm 19 : 8a.

Met deze twee teksten voor ogen willen wij nu vervolgens een twaalfstal volgorden van de stamvaders *der twaalf geslachten der kinderen Israëls* naast en onder elkaar zetten.

	1	2	3	4
	<u>Gen. 29 e.v.</u>	<u>Gen. 29 e.v.</u>	<u>Gen. 49</u>	<u>Numeri 1</u>
		geboorte- volgorde	Jakob zegent zijn zonen	eerste telling
Lea:	Ruben	Ruben	Ruben	Ruben
	Simeon	Simeon	Simeon	Simeon
	Levi	Levi	Levi	Juda
	Juda	Juda	Juda	Issaschar

21 : 12d

	Issaschar	Dan	Zebulon	Zebulon
	Zebulon	Nafthali	Issaschar	Efraïm
Zilpa:	Gad	Gad	Dan	Manasse
	Aser	Aser	Gad	Benjamin
Bilha:	Dan	Issaschar	Aser	Dan
	Nafthali	Zebulon	Nafthali	Aser
Rachel:	Jozef	Jozef	Jozef	Gad
	Benjamin	Benjamin	Benjamin	Nafthali

5	6	7	8
<u>Numeri 2</u>	<u>Numeri 13</u>	<u>Numeri 26</u>	<u>Deuteronomium 27</u>
de legering	de	tweede	Gerizim
der stammen	verspieters	telling	Ebal

Juda	Ruben	Ruben	Simeon
Issaschar	Simeon	Simeon	Levi
Zebulon	Juda	Gad	Juda
Ruben	Issaschar	Juda	Issaschar
Simeon	Efraïm	Issaschar	Jozef
Gad	Benjamin	Zebulon	Benjamin
Efraïm	Zebulon	Manasse	Ruben
Manasse	Manasse	Efraïm	Gad
Benjamin	Dan	Benjamin	Aser
Dan	Aser	Dan	Zebulon
Aser	Nafthali	Aser	Dan
Nafthali	Gad	Nafthali	Nafthali

9	10	11	12
<u>Deut. 33</u>	<u>1 Kron. 2</u>	<u>Ezechiël 48</u>	<u>Openb. 7</u>
als Mozes hen	register	namen op de	namen der
zegt	der namen	poorten	verzegelden

Ruben	Ruben	Ruben (n.poort)	Juda
Juda	Simeon	Juda (n.poort)	Ruben
Levi	Levi	Levi (n.poort)	Gad
Benjamin	Juda	Jozef (o.poort)	Aser

21 : 12d

Jozef	Issaschar	Benjamin (o.poort)	Nafthali
Manasse	Zebulon	Dan (o.poort)	Manasse
Zebulon	Dan	Simeon (z.poort)	Simeon
Issaschar	Jozef	Issaschar (z.poort)	Levi
Gad	Benjamin	Zebulon (z.poort)	Issaschar
Dan	Nafthali	Gad (w.poort)	Zebulon
Nafthali	Gad	Aser (w.poort)	Jozef
Aser	Aser	Nafthali (w.poort)	Benjamin

Reeds bij een eerste oogopslag heeft het er (althans voor ons natuurlijk begrip) de schijn van dat al deze namen inderdaad willekeurig, zonder enige ordening, door elkaar gezet zijn.

Wij kunnen natuurlijk wel enige opmerkingen maken bij nadere beschouwing, maar daarmee is het geheimenis niet verklaard.

Wij kunnen b.v. vragen: Waarom is de naam Simeon in lijst 8 op de eerste plaats gezet? Want op negen van de twaalf lijsten staat de naam van Ruben (de eerstgeborene van Israël) op de eerste plaats.

Dat Ruben (behalve aan Simeon in lijst 8) nog tweemaal zijn eerste plaats heeft moeten afstaan aan Juda, te weten op de lijsten 5 en 12, menen we nog wel te kunnen begrijpen, omdat Juda de bijzonder gezegende stam is, waaruit Silo geboren zal worden. Maar dat Ruben, de eerstgeborene, zijn eerste plaats aan Simeon heeft moeten afstaan, is voor ons ten enenmale onverklaarbaar.

Nochtans houden wij ons standpunt des te meer vast, dat er niet één woord in de ganse Heilige Schrift is, dat zonder doel of betekenis door de allerhoogste Wijsheid daarin geschreven is. Hoeveel te meer zal dit het geval zijn bij de volgorde der *namen van de twaalf geslachten der kinderen Israëls*, als zij bij bijzondere gelegenheden in het geding gebracht worden.

Dat Simeon tot zevenmaal toe als de tweede op deze lijsten voorkomt, menen we ook nog wel te kunnen begrijpen, daar

hij de tweede in de rij der zonen van Jakob is. Maar hoe hij als eerste op lijst 8 voorkomt, is een geheimenis dat misschien wel voor ons verborgen zal blijven totdat de woorden van de Heere Jezus vervuld zullen worden, die Hij tot Zijn discipelen gesproken heeft, zeggende: "Er is niets verborgen, dat niet geopenbaard zal worden en er is niets geschied om verborgen te zijn, maar opdat het in het openbaar zou komen." - Mattheüs 10 : 26; Markus 4 : 22; Lukas 8 : 17 en Lukas 12 : 2.

Behalve over deze twee, Ruben en Simeon, kunnen we ook nog één opmerking maken over Juda.

Zijn naam staat op geen enkele lijst lager dan de vierde plaats. Dit vloeit ongetwijfeld hieruit voort, dat hij de vierde zoon van Jakob is, aan wie toegezegd is: "De scepter zal van Juda niet wijken, noch de wetgever van tussen zijn voeten, totdat Silo komt en Denzelve zullen de volken gehoorzaam zijn." - Genesis 49 : 10.

Deze opmerkingen betreffen slechts de namen van Ruben, Simeon en Juda, opdat wij reeds daarmee zouden aantonen dat er wel degelijk een Goddelijke majesteit achter deze volgorde van namen op elk dezer lijsten verborgen is.

Wat betreft de volgorde der overige namen, daarvan zal in het vervolg van deze verklaringen nog iets gaan blijken.

Het gaat in feite nu echter over ons tekstgedeelte: *En namen daarop geschreven, welke zijn de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls*, te weten op de poorten van de grote Stad, het heilige Jeruzalem dat nedergedaald is van God uit de hemel, hoewel hun namen noch in onze tekst noch in dit teksthoofdstuk vermeld worden. Wij achten, omdat zij als overschaduw worden door de namen van de twaalf apostelen des Lams die in de fundamenten van de muur gegraveerd zijn.

Reeds eerder wezen wij erop dat hun *namen* (te weten der zonen van Israël) wél vermeld zijn op de poorten der Stad in de gezichten Gods, aan Ezechiël getoond. - Ezechiël 48 : 31

t/m 34.

Als wij aldaar hun *namen* wél vermeld vinden op de poorten - der Stad, dan treft het ons dat de drie namen op de noorderpoorten, Ruben, Juda, Levi (lijst 11) overeenstemmen met de eerste drie namen van lijst 9, te weten wanneer Mozes de kinderen Israëls zegent.

Ook blijkt er nog enige overeenstemming te zijn tussen lijst 11 en lijst 3, als Jakob zijn zonen zegent.

Dan treffen we in die lijst de namen van Gad, Aser en Nafthali in dezelfde volgorde aan als in lijst 11, te weten zoals deze op de westerroorten van het gebouw der Stad geschreven staan. Hieruit zouden we enige conclusies kunnen trekken, namelijk deze: Jakob komt in het zegenen zijner zonen niet toe aan de hoogte der zegening van Mozes, als hij de stammen Israëls zegent.

Maar Mozes komt in zijn zegenen der stammen ook niet toe aan de hoogte van de volgorde der namen, zoals zij op de poorten van het geestelijke Jeruzalem geschreven staan.

Het zal waarschijnlijk wel zó zijn, dat bijna niemand een bijzondere glorie in de volgorde van namen in lijst 11 ontdekt. Deze glorie wordt uiteraard ook niet gezien in het verschil tussen lijst 3 en lijst 9.

Wanneer we echter de volgorde van lijst 11 nader gaan verklaren (al is het ook dat *de namen der twaalf geslachten Israëls* die op de poorten van de grote Stad, het nieuwe Jeruzalem, geschreven staan blijkbaar als overschaduwde worden door de namen der twaalf apostelen des Lams die op de fundamente van de muur gegraveerd zijn) zal gaan blijken dat zij daarop toch bepaald niet zonder enige betekenis geschreven staan. Anders zouden zij niet zo zorgvuldig en afzonderlijk vermeld zijn in Ezechiël 48 : 31 t/m 34. Aldaar worden in volgorde vermeld de namen die geschreven staan respectievelijk op de noorder-, de ooster-, de zuider- en de westeroorten van het geestelijke Jeruzalem. Hieruit blijkt onweersprekelijk dat deze volgorde van namen daar zeer beslist

21 : 12d

niet zonder reden zo vermeld is.

Dit blijkt al onmiddellijk als we letten op de naam Ruben, die als eerstgeborene van Israël als eerste vermeld wordt op de eerste noorderpoort van het geestelijke Jeruzalem.

En daarna de naam van Juda op de middelste noorderpoort, die in de plaats van Ruben de zegen van het eerstgeboorterecht ontvangen heeft.

En als derde op de noorderpoort de naam Levi. Dat is de tot het priesterambt geroepene in Israël.

Uit deze drie opmerkingen die wij gemaakt hebben over Ruben, Juda en Levi kan nu reeds blijken dat deze namen niet doelloos op de poorten geschreven staan.

Voordat wij echter de betekenis van deze drie namen op de noorderpoorten gaan verklaren, achten wij het nuttig de betekenis der namen te verklaren die op de andere negen poorten geschreven zijn. Want ook de namen die op de ooster-, op de zuider- en op de westerpoorten geschreven staan, zijn daar niet doelloos op geschreven.

Op de oosterpoorten staan de namen van Jozef, Benjamin en Dan geschreven.

Zoals de namen Ruben, Juda en Levi in bepaald opzicht de schaduwdienst van het oude Verbondsvolk uitbeelden (hetwelk het meest blijkt uit de naam Levi, zoals straks in de nadere verklaring van deze drie namen ook blijken zal) zo beelden de namen van Jozef, Benjamin en Dan (ook weer in bepaald opzicht) het begin van de Nieuwtestamentische tijdsperiode uit, namelijk toen door Johannes de Doper gezegd is: "Het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." - Mattheüs 3 : 2. Want in deze oosterpoorten zal de Vorst, de Vorst zitten, om in dezelve brood te eten voor het aangezicht des HEEREN blijkens Ezechiël 44 : 3.

Dit ziet ongetwijfeld op de instelling van het Heilig Avondmaal. - Mattheüs 26 : 26 t/m 29.

Ter versterking van onze stelling vestigen we ook de aandacht op Ezechiël 44 : 1 en 2. Daarin is geschreven: De poort van het buitenste heiligdom, die naar het oosten zag, was toegesloten. "En de HEERE zeide tot Ezechiël: Deze poort zal toegesloten zijn, zij zal niet geopend worden, noch iemand door dezelve ingaan, omdat de HEERE, de God Israëls door dezelve is ingegaan. Daarom zal zij toegesloten zijn." Dit betekent dat nimmer iemand (zoals de Vorst) door zijn eigen gerechtigheid de hemel zal kunnen binnengaan. Daarom beelden de oosterpoorten de aanvang uit van het Koninkrijk der hemelen, dat alsdan nabijgekomen zal zijn.

Van hieruit willen wij de namen van Jozef, van Benjamin en van Dan gaan verklaren, die op de oosterpoorten geschreven staan.

Zij hebben elk voor zich op deze poorten een bijzondere betekenis.

Jozef is (zoals er meerderen geweest zijn) een schaduwbeeld geweest van de Heere Jezus Christus naar Zijn menselijke natuur. Zoals Jozef Egypte en alle landen van koren voorzien heeft, opdat zij in leven zouden kunnen blijven - Genesis 41 : 57 - zo heeft de Heere Jezus Christus Zichzelf gegeven als het Brood des Levens. "Want het Brood Gods is Hij Die uit de hemel nederdaalt en Die der wereld het leven geeft." - Johannes 6 : 33.

Jozef heeft gezegd: "God heeft mij voor uw aangezicht henen gezonden, om u een overblijfsel te stellen op de aarde en om u bij het leven te behouden door een grote verlossing." - Genesis 45 : 7.

Wie zal durven ontkennen dat dit in de Heere Jezus in der waarheid vervuld is. Vandaar het veelbetekenende woord van de koning van Egypte tot al het volk dat naar brood hongerde: "Gaat tot Jozef." - Genesis 41 : 55b. De echo van deze woorden wordt tot op de dag van heden in velerlei toonaarden nog op de ganse wereld gehoord. Vandaar als eerste de naam van Jozef op een der oosterpoorten.

De naam Benjamin als tweede naam op een dezer poorten, is ook niet zonder grote betekenis. Hij, als twaalfde zoon van Jakob, is in verschillende opzichten een schaduwbeeld van de twaalfde apostel des Heeren.

Benjamin is (evenals Paulus die van zichzelf getuigd heeft een ontijdig geborene te zijn en van wie wij later willen bewijzen dat hij de twaalfde apostel is geweest - 1 Corinthe 15 : 8) ook een ontijdig geborene geweest. Benjamin in natuurlijke zin op de weg naar Efrath en zijn nazaat Paulus - Filippensen 3 : 5 - in geestelijke zin op de weg naar Damaskus. - Handelingen 9 : 3 en 4.

Ook heeft de stam van Benjamin in de morgenstond van zijn bestaan (evenals Paulus in de morgenstond van zijn persoonlijke leven) als een wolf verscheurd onder Israël. Dit wordt van Benjamin verhaald in Richteren 20 vanaf vers 14 en van Paulus in Handelingen 8 : 3.

Dit is de vervulling van de profetie van Jakob, die hij op zijn sterfbed uitgesproken heeft, zeggende: "Benjamin zal als een wolf verscheuren, des morgens zal hij roof eten en des avonds zal hij buit uitdelen." - Genesis 49 : 27. Deze profetie is op bijzondere wijze in Paulus die uit de stam Benjamin was - Filippensen 3 : 5 - vervuld geworden.

Ook de profetie "des avonds zal hij buit uitdelen" is vervuld in Paulus, want ná zijn bekering heeft hij getuigd dat hij overvloediger gearbeid heeft dan al de apostelen. - 1 Corinthe 15 : 10. Hij is in geen ding minder geweest dan de uitnemendste der apostelen. - 2 Corinthe 12 : 11. Ja het zou zelfs kunnen zijn dat niet alleen Paulus, maar ook zelfs de tot verootmoediging en schuldbelijdenis gekomen rover (vert. N.B.G.) die met Jezus gekruisigd is, gerekend kan worden als een, die in de morgenstond roof gegeten heeft en des avonds buit heeft uitgedeeld, al is het niet van hem bekend, of hij een Benjaminiet geweest is.

Wie is er onder al degenen die bij het kruis van de Heere Jezus gestaan hebben of onder al Zijn discipelen of discipelinnen, waar zij zich ook bevonden hebben, die evenals deze rover of

21 : 12d

moordenaar de Heere Jezus als zijn Koning verheerlijkt heeft?
- Lukas 23 : 42. Is er één, die des avonds buit uitgedeeld heeft
(dat is aan het einde van zijn leven) dan is het wel deze rover
of moordenaar.

En Dan, wiens naam als derde op een der oosterpoorten
geschreven staat, wat heeft het voor hem te betekenen als het
Koninkrijk der hemelen nabijgekomen zal zijn? Heeft hij of
heeft zijn stam hier iets mee te maken? Zijn vader heeft
stervende van hem getuigd, dat hij als een adderslang zal zijn
aan de weg nevens het pad, bijtende des paards verzenen,
zodat zijn Berijder achterover gevallen is. - Genesis 49 : 17.
Hij is ongetwijfeld ook een schaduwbeeld en wel van Judas
Iskarioth, die met een gehuichelde kus de Heere Jezus
verraden heeft - Markus 14 : 44 - en Hem zo aan de benden
der krijgsknechten overgeleverd heeft.

Daarom is hij het beeld van een adderslang aan de weg nevens
het pad, als verborgen in het gras, het paard in de verzenen
bijtende, namelijk het witte paard - 6 : 2 - waarop zijn
glorievolle Berijder ten strijde getrokken is tegen de ruiters op
het rode, het zwarte en het vale paard, zoals dit in Openbaring
6 is uitgebeeld.

Daarom mag het ons wel op het allerhoogst verwonderen dat
de naam Dan toch nog op een der poorten van het geestelijke
Jeruzalem geschreven staat. En dat nog wel op de derde
oosterpoort. Dit temeer, daar zijn naam zelfs ontbreekt in de rij
der verzegelden uit alle geslachten der kinderen Israëls - 7 : 4b
- en Manasse blijkbaar in zijn plaats is gesteld.

Dat Dan (of zijn stam) echter niet geheel en al verworpen is,
blijkt in de eerste plaats hieruit dat zijn naam op de derde
oosterpoort geschreven staat, maar ook hieruit dat zijn ster-
vende vader aan dit vreselijke oordeel dat hij over hem
gesproken heeft, deze woorden heeft laten voorafgaan: "Dan
zal zijn volk richten als een der stammen Israëls." Dit betekent

21 : 12d

ongetwijfeld dat ook zijn erfdeel in Israël hem bestendig zal blijven. Is dit niet door vader Jakob zo gezegd om zijn stam niet geheel en al uit te sluiten uit de rij der verzegelden onder Israël?

Ongetwijfeld zijn er ook velen uit de nageslachten van Dan ingegaan in het Koninkrijk der hemelen, ondanks het feit dat de Daniëten zich een gesneden beeld opgericht hadden in het door hen uitgemoorde Laïs al de dagen dat het huis Gods te Silo was en zij Jonathan, de zoon van Gersom, de zoon van Manasse, en zijn nakomelingen tot priesters voor hún geslacht hadden gesteld tot op de dag toe dat het land gevankelijk is weggevoerd. - Richteren 18, inzonderheid de verzen 30 en 31. Is hierom Manasse in de rij der verzegelden gesteld in de plaats van Dan? Wij weten het niet, maar het is wel opmerkelijk.

De stam Dan is blijkbaar niet aan de volheid der twaalfduizend verzegelden gekomen. En toch zijn juist zij blijkbaar door één der oosterpoorten de grote Stad binnengegaan.

Door één dézer poorten is ook de Vorst binnengegaan - Ezechiël 44 : 2 - namelijk de Zonne der gerechtigheid Die gekomen is van de opgang der zon. - Maleachi 4 : 2.

Zo schijnen in de stam van Dan de woorden van de Heere Jezus bevestigd te zijn, die Hij tot Zijn discipelen gesproken heeft toen zij met elkaar twistten wie van hen toch wel de meeste zou zijn in het Koninkrijk der hemelen. Het antwoord des Heeren was: "De koningen der volken heersen over hen en die macht over hen hebben worden weldadige heren genaamd. Doch gij niet alzo, maar de meeste van u, die zij gelijk de minste en die voorganger is, als een die dient. Want wie is meerder, die aanzit of die dient? Is het niet die aanzit? Maar Ik ben in het midden van u als een die dient." - Lukas 22 : 24 t/m 27.

Inzonderheid uit de namen Benjamin en Dan, die op de oosterpoorten geschreven staan blijkt de glorie van Gods vrije gena-

de in Christus Jezus op het allerhoogst verheerlijkt te worden. Wat is dit op bijzondere wijze gebleken in Zijn dienstknecht Paulus die uit het geslacht van Benjamin was.

En ondanks Judas Iskarioth die ongetwijfeld een Daniet was, is het geslacht van Dan om zijnentwil niet geheel verworpen, terwijl er toch zo'n vreselijk oordeel over hem en zijn geslacht gesproken is in Psalm 109.

Wij hebben aanvankelijk (al is het met grote schroom) gezegd, dat de namen Ruben, Juda en Levi, die op de noorderpoorten geschreven staan, in bepaald opzicht de schaduwdienst van het oude Israël vertegenwoordigen. En dat de namen Jozef, Benjamin en Dan in bepaald opzicht, daar zij op de oosterpoorten geschreven waren, het begin van de openbaring van het Koninkrijk der hemelen vertegenwoordigen.

Zo achten wij dat ook de namen die op de zuider- en op de westerpoorten geschreven zijn bepaald niet zonder enige betekenis daarop geschreven zijn.

Het zou kunnen zijn (maar ook dit zeggen wij wederom met de meeste schroom) dat de namen Simeon, Issaschar en Zebulon, die op de zuiderpoorten geschreven staan, het Reformatorische en het ná-Reformatorische tijdperk der Nieuwtestamentische Kerk vertegenwoordigen.

En dat de namen Gad, Aser en Nafthali, die op de westerpoorten geschreven staan, de Kerk der eindtijd vertegenwoordigen. Dit zou uit de profetieën van Jakob kunnen blijken.

Van Simeon heeft Jakob gezegd, dat zijn handelingen gelijk zijn aan die van zijn broeder Levi. Dat zij beiden werken van geweld verricht hebben. Wat is de priesterdienst van de Roomse Kerk (in het bijzonder in de Reformatorische en de na-Reformatorische tijd) in velerlei opzichten in overeenstemming geweest met de priesterdienst van Levi onder het oude Israël.

En wat zijn de werktuigen van geweld die deze geestelijke na-

zaten van Simeon en Levi verricht hebben vreselijk geweest. Zoals zij in hún jeugd de naam van hun vader Jakob stinkende gemaakt hebben onder de inwoners des lands - Genesis 34 : 30 - zo hebben deze nazaten van Levi (onder het oude Israëel) en de nazaten van Simeon onder het geestelijke Israëel de Naam huns Vaders stinkende gemaakt onder de inwoners des lands. Zij hebben beiden in hun toorn de mannen doodgeslagen en de ossen weggerukt. - Genesis 49 : 6.

Zo blijkt Simeon het schaduwbeeld van de Roomse Kerk te zijn in de ná-Reformatorische tijd. En deze blijkt nog gruwelijker tekeer gegaan te hebben dan zijn broeder Levi onder het oude Verbondsvolk. Dit blijkt mede uit de handeling van Jozef met zijn broeder Simeon, want toen hij zijn broeders tezamen drie dagen in bewaring gesteld had - Genesis 42 : 17 - liet hij ze allen vrij op Simeon na. Deze bond hij voor hun ogen en hield hém gevangen. - Genesis 42 : 24b.

Pas op de derde dag zei Jozef: "Doe dit en gij zult leven." - Genesis 42 : 18. Niet op de eerste dag, toen Ruben, Juda en Levi de schaduwdienst van het Oude Testament vertegenwoordigden, ook niet op de tweede dag, toen Jozef, Benjamin en Dan de aanvang van de openbaring van het Koninkrijk der hemelen vertegenwoordigden, maar op de derde dag werd Simeon voor het oog van zijn broeders gebonden en in bewaring gesteld.

Dat is dan de afschaduwing van het ná-Reformatorische tijdperk. Uit deze binding van Simeon door Jozef blijkt (en dit blijkt ook uit Genesis 34 : 25) dat Simeon gruwelijker geweest is in zijn handelingen dan Levi. Dit nu is gebleken in de ná-Reformatorische tijd in de leiders van de Roomse Kerk. Want wie peilt de stroom van bloed en tranen die door hen vergoten is. - Genesis 49 : 6 en Openbaring 13 : 7.

Aangaande Issaschar, wiens naam als tweede op één der zuiderpoorten geschreven staat, van deze heeft Jakob gezegd (toen hij zijn zonen verkondigde hetgeen hun in de navolgende

dagen wedervaren zou): "Issaschar is een sterk gebeende ezel, nederliggende tussen twee pakken. Toen hij de rust zag, dat zij goed was en het land dat het lustig was, zo boog hij zijn schouder om te dragen en was dienende onder cijns." - Genesis 49 : 14 en 15. (vert. N.B G.: Leent zich tot slaafse herendienst.)

Wat wordt in deze weinige woorden van vader Jakob op nadrukkelijke wijze het beeld getekend van de Kerk der Reformatie in het na-Reformatorische tijdperk. Elk woord van hem is hierop praktisch van toepassing.

Wat hebben onze gereformeerde vaders vele malen en op velerlei wijze krachten van boven ontvangen om als een sterk gebeende ezel de lasten te dragen die hun om des geloofs wil werden opgelegd. Hoe hebben zij voortdurend tussen twee pakken gelegen, zijn ze voor de keuze gesteld welke van die twee zij moesten aanvaarden om die te dragen. Enerzijds het pak dat de Roomse Kerk hun op de schouders wilde leggen, anderzijds het pak der Reformatie dat met verdrukking en vervolging gepaard ging.

Maar allen die in geestelijke zin tot de stam van Issaschar zijn overgegaan in die tijden, hebben gezien dat de rust goed was en het land lustig. Daarom hebben zij (inzonderheid de geringen en de dienstbaren onder hen) hun schouders ook gebogen onder de lasten en zich gewillig dienstbaar gesteld onder de slaafse arbeid, hoe zij ook door de rijke lieden uitgebuit werden.

En Zebulon, wiens naam als derde op één der zuiderpoorten geschreven staat, wat heeft vader Jakob van hem gezegd?

"Zebulon zal aan de haven der zeeën wonen en hij zal aan de haven der schepen wezen; en zijn zijde zal zijn naar Sidon." - Genesis 49 : 13.

Sidon is de landpale der Kanaänieten, dicht in de buurt komende van Sodom en Gomorra, waarover de HEERE uit de hemel zwavel en vuur heeft doen regenen. - Genesis 10 : 19 en 19 : 24.

Afgezien van de natuurlijke betekenis die al deze profetieën van Jakob voor zijn zonen hebben en wel inzonderheid voor Zebulon, is het toch wel tekenend en opmerkenswaardig, hoe zij op velerlei wijze perspectief hebben voor het geestelijke Israël van de laatste dagen.

In Issaschar wordt het verval van de Reformatorische Kerk in beeld gebracht.

Zebulons tijd zal reiken tot de haven der zeeën en tot de haven dergenen die daarop met schepen gevaren hebben. En zijn zijde zal naar Sidon zijn.

In ons verband betekent het eerste dat zijn tijden zullen reiken tot aan de haven (tot aan het einde) van het uit de (volkeren)-zee opgekomen beest.

Het tweede, dat zijn zijde zal zijn naar Sidon, namelijk grenzende aan het uit de afgrond opgekomen beest dat vanaf 1789 - 1795 verschenen is.

Vanaf die tijd vangt ook het geweldige jagen van de Nieuwtestamentische Nimrod aan die een geweldig jager is geweest voor het aangezicht des HEEREN en van wie het beginsel zijns rijks was Babylon. - Genesis 10 : 8 t/m 20; Openbaring 18.

Vanaf die tijd (1795) is het beest dat uit de afgrond opgekomen is, begonnen de Reformatorische Kerk te maken tot een woonstede der duivelen en tot een bewaarplaats van alle onreine geesten en tot een bewaarplaats van alle onrein en hatelijk gevogelte. - 18 : 2.

Daarom is Zebulon gekomen tot aan de zijde van Sidon.

Nochtans heeft hij in die tijd (evenals Nafthali dat doen zal in die verschrikkelijke eindtijd) zijn ziel versmaad ter dood op de hoogten des velds - Richteren 5 : 18 - in de strijd voor het handhaven van de Waarheid.

Ook de namen van Gad, Aser en Nafthali, die op de westpoorten zijn geschreven, zijn niet zonder enige betekenis daarop geschreven. Zij vertegenwoordigen de gruwelen van de allerlaatste eindtijd.

Het is al direct opmerkelijk, dat Jakob van Gad gezegd heeft: "Een bende zal hem aanvallen, maar hij zal háár aanvallen in het einde." - Genesis 49 : 19.

Nog nimmer tevoren is de Kerk zo verschrikkelijk door een bende aangevallen als in de eindtijd, toen uit de mond des draaks en uit de mond van het beest (dat uit de afgrond opgekomen is) en uit de mond van de valse profeet drie onreine geesten zijn uitgegaan, de vorsen gelijk, geesten der duivelen, die tekenen doen, die uitgegaan zijn tot de koningen der aarde en der gehele wereld om die te vergaderen tot de krijg van die grote dag des almachtigen Gods. - 16 : 13 en 14. Maar, heeft Jakob van Gad gezegd (en dit is een zeer veel-betekenend 'maar'): "Hij zal háár aanvallen in het einde." Namelijk in die tijd van het einde, als het oude volk Israël tot bekering gekomen zal zijn (omstreeks de jaren 2365 – 2370).

Van Aser, wiens naam als tweede op één der westerpoorten geschreven is, heeft Jakob geprofeteerd: "Zijn brood zal vet zijn, hij zal koninklijke lekkernijen leveren." - Genesis 49 : 20. Is er één zaak bewaarheid geworden sinds de verschijning van het uit de afgrond opgekomen beest, dan is het wel déze, dat het brood van Aser vet geworden is en dit uit oorzaak van de tekenen die aan dit beest te doen zijn gegeven.

Daniël heeft van deze vetheid in de eindtijd aldus geprofeteerd: "Dit beest was verscheiden van al de andere, zeer gruwelijk, welks tanden van ijzer waren en zijn klauwen van koper, het at, het verbrijzelde en vertrad het overige met zijn voeten." - Daniël 7 : 19b.

De gehele wereld is over het uit de afgrond opgekomen beest in verwondering gebracht, vooral ook omdat door zijn invloed nu ook de dodelijke wonde (aan een der hoofden) van het uit de (volkeren)zee opgekomen beest genezen is geworden. Dit blijkt uit 13 : 3.

Als Jakob dan ook van Aser profeteert dat hij koninklijke lekkernijen zal leveren, moet niemand menen dat er voor de Kerk (want over al háár wel en wee gaat het uiteindelijk in de-

ze profetieën van Jakob) tijden van vleselijke genietingen zullen aanbreken. Integendeel. De uitwendige status van de Kerk zal in die tijden worden tot een woonstede der duivelen, waarin zij elkaar geschenken zullen zenden omdat die gehate profeten van eertijds die de mensen maar steeds pijnigden met hun verfoeilijke boeteprediking van hel en verdoemenis, van bekering en heiliging des levens, nu dood zijn.

Nu zijn er koninklijke lekkernijen voor in de plaats gekomen. Die smalle weg ten leven, die zij eertijds voorstelden, is nu veel ruimer en breder geworden. Nu kan men tenminste door geschenken aan elkaar te zenden en door het betonen van naastenliefde (medemenselijkheid) de ware vruchten van het nieuwe leven tonen. Zo kan men tonen hoe men op deze weg behoort te wandelen.

De leuze is geworden:

Wij leven vrij, wij leven blij,
want Jezus heeft voldaan.
Laat ons gerust in 't volle leven staan.

Van Nafthali, wiens naam als derde op één der westerroepen geschreven staat, heeft Jakob geprofeteerd:

"Nafthali is een losgelaten hinde, hij geeft schone woorden." - Genesis 49 : 21.

Zoals in Zebulon het verval van de Reformatorische Kerk in beeld gebracht is en hij tot aan de grenzen der Kanaänieten gekomen is, zo blijkt in Nafthali het einde van de reis der Kerk in beeld gebracht te worden.

Van hem wordt in Richteren 5 : 18 verhaald, dat hij (evenals Zebulon) ook zijn ziel versmaad heeft ten dode toe op de hoogten des velds, namelijk op de hoogte van de berg Thabor. - Richteren 4 : 6.

Als een losgelaten hinde is hij van de berg afgesprongen en heeft de moderne Sisera verslagen. Nog slechts enige weinige sprongen en deze losgelaten hinde heeft de Thabor der verheerlijking bereikt. - Mattheüs 17.

Wat heeft hij schone woorden van dit hemelse vergezicht ge-

geven. Te weten ons ganse teksthoofdstuk vanaf vers 10. Zijn naam Nafthali stond als laatste op één der westerpoorten, met hem zal dan ook de zonne der tijden ter kimme gaan.

Ons tekstgedeelte: *En namen daarop geschreven, welke zijn de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls*, heeft dan ook als met uitgestrekte hand gewezen naar Ezechiël 48 : 31 t/m 34, waar deze namen voor de strijdende Kerk als in een panorama voor ogen gesteld zijn op een wijze die ons natuurlijk verstand oneindig ver te boven gaat, want waarom worden de namen op de noorderpoorten als eersten vermeld? De oosterpoorten zijn toch veel belangrijker, omdat door één van die poorten de HEERE, de God Israëls, is ingegaan. - Ezechiël 44 : 2.

Wij antwoorden: De HEERE is wél door de oosterpoort de Stad binnengegaan, maar de Heere Jezus heeft als waarachtig Mens éérs de weg van de noorderpoort betreden. Daarom staan de namen van Ruben, Juda en Levi op de noorderpoorten geschreven en worden dezen als eersten vermeld.

Deze drie vertegenwoordigen immers (op symbolische wijze) elk op hun wijze het uitverkoren volk des Heeren vanaf Adam tot op de Heere Jezus Christus.

Zoals Ruben de eerstgeborene van Jakob was, zo is ongetwijfeld Adam de eerstgeborene van het uitverkoren volk.

En in de naam van Juda ligt de vervulling van de belofte van Genesis 3 : 15, namelijk dat zijn (haar) Zaad door deze barre noorderpoort zal gaan om daarin de kop van de slang te vermorzelen.

De naam Levi symboliseert het Hoge priesterlijk werk van de Heere Jezus hetwelk door Hem verricht is in de noorderpoort. Reeds in Abel is dit een weinig afgeschaduwd.

Want "door het geloof heeft Abel een meerdere offerande Gode geofferd dan Kaïn, waardoor hij getuigenis bekomen heeft dat hij rechtvaardig was, omdat God over zijn gave getuigenis gaf. En door dit geloof spreekt hij nog, nadat hij gestorven is." - Hebréeën 11 : 4.

Hieruit blijkt dat ook de geslachten van de voortijd, die door God uitverkoren zijn, tot het geestelijke Israël Gods gerekend worden. Al hebben zij ook (in geestelijke zin) geleefd in het vroege en barre noorden van de voortijd, toen de oosterpoorten (in de verkiezing van Abraham en zijn zaad) nog niet opgericht waren. Daarom is in hun tijd de wereld ten ondergegaan in de watervloed. En daarom zijn de nageslachten van Noach (tot aan de beloften door God aan Abraham en zijn zaad gedaan) gekomen onder het geweld van Nimrod, de stichter van Babylon. - Genesis 10 : 8 t/m 11. (Dit is satans tweede stedehouder, na Lamech, op de aarde). - Zie de verklaring n.a.v. 17 : 10.

Voorts merken wij nog op, dat al is het dat soms de namen van Levi, Simeon en Dan niet voorkomen op meerdere of op één der twaalf naamlijsten zoals wij die voorgesteld hebben, ze evenwel geschreven staan op de poorten van de Stad die aan Ezechiël getoond is.

Dit kan dienen ter vertroosting van Gods volk, opdat niemand die daartoe gerekend kan worden, de moed verlieze, zelfs in de zwaarste bestrijdingen, bij de vraag of er voor hem of haar wel een geopende poort zal zijn.

Ook al heeft iemand een leven vol schuld en zonden achter zich als de zonen van Jakob. Ook al heeft iemand na ontvangen genade uit en van zichzelf niet de minste kracht om volkomen heilig en Godzalig te leven, nochtans mag hij bij het lezen van deze namen op de poorten moed vatten dat er ook voor hem of haar nog genade en vergeving te verkrijgen is. Ja al heeft iemand ook een leven achter zich als dat van Simeon en Levi of als dat van Aser die rustig thuisgebleven is in zijn verscheurde plaatsen, of als Ruben die rustig is blijven zitten tussen de stallingen zijner kudde om te horen het geblaas der kudde - Richteren 5 : 16 - zo blijkt God toch een ieder van hen genadig te zijn als zij met berouw en smart over hun zondige leven tot Zijn genade de toevlucht genomen hebben.

Hoeveel te meer hen die als Zebulon en Nafthali hun ziel ter dood toe versmaad hebben in de strijd. Nochtans zullen zij hén niet voorkomen die maar één uur gearbeid hebben in de wijngaard des Heeren.

Ondanks de uitgebreidheid in de verklaring van ons tekst-gedeelte zijn wij er ons van bewust slechts tot aan de uiterste grenzen van zijn geheimenissen gekomen te zijn. Zouden wij van elk der zonen van Jakob, dus ook van Manasse en Efraïm (die Jakob mede tot zijn zonen gesteld heeft - Genesis 48 : 5) alles in het geding gebracht hebben wat omtrent hen in de ganse Heilige Schrift geopenbaard is, alle zonden die elk hunner stammen bedreven heeft of ook hun roemrijke daden en de zegeningen waarmee zij begiftigd zijn geworden, dan zou nog des te meer gaan blijken hoe weinig wij in staat zijn om de glorie van Gods Woord voor ogen te stellen.

En als wij dan nog letten op de feitelijke veroordeling van ons werk door de begunadigde en zeer begaafde en wereldberoemde Hervormer Calvijn, zou ons zelfs de moed ontbroken hebben om aan dit grote werk (de verklaring van het boek der Openbaring) te beginnen.

Deze veroordeling blijkt, als hij hén veroordeelt die de profetie van Jakob aangaande zijn zoon Benjamin: "Benjamin zal als een wolf verscheuren, des morgens zal hij roof eten en des avonds zal hij buit uitdelen" - Genesis 49 : 27 - betrekken op het leven van Paulus, die ook uit de stam van Benjamin is. - Filippensen 3 : 5. Dan zegt Calvijn van hun verklaring: 'Deze draaierij past volstrekt niet.'

Hiermee veroordeelt Calvijn óns dus niet alleen in de verklaring van ons tekstgedeelte, maar in feite in de verklaring van het ganse boek der Openbaring.

Het enige wat zijn veroordeling voor ons nog een weinig verzacht, is dat hij gezegd heeft: 'Die uit de ónzen zijn, laten dit slaan op Paulus.'

Een ieder kan aanvoelen wat deze veroordeling door Calvijn voor ons betekend heeft. Dit temeer, daar wij hem anderzijds (als Hervormer en strijder voor de Waarheid) zo hoog achten en hem liefhebben als een geliefde broeder in Christus.

Trouwens in zijn verklaring van Jesaja 53 was zelfs Calvijn genoodzaakt van het standpunt af te wijken zich uitsluitend aan de letterlijke betekenis der woorden te houden.

Bovendien, als zelfs de zo hoog begenadigde Job (voor het aangezicht des HEEREN gebracht zijnde) zeggen moest: "Zo heb ik dan verhaald, hetgeen ik niet verstond, dingen die voor mij te wonderbaar waren, die ik niet wist" - Job 42 : 3b - dan is dit ook mogelijk bij Calvijn, hoeveel temeer bij ons.

Dit neemt echter niet weg dat al die dingen die Job verhaald heeft, die voor hem te wonderbaar waren, toch in zijn boek (en zo in de Bijbel) bewaard gebleven zijn, waarvan Paulus aan Timotheüs schrijft: "Al de Schrift is van God ingegeven en is nuttig tot lering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de rechtvaardigheid is, opdat de mens Gods volmaakt zij, tot alle goed werk volmaaktelijk toegerust." - 2 Timotheüs 3 : 16 en 17.

Daarmee vertroosten wij onszelf dan maar. Het is er ons uitsluitend om te doen de wonderbare glorie van Gods Woord bovenal in zijn ondoorgrondelijke samenstelling aan te wijzen, terwijl wij weten hoe diep afhankelijk wij daarvoor zijn van de verlichting door de Heilige Geest.

Zeer vele malen hebben wij dan ook als voor een onoverkomelijke muur gestaan om bepaalde teksten of tekstgedeelten te verklaren. Maar het is ons vergaan zoals Paulus het heeft gezegd: "Dan, hulp van God verkregen hebbende, staan wij tot op deze dag." - Handelingen 26 : 22a.

13 Van het oosten waren drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten en van het westen drie poorten.

Bij een eerste oogopslag is dit een totaal onbetekenende tekst, woorden die weinig of niets te zeggen hebben. Dit temeer omdat er in vers 16 gezegd wordt: "En de Stad lag vierkant, haar lengte was zo groot als haar breedte." Dan is het voor onze natuurlijke begrippen een voor zichzelf sprekende zaak dat er aan elke zijde *drie poorten* zijn. Dit behoeft niet apart vermeld te worden.

We zouden dan ook dezelfde opmerking kunnen maken die we bij vers 12d gemaakt hebben, namelijk dat de Stad van alle zijden bereikbaar is voor alle volken uit alle windstreken, waardoor er voor een ieder een mogelijkheid is om in deze Stad te komen. Maar als dit de enige verklaring is, welke geheimenissen zijn er dan in deze tekst verborgen? Dan kunnen we haar voor een nadere verklaring wel overslaan. Dan zijn op deze tekst ook niet van toepassing de woorden van de Psalmist: "Uw getuigenissen zijn wonderbaar." - Psalm 119 : 129. Of: "Aan alle volmaaktheid heb ik een einde gezien, maar Uw gebod is onbegrensd." - Psalm 119 : 96 (deels vert. N.B.G.).

Al menen wij echter dat er in een bepaalde tekst geen geheimenissen verborgen zijn, dan betekent dit nog niet dat wij haar met ons natuurlijk verstand wel kunnen verstaan. Ons verstand kan deze woorden beslist niet beter vatten dan b.v. de eerste acht verzen van hoofdstuk 20.

We moeten evenals Johannes in geestelijke zin op die grote en hoge berg gebracht worden, willen we er iets van kunnen verstaan.

Dit staat tevoren vast, dat er niet één woord in de ganse Heilige Schrift is, dat door een natuurlijk mens in zijn rechte en geestelijke zin verstaan kan worden.

Bovendien staan er geen woorden of zinsneden in die van weinig of geen betekenis zijn. Slechts als het God behaagt onze van nature in geestelijke zaken blinde ogen te openen, kan er soms een heel klein beginseltje van aanschouwd worden. Dit zal ook blijken ten aanzien van onze tekst.

Allereerst gaat de rangorde der windstreken in onze tekst al tegen onze natuurlijke gewoonte in. Want die is in onze tekst: *oost, noord, zuid en west*.

Onze rangorde is: noord, oost, zuid en west. Zelfs Prediker wijst deze rangorde aan, als hij zegt: "De zon gaat naar het zuiden en zij gaat om naar het noorden." - Prediker 1 : 6.

Was er daarom in onze tekst nu nog gezegd: Van het oosten drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten en van het noorden drie poorten, dan was dit voor ons natuurlijk verstand nog wel aanvaardbaar geweest. Dit is immers in overeenstemming met de moedeloze klacht van de Prediker.

Maar nu de volgorde in onze tekst zo radicaal hiervan afwijkt, moet daar toch een bijzondere reden voor zijn. Hierin is ongetwijfeld een geheimenis verborgen. Dit temeer, omdat in Ezechiël 48 : 31 t/m 34 wél de gewone en gebruikelijke volgorde der windstreken in acht genomen wordt, als de namen der stammen Israëls op de poorten der Stad vermeld worden.

In feite wijkt onze tekst alleen af in de rangorde *oost, noord*, want in haar rangorde *zuid, west* volgt zij de gebruikelijke die wij ook bij Ezechiël vinden.

Dit stellen wij ten overvloede nog eens positief vast, dat deze rangorde noch in Ezechiël 48, noch in ons teksthoofdstuk doelloos en zonder enige betekenis zo vermeld is.

Ezechiël, die een profeet van het Oude Verbond was, heeft ongetwijfeld de namen die op de noorderpoorten geschreven stonden als eersten moeten vermelden, omdat hij (slechts van verre) de grote Nazaat van Perez (wiens naam betekent Doorbreker - Genesis 38 : 29) de weg heeft zien banen door deze barre noorderpoort.

Ook hij heeft ongetwijfeld de Heere Jezus Christus van verre gezien en omhelsd blijkens Hebreeën 11 : 13b als de ware Doorbreker door de noorderpoort.

Hierin stond Ezechiël niet alleen, ook Micha heeft hiervan ge-

profeteerd: "De Doorbreker zal voor hun aangezicht optrekken (en ook Zijn volk) zij zullen doorbreken en door de poort gaan en door dezelve uittrekken." - Micha 2 : 13a. "En hun Koning zal voor hun aangezicht henengaan en de HEERE in hun spits." - Micha 2 : 13b.

Zijn profeten hebben van verre gezien hoe de Heere Jezus voor het aangezicht Zijns volks in Zijn lijden en sterven door deze barre noorderpoort gebroken is om voor hen de weg te banen naar de oosterpoort. Want Micha zegt: "Hij zal door dezelve uittrekken en hun Koning zal voor hun aangezicht henengaan en de HEERE in hun spits."

Hij is de noorderpoort uitgetrokken in Zijn opstanding uit de doden en de Heere is voor hun aangezicht henengaan in hun spits toen Hij opgenomen is in de hemel.

Aan Johannes daarentegen, die een profeet is van het Nieuwe Verbond blijktens Openbaring 10 : 11, worden als eerste *de drie oosterpoorten* getoond, want het oude is weggegaan.

De Zonne der gerechtigheid is nu opgegaan over degenen die de Heere vrezden en zij hebben genezing gevonden onder Zijn vleugelen, zij zijn nu uitgegaan en zijn toegenomen als mestkalveren. - Maleachi 4 : 2. Deze Zon is nu vanuit de *oosterpoorten* in een onvoorstelbare glans en glorie gaan stralen in de Nieuwtestamentische Gemeente van de Heere Jezus Christus.

Nochtans worden hem daarna ook *de noorderpoorten* getoond, opdat de herinnering aan die vreselijke doorgang van die machtige Doorbreker door die poorten voor eeuwig zal ingegrift blijven bij het door Hem verlost volk.

Toch is ook de volgorde in het vervolg van onze tekst, namelijk: *van het zuiden drie poorten en van het westen drie poorten*, niet uitsluitend het gevolg van de gewone orde der natuur zoals de Prediker die ook aangewezen heeft in 1 : 6.

Ook hierin is in feite een geheimenis verborgen, Het zou niet evengoed in omgekeerde volgorde vermeld kunnen worden,

namelijk west, zuid, dan zou toch nog de ganse glorie van deze tekst verloren zijn gegaan.

Het is in dit verband opmerkelijk, dat (hoewel de namen der twaalf geslachten van Israël door Ezechiël wél uitdrukkelijk op alle poorten van het geestelijke Jeruzalem hetwelk hem getoond is, vermeld zijn) hij nochtans in die gezichten de *westerpoorten* praktisch niet in het geding gebracht heeft. Dit blijkt b.v. heel sterk uit Ezechiël 46 : 8 en 9.

Dit is in de eerste plaats blijkbaar het gevolg van het feit dat het Oudtestamentische Jeruzalem als natuurlijke stad (hoewel zij een afschaduwing geweest is van het geestelijke Jeruzalem) tegen de steilte van een berg aangebouwd is geweest die aan haar westzijde grensde. Dientengevolge worden van het oude Jeruzalem wel de maten van het westen genoemd maar wordt er van poorten geen melding gemaakt.

Maar al was dit zo met het oude Jeruzalem, met het nieuwe Jeruzalem zal dit zo niet zijn. Daarom heeft Ezechiël in zijn gezichten over het nieuwe Jeruzalem *de noorderpoorten, de oosterpoorten, de zuiderpoorten en de westerpoorten* alle vermeld.

En de profeet Zacharía (kennelijk hierop aansluitende) heeft in een uitnemende belofte voor het toekomstige Israël hiervan aldus geprofeteerd: "Jeruzalem zal dorpsgewijze bewoond worden vanwege de veelheid der mensen en der beesten die in haar midden wezen zal." - Zacharía 2 : 4.

En alsof hem een gezicht gegeven is in ons teksthooftstuk, vervolgt hij: "En Ik zal haar wezen, spreekt de HEERE, een vurige Muur rondom en Ik zal tot Heerlijkheid wezen in het midden van haar." - Zacharía 2 : 5.

En daarom is aldaar het vervolg: "Hui, hui, vliedt toch (nu) uit het Noorderland; (en zegt nu tegen Mijn volk: *Van het oosten zijn drie poorten*) want !!! Ik heb u uitgebreid naar de vier winden des hemels, spreekt de HEERE." - Zacharía 2 : 6. (Openbaring 21 : 13.)

Doch dit alles is niet alléén de reden waarom Ezechiël *de westerpoorten* praktisch niet in het geding gebracht heeft. Het is mede het gevolg van het feit dat onder het Oude Verbond de verkondiging van het Evangelie bijna uitsluitend beperkt gebleven is tot het uitverkoren Israël.

De westerse volken (waarin mede begrepen alle volken der wereld) heeft God in de verleden tijden laten wandelen in hun wegen. - Handelingen 14 : 16.

Wij zijn van nature zo blind en ons hart is zo verhard dat wij de glorie en de majesteit van onze tekst niet zien, niet opmerken. Inzonderheid het feit dat zij ook zegt: *En van het westen drie poorten.*

Wij beschouwen het maar als de gewoonste zaak van de wereld dat er nu ook voor *het westen drie poorten* in de muur aangebracht zijn.

De belofte, aan Zacharía gegeven, dat Jeruzalem in de toekomst op andere wijze bewoond zal worden dan in de oude dagen en dat zij naar de vier winden uitgebreid zal worden, is geen ijdelheid. Het is het gevolg van Gods grenzeloze barmhartigheid en van Zijn vrije ontfermingen over de volken die Hij tevoren in hun wegen heeft laten wandelen, dat God in deze laatste dagen ook tot ons heeft willen spreken door de Zoon. - Hebréeën 1 : 1b.

Hieruit kunnen wij bovendien onderwezen worden wat het betekent als wij op deze vrije gunst van God geen acht slaan.

Wat is dan de verleiding van het uit de afgrond opgekomen beest voor onze vreselijke, tegenwoordige wereld van grote betekenis. God is aan niemand op deze wereld iets verplicht.

Hoe wordt door deze *westerpoorten* in onze tekst beklemtoond:

Zo gij Zijn stem dan heden hoort,
gelooft Zijn heil- en troostrijk Woord,
verhardt u niet, maar laat u leiden.

Psalm 95 : 4b, berijmd.

Daarom heeft de HEERE gezegd: "Om Mijnentwil, om Mijnentwil zal Ik het doen, want hoe zou Hij ontheilgd worden? En Ik zal Mijn eer aan geen ander geven." - Jesaja 48 : 11.

De HEERE heeft tot Zijn Knecht Die Hij verkoren heeft om Jakob tot Hem weder te brengen, gezegd: "Israël zal zich niet laten verzamelen, nochtans zal Ik verheerlijkt worden in de ogen des HEEREN en Mijn God zal Mijn Sterkte zijn." Hij heeft gezegd: "Het is te gering dat Gij Mij een Knecht zoudt zijn om op te richten de stammen van Jakob en om weder te brengen de bewaarden in Israël; Ik heb U ook gegeven tot een Licht der heidenen om Mijn Heil te zijn tot aan het einde der aarde." - Jesaja 49 : 5 en 6.

Vandaar in onze tekst ook: *Van het westen drie poorten*. Dit wijst in het bijzonder aan hoe het Evangelie onder de heidenen verkondigd is. - Handelingen 13 : 48 en 49.

Van het zuiden drie poorten (die er in de gezichten van Ezechiël in de oude stad ook al waren) wijst aan dat er voor het oude Verbondsvolk ook steeds geopende poorten zullen blijven. Want "God heeft Zijn volk niet verstoten hetwelk Hij tevoren gekend heeft." - Romeinen 11 : 2a.

Ja dit is al onmiddellijk gebleken in de aanvang van de verkondiging van het Evangelie van Jezus Christus. Dit blijkt uit Handelingen 2 : 41 en 47; 4 : 4 en 32; 5 : 14 en 16 en uit 6 : 1 en 7.

Doch het is niet alleen de volgorde der poorten in onze tekst die haar glorie uitmaakt, ook de namen die op elkeen dezer poorten geschreven zijn, verheffen haar glorie.

Al wordt dit hier niet vermeld zoals in Ezechiël 48 : 31 t/m 34, toch is het niet zonder betekenis dat de naam Juda op de middelste *noorderpoort* geschreven staat en de naam Jozef op de eerste *oosterpoort*.

De naam Juda, die op de middelste *noorderpoort* geschreven staat, wijst ongetwijfeld aan dat de Heere Jezus Die naar Zijn Menselijke natuur uit hem geboren is, in Zijn uiterste vernede-

ring vanuit het vormloze, woeste, onherbergzame en donkere noorden door deze middelste *noorderpoort* gegaan is om de zaligheid voor al Gods uitverkorenen te verwerven. Hierom heeft Lea gezegd toen Juda geboren is: "Ditmaal zal ik de HEERE loven" - Genesis 29 : 35a - als van verre het heil-aanbrengende werk van zijn grote Nazaat aanschouwende Die met de misdadigers gerekend is.

Waarom de namen Ruben en Levi op de andere *noorderpoorten* geschreven zijn hebben wij al enigszins trachten te verklaren bij de behandeling van vers 12d, maar dat dit uiterst onvolkomen en gebrekkig is, bewijst wel het feit dat Hij met de misdadigers gerekend is.

Ook de volgorde Juda, Jozef (Juda op de *noorderpoort*) en Jozef op de eerste *oosterpoort* is niet zonder betekenis.

Wijst de naam Juda op de strijd die de Heere Jezus gestreden heeft in de noorderpoort, de naam Jozef wijst op de Koninklijke triomftocht die Hem (de meerdere Jozef) daarna beschoren is. Want toen Jakob zijn zonen rondom zich verzameld had om hun te verkondigen hetgeen hun in de navolgende dagen wedervaren zou - Genesis 49 - heeft Jakob van Jozef gezegd: "Jozef is een vruchtbare tak, een vruchtbare tak aan een fontein, elk der takken loopt over de muur. De schutters hebben hem wel bitterheid aangedaan en beschoten en hem gehaat; maar zijn boog (let in dit verband op de Ruiter op het witte paard, Deze had ook een boog - Openbaring 6 : 2) is in stijfheid gebleven en de armen zijner handen zijn gesterkt geworden door de handen van de Machtige Jakobs, daar de Steenrots Israëls zijn Herder is." - Genesis 49 : 22 t/m 24 (gedeeltelijk vert. N.B.G.).

Toen Jozef nog in de *noorderpoort* was (in het gevangenhuis) is hij onschuldig met de misdadigers gerekend. Een van hen (de schenker des Konings) is in zijn ambt in ere hersteld, maar de andere (de bakker) is gehangen. - Genesis 40 : 21 en 22.

Jozef zelf is uit het gevangenhuis verheven en gebracht voor het aangezicht des konings en met onvoorstelbare eer en heerlijkheid vereerd. - Genesis 41 : 41 t/m 44.

En alzo is hij een herder geworden voor Gods uitverkoren volk. Hij heeft hen geleid op een rechte weg, opdat zij een stad ter woning zouden kunnen vinden - Psalm 107 : 7 - het ganse huis zijns vaders onderhoudende met brood, tot de mond der kinderkens toe. - Genesis 47 : 12.

Vandaar de naam Jozef op de eerste *oosterpoort*, uitbeeldende de wonderbare weg die deze meerdere Jozef gegaan is.

God heeft Hem voor ons aangezicht heengezonden om ons een overblijfsel te stellen op de aarde, om ons bij het leven te behouden door een grote verlossing. - Genesis 45 : 7.

En zoals Jozef uit het gevangenhuis ontslagen is en gebracht is voor het aangezicht des konings van Egypte en aldaar met onvoorstelbare eer en luister overladen geworden is, zo is de meerdere Jozef uit het gevangenhuis ontslagen toen een engel des Heeren, nederdalende uit de hemel, toekwam en de steen van de deur des grafs voor Hem afwentelde. - Mattheüs 28 : 2.

En alzo is ook Hij tot des Konings Hof ingegaan om op onvoorstelbare wijze geëerd en verheerlijkt te worden. Dit is o.a. gebleken uit 11 : 15 t/m 17 en 14 : 1 t/m 4. Ja, aan Hem is als bruid een Egyptische prinses gegeven. Behoort u ook daartoe?

Wij willen nu voorts aan de namen Benjamin en Dan, die op de andere twee *oosterpoorten* geschreven staan, alsook aan alle namen die op alle andere poorten geschreven zijn stilzwijgend voorbijgaan.

Enerzijds omdat wij aan deze reeds aandacht geschonken hebben in de verklaring van vers 12d, maar anderzijds omdat wij geheel onbekwaam zijn om de veelheid der geheimenissen te verklaren die hierin verborgen is.

Eenmaal in de volkomenheid, zal de glorie van alle verborgenheden voor Gods uitverkorenen op het allerluister-

21 : 14a

rijkst geopenbaard worden. Dan zal blijken hoe verduisterd ons verstand geweest is in het kennen en verstaan van Gods getuigenissen.

14a *En de muur der Stad had twaalf fundamenten.*

Ook dit tekstgedeelte menen wij met een eerste oogopslag volkomen begrepen te hebben. Het is voor onze natuurlijke begrippen van weinig betekenis. Dit temeer omdat (naar onze mening) dit tekstgedeelte door Paulus geheel verklaard is. Want tot de Gemeente van Efeze heeft hij gezegd: "Gij zijt medeburgers der heiligen en huisgenoten Gods, gebouwd op het fundament der apostelen en profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is." - Efeze 2 : 19b en 20.

Misschien zijn er wel velen die bij zichzelf zullen zeggen: Een nadere verklaring zal deze tekst meer verduisteren dan verhelderen. Toch, als wij weinig glorie en in het geheel geen verborgenheid in enige tekst of in enig tekstgedeelte van Gods Woord menen te kunnen aanschouwen en denken dat wij het wel met één oogopslag kunnen verstaan, dan verleiden wij ongetwijfeld onszelf. Dan is ook dit tekstgedeelte evenals de vorige tekst voor ons helemaal niet wonderbaar meer. Dan verheffen we ons in feite boven de dichter van Psalm 119.

Ook bij een oppervlakkige lezing van dit tekstgedeelte dreigt dit gevaar. Het betekent voor ons niet meer dan dit, dat *de muur twaalf fundamenten had* en dat deze op symbolische wijze de leer van de twaalf apostelen des Lams uitbeelden. Hun leer die in de Handelingen der apostelen en in de zendbrieven door hen geschreven is, hoewel gegrond op de leer der profeten.

Nu is dit inderdaad de betekenis van ons tekstgedeelte. Nochtans blijkt uit zijn samenstelling dat er meer in verborgen is dan wij met één oogopslag kunnen waarnemen.

Ten eerste: Waarom wordt er nu in dit tekstgedeelte aan toege-

voegd: *der Stad*. Er staat namelijk: *En de muur der Stad*.

In navolging van de verzen 12 en 13 had immers het gewone vervolg moeten zijn: 'En zij had twaalf fundamenteën.' Wanneer deze drie verzen 12 t/m 14 als één geheel gelezen worden valt dit dadelijk op.

Ten tweede: *twaalf fundamenteën*, wordt hierdoor de leer der profeten niet uitgeschakeld?

Voorzover het 't eerste betreft is ons commentaar zo gereed: In deze formulering *muur der Stad* is niets ongewoons.

Als wij deze tekst hadden moeten formuleren hadden wij het misschien op dezelfde wijze gedaan. Wij nemen het zo nauw niet met een paar woorden meer of minder. Maar als er in Gods Woord een paar woorden meer of minder staan is dit beslist niet zonder reden of betekenis. Ook hier niet, al zouden we van mening zijn dat het niets uitmaakt of deze woorden *der Stad* wel of niet in dit tekstgedeelte staan. Daarom, nu ze er wél staan, heeft dit ons wat te zeggen.

Ten eerste moeten we steeds voor ogen houden dat het in dit gehele hoofdstuk, ja zelfs tot in hoofdstuk 22 : 5, gaat over het tonen van de bruid, de vrouw des Lams.

Ten tweede: *De muur der Stad* is haar uitsluitend ter eeuwigdurende bescherming. "Ik zal haar wezen, spreekt de HEERE, een vurige Muur rondom en Ik zal tot Heerlijkheid wezen in het midden van haar." - Zacharia 2 : 5.

Daarom kon ons tekstgedeelte onmogelijk zeggen: En de muur had twaalf fundamenteën. Want de HEERE, Die een vurige muur rondom de Stad is, heeft geen fundamenteën van node.

Maar nu er gezegd wordt: *En de muur der Stad had twaalf fundamenteën*, betekent dit dat haar eeuwigdurende beveiliging verankerd is in Gods Woord. Haar eeuwigdurende gelukzaligheid rust op het fundament der apostelen en der profeten.

Even tevoren hebben wij de vraag gesteld: *Twaalf fundamenteën*, wordt hierdoor de leer der profeten niet uitgeschakeld?

Als Paulus zegt dat de Gemeente van de Heere Jezus Christus gebouwd is op het fundament van de apostelen en de profeten - Efeze 2 : 20 - dan blijkt daar in algemene zin wel uit dat zij gefundeerd is op Gods Woord en dat Jezus Christus daarvan de uiterste Hoeksteen is, maar dan blijkt daar nog niet uit waarom *de muur twaalf fundamenten heeft*. Dit temeer omdat de twaalfmaal twaalfduizend verzegelden uit alle geslachten der kinderen Israëls - 7 : 4 - blijkbaar gebouwd zijn op het fundament der profeten.

Daarom zouden wij het (bepaald vanwege onze onverstandige logica) meer aanvaardbaar geacht hebben als er gezegd was: 'En zij had vierentwintig fundamenten' en vervolgens vers 14b: 'en in dezelve de namen der twaalf geslachten Israëls en de namen der twaalf apostelen des Lams.' Dan was dit ook meer in overeenstemming geweest met Efeze 2 : 20 t/m 22, waar geschreven staat: "Gebouwd op het fundament der apostelen en der profeten, waarvan Jezus Christus de uiterste Hoeksteen is, op Welken het gehele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heilige tempel in de Heere. Op Welken ook gij mede gebouwd wordt tot een woonstede Gods in de Geest."

Bovendien heeft Johannes rondom de Troon van God ook vierentwintig tronen gezien waarop de vierentwintig ouderlingen gezeten waren, ongetwijfeld de Oud- en de Nieuwtestamentische Gemeente vertegenwoordigende. - 4 : 4 en 19 : 4.

Nu heeft het er in ons tekstgedeelte de schijn van dat er aan de glorie van het onderwijs der profeten voorbijgegaan wordt. Dit temeer daar in het volgende tekstgedeelte alleen de namen van de twaalf apostelen des Lams in het geding gebracht worden.

Wat zijn wij van nature gelijk aan die zeelieden die met schepen ter zee afvaren. Wanneer ook wij de werken des HEEREN aanschouwen en Zijn wonderwerken in de diepten, wordt ook al ónze wijsheid verslonden. - Psalm 107 : 23 en vervolgens.

21 : 14a

Wij letten er niet op dat deze *fundamenten* van oorsprong reeds gelegd zijn in het paradijs onmiddellijk nadat de mens zich van God afgewend had. Namelijk in het woord dat God tot de slang gesproken heeft, zeggende: "Ik zal vijandschap zetten tussen u en tussen deze vrouw, tussen uw zaad en tussen haar Zaad, Datzelve zal u de kop vermorzelen en gij zult Het de verzenen vermorzelen." - Genesis 3 : 15.

En voorts zijn deze *fundamenten* zichtbaar geworden in de belofte die God aan Abraham gegeven heeft, namelijk: "In u zullen alle geslachten der aarde gezegend worden." - Genesis 12 : 3b.

Op *déze fundamenten* hebben de profeten van het Oude Verbond gebouwd. En op *déze fundamenten* zijn ook de apostelen door gaan bouwen. Want Paulus, als de voornaamste der apostelen, heeft gezegd: "Naar de genade Gods die mij gegeven is, heb ik als een wijs bouwmeester het fundament gelegd" (namelijk van het Nieuwtestamentische bouwwerk) zoals dit door de Heere Jezus gelegd is op het fundament der profeten.

Dit nu is overtuigend gebleken uit Lukas 4 : 16 t/m 21.

Daarom vervolgt Paulus in zijn brief aan de Corinthiërs - 1 Corinthe 3 : 10 en 11 - : "En een ander bouwt daarop. Maar een iegelijk zie toe hoe hij daarop bouwe. Want niemand kan een ander *fundament* leggen dan hetgeen gelegd is, hetwelk is Jezus Christus." Zoals dit van oorsprong gelegd is in Genesis 3 : 15 en 12 : 3.

Hieruit blijkt onbetwist dat *de twaalf fundamenten van de muur der Stad* in beginsel gelegd zijn in het Oude Verbond en dat zij hun grondslag hebben in het gehele Woord van God dat verankerd is in de leer der apostelen en der profeten.

Daarom is dit de glorie en het geheimenis van ons ogenschijnlijk zo weinig betekende tekstgedeelte.

De Stad zelf is de uitbeelding van de bruid, de vrouw des Lams. Zij is van eeuwigheid uitverkoren in de Geliefde. - Efeze 1 : 4. Maar *de muur der Stad* is rondom haar opgericht

21: 14a

opdat haar doods vijanden haar niet zullen kunnen verderven. - Zacharia 2 : 5.

En deze getrouwheid van God voor de bruid is verankerd in haar *fundamenten*, namelijk in de leer der apostelen en profeten.

Deze *fundamenten* hebben hun oorsprong in die door God gelegde, beproefde Hoeksteen, waarvan God gezegd heeft: "Ziet, Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefde Steen, een kostelijke Hoeksteen Die wel vast gegrondvest is." - Jesaja 28 : 16. "Die in Hem gelooft, zal niet beschaamd worden." - Romeinen 9 : 33b.

Op dit fundament (op deze *fundamenten*) zijn de apostelen als Gods medewerkers gaan bouwen. - 1 Corinthhe 3 : 9a. En zij hebben hun leer *het fundament* der apostelen en der profeten genoemd - Efeze 2 : 20 - omdat de oorspronkelijke *fundamenten* der profeten als het ware onzichtbaar geworden zijn door de glans van die ene dierbare en kostelijke Hoeksteen Die Zijn Heilige Geest uitgestort heeft over Zijn Nieuwtestamentische Gemeente.

De aanvankelijke *fundamenten* zijn met allerlei kostelijke stenen versierd geworden - 21 : 19a - want zij hebben zeer veel levende stenen mogen leggen op deze *fundamenten*. - 1 Petrus 2 : 5.

Door de krachtige werking van de Heilige Geest onder de heidenen hebben zij nog vele andere schapen verzameld en toegebracht, die van de oorspronkelijke stal niet waren en die op bevel van de Heere Jezus ook toegebracht moesten worden - Johannes 10 : 16 - opdat het zou worden één kudde en één Herder, tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus. - 1 Petrus 2 : 5.

Ondanks het feit dat ons tekstgedeelte zegt: *En de muur der Stad had twaalf fundamenten*, blijkt nochtans uit dit alles hoe-

zeer wij onze gedachten moeten afwenden van stoffelijke voorstellingen.

Ja ook zelfs als het volgende tekstgedeelte zegt:

14b *En in dezelve de namen der twaalf apostelen des Lams.*

Vooraf willen wij een kleine opmerking maken betreffende de overzetting van dit tekstgedeelte. Namelijk: In onze moderne tijd heeft de Statenvertaling dezelfde overzetting als de vert. N.B.G., namelijk 'daaróp'.

Maar in een oudere overzetting (namelijk van vóór de tweede wereldoorlog) heeft de Statenvertaling: *En in dezelve de namen....*

Hieruit blijkt dat de moderne geest van onze tijd ook tot op dit terrein is doorgedrongen. Al is het ogenschijnlijk een te verwaarlozen verschil toch is het niet zo onschuldig als het er uitziet.

In het vervolg zal gaan blijken dat de fundamenteën uit edelstenen bestaan. En óp edelstenen schrijft men gewoonlijk niet. Daarín graveert men namen, opdat zij voor altoos onuitwisbaar zullen zijn. Zo ook *de namen der apostelen in deze fundamenteën.*

Indien zij eróp geschreven zouden zijn, zouden zij door de tand des tijds uitgewist kunnen worden.

Daarom is de oudere overzetting van de Statenvertaling ongetwijfeld veel zuiverder. Hierdoor wordt vastgesteld dat hun namen in der eeuwigheid niet meer uitgewist kunnen worden. Trouwens dit wordt ook bevestigd in het spreken van de HEERE Zelf, als Hij Zijn volk vertroost met deze woorden: "Zie, Ik heb u in de beide handpalmen gegraveerd, uw muren zijn steeds vóór Mij." - Jesaja 49 : 16.

Hieruit blijkt wél hoezeer wij hebben te letten op het verval van onze tijd.

Voorts willen wij ons nog afvragen waarom de namen der twaaf geslachten der kinderen Israëls wél op de poorten ge-

schreven staan maar niet in de fundamenten van de muur zijn gegraveerd.

Dit vloeit ongetwijfeld hieruit voort dat de schaduwdienst onder het oude Israël slechts zag op en een heenwijzing was naar het komende Koninkrijk der hemelen dat bij de komst van de beloofde Messias geopenbaard zou worden. Vandaar de prediking van Johannes de Doper: "Bekeert u, want het Koninkrijk der hemelen is nabij gekomen." - Mattheüs 3 : 2. Daarom hebben de profeten van het Oude Verbond meer geprofeteerd aangaande de poorten der Stad dan aangaande haar fundamenten. Opdat het volk door de poorten zou ingaan tot de Stad.

Dit blijkt vooral uit de lofzang van David die hij over de poorten der Stad gezongen, ja blijkbaar uitgejubeld heeft: "Heft uw hoofden op, gij poorten en verheft u, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga." - Psalm 24 : 7.

En als David ten behoeve van het volk de vraag stelt: "Wie is de Koning der ere?" Dan beantwoordt hij die vraag, zeggende: "De HEERE, sterk en geweldig, de HEERE, geweldig in de strijd." - Psalm 24 : 8.

Hierin heeft David het oog nog gericht op de strijd des Heeren die Hij zou moeten strijden in de noorderpoort. (verklaring van vers 12d).

Daarna hebben wij in de verklaring van vers 13 erop gewezen hoe deze grote Nazaat van Perez (wiens naam betekent Doorbreker) de weg door deze barre noorderpoort gebaad heeft om de oosterpoort te kunnen bereiken, om door die poort de Stad te kunnen binnengaan. Daarom heeft David de eerste maal geantwoord: "De HEERE sterk en geweldig in de strijd." Maar als hij ten tweeden male jubelt: "Heft uw hoofden op, gij poorten, ja heft op, gij eeuwige deuren, opdat de Koning der ere inga!" en andermaal de vraag stelt: "Wie is Hij, deze Koning der ere?", dan blijkt de strijd gestreden te zijn, want dan is Hij in Zijn hemelvaart door de oosterpoort de Stad binnengegaan tot de heerlijkheid die Hij bij de Vader had eer

21 : 14b

de wereld was. - Johannes 17 : 5.

Dan is zijn antwoord niet nogmaals: 'De HEERE, sterk en geweldig in de strijd', maar: "De HEERE der heirscharen (de heirscharen die Hij in de noorderpoort verworven heeft en met Zich gezet heeft in de hemel) Die is de Koning der ere."

Daarom zijn de namen der twaalf geslachten Israëls wél op de poorten geschreven maar niet in de fundamenten gegraveerd. Dit heeft de dichter van Psalm 118 doen jubelen:

Ik zal door 's vijands zwaard niet sterven,
maar leven en des HEEREN daân
waardoor wij zoveel heil verwerven,
elk tot Zijn eer doen gadeslaan.
vers 8b o.b.

Ontsluit, onsluit voor mijne schreden
de poorten der gerechtigheid.
Door deze zal ik binnentreden
en loven 's HEEREN majesteit.
vers 9b o.b.

Dit is, dit is de poort des HEEREN,
daar zal 't rechtvaardig volk door treên
om hunne God ootmoedig 't eren
voor 't smaken Zijner zaligheên.
vers 10a o.b.

Ook de toevoeging *des Lams* in ons tekstgedeelte is niet zonder bijzondere betekenis. Hierdoor wordt er als met grote nadruk de aandacht op gevestigd, dat *het Lam* niet alleen de oorsprong der muur is, maar eveneens dat het ganse gebouw van de muur der Stad op *Hetzelve* gegrondvest is.

Hij heeft de Hoofdsteen voortgebracht met toeroepingen: Genade, genade zij denzelve. - Zacharía 4 : 7b.

En omdat God Zelf deze Steen gelegd heeft tot een hoofd des hoeks - Psalm 118 : 22b - is daarop het gehele gebouw, be-

kwamelijk samengevoegd zijnde, opgewassen tot een heilige tempel in de Heere. - Efeze 2 : 21.

Op deze Hoeksteen hebben de apostelen als Gods medearbeiders - 1 Corinthhe 3 : 9a - de levende stenen gebouwd tot een geestelijk huis, tot een heilig priesterdom, om geestelijke offeranden op te offeren die Gode aangenaam zijn door Jezus Christus. - 1 Petrus 2 : 5.

Daarom zijn *in de fundamenten de namen gegraveerd van de apostelen des Lams*, opdat niet zozeer *de namen der apostelen*, maar bovenal de glorie der heerlijkheid van het geslachte *Lam* in eeuwige gedachtenis zal blijven.

Al zijn echter hun *namen* in bepaald opzicht onbetekenend, evenals de volgorde der *namen in de fundamenten*, toch is het wel van belang voor de strijdende Kerk, te weten wiens naam er op één dezer fundamenten gegraveerd is in de plaats van Judas Iskarioth. Uit de verzen 19 en 20 blijkt dat zij van elkaar onderscheiden worden onder het beeld van allerlei kostelijk edelgesteente.

Al worden hun *namen* elk afzonderlijk niet vermeld, nog minder de volgorde der *namen in de fundamenten*, toch blijkt wel uit de verzen 19 en 20 dat de ene steen van meerdere glorie is dan de andere.

Maar ten opzichte van de vraag wie er in de plaats van Judas Iskarioth met hen getuige geworden is van de opstanding van de Heere Jezus Christus (zoals Petrus deze plaats vervuld wilde zien - Handelingen 1 : 22b) rijzen er vele vragen.

Velen vinden deze vraag onbelangrijk. Er zullen er ongetwijfeld zijn die het zelfs niet geoorloofd achten op deze vraag dieper in te gaan, omdat het naar hun mening geen open vraag is blijkens Handelingen 1 : 26.

Ons antwoord is:

Ten eerste: Er staan geen onbelangrijke geschiedenissen in de Heilige Schrift.

Ten tweede: Alles wat in de Heilige Schrift ten opzichte

hiervan meegedeeld wordt is van het allerhoogste belang.

Bij een eerste oogopslag kan het antwoord op de vraag wie er in de plaats van Judas Iskarioth tot apostel gekozen is, zeer eenvoudig zijn.

Uit Handelingen 1 : 26 blijkt voor verreweg de meeste mensen, zowel voor geleerden als voor ongeleerden, dat het onbetwist vaststaat dat het Matthias is. Al zal het Matthias zelf en ook ongetwijfeld die honderdtwintig personen (die een tweetal kandidaten gesteld hadden) verwonderd hebben dat het lot op Matthias gevallen is.

We lezen er wel geen woord over, maar uit hun handelingen blijkt wel dat hun voorkeur ongetwijfeld uitgegaan is naar Jozef, genaamd Barsabas, die toegenamd was Justus.

Naast hém is zonder enige nadere aanduiding Matthias als tweede kandidaat gesteld.

De bijnamen van Jozef betekenen 'zoon der gerechtigheid'. Daaruit kan geconcludeerd worden dat zij van Jozef de meeste verwachting hadden. En toch is het Matthias geworden.

Het is ook opmerkelijk dat zij geen enkel commentaar gegeven hebben op zijn verkiezing. Ze hebben hem niet verwelkomd als de twaalfde apostel in hun midden. Ook hebben zij blijkbaar de Heere niet gedankt dat het Hem heeft behaagd deze opengevallen plaats wederom te vervullen.

Nu kunnen wij (en misschien sommigen met ons die de verkiezing van Matthias dubieus stellen) wel zeggen: In de ganse Heilige Schrift is de naam van Matthias nooit eerder genoemd en nadien is hij ook niet meer genoemd, maar dát is niet beslissend om zijn verkiezing dáárom dubieus te stellen. Dit geldt in sommige opzichten ook wel van andere apostelen. Zoals b.v. voor Bartholomeüs, voor Lebbeüs, toegenamd Thaddeüs, voor Simon Kananitus en zelfs voor Andreas.

Ook is het zeer wel mogelijk dat Matthias één van de zeven-

tigen geweest is, die de Heere uitgezonden heeft (evenals de twaalven) om het Evangelie te verkondigen. - Lukas 9 : 1 en 2 en vervolgens; 10 : 1 en vervolgens.

Ook is bij deze verkiezing op te merken dat zij uitsluitend op voorstel van Petrus heeft plaatsgevonden, want noch de discipelen gezamenlijk noch de omtrent honderdtwintig personen die met elkaar vergaderd waren, overlegden met elkaar dat het nódig was om het getal der twaalven wederom vol te maken.

Alleen Petrus vond het nodig en de anderen stemden daarmee in. Hierin is de voortvarende aard en de eigen natuur van Petrus, die hem steeds kenmerkte, weer geopenbaard. Men kan dit zien in Mattheüs 14 : 28; Markus 14 : 29; Johannes 18 : 10 en in Johannes 21 : 3 enz.

Deze aard, deze natuur, heeft Petrus pas overwonnen in de tijd toen hij zijn eerste zendbrief geschreven heeft. Want daar schrijft hij: "Zijt met de ootmoedigheid bekleed." - 1 Petrus 5 : 5b.

Zelfs op het zogenaamde convent der apostelen is nog iets gebleken van zijn (overigens niet te misprijzen) voortvarendheid. Toen er in die vergadering van apostelen en ouderlingen (die te Jeruzalem bijeen waren) een grote twist ontstond - Handelingen 15 : 6 en 7 - was het weer Petrus die als eerste het woord nam. En dan is het merkwaardig te letten op de rede die hij voerde. Hij sprak: "Mannen broeders, gij weet dat God van over lange tijd onder ons mij verkoren heeft dat de heidenen door mijn mond het woord des Evangelies zouden horen en geloven."

Maar Paulus die (zoals duidelijk zal gaan blijken) de twaalfde apostel geworden is, heeft aan de Gemeente van Galatië betuigd dat aan hém het Evangelie der voorhuid was toebetrouwd, gelijk aan Petrus dat der besnijdenis. - Galaten 2 : 7 en 8.

En dit blijkt ook zeer beslist uit Handelingen 9 : 15; 13 : 2; 22 : 21; zie ook Galaten 1 : 1; Efeze 3 : 8 en meerdere plaat-

sen.

Daarom nam Jakobus in die vergadering te Jeruzalem daarná het woord en zeide: !!! "Simeon heeft verhaald", (let erop, hij zei niet 'Petrus', maar Simeon heeft verhaald dat God hém tot heidenapostel aangesteld heeft.

Jakobus heeft deze uitspraak van Simeon op deze wijze gecorrigeerd, zeggende: "Simeon heeft verhaald hoe God eerst de heidenen heeft bezocht om uit hen een volk aan te nemen door Zijn Naam." - Handelingen 15 : 14.

Uit deze gang van zaken op dit convent blijkt nadrukkelijk dat Simeon aan het woord geweest is en niet Petrus. Dat wil zeggen: Petrus heeft in die vergadering niet gesproken naar het woord des Heeren: "Op deze petra zal Ik Mijn Gemeente bouwen." - Mattheüs 16 : 18.

Het blijkt in die vergadering te Jeruzalem ook hieruit, dat, nadat Jakobus gesproken had, er rust en eensgezindheid gekomen is.

Kon diezelfde gang van zaken zo ook niet geschied zijn in die vergadering van omtrent honderdtwintig personen te Jeruzalem, zoals deze in Handelingen 1 vermeld is?

Was ook daar die voortvarendheid van Petrus nog met zijn Simeonsaard vermengd? Dit temeer omdat de Heilige Geest nog niet over hém en over zijn medediscipelen uitgestort was. Dit zou ook kunnen blijken uit deze geschiedenis als zodanig. Als er verhaald wordt: Petrus stond op en Petrus vond het nodig en zij (de andere tien apostelen en blijkbaar de gehele vergadering) stelden er twee, kon er (met de hoogste eerbied gesproken) zelfs door God geen andere keus gemaakt worden. Daarom was het vervolg: "En zij wierpen hún loten."

Er staat niet: 'En zij wierpen hét lot', maar "hún loten." Ook niet: 'En zij wierpen het lot des Heeren.'

Bovendien, wat moet er in het hart van Jozef, genaamd Barsabas, omgegaan zijn, toen gebleken is dat hij niet uitverkoren was tot het apostelambt. Zij hebben immers allen ge-

beden: "Gij Heere, Gij Kenner der harten van allen."

Ja wat moet er ook in het hart van Matthias omgegaan zijn toen het lot hém aangewezen had?

Nu weten we nog niet eens of de verdeelde tongen van vuur ook op hém gezeten hebben. - Handelingen 2 : 3.

Het is opmerkelijk dat er in 2 : 14 gezegd wordt: "En Petrus, staande met de elven." Men kan zeggen: Mét de elven is tezamen met Petrus twaalf. Maar ieder onbevooroordeelde weet dat er dan gezegd zou zijn: En Petrus, staande met de twaalven, namelijk als één van hen. Maar niet op de gebroken wijze, staande met de elven, als er twaalf waren.

Uit de handelwijze van deze vergadering van omtrent honderdtwintig personen kunnen de Christelijke Gemeenten, die nadien ontstaan zijn, onderwezen worden dat zij nimmer kandidaten moeten stellen ter vervulling van vacatures voor ambtsdragers.

Laten zij liever het voorbeeld van Paulus en Barnabas volgen, zoals dit beschreven wordt in Handelingen 14 : 23.

Zij hebben geen kandidaten gesteld met goedvinden van de Gemeente, maar zij (Paulus en Barnabas) hebben de Gemeente daadwerkelijk ingeschakeld met opsteken der handen, evenwel gebeden hebbende met vasten.

Dit kan in onze tijd aldus geschieden: Laat in een speciale gebedsdienst ter verkiezing van ambtsdragers alle mannelijke gemeenteleden vrij om schriftelijk te stemmen wie zij bekwaam achten voor het ambt.

Al is het nog zo'n grote stad of wijk ener stad, een ieder kent wel iemand of ook niemand, die bekwaam geacht wordt.

Uit degenen die in zo'n gebedssamenkomst de meeste stemmen verkregen hebben, kan dan in twee of drie stemmingen de ambtsdrager gekozen worden.

Wanneer dit inderdaad biddende door een Gemeente geschiedt, is er een redelijke kans dat de door God verkorene gekozen wordt.

Alle stemmingen die op andere wijze gechieden, zijn in strijd

21 : 14b

met Handelingen 14 : 23.

Voorts willen wij er (ten opzichte van de verkiezing van Matthias) de aandacht nog op vestigen dat de gehele vergadering te Jeruzalem van omtrent honderdtwintig personen een wezengemeente was.

Want blijkens Johannes 14 : 18 ("Ik zal u geen wezen laten") zijn zij vóór de uitstorting van de Heilige Geest gelijk aan kinderen die geen vader en moeder meer hebben. Hoewel hun uitdrukkelijk de belofte gegeven was: "Ik zal u geen wezen laten."

Wanneer kinderen bijeen zijn die geen vader en moeder meer hebben, spreken zij als kinderen en handelen zij als kinderen. Dit nu is blijkbaar geschied in die vergadering te Jeruzalem, waar Matthias tot apostel verkoren is. Zij waren blijkbaar in die staat waarvan Paulus spreekt: "Toen ik een kind was, sprak ik als een kind, was ik gezind als een kind, overlegde ik als een kind, maar wanneer ik een man geworden ben, zo heb ik tenietgedaan hetgeen eens kinds was." - 1 Corinthe 13 : 11.

Wat is dit (in geestelijke zin) overtuigend gebleken toen Petrus en zijn medediscipelen vervuld zijn geworden met de Heilige Geest - Handelingen 2 : 4 en vervolgens vanaf vers 14 t/m 40. Hoe is dit (na meer dan veertien lange jaren) nog overtuigender gebleken toen Jakobus en Petrus en Johannes erkenden (zagen), dat aan Paulus het Evangelie der voorhuid toebetrouwd was gelijk aan Petrus dat der besnijdenis. - Galaten 2 : 7.

"Want Die (namelijk de Heilige Geest) in Petrus krachtiglijk wrocht tot het apostelschap der besnijdenis, Die wrocht ook krachtiglijk in mij onder de heidenen", zegt Paulus in Galaten 2 : 8.

Daarom dan ook, "als Jakobus en Cefas en Johannes, die geacht waren pilaren te zijn, de genade die mij (Paulus) gegeven was, bekenden, gaven zij mij én Barnabas de rechterhand der gemeenschap, opdat wij tot de heidenen en zij tot de

besnijdenis zouden gaan.” - Galaten 2 : 9.

Deze ontmoeting van Jakobus en Cefas en Johannes met Paulus en Barnabas in Jeruzalem moet ongetwijfeld diepe indruk op deze drie apostelen gemaakt hebben.

Wij hebben zo het vermoeden (want zij zijn mensen geweest van gelijke beweging als wij) dat Jozef en Matthias hun voor de geest gekomen zijn toen zij Paulus én Barnabas de rechterhand gegeven hebben, ziende en bekennende de genade die aan hen gegeven was. Inzonderheid aan Paulus tot het apostelschap der voorhuid.

Het past ons niet om hierover verder te fantaseren, maar dat Paulus inderdaad de door God uitverkorene was in de plaats van Judas Iskarioth blijkt zó overtuigend en uit zovele plaatsen in het Nieuwe Testament dat hierover feitelijk niet te twisten valt.

Behalve deze plaats in de brief aan de Galaten willen wij nog een tweetal teksten voor de aandacht stellen die dit bevestigen. Allereerst 1 Corinthe 15 : 9, waar Paulus zegt: ”Want ik ben de minste van de apostelen, die niet waardig ben een apostel genaamd te worden, daarom dat ik de Gemeente Gods vervolgd heb.”

In dit opzicht noemt hij zich in vers 8 een ontijdig geborene. Ook in Galaten 1 : 17a is dit reeds overtuigend gebleken, aldaar zegt Paulus: ”Ik ben niet wederom gegaan naar Jeruzalem tot degenen die vóór mij apostelen waren.” Beslissender bewijs van Paulus’ apostelschap in de plaats van Judas Iskarioth kan er niet gegeven worden.

Ook de uitvlucht: Die naam ’apostel’ betekent niets meer dan afgezondene of gezant, is een uitvlucht zonder waarde. Dit blijkt uit de samenstelling van deze teksten.

Daarom achten wij het na deze uitvoerige aanwijzingen onbetwist dat niet de naam van Matthias maar die van Paulus *in één der fundamenten van de muur der Stad* gegraveerd zal zijn.

21 : 15a

Toch zullen er misschien nog velen zijn die het van weinig of geen betekenis achten wiens naam er nu wél of niet *in de fundamenten* gegraveerd is.

Ons antwoord is: Het is een onderdeel in het tonen van de glorie van de bruid, de vrouw des Lams.

Die glorie zal wederom op uitzonderlijke wijze gaan schitteren in de volgende tekst.

15a *En hij die met mij sprak, had een gouden rietstok,*

15b opdat hij de Stad zou meten en haar poorten en haar muur.

Wij moeten erop letten dat deze gehele tekst staat in het gedeelte van het tonen van de bruid, de vrouw des Lams.

Hoewel het in de eerste plaats een openbaring is van Gods heerlijkheid en van Zijn majesteit, die in het tonen van de bruid geopenbaard zullen worden en pas in de tweede plaats een openbaring van de heerlijkheid en de zaligheid die de Gemeente in de veelheid der gezaligden ervaren zal.

Ook zal hieruit gaan blijken dat de nog strijdende Gemeente van de Heere Jezus op de aarde steeds dieper ingeleid wordt in de verborgenheden van de grootheid der liefde Gods voor de bruid van de Heere Jezus Christus.

Tot nu toe is het oog van Johannes (en in feite van de strijdende Kerk) door uiterlijkheden geboeid. Namelijk door een grote Stad, nederdalende van God uit de hemel, door de heerlijkheid Gods waarmee de Stad vervuld was, door haar wonderbare Licht, de Steen Jaspis gelijk, door haar grote en hoge muur die rondom de Stad was, door de twaalf poorten in de muur waarin twaalf engelen stonden, door de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls die óp de poorten geschreven stonden, door de standplaatsen der poorten: van het oosten drie, van het noorden drie, van het zuiden drie en van het westen drie.

We zijn geboeid geworden door de fundamenten van de muur

der Stad met de namen van de twaalf apostelen des Lams daarin gegraveerd. Er is schier geen einde geweest aan het tonen van de heerlijkheid van de bruid, de vrouw des Lams.

Dit alles moet ook Johannes zó in verwondering gebracht hebben dat hij tot nu toe de *gouden rietstok* die in de hand van de engel was, niet eens heeft opgemerkt.

Dit behoeft óns niet te verwonderen, want hierin worden de aard en het wezen van ieder mens geopenbaard sinds hij uit het paradijs verdreven is vanwege zijn zonden.

Nadien aanschouwden wij met onze natuurlijke ogen nog wel de kleurrijke heerlijkheid en de glorievolle majesteit van Gods scheppingswerk, maar voor de heerlijkheid van Gods Wezen is de mens verduisterd geworden in zijn verstand en vervreemd van het leven Gods door de onwetendheid die over hem gekomen is. Van nature blijven wij gebonden aan uiterlijkheden. Pas in de wedergeboorte wordt de mens het *gouden meetsnoer* van Gods werken voor de aandacht gesteld. Dan pas wordt hij wijs en gaat hij verstandig letten op de goedertierenheden des Heeren. Dit blijkt uit Psalm 107 : 43. Ook de dienstknecht des Heeren, Job, heeft dit op bijzondere wijze ervaren blijkens de hoofdstukken 38 en 39.

Zo blijkt het ook te gaan in deze openbaring van het tonen van de bruid, de vrouw des Lams.

Door de *gouden rietstok* in de hand van de engel die Johannes deze dingen toonde, moest het oog van hem en met hem het oog van de ganse strijdende Kerk (aan wie hij deze dingen tonen moest) uiteindelijk gericht worden op de Formeerder van al deze dingen.

Wat zullen immers alle heerlijkheden, ja wat zullen alle heerlijkheden en zaligheden die aan Johannes tot nu toe getoond zijn, ons kunnen baten en welke vreugde zouden zij uit en van zichzelf ons kunnen geven, als de Heere Jezus Christus niet het middelpunt van al deze glorie zou zijn.

In de verklaring van 8 : 1 hebben wij er de aandacht nog op

gevestigd dat bij het heengaan van de Heere Jezus naar de aarde er een stilzwijgen in de hemel gekomen is van omtrent een half uur. Vandaar die *gouden rietstok* in de hand van de engel om de glorie en de majesteit van de Bouwmeester en Ontwerper van al deze dingen aan te wijzen.

15b *Opdat hij de Stad zou meten en haar poorten en haar muur.*

Alle voor het natuurlijk oog van de mens bekoorlijke uiterlijkheden, waardoor Johannes én de strijdende Kerk tot nu toe geboeid zijn bij het tonen van de bruid, zijn bij dit *meten* door de engel ten enenmale uitgesloten.

Aan dit *meten* ligt een geheel andere heerlijkheid ten grondslag. Dit zal in het bijzonder gaan blijken uit de drievoudige opdracht die de engel ontvangen heeft, namelijk: *opdat hij 'de Stad' zou meten en 'haar poorten' en 'haar muur'.*

Vooraf merken wij op dat pas ná de *meting* de volle glorie der heerlijkheid en der majesteit van *de Stad en van de poorten en van de muur* ja ook zelfs van de fundamenten der muur, hoewel deze niet eens in de *meting* betrokken worden, gekend en gezien zal kunnen worden.

Uit het bekend worden der maten zal gaan blijken wat in feite de wezenlijke glorie van de bruid, de vrouw des Lams, is en voor eeuwig zijn zal. Namelijk: Opdat zij ten volle zal kunnen begrijpen met alle heiligen, welke de breedte en lengte en diepte en hoogte zij en bekennen de liefde van Christus die de kennis te boven gaat, opdat zij vervuld zal worden tot al de volheid Gods. - Efeze 3 : 18 en 19.

Hierdoor hebben zij die nog in de strijdende Kerk vertoeven reeds de vrijmoedigheid en de toegang met vertrouwen, door het geloof aan Hem - Efeze 3 : 12 - om te komen tot en te delen in deze zaligheden.

Wat zal de bruid ná de *meting* onvoorstelbaar hoger glanzen

en schitteren dan vóór de *meting*.

Nochtans zal alsdan gaan blijken dat niet in de eerste plaats de heerlijkheid van de bruid als zodanig het hoogtepunt van haar glorie zal zijn, maar dat de heerlijkheid en de glorie van Hém Die haar heerlijk gemáákt heeft door Zijn heerlijkheid op haar te leggen, haar eigenlijke en wezenlijke sieraad zal zijn.

Er is echter nog een andere en zeer bijzondere opmerkelijkheid in ons tekstgedeelte: De engel gaat eerst *de Stad meten* en vervolgens *haar poorten* en daarna *de muur*.

De fundamenten van de muur echter, die toch zo'n schitterende plaats in de glorie van de bruid schijnen te hebben, worden niet in de *meting* betrokken.

Ook is de volgorde der *meting* voor ons natuurlijk verstand onaanvaardbaar. Bij ons zou de volgorde zijn: Stad, muur en poorten. Dan nog afgezien van het feit dat het *meten van de poorten* in onze moderne tijd niet eens in het geding zou komen.

Dit klemt temeer omdat gaan blijken zal dat hoewel *de poorten gemeten* worden de uitkomst van die *meting* niet bekendgemaakt zal worden. Hoeveel temeer moet er hierom achter deze *meting* een verborgenheid schuil gaan. En wel deze: In deze *meting* zal geopenbaard worden: De glorie des Vaders en des Zoons en des Heiligen Geestes.

Als *de Stad gemeten* wordt, is dit de openbaring van de onmetelijke liefde Gods des Vaders.

En als *de poorten gemeten* worden, is dit de openbaring van de onmetelijke genade van God in de Heere Jezus Christus.

En als *de muur gemeten* wordt is dit de openbaring van de onmetelijke wijsheid Gods des Heiligen Geestes.

Daarom is het zo wonderlijk dat de uitkomst van de *meting der poorten* niet vermeld wordt.

Trouwens ook het feit dat de fundamenten niet in de *meting* betrokken worden is een verborgenheid die voor ons (die nog in de strijdende Kerk vertoeven) ondoorgrondelijk is.

Dat de uitkomst van de *meting der poorten* hier niet vermeld wordt, is temeer een verborgenheid, omdat aan Ezechiël (profeet van het Oude Verbond) haar maten wél en zo breedvoerig aangewezen worden. En wel in het bijzonder van de voornaamste poort. - Ezechiël 40 : 6. Dat is de poort welke zag de weg naar het oosten. Niet minder dan veertien lange verzen worden er in Ezechiël 40 gewijd aan de beschrijving en de maten van deze poort.

Niet alleen het aantal trappen wordt vermeld waarlangs men in tijden van gevaar in deze poort omhoog kon klimmen, maar ook haar maten worden zo nauwkeurig vermeld dat het de strijdende Kerk duizelt.

Merk slechts op: Haar breedte was tien ellen. Haar lengte dertien ellen. Maar omhoog was deze poort vijfentwintig ellen breed. Maar vanaf de eerste ingang van deze poort totdat men kwam aan de binnenpoort waren vijftig ellen!!!

En de breedte van het voorste deel van de benedenpoort was honderd ellen oostwaarts en honderd ellen noordwaarts.

Ook van de noorder- en van de zuiderpoorten worden de maten en haar bijzonderheden breedvoerig vermeld.

Wat dit alles (in geestelijke zin) voor ons die nog in de strijdende Kerk vertoeven, te betekenen heeft, is zó onbegrijpelijk en ondoorgrondelijk en zó boordevol van geheimenissen dat het ons past om slechts in aanbidding en in de allerdiepste vernedering en ootmoed des harten in het stof voor de Heere neder te buigen.

Voorts verwachtende dat God ons, Zijn uitverkoren volk, eenmaal in de heerlijkheid de glorie en de majesteit van al deze dingen zal openbaren.

Wij hebben een vaag vermoeden (wanneer de maten der *poorten* hier niet vermeld worden) dat dit allereerst een heenwijzing is naar hetgeen geopenbaard is in de profetieën van Ezechiël, vooral in hoofdstuk 40, maar ook en vooral een heenwijzing naar de ganse glorie der openbaring van het heilig Evangelie van Jezus Christus, waarin de onmetelijke rijkdom

der genade die er in Christus Jezus is, zo ruim voor de wereld (maar in het bijzonder voor de uitverkorenen) geopenbaard wordt, dat het grenzeloos is.

Terwijl anderzijds door de Heere Jezus gezegd wordt: "Want de poort is eng en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er die dezelve vinden." - Mattheüs 7 : 14.

Als daarentegen de uitkomst van de *meting der Stad en van de muur* wel vermeld wordt, is dit een openbaring van Gods vrije, eeuwige en onveranderlijke liefde voor de bruid, de vrouw des Lams.

Als *de Stad* het eerst *gemeten* wordt, is dit het symbool van de oorsprong der eeuwige en onmetelijke liefde des Vaders voor de bruid van het Lam.

En als daarna *de poorten gemeten worden*, is dit het symbool van de onmetelijke genade van de Heere Jezus Christus voor Zijn bruid, welke genade in Zijn Evangelie geopenbaard is.

En als *de muur gemeten wordt*, is dit het symbool van de onmetelijke bescherming van de Heilige Geest rondom de bruid.

En als de fundamenten van de muur in *de meting* niet betrokken worden (terwijl zij toch van zoveel belang zijn in de openbaring der glorie van *de Stad en van de muur*) is dit het symbool van de glorie der vrije genade van God over de bruid. Zij beelden immers de leer der apostelen en der profeten uit.

Deze leer en dit onderwijs zijn een openbaring van een vrije, om niet gegeven genade aan het menselijk geslacht.

Haar oorsprongen zijn wel van eeuwigheid, maar haar openbaring onder de mensen reikt slechts vanaf Adam tot de laatste der uitverkorenen die door de kracht van deze leer wederom geboren zal worden. - 1 Petrus 1 : 23.

Hierom zijn de maten *van de poorten* hier niet vermeld, omdat zij (gelet op de onvoorstelbare vernedering van de Heere Jezus in Zijn waarachtig Menselijke natuur) in geen vergelijking staan tot de maten *der Stad en van de muur*.

21 : 16a

Ook omdat *de poorten* enerzijds honderd ellen oostwaarts en honderd ellen noordwaarts breed zijn, maar anderzijds eng zijn en smal voor allen die de weg des levens bewandelen.

16a *En de Stad lag vierkant.*

Hoewel al deze woorden betreffende *de Stad* en haar poorten en haar muur en haar fundamenten geest en leven zijn (zoals alle woorden die de Heere Jezus gesproken heeft geest en leven waren) betekenende dat zij geestelijk verstaan moeten worden - Johannes 6 : 63 - hebben wij nochtans kritiek op de vertaling van ons tekstgedeelte door het N.B.G.

Zij vertalen: 'En de Stad lag in het vierkant.'

Door dit woordje 'in' wordt er vanuit menselijk oogpunt gezien een bepaalde beperking aan gegeven. Maar als de Statenvertalers zonder meer vertalen: *lag vierkant* is zij (in geestelijk opzicht) aan geen enkele beperking onderhevig.

Voor ons natuurlijk bevattingvermogen is het een oneigenlijke spreekwijze om te vertalen: *lag vierkant*.

Ten eerste om op *déze* wijze de oneindige glorie uit te beelden die zij aan alle zijde tentoonspreidt.

Anderzijds omdat deze spreekwijze zo oneindig ver afwijkt van al hetgeen zich aan ons natuurlijk oog voordoet. Alle door God geschapen hemellichamen zijn namelijk blijkbaar rond of in ieder geval bewegelijk, zodat er in die (voor onze begrippen) oneindige, geschapen, bewegelijke kosmos van alles gebeuren kan. De natuurkundigen komen er niet over uitgesproken.

Onze aarde die wij bewonen is daardoor niet alleen aan de vergankelijkheid onderworpen, maar ook aan velerlei wisselvalligheden. Aan dagen en nachten, aan zomer en winter, aan koude en hitte, aan stilte en stormen, ja aan velerlei voor- en tegenspoeden.

Maar bij de grote *Stad*, het heilige Jeruzalem dat nedergedaald is van God uit de hemel, blijkt dit anders te zijn.

Van haar zegt God: *En de Stad lag vierkant*. Hiermee wordt te kennen gegeven dat zij onbewegelijk is.

Dit is het ongetwijfeld waarom de Hebreeënbriefschrijver gezegd heeft: "Daarom, alzo wij een onbewegelijk Koninkrijk ontvangen, laat ons de genade vasthouden, door welke wij welbehagelijk Gode mogen dienen met eerbied en godvruchtigheid." - Hebreeën 12 : 28.

Dit is een weinigje van de betekenis van dit korte tekstgedeelte.

Het is echter niet de enige glorie van de heilige *Stad*, dat zal uit haar meting gaan blijken, zelfs uit de schijnbaar volkomen overtollige mededeling dat haar lengte even groot was als haar breedte, anders zou zij immers niet *vierkant* zijn.

Wanneer het volgende tekstgedeelte zegt:

16b *En haar lengte was zo groot als haar breedte,*

heeft dit echter géén betrekking op haar lengte- en breedtematen naar menselijke maatstaven berekend, maar naar Goddelijke maatstaven. Dan heeft dit een geestelijke betekenis.

Haar lengte duidt onmiskenbaar op haar oorsprong van eeuwigheid. En *haar breedte* op haar oneindig bestaan tót in der eeuwigheid.

Beide maten zijn op zinnebeeldige wijze een uitbeelding van de liefde Gods van eeuwigheid tot in der eeuwigheid tot Zijn uitverkoren gunstvolk dat Hij in Zijn Christus uitverkoren heeft om deze zaligheden te beërven.

Hoe moeten toch inzonderheid Gods uitverkorenen door het bekend worden van deze maten der *Stad* opgewekt worden om alles wat in deze tegenwoordige, vergankelijke wereld is, schade en drek te achten - Filippensen 3 : 8 - als zij hun ogen richten op deze uitnemende zaligheid die voor hen bewaard wordt in de hemelen.

Ja, hoe behoren alle mensen die onder het geklank van deze blijmare geboren zijn, acht te geven op deze geopenbaarde zaligheid, opdat zij er niet achteloos aan voorbijgaan en hun harten blijven hechten aan de genoegens van deze ijdele en vergankelijke wereld die toch geen ware vreugde kan geven.

Evenwel moet de strijdende Kerk steeds in gedachtenis houden dat deze ganse openbaring van de heerlijkheid der Stad Gods het zinnebeeld is van het tonen van de bruid, de vrouw des Lams. Dit is gebleken uit vers 9.

Hoe blijkt uit dit alles dat wij van nature blind zijn voor de heerlijkheid die aan Gods kinderen geopenbaard zal worden als zij ontbonden zullen worden en met Christus zullen zijn.

Wat schrijven wij gemakkelijk in onze rouwadvertenties of op de grafstenen: 'In vrede ontslapen.' Maar hoevelen zullen er onder ons zijn die ook maar enigszins beseffen wat dit te betekenen heeft.

Ja, wat beseffen wij over het algemeen weinig of niets van deze twee uitersten: Of tot in der eeuwigheid dag en nacht gepijnigd te worden in de poel van vuur en sulfer of tot in alle eeuwigheden deze onvoorstelbare zaligheden te beërven.

Een zaligheid waarop blijkens ons tekstgedeelte nimmer enige inbreuk gemaakt kan worden, want *haar lengte is evengroot als haar breedte*.

We zijn echter nog lang niet aan het einde van de openbaring der heerlijkheid en der glorie van de bruid, want in vers 16c staat:

16c *En hij mat de Stad met de rietstok op twaalfduizend stadiën.*

Wij willen er vooraf nog even de aandacht op vestigen, dat het *meten der Stád* met een gouden *rietstok* geschiedt. Dit in tegenstelling tot het *meten der muur*, dat met ellen geschieden zal.

Ten opzichte van het feit dat het meten van de poorten der Stad nu zelfs niet eens meer in het geding gebracht wordt, hoewel zij als meetobject in vers 15 uitdrukkelijk genoemd zijn, verwijzen wij naar de verklaring van vers 15b.

De gouden *rietstok* beeldt de allesovertreffende majesteit van de Allerhoogste uit, want de heilige *Stad* is de openbaring van de onmetelijke liefde van God tot Zijn uitverkorenen zowel van engelen als van mensen.

In *de Stad* wordt niet alleen de heerlijkheid van de bruid, de vrouw des Lams, geopenbaard, maar bovenal de heerlijkheid van de Bruidegom, de Heere Jezus Christus Die in Zijn lijden en sterven dit alles voor Zijn bruid verworven heeft.

Door en in Hem wordt in het tonen van deze *Stad* de glorie van Gods genade van eeuwigheid geopenbaard, namelijk Zijn ondoorgrondelijke en onmetelijke liefde van eeuwigheid tot de bruid. Zijn onbegrijpelijke liefde tot een in schuld en zonden verloren volk. Vandaar het zinnebeeld van de gouden *rietstok* die de rijkdom van Zijn barmhartigheid over Zijn gunstgenoten openbaart.

Hierom is ook de uitkomst der *meting* een zinnebeeldige voorstelling van Gods verkiezende liefde tot Zijn volk en is zij van eeuwigheid tot in der eeuwigheid.

Dit blijkt uit de uitkomst der *meting*, *twaaalfduizend stadiën*. Dat deze *meting* een geestelijke betekenis heeft en dat wij ons verre moeten houden van vleselijke overleggingen blijkt uit Lukas 24 : 13. Daar blijkt dat de afstand van Jeruzalem naar Emmaüs zestig stadiën is.

Volgens deskundigen is één stadie 125 schreden, zodat deze afstand ongeveer $5 \frac{1}{4}$ kilometer is.

Een eenvoudig rekensommetje leert ons dus dat *12000 stadiën* ongeveer 1050 kilometer is.

Dit is het waarom wij in (geestelijke zin) meer hebben te letten op het getal *twaaalf* en daarnaast in het bijzonder op het getal

21 : 16c

duizend. Daarom zetten wij deze getallen afzonderlijk: *twaalf duizend*.

Het getal *twaalf* ziet onbetwist op de uitverkiezing, namelijk der *twaalf* geslachten Israëls en der *twaalf* apostelen des Lams. Het getal *duizend* ziet ongetwijfeld op de ontelbaarheid der uitverkorenen. Dit blijkt beslissend uit Openbaring 7 : 4. Honderdvierenveertigduizend waren verzegeld, dat is *twaalf* maal *twaalfduizend*.

Ook is het getal *duizend* een symbool van het eeuwigdurende. Dit blijkt uit Psalm 90. Want "*duizend* jaren zijn in de ogen des Heeren als de dag van gisteren, als hij voorbijgegaan is en als een nachtwake. Gij overstroomt hen; zij zijn gelijk een slaap; in de morgenstond zijn zij gelijk het gras dat verandert." - Psalm 90 : 4 en 5.

Het blijkt ook uit 2 Petrus 3 : 8b, waar geschreven staat: "Eén dag bij de Heere is als *duizend* jaren en *duizend* jaren als één dag."

Nu alles geschied is (vers 6) blijkt de heilige *Stad* Jeruzalem (in de herschepping) tot haar hoogste glorie gekomen te zijn. Daarom wijst het getal *twaalfduizend* niet alleen de verkiezende liefde van God aan, maar ook Zijn onbegrensde genade over Zijn uitverkoren volk.

Maar omdat aan Johannes (in het tonen van de bruid) de grote *Stad*, het heilige Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel, getoond wordt, heeft deze *meting van de Stad* een zich verder uitstreckende betekenis dan alleen *het meten van de Stad* als zodanig.

Het is niet zonder zin of betekenis dat de bruid, de vrouw des Lams, onder dit beeld aan Johannes getoond wordt.

Dit houdt verband met het feit dat de Heere Jezus niet alleen een verzoening is voor *ónze* zonden maar voor de zonden der gehele wereld. - 1 Johannes 2 : 2.

Want ook de wereld zelf is vervloekt om onze zonden. - Genesis 3 : 17.

Ook de wereld zélf moet bevrijd worden van de vloek, wil er van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde sprake kunnen zijn waarop de heilige *Stad* zal kunnen nederdalen.

God laat ook in dit opzicht beslist niet varen de werken Zijner handen. "Door het Woord des HEEREN zijn de hemelen gemaakt en door de Geest Zijns monds al hun heir." - Psalm 33 : 6.

"Maar de hemelen die nú zijn én de aarde zijn door hetzelfde Woord als een schat weggelegd en worden ten vure bewaard tegen de dag des oordeels en der verderving der goddeloze mensen." - 2 Petrus 3 : 7.

Daarom heeft Johannes in de aanvang van dit hoofdstuk zonder meer eerst een nieuwe hemel en een nieuwe aarde gezien en pas daarna heeft hij de heilige *Stad*, het nieuwe Jeruzalem, zien nederdalen van God uit de hemel.

Toch willen wij (ter ondersteuning van deze verklaring) nog even nadere aandacht schenken aan 1 Johannes 2 : 2.

Zowel de Statenvertalers als die van het N.B.G. blijken moeite gehad te hebben om deze tekst op de juiste wijze vanuit de grondtekst over te zetten. In de St.Vert. staat: "Hij is een verzoening voor onze zonden en niet alleen voor de onze (en dan komt de moeilijkheid) maar ook voor de zonden der gehele wereld." Deze woorden 'de zonden' staan echter kennelijk niet in de grondtekst, want in de St.Vert. staan die woorden cursief. En de vertalers van het N.B.G. hebben er zich op een andere wijze uitgered. Zij vertaalden: "Hij is een verzoening voor onze zonden en niet alleen voor de onze maar ook voor die der gehele wereld."

Beide vertalingen blijken niet in overeenstemming te zijn met de grondtekst. Wij willen die tekst (1 Johannes 2 : 2) eerst even weergeven zonder hun menselijke toevoegingen.

Dan staat er: "Hij is een verzoening voor onze zonden en niet alleen voor de onze maar ook voor de gehele wereld."

Hadden zij nu nog vertaald: 'Hij is een verzoening voor onze zonden en niet alleen voor de onze maar ook voor de vloek der

zonden die op de wereld rust', dan was dit beter in overeenstemming geweest met Colossensen 1 : 20 en Efeze 1 : 10. Want in Colossensen 1 : 20 staat: "En dat Hij, door Hem vrede gemaakt hebbende door het bloed Zijns kruises, door Hem (zeg ik) alle dingen verzoenen zou tot Zichzelf, hetzij de dingen die op de aarde, hetzij de dingen die in de hemelen zijn."

En in Efeze 1 : 10 staat: "Om in de bedeling van de volheid der tijden (aan deze bedeling zijn wij nu toe in ons teksthoofdstuk) wederom álles tot één te vergaderen in Christus, beide dat in de hemel is en dat op de aarde is." En vers 11 vervolgt: "In Hem, in Welke wij ook een erfdeel geworden zijn, wij die tevoren verordineerd waren naar het voornemen Desgenen Die alle dingen werkt naar de Raad van Zijn wil."

Dit is het waarom de heilige *Stad* als zodanig deel uitmaakt van de heerlijkheid in het tonen van de bruid, de vrouw des Lams.

Wat zal voorts uit het besluit van onze tekst gaan blijken hoe oneindig veel er in deze *maten der Stad* verborgen is.

16d *De lengte en de breedte en de hoogte derzelve waren even gelijk.*

Haar lengte en haar breedte hebben wij reeds verklaard bij de behandeling van vers 16b, maar het is opmerkelijk dat, nu haar maten (twaalfduizend stadiën) bekendgemaakt zijn ook *haar hoogtematen* hierbij betrokken worden.

De Statenvertalers betrekken deze *hoogtemaat* in hun kanttekening bij deze tekst op de hoogte der muur, maar daarmee kunnen wij ons beslist niet verenigen.

Ten eerste niet omdat het meten van de muur een geheel aparte aangelegenheid zal blijken te zijn, die geheel gescheiden is van de meting der Stad.

En anderzijds niet omdat *háár* maten afzonderlijk bekendgemaakt zullen worden.

21 : 17

Ónze verklaring is: De *lengte- en de breedtematen* symboliseren de liefde van God van eeuwigheid tot in eeuwigheid voor Zijn uitverkoren volk, maar *de hoogte* Zijner liefde is hieraan gelijk.

Deze is zó hoog, dat God liever Zijn eniggeboren Zoon aan de vervloekte kruispaal wil laten sterven om de zonden Zijner uitverkorenen te verzoenen dan dat Hij ze in hun zonden zou laten omkomen.

Ook déze liefde is in het getal der twaalfduizend stadiën begrepen.

Zo blijkt uit deze meting de liefde des Vaders, de genade van de Heere Jezus Christus voor en de gemeenschap des Heiligen Geestes met Zijn uitverkoren volk.

Juist hierin is haar *lengte en haar breedte en haar hoogte even groot*. Opdat wij ten volle kunnen begrijpen, met alle heiligen, welke de breedte en lengte en diepte en hoogte zij en bekennen de liefde van Christus die de kennis te boven gaat. Opdat wij vervuld worden tot ál de volheid Gods. - Efeze 3 : 18 en 19.

Hierbij tekenen wij aan dat Paulus in deze teksten voor de strijdende Kerk ook háár dieptematen in het geding gebracht heeft.

Hierin was het lijden en de dood van de Heere Jezus Christus verborgen.

17 *En hij mat haar muur op honderdvierenveertig ellen, naar de maat eens mensen, welke des engels was.*

Hoe staan wij ook bij deze tekst weer verslagen over de glorie der samenstelling van Gods Woord.

Welk een oneindige tegenstelling is er niet alleen in de wijze waarop *de muur gemeten* wordt, maar ook in de uitkomst der *meting* in vergelijking met de maten der Stad.

De Stad is gemeten met een gouden rietstok en *de muur met een mensenmaatje van een el*.

Bovendien, de uitkomst van de meting der Stad was twaalfdui-

21 : 17

zend stadiën. En *de meting der muur* komt uit op *honderdvierenveertig ellen*.

Als we dit verschil tot ons laten doordringen zouden we tranen in onze ogen krijgen: *honderdvierenveertig elletjes* óf twaalfduizend stadiën.

Eén stadië is al 125 schreden en een schrede is ongeveer 70 centimeter. Mogelijk gelijk aan een *mensenel* die hier bedoeld wordt.

De maat der Stad is dus twaalfduizend stadiën, dat is 12000 maal 125 schreden of 1 ½ miljoen schreden of *ellen*.

En *de maat der muur* is povertjes, slechts *honderdvierenveertig ellen*.

Het is mogelijk dat sommigen de el op 50 cm willen stellen, maar daardoor wordt de glorie van deze tekst alleen maar groter.

De meting van de Stad en van *de muur* is al zo wonderlijk, want *de muur* is rondom de Stad.

Vanwaar dan dit grote verschil, 12000 stadiën of *144 ellen*?

Uit dit onvoorstelbare verschil blijkt wederom dat al deze dingen geestelijk verstaan moeten worden.

Ten eerste blijkt de grote Stad, het heilige Jeruzalem, de heerlijkheid Gods te openbaren, die Hij gelegd heeft op de bruid, de vrouw des Lams, maar *de muur* weerspiegelt hier de verlost die (in de tijd) als levende stenen gelegd zijn - 1 Petrus 2 : 5a - op de fundamenten van *de muur*.

Namelijk op het fundament der apostelen en der profeten. - Efeze 2 : 20.

Hoe gering hun maten geweest zijn in de tijd blijkt uit zoveel plaatsen in de Heilige Schrift, dat er misschien geen bladzijde in haar is waarop dit niet vermeld is.

Zelfs de discipelen van de Heere Jezus hebben aan het Heilig Avondmaal nog met elkaar getwist wie van hen scheen de meeste te zijn. - Lukas 22 : 24.

Ten tweede moeten wij erop letten dat de glorie van de Stad en

van *de muur* reeds vermeld is in de verzen 10 t/m 14, maar dat *de metingen* van die beide hun beider oorsprong aanwijzen.

Wij hebben reeds in de verklaring van vers 15a gezegd: Tot nu toe is het oog van Johannes geboeid geweest door zichtbare dingen, namelijk door het zien van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Door het nieuwe Jeruzalem, nederdalende van God uit de hemel, toebereid als een bruid die voor haar man versierd is. Door het zien van een grote en hoge muur met haar poorten en fundamenteën, elk op bijzondere wijze hun heerlijkheden openbarende.

Maar nu, in *de meting* van de Stad en van *de muur*, wordt hem de geestelijke waarde van dit alles geopenbaard.

Al is Johannes ongetwijfeld al overstelpt geweest van verbazing bij het aanschouwen van al deze dingen, bovenal bij het zien van de vierkante ligging der Stad, zo moet hij nochtans, toen hij zag dat de Stad met een gouden rietstok gemeten werd en *de muur* maar *met een mensenel* en vooral toen hij van de uitkomst *der metingen* vernam, in niet mindere mate ten hoogste verbaasd zijn geweest ziende de grootheid der Stad en de geringheid van *de muur*.

Zal Johannes over dit grote verschil misschien ook een traan gestort hebben?

Ondanks dit oneindige verschil in grootte en in heerlijkheid tussen de Stad en *de muur* moet hij zich toch hebben kunnen vertroosten met de uitkomst van *de meting van de muur*. Want uit haar povere *honderdvierenveertig elletjes* blijkt toch dat God iets van Zijn heerlijkheid ook op *de muur* gelegd heeft.

Daadwerkelijk is dit gebleken, toen God iets van Zijn heerlijkheid op Mozes gelegd heeft. - Exodus 34 : 29 en 30. Ook op Salomo. - 1 Koningen 10.

Uit deze *metingen* blijkt dat er niemand onder de kinderen Gods is, wie hij of zij ook geweest moge zijn in deze wereld of nu ook nog is of in de toekomst zijn zal, die enige stof tot roemen in zichzelf heeft. Hij zal in de wereld nooit boven *de*

mensenmaat van een el uitkomen.

Nochtans blijkt uit de *honderdvierenveertig ellen* die *de muur meet*, dat de inwendige heerlijkheid die God op deze levende stenen gelegd heeft groter is dan de uitwendige heerlijkheid die Hij op Mozes en Salomo gelegd heeft.

Al zijn haar maten slechts *mensenmaat*, toch blijkt uit haar *honderdvierenveertig ellen* dat zij in beginsel de maat der volkomenheid bevat.

Wij hebben iets van het beginsel van deze glorie aangewezen uit de schaduwdienst van het oude Israël in de verklaring van vers 12d. Daar hebben wij de twaalf geslachten der kinderen Israëls op twaalf verschillende wijzen voor de aandacht gesteld en daarin iets van de heerlijkheid van *de muur* aangewezen. Maar daarna is op nog heerlijker wijze de glorie van deze *muur* voor ogen gesteld in de namen der twaalf geslachten der kinderen Israëls, geschreven zijnde op de poorten van het geestelijke Jeruzalem, zoals dit in Ezechiël 48 : 31 t/m 34 geopenbaard is.

Bovenal is haar glorie echter geopenbaard in Openbaring 7 : 4, waar gebleken is dat elk dezer geslachten tot het getal duizend gekomen is. (12 maal 12000 = 144000 waren verzegeld uit alle geslachten der kinderen Israëls).

Al is *de maat van de muur* dan geen 12000 stadiën, de kleinste onder de levende stenen is tot duizend geworden. - Jesaja 60 : 22. Hierin is deze profetie van Jesaja vervuld: "De kleinste zal tot duizend worden en de minste tot een machtig volk. Ik, de HEERE, zal zulks te zijner tijd snelijk doen komen."

Nochtans blijkt uit de geringheid van *de maten der muur*, die toch ongetwijfeld de strijdende Kerk uitbeeldt, hoe weinig zij in staat is om de wondere glorie van al deze dingen te verstaan. Dit temeer als zij let op al de maten die aan Ezechiël (in de gezichten Gods die hij gezien heeft van het geestelijke Jeruzalem) geopenbaard zijn.

Wij behoeven er maar een paar aan te wijzen en het duizelt

ons reeds.

B.v. Ezechiël 40 : 5: "En ziet, er was een muur buiten aan het huis rondom heen en in des mans hand was een meetriet van zes ellen, elke el van een el en een handbreed. En hij mat de breedte van het gebouw één riet en de hoogte één riet." (In de vert. N.B.G. worden deze maten betrokken op de dikte en op de hoogte van de muur.)

Vervolgens Ezechiël 48 : 30 t/m 34: Elke hoek der Stad vierduizendvijfhonderd meetrieten en vers 35a: De Stad rondom achttienduizend meetrieten.

Daarom heeft Johannes na de openbaring van de honderdvierenveertigduizend verzegelden een schare gezien die niemand tellen kan.

De schare is niet te tellen en haar maten zijn niet te berekenen. Het is een schare uit alle natie en geslachten en volken en talen, staande voor de Troon en het Lam. - 7 : 9.

Hoe zou ook een nietig schepsel haar wezenlijke glorie kunnen kennen? Want het volgende tekstgedeelte zegt:

18a *En het gebouw van haar muur was Jaspis.*

In de verklaring van vers 15b hebben wij gezegd dat pas ná de meting van de Stad en van haar poorten en *haar muur* de volle glorie van deze gekend en gezien zal kunnen worden.

Deze metingen symboliseren de majesteit der heerlijkheid des Allerhoogsten. "Want een ieder huis wordt van iemand gebouwd, maar Die dit alles gebouwd heeft, is God." - Hebreëen 3 : 4.

Daarom wordt in het bouwwerk der Stad de glorie des Vaders geopenbaard, in *het bouwwerk der muur* de glorie des Zoons en in het bouwwerk der fundamenten de glorie des Heiligen Geestes.

Aan het verschil *Jaspis* of Diamant (St.Vert. en vert. N.B.G.) willen we nu stilzwijgend voorbijgaan. Dit hebben wij afdoende verklaard bij de behandeling van vers 11b.

Het buitengewone waar wij nú de aandacht op willen vestigen is, dat ondanks de zeer geringe uitkomst van de meting van *de muur* er toch ogenblikkelijk op volgt: *En het gebouw van haar muur was Jaspis.*

Wij willen er even aan herinneren dat dit de allerkostelijkste Steen is die er in de hemel en op de aarde gevonden kan worden.

Het is met *het gebouw van de muur* niet zoals er in vers 11b van het licht der Stad gezegd is, namelijk dat haar licht aan de allerkostelijkste Steen gelijk was, maar *het gebouw der muur was Jaspis*. Het is alsof de Heere Zijn nog in lijden en strijd verkerende Gemeente (voor wie deze dingen die weldra geschieden moeten allereerst bestemd zijn) na de voor haar teleurstellende mededeling van de geringe maten der *muur* wil vertroosten met deze mededeling dat *de muur Jaspis is*.

Het is of de Heere olie wil gieten op de golven van hun ontroerde zielen bij het vernemen van deze maten, 144 mensenletjes tegen 12000 stadiën met de gouden rietstok.

Deze geringe maat van *de muur* mag dan uitbeelden dat de liefde der levende stenen niet anders gemeten kán worden dan met een mensenmaat die in tegenstelling tot de oneindige liefde van de Heere Jezus niet verder reikt dan één el, toch *is het gebouw der muur Jaspis*. Dat betekent (in geestelijk opzicht) dat zij allen (al de levende stenen) niet alleen één zijn geworden met de *Jaspis* maar ook dat zij Hem gelijk zullen zijn. Dit blijkt uit 1 Johannes 3 : 2, waar geschreven staat: "Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij zal geopenbaard zijn, wij Hem gelijk zullen wezen, want wij zullen Hem zien gelijk Hij is."

Zij zijn allen als levende stenen op deze kostelijke Grond- en Hoeksteen gelegd. Daardoor zullen zij aan de *Jaspis* Zelf gelijk zijn, blinkende gelijk kristal. Ja, zij zullen blinken gelijk de zon in het Koninkrijk huns Vaders. - Mattheüs 13 : 43a.

Nu echter de glorie van *het gebouw van de muur* zo heerlijk

geopenbaard is, vloeit daaruit voort dat ook de glorie van de Stad en de fundamenten van *de muur* nu geopenbaard zal worden. Vandaar:

18b *En de Stad was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk.*

Toch blijkt uit dit tekstgedeelte dat er weer een tegenstelling is tussen *de Stad* en de muur.

De eerste tegenstelling was: *De Stad* 12000 stadiën, gemeten met een gouden rietstok en de muur 144 ellen, gemeten met een mensenmaat.

Maar nu is de tegenstelling: Het gebouw van de muur is Jaspis maar *de Stad zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk.*

Hieruit blijkt dat de glorie van de muur de glorie van *de Stad* overtreft, want het gebouw van de muur was Jaspis, dat is de allerkostelijkste Steen die blinkende is als kristal. Deze is ongetwijfeld glorievoller en van meer waarde dan *zuiver goud*, al is het zo zuiver als *zuiver glas*. Want het gebouw van haar muur is een uitbeelding van de glorie van God, die Hij geopenbaard heeft in Zijn Christus. En Hij is de hoogste openbaring der heerlijkheid Gods.

Hieruit volgt dat de herschepping aller dingen glorievoller is dan de oorspronkelijke schepping aller dingen.

Hoe groot, hoe hoog, hoe heerlijk en hoe vol van majesteit de herschepping is, is reeds gebleken in 8 : 1 t/m 8.

Toen het meest verborgen zegel van het verzegelde Boek geopend is, namelijk het zevende zegel, is geopenbaard hoe deze onvergelykelijke Jaspis in dienstknechtsgestalte van een Engel bij het gouden altaar is gaan staan dat voor de Troon van God is om het vele reukwerk van Zijn verzoenend lijden en sterven met de gebeden aller heiligen te leggen op dat gouden altaar.

Hierin is Hij uitgegaan om dat wonderbare bouwwerk van de muur der Stad op te richten met haar poorten en fundamenten. Dit werk was zo groot en wonderbaar, dat, toen Hij uitgegaan

is om het tot stand te brengen, er een stilzwijgen in de hemel gekomen is van omtrent een half uur.

Daarom, al is ook *de Stad zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk*, zo was het reeds in den beginne of haar glans verbleekte toen de allerkostelijkste Jaspis de hemel verliet om deze muur rondom het nieuwe Jeruzalem op te richten.

Hoewel dit *zuivere goud van de Stad*, het nieuwe Jeruzalem, een uitbeelding is van de zuivere heiligheid en de zuivere rechtvaardigheid van de allerhoogste God, wordt deze glorie toch overtroffen door de Jaspis, omdat in het gebouw van de muur der Stad Gods oneindige liefde en genade geopenbaard worden over een doemschuldig verloren zondaarsvolk.

Deze genade is door deze allerkostelijkste Steen voor hen verworven. Daarom is het gebouw van de muur der Stad heerlijker geworden dan *het zuivere goud der Stad*.

Zelfs van het licht der *Stad* staat in vers 11 dat het aan deze allerkostelijkste Steen gelijk was, maar van de muur der Stad staat in vers 18a: "En het gebouw van haar muur wás Jaspis." In háár is de gelijkenis weggevallen.

Hieruit blijkt zelfs dat de levende stenen waarvan de muur gebouwd is, één zijn geworden met de Jaspis. Dat is omdat het de Allerhoogste heeft behaagd de glorie van Zijn liefde en genade (met handhaving van Zijn vlekkeloze rechtvaardigheid en heiligheid) in Zijn Christus op het allerhoogst te verheerlijken.

In Filippensen 2 : 6 en 7 staat dat het Gode behaagd heeft Zich in Zijn Christus als te vernietigen, de gestaltenis eens dienst-knechts aangenomen hebbende, opdat Hij niet door Zijn almacht van eeuwigheid Zich Zijn uitverkoren zondaarsvolk ten eigendom zou verwerven, maar door het verzoenend lijden en sterven van Zijn Christus op Golgotha's heuveltop. Om zo Zijn allerhoogste majesteit te openbaren door betoning van Zijn vrije genade over verloren zondaars zonder krenking van

21 : 19a

Zijn heilig recht.

Daarom heeft de Heere Jezus na Zijn opstanding uit de doden tot Zijn discipelen gezegd: "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde." - Mattheüs 28 : 18b.

Hierdoor is de *gouden Stad* en de muur der Stad met haar poorten en fundamenteën in de herschepping aller dingen de grote *Stad* Gods geworden, het heilige Jeruzalem, hetwelk Johannes had zien nederdalen van God uit de hemel.

Deze zaligheid en deze heerlijkheid zullen aan de ganse Gemeente van de Heere Jezus geopenbaard worden als Hij het Koninkrijk aan de Vader overgegeven zal hebben en God alsdan alles en in allen zal zijn. - 1 Corinthe 15 : 24 t/m 28.

Wat zal dit voor Gods volk zijn, als zij zelfs zullen zien dat ook de fundamenteën van de muur met allerlei kostelijk gesteente versierd zullen zijn.

De oorspronkelijke schepping van hemel en aarde vertelde Gods eer en heerlijkheid. Toen verkondigden de held're lucht en 't zwerk Gods eer en heerlijkheid en prezen Zijn beleid, zoals de oude berijming van Psalm 19 dit uitjubelt.

Maar in de herschepping aller dingen zal niet alleen de glorie van de *gouden Stad* bejubeld worden maar bovenal de glorie van de muur der Stad, die onvergelykelijke Jaspis, van Wie Johannes in zijn Evangelie getuigd heeft: "Alle dingen zijn door Hetzelve gemaakt en zonder Hetzelve is geen ding gemaakt dat gemaakt is" - Johannes 1 : 3 - ook in de herschepping niet.

Dit zal ook luisterrijk geopenbaard worden in de versiering van de fundamenteën van de muur der Stad.

19a *En de fundamenteën van de muur der Stad waren met allerlei kostelijk gesteente versierd.*

Als wij slechts een vaag besef hadden van de geheimenissen die in dit tekstgedeelte verborgen zijn, zou er welhaast geen einde komen aan onze verwondering.

Zij symboliseren de vele en onvoorstelbare genadegaven die God aan onwaardige zondaren geschonken heeft.

Hoewel *de Stad* zelf mede een symbool is van de bruid, de vrouw des Lams (omdat de engel tot Johannes gezegd heeft: "Kom herwaarts, ik zal u tonen de bruid, de vrouw des Lams") zo is *de muur der Stad* het symbool van haar bescherming en zijn *de fundamenten der muur* het symbool van de Vrederaad des Allerhoogsten.

Want alzo heeft de HEERE der heirscharen gesproken, zeggende: "Ziet, een Man, Wiens Naam is SPRUITE, Die zal uit Zijn plaats spruiten en Hij zal des HEEREN tempel bouwen. Ja, Hij zal de tempel des HEEREN bouwen en Hij zal het sieraad dragen en Hij zal zitten en heersen op Zijn Troon en Hij zal priester zijn op Zijn Troon en de Raad des Vredes zal tussen die Beiden wezen." - Zacharia 6 : 12 en 13. Namelijk de oorsprong van *de fundamenten van de muur*.

Reeds in de verklaring van vers 14a hebben wij de aandacht gevestigd op deze glorie van *de fundamenten van de muur der Stad* en op welke wijze zij in betrekking staan tot *de muur* en tot *de Stad*. Namelijk zo dat *de fundamenten van de muur* de ganse Heilige Schrift symboliseren, waarin vervat is de leer der apostelen en der profeten. En in de tijd is geopenbaard dat door God Zelf haar eerste Hoeksteen gelegd is. Dit is gebleken uit de paradijsbelofte die vermeld is in Genesis 3 : 15. En dit is door God Zelf nader bevestigd in Zijn belofte aan Abraham: In uw geslacht zullen alle geslachten der aarde gezegend worden. - Genesis 12 : 3.

En ook door Zijn dienstknecht, de profeet Jesaja, heeft God gezegd: "Ik leg een Grondsteen in Sion, een beproefde Steen, een kostelijke Hoeksteen, Die wel vast gegrondvest is." - Jesaja 28 : 16b.

En Paulus heeft hiervan al roemende getuigd, zeggende: "Op Welke het gehele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heilige tempel in de Heere." - Efeze 2 : 21.

Johannes heeft aanvankelijk iets van de glorie van dit gebouw gezien in de twaalf maal twaalfduizend verzegelden uit alle geslachten der kinderen Israëls. - 7 : 4. Maar daarna is hem de volle glorie geopenbaard in de schare die niemand tellen kan, verzameld uit alle natie en geslachten en volken en talen, staande voor de Troon en het Lam, bekleed zijnde met lange, witte klederen en palmtakken in hun handen. - 7 : 9.

Dat was de symboliek van *de fundamenten van de muur der Stad*. Deze allen zijn door de Heilige Geest versierd met de leer der apostelen en der profeten.

Hoe is dit bovenal gebleken op de dag van het Pinksterfeest in de glorievolle uitstorting van de Heilige Geest op de Gemeente van de Heere Jezus Christus. En in de verbreiding van het Evangelie onder de heidenen.

Deze *versieringen der fundamenten* zijn voortgevloeid uit de beloften van de Heere Jezus, die Hij Zijn discipelen gegeven heeft in Zijn afscheidsrede. Toen heeft Hij in Zijn hogepriesterlijk gebed voor hen gebeden tot Zijn Vader met deze woorden: "Ik heb hun de heerlijkheid gegeven, die Gij Mij gegeven hebt, opdat zij één zijn, gelijk als Wij Eén zijn." - Johannes 17 : 22.

Dit is *de versiering van de fundamenten der muur*. Zij zijn met *allerlei kostelijk gesteente versierd*, omdat zij het symbool zijn van de leer der apostelen en der profeten.

Zij symboliseren de ondoorgrondelijke genade van God die Hij over een Gemeente van arme en ellendige zondaren uitgestort heeft.

Uit deze *versieringen der fundamenten* blijkt de verscheidenheid der gaven die de Heilige Geest in de Gemeente van de Heere Jezus Christus gegeven heeft. Want "er is verscheidenheid der gaven, doch het is dezelfde Geest. En er is verscheidenheid der bedieningen, en het is dezelfde Heere. En er is verscheidenheid der werkingen, doch het is dezelfde God Die alles in allen werkt. Maar aan een ieder wordt de openba-

ring des Geestes gegeven tot hetgeen oorbaar is." - 1 Corinthe 12 : 4 t/m 7. Aan elk naar zijn aard en vermogen om op zijn of haar plaats tot eer des Heeren te zijn.

Want in 1 Corinthe 12 : 8 t/m 11 staat: "Dezen wordt door de Geest gegeven het woord der wijsheid en een ander het woord der kennis door dezelfde Geest. En aan een ander het geloof door dezelfde Geest en aan een ander de gaven der gezondmakingen door dezelfde Geest. En aan een ander de werkingen der krachten en een ander profetie; en aan een ander onderscheidingen der geesten en aan een ander menigerlei talen en aan een ander uitlegging der talen. Al deze dingen werkt een en dezelfde Geest, delende aan een ieder in het bijzonder gelijkerwijs Hij wil."

Sommigen heeft Hij in de Gemeente gesteld tot apostelen anderen tot profeten en anderen tot leraars.

Met deze en dergelijke gaven zijn *de fundamenten van de muur der Stad versierd*. Maar de allerschoonste en allerkostelijkste gave blijkt de liefde te zijn - 1 Corinthe 12 : 31 en 13 : 1 en vervolgens, haar kostelijkste *versiersel*, gelijk aan de steen Jaspis, blinkende als kristal. - 21 : 11b.

De Stad zelf is hiermee vervuld, haar licht is hieraan gelijk - vers 11 - en het gebouw van haar *muur* was Jaspis - 21 : 18a - en het eerste *fundament* was Jaspis - 21 : 19b - dit is de Gronden Hoeksteen van het ganse gebouw, "op Welke het gehele gebouw, bekwamelijk samengevoegd zijnde, opwast tot een heilige tempel in de Heere." - Efeze 2 : 21. Want "de vrucht des Geestes is liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof, zachtmoedigheid, matigheid." - Galaten 5 : 22.

"De liefde is niet afgunstig, de liefde handelt niet lichtvaardig, zij is niet opgeblazen, zij handelt niet ongeschikt, zij zoekt zichzelf niet, zij wordt niet verbitterd, zij denkt geen kwaad, zij verblijdt zich niet in de ongerechtigheid, maar zij verblijdt zich in de waarheid. Zij bedekt alle dingen, zij gelooft alle dingen, zij hoopt alle dingen, zij verdraagt alle dingen." -

1 Corinthe 13 : 4b t/m 7.

Daarom is de Jaspis het voortreffelijkste *versiersel van de Stad, van de muur en van het eerste fundament.*

Aan dit *fundament* ontleen alle edelstenen waarmee de andere *fundamenten versierd* zijn, hun glans.

Deze ganse glorie is verborgen in ons tekstgedeelte als het zegt: *En de fundamenten van de muur der Stad waren met allerlei kostelijk gesteente versierd.*

Elk der *versierselen* afzonderlijk en alle tezamen symboliseren de glorierijke genadegaven die de Heilige Geest in de harten der gelovigen werkt en waarmee Hij de Gemeente als zodanig begiftigd heeft.

Er is echter nog een geheel ander geheimenis in ons tekstgedeelte verborgen.

Het is op zichzelf al buitengewoon wonderbaar *dát de fundamenten van de muur der Stad aldus versierd* zijn.

Van welk bouwwerk zijn de fundamenten zichtbaar? Zij zijn gewoonlijk in de aarde verborgen. Zij maken toch immers nooit de glorie van een bouwwerk uit?

Hoogstens kan een bouwer geroemd worden om de soliditeit van de fundamenten die hij onder het bouwwerk aangebracht heeft. Maar van versieringen van fundamenten is helemaal geen sprake. Vandaar ook hierin wederom de wonderbare glorie der samenstelling van Gods Woord. Hieruit blijkt dat bij het in beeld brengen van de Stad Gods en van *de muur der Stad met haar fundamenten* andere maatstaven gelden dan bij de mensen. Dit is trouwens al gebleken bij het meten. De Stad werd gemeten met een gouden rietstok maar *de muur* slechts met een mensenmaatje van een el.

Uit dit alles blijkt dat hetgeen bij de wereld dwaasheid is bij God uitverkoren en dierbaar is, opdat Hij de wijzen beschamen zou. - 1 Corinthe 1 : 27a.

Dit blijkt ook uit *de versieringen van de fundamenten van de muur met allerlei kostelijk gesteente.*

Hierin wordt getoond dat God het onedele der wereld en het verachte en hetgeen niets is uitverkoren heeft, opdat Hij hetgeen iets is of meent iets te zijn, teniet zou maken, opdat geen vlees zou roemen voor Hem. - 1 Corinthe 1 : 28 en 29.

Ook blijkt hieruit dat zij die als levende stenen ook in *de fundamenten van deze muur* gelegd zijn - 1 Petrus 2 : 5a - in feite vanwege hun zonden en misdaden onder de aarde verborgen behoren te zijn, maar dat God hen gemaakt heeft niet alleen tot steunpilaren van het gebouw der *muur* van de Gemeente Gods (zoals Jakobus en Cefas en Johannes - Galaten 2 : 9) maar hen bovendien *versierd* heeft met de menigerlei genadegaven Gods des Heiligen Geestes om te verkondigen de deugden Desgenen Die hen uit de duisternis (als uit de aarde verheven) geroepen heeft tot Zijn wonderbaar Licht. Opdat de ganse aarde zal weten dat de HEERE de hoge boom vernederd heeft, de nederige boom verheven heeft, de groene boom verdroogd heeft en de dorre boom bloeiende gemaakt heeft - Ezechiël 17 : 24 - tot ergernis van alle hoogmoedigen.

Dit blijkt, want als Sanballat en de zijnen gehoord hadden dat de Joden de muur bouwden, werden zij zeer toornig en bespotten de Joden - Nehemia 4 : 1 - en zeiden: "Wat doen deze amechtige Joden? Zal men hen laten geworden? Zullen zij offeren? Zullen zij het in één dag voleinden? Zullen zij de steentjes uit de stofhopen levend maken, daar zij verbrand zijn?" - Nehemia 4 : 2b.

Maar, zegt de Psalmddichter: "Dit is van de HEERE geschied en het is wonderlijk in onze ogen." - Psalm 118 : 23.

Hij heeft *de fundamenten versierd* opdat de glorie van Zijn wonderlijke daden, van Zijn goedertierenheid en van Zijn vrije genade tot in alle eeuwigheid door Zijn gunstgenoten verheerlijkt zal worden. Dit blijkt uit de glorie van elk hunner, want:

19b *Het eerste fundament was Jaspis;*

21 : 19b en 20

- het tweede Saffier;*
het derde Chalcedon;
het vierde Smaragd;
20 *het vijfde Sardónix;*
het zesde Sardius;
het zevende Chrysoliet;
het achtste Beryl;
het negende Topaas;
het tiende Chrysopraas;
het elfde Hyacinth;
het twaalfde Amethyst.

Dat *het eerste fundament Jaspis was*, is op het allerhoogst belangrijk. De overige edelstenen, hoe belangrijk op zichzelf ook, zullen van lagere orde en van minder belang blijken te zijn.

Hierop hebben wij reeds de aandacht gevestigd in de verklaring van vers 11b. Hoewel wij er ook daar reeds op gewezen hebben dat de *Smaragdus*, waarmee *het vierde fundament* versierd is, naast de allerkostelijkste Steen, de *Jaspis*, de meest bijzondere plaats inneemt onder de overige edelstenen. Dit is al gebleken uit de plaats van deze steen in de borstlap des gericht. Ook dáár heeft hij deze bijzondere plaats ingenomen. En dit ondanks het feit dat toch elk der edelstenen waarmee de fundamenten van de muur der Stad versierd zijn de bijzondere genadegave symboliseert die de Heilige Geest aan elk der apostelen van het Lam geschonken heeft.

Dit blijkt uit het feit dat de namen van de twaalf apostelen des Lams in de fundamenten gegraveerd zijn al is het ook dat niet bekendgemaakt is op welk fundament hun namen afzonderlijk gegraveerd zijn.

Hieruit leiden wij af, dat het aan niemand gegeven is de waarde te bepalen der genadegaven die aan elk der apostelen gegeven zijn, opdat er geen geestelijk overspel bedreven zal worden met Petrus of Paulus of met welken der andere apostelen ook.

Paulus heeft er de Corinthiërs reeds voor gewaarschuwd toen zij met elkaar schenen te twisten, zeggende: "Ik ben van Paulus en een ander: Ik ben van Apollos." Paulus heeft hen bestraft, zeggende: "Wie is dan Paulus en wie is Apollos, anders dan dienaars door welke gij geloofd hebt? Zo is dan noch hij die plant, iets, noch hij die nat maakt, maar God Die de wasdom geeft." - 1 Corinthe 3 : 5 en 7.

Daarom is de *Jaspis* de Hoeksteen van de muur der Stad.

Aan de onzes inziens misleidende naamgeving door de vertalers van het N.B.G. die voor het eerste fundament 'Diamant' vertaald hebben, willen wij nu niet verder aandacht schenken, hiervoor verwijzen wij naar de verklaring van vers 11b.

Wel willen wij er nog de aandacht op vestigen dat er naast de *Jaspis* en de *Smaragdus* nog een steen is die boven de andere schijnt uit te blinken, namelijk de *Sardius*.

Blijkbaar hebben de Statenvertalers vanwege zijn bijzondere heerlijkheid deze als eerste genoemd in de borstlap des gericht.

Wij hebben ook zijn bijzondere glorie aangewezen in de verklaring van vers 11b. Dit naar aanleiding van hetgeen vermeld is in 4 : 3, namelijk dat Hij Die op de Troon zat in het aanzien de steen *Jaspis* en *Sardius* gelijk was.

Wij vermoeden dat dit de reden is waarom de Statenvertalers de *Sardius* als eerste en de *Jaspis* als laatste steen vermeld hebben op de borstlap des gericht.

Tussen deze twee is het heilig recht in Israëel geopenbaard.

Het is mogelijk dat de Statenvertalers ervan uitgegaan zijn dat het heilig recht van de *Sardius* aan de *Jaspis* voltrokken is en dat zij daarom de *Jaspis* als eerste steen vermeld hebben op de fundamente van de muur der Stad.

Het kan echter ook zijn, dat zij alleen uit taalkundige overwegingen de stenen zo gerangschikt hebben.

Het resultaat is dan echter toch wel de overweging waard om erop te letten dat dit zo geschied is.

Voorts hebben wij er nog met aandacht op te letten dat er zo'n beslissende tegenstelling is tussen *het eerste fundament* en de overige.

Het vorige tekstgedeelte heeft gezegd dat de fundamenten van de muur der Stad met allerlei kostelijk gesteente versierd zijn. Maar van *het eerste fundament* zegt ons tekstgedeelte positief: *Het wás Jaspis*, evenals dit van het gebouw der muur gezegd is. - 18a.

Van het tweede fundament en vervolgens volgt niet telkens positief *wás Saffier* enz.

Voor deze blijken hun versieringen beslissend te zijn. Nu zijn de versieringen van de fundamenten van de muur der Stad ongetwijfeld het symbool der menigerlei genadegaven die op de apostelen uitgestort zijn. Hun namen zijn immers in elk der fundamenten afzonderlijk gegraveerd. Hoewel deze versieringen blijkbaar ook de menigerlei genadegaven uitbeelden die de Heilige Geest in de Gemeenten van de Heere Jezus gegeven heeft

Maar als dit zo is, moet er toch bepaald in de voornaamste der apostelen (wiens naam op het eerste fundament gegraveerd is) wel een bijzondere glans geschitterd hebben, daar deze met de *Jaspis* versierd is. Terwijl toch de andere elf met allerlei andere edelstenen versierd zijn.

De wezenlijke glorie zowel van het gebouw van de muur der Stad als van haar fundamenten, ligt toch ongetwijfeld in de *Jaspis*.

En toch wordt er geen aparte steen ter versiering van *het eerste fundament* genoemd.

Zoals er van de muur gezegd is: Het gebouw van haar muur *wás Jaspis*, zo zouden wij dit ook van de fundamenten gezamenlijk verwacht hebben.

En vervolgens afzonderlijk: En zij waren met allerlei kostelijk gesteente versierd, waarna de edelstenen genoemd zouden kunnen worden naast de *Jaspis*.

Maar nu blijkt (terwijl toch de *Jaspis* de Hoeksteen en de glo-

rie van het gehele gebouw is) dat de apostel wiens naam op *het eerste fundament* gegraveerd is, op bijzondere wijze versierd is met de *Jaspis*.

Dit roept dan ook onmiddellijk de vraag op, wiens naam dan wel op *het eerste fundament* gegraveerd is.

Ongetwijfeld zullen er zeer velen zijn die zonder enige aarzeling zouden zeggen: Dat is de naam van Petrus. Hij is toch immers steeds als de eerste in de apostelschaar genoemd. Toch is het niet ondenkbaar dat op deze vraag het woord des Heeren betrokken zou kunnen worden, dat Hij gesproken heeft, zeggende: "Vele eersten zullen de laatsten zijn en velen die de laatsten zijn, de eersten." - Markus 10 : 31. Want de Naam des Heeren is wonderlijk en Hij handelt altijd wonderlijk. Daarom is het niet uitgesloten dat op *het eerste fundament* de naam van de veel omstreden apostel Paulus gegraveerd is. In hem heeft zich blijkbaar de glorie van de *Jaspis* het meest weerspiegeld.

Ten eerste heeft de Heere van hem getuigd: "Deze is Mij een uitverkoren vat om Mijn Naam te dragen voor de heidenen en de koningen en de kinderen Israëls." - Handelingen 9 : 15. Anderzijds heeft Paulus van zichzelf getuigd dat hij overvloediger gearbeid heeft dan al de andere apostelen. - 1 Corinthe 15 : 10; 2 Corinthe 11 : 5 en 23 en vervolgens 2 Corinthe 12 : 11 en 12. Alhoewel het door de genade Gods geweest is, die met hem was.

Maar welke der apostelen het ook geweest moge zijn, zijn naam blijkt toch door de glans der *Jaspis* zodanig verbleekt te zijn, dat hij onleesbaar geworden is. Vandaar dat ook zijn naam, evenals die der andere elf apostelen, niet vermeld wordt.

Hoewel de versieringen van elk hunner glorievol zijn, blijken zij deze niet uit en van zichzelf te hebben, maar vanwege de heerlijkheid die van de allerkostelijkste Steen afstraalt.

Dit blijkt ook hieruit dat zij onderling verschillen in heerlijkheid.

Dat naast de *Jaspis*, de *Sardius* en de *Smaragdus* glorievoller in heerlijkheid zijn dan de overige stenen, hebben wij aangetoond uit 4 : 3.

En toch blijken deze twee in de rangorde der versieringen van de fundamenteën op geen bijzondere plaats te zijn gesteld.

In de Heilige Schrift worden geen mensen verheerlijkt op de wijze waarop de in verval geraakte, strijdende Kerk de apostelen en vele andere heiligen verheerlijkt heeft. Dan dreigt het gevaar (zoals in de loop der tijden gebleken is) dat zij zelfs tot aanbidding der heiligen geraken.

Voorals Maria, de moeder des Heeren, en Petrus zijn door de Roomse Kerk tot afgoden gemaakt.

Het is mogelijk dat daarom de namen der apostelen en de glorie van hun rangorde in de fundamenteën der muur niet vermeld zijn opdat niemand het oog op de mens zou richten om hem te verheerlijken in plaats van de *Jaspis*.

Hieruit blijkt dan ook dat er voor de strijdende Kerk geen enkele mogelijkheid is om de glorie van de rangorde der stenen op de fundamenteën op de juiste wijze te bepalen.

Dit betekent echter niet dat zij doelloos en willekeurig zo vermeld zijn, zodat zij gerust in allerlei vertalingen op alle mogelijke manieren verwisseld zouden mogen worden.

Wij menen dat er niemand in de strijdende Kerk gevonden zal worden die deze rangorde volkomen zal kunnen begrijpen. Toch is er ook in dit opzicht niets verborgen dat niet eenmaal geweten zal worden.

God heeft Zijn Woord niet gegeven met het doel dat het tot in der eeuwigheid verborgen zal blijven. Maar wel, opdat Hij hier reeds in beginsel en in de volmaaktheid op het allerhoogst daarin verheerlijkt zal worden.

21a *En de twaalf poorten waren twaalf paarden, iedere poort was elk uit een parel.*

Het is met *de poorten* der Stad een wonderlijke aangelegenheid.

Reeds in de gezichten der Stad zoals die aan Ezechiël gegeven zijn, is dit gebleken. Ook de Psalm dichters hebben van *de poorten* geprofeteerd en erover gejubeld.

En aan Johannes is wel getoond dat hij die met hem sprak, de Stad zou meten én haar *poorten* en haar muur, maar dan is het wonderlijke dat de maten van de Stad én van de muur hem wél bekendgemaakt zijn, maar dat er over de maten der *poorten* met geen woord gerept wordt. We mogen toch niet veronderstellen dat de engel die *de poorten* gemeten heeft, vergeten is om hun maten aan Johannes door te geven. Of dat Johannes vergeten heeft om ze op te schrijven. Er is dus ongetwijfeld een groot geheimenis verborgen in het feit dat hun maten niet bekendgemaakt zijn.

We zijn uiteraard van nature geneigd de vraag te stellen: Waarom zijn hun maten hier niet vermeld?

Wij geven ons antwoord wel met de meeste schroom, maar omdat er in ons tekstgedeelte zo hoog van hun glorie opgegeven wordt, veronderstellen wij dat hun maten hier niet bekendgemaakt worden, omdat in de verkondiging van het heilig Evangelie aan alle natiën en geslachten en volken en talen haar maten zó groot en zó ruim geworden zijn, dat zij van onze menselijke zijde bezien aan geen enkele maat of beperking meer onderhevig zijn.

Voor een ieder (sinds het Evangelie van Gods genade ook onder de heidenen verkondigd wordt) die in Jezus Christus gelooft en Hem met een waar geloof als zijn getrouwe Zaligmaker aanneemt, is er een onbepaalde mogelijkheid om door deze *poorten* in te gaan in de heilige Stad. Dit in tegenstelling tot het Oude Verbond, toen werden Ezechiël de maten der *poorten* zeer breedvoerig aangewezen, omdat zij in die tijden bijna uitsluitend voor het verkoren volk van Israël geopend waren.

Toen waren *de poorten* van de heilige Stad (waarvan het oude,

aardse Jeruzalem een afschaduwning was) om zo te spreken nog meetbaar. Niet iedere heiden kon zomaar de heilige tempel in- en uitlopen.

Maar sinds de verkondiging van het heilig Evangelie aan de gehele wereld zijn er geen grenzen meer noch aan haar *poorten* noch aan de heilige Stad zelf. Dit neemt echter niet weg dat voor een ieder die door een dezer *poorten* de Stad wil binnengaan, de poort eng en de weg smal is die tot het leven leidt en dat er weinigen zijn die dezelve vinden. - Mattheüs 7 : 14.

Maar ten zichte van de voldoening door de Heere Jezus van de zonden der Zijnen zijn *de poorten* zó wijd geworden, dat zij aan geen grenzen gebonden zijn.

Als er in de meting der *poorten* en in haar maten reeds zo'n wonderlijk geheimenis verborgen is, hoeveel te meer zal dit zijn als ons tekstgedeelte zegt dat *iedere poort elk uit een parel is*.

Ook mede hierom zijn haar maten hier niet vermeld. Want de weg waarop de Heere elkeen der Zijnen leidt of geleid heeft is een parel aan Zijn Kroon, omdat de weg van elkeen der gezaligden de wonderlijke leiding des Heiligen Geestes te kennen zal geven. En hoewel er weinigen zijn die dezelve zullen vinden, zo zal het toch een schare zijn die niemand zal kunnen tellen.

En als van elk hunner hun weg een parel is, hoe zou dan de glorie der *poorten* en haar maten gekend kunnen worden?

Zou er wel één uitverkorene zijn, die door één der *poorten* de Stad binnengegaan is of voorts nog binnengaan zal, wiens weg volkomen gelijk is aan die van een der anderen?

Als we letten op de wegen van de heiligen die in de Heilige Schrift vermeld worden, dan blijkt de weg van elk hunner een parel apart te zijn. Zij worden elk op een bijzondere wijze door de Heere tot de zaligheid geleid.

Er zijn er die zoals Stefanus, ondanks een gewelddadige dood,

21 : 21a

toch jubelende door één der *poorten* de heilige Stad zijn binnengegaan.

Ook zullen er ongetwijfeld velen zijn die met een rustig en kalm geloofsvertrouwen binnengegaan zijn, zoals Simeon die zei: "Nu laat Gij, Heere, uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw Woord." - Lukas 2 : 29. Of Jakob. - Genesis 49 : 18 en 33.

Maar er zullen er ongetwijfeld ook velen zijn die juist in het midden der *poort* de zwaarste strijd zullen moeten strijden in navolging van de Heere Jezus Zelf Die in de barre noorderpoort de zwaarste strijd gestreden heeft.

In de weg die Hij gegaan is, heeft de Parel van grote waarde - Mattheüs 13 : 46 - haar schitterendste glans verkregen in Zijn kruislijden en in Zijn opstanding uit de doden.

Mede daarom is de weg van iedere gelovige een parel.

En daarom zijn *de twaalf poorten twaalf paarlen en iedere poort elk uit één parel*.

Dit is de glorie der *twaalf paarlen poorten*.

Het ingaan van elkeen der gezaligden door deze *poorten* zal zo oneindig veel stof tot roemen en tot verheerlijken van God geven, dat de verlost en er nimmer over uitgejubeld zullen komen als zij de wonderlijke wegen zullen mogen zien waarlangs God elkeen Zijner kinderen tot en door deze *poorten* geleid heeft.

De dichter van Psalm 138 heeft ervan gejubeld in vers 5: "En zij zullen zingen van de wegen des HEEREN; want de heerlijkheid des HEEREN is groot."

Dan zingen zij, in God verblijd,
aan Hem gewijd,
van 's HEEREN wegen.
Want groot is 's HEEREN heerlijkheid,
Zijn majesteit,
ten top gestegen.

Psalm 138 : 3a. o. ber.

Vandaar dat de Heere Zelf in 22 : 14 zeggen zal: "Zalig zijn zij die Zijn geboden doen, opdat hun macht zij aan de Boom des Levens en zij door *de poorten* mogen ingaan in de Stad." Elkeen dergenen die de zaligheid zullen beërven, is een parel aan de gloriekroon van Gods barmhartigheid en van Zijn genade, die schitteren zal vanwege de wijze waarop Hij hen geleid heeft.

21b *En de straat der Stad was zuiver goud; gelijk doorluchtig glas.*

Zijn de poorten der Stad waardoor de verlost en de Stad zullen binnengaan reeds paarden van schoonheid en heerlijkheid, hoeveel tmeer zal dit *de straat der Stad* zijn, die zij daarna zullen mogen betreden. Ze is *zuiver goud, gelijk doorluchtig glas*, zegt ons tekstgedeelte.

In deze beeldspraak wordt de onvoorstelbare gelukzaligheid onder woorden gebracht en de ongestoorde vrede en blijdschap die de gezaligden genieten zullen als zij op de nieuwe aarde en in het nieuwe Jeruzalem zullen mogen wandelen.

De weg tot áán en dóór de poort (hoewel vol van majesteit en heerlijkheid) was een weg van bergen en van dalen, van licht en duisternis, van vreugde en tranen, maar als zij eenmaal de paarden poort doorgegaan zullen zijn, zal dit soms bebloede en stoffige reiskleed hun van de schouders genomen worden en zullen zij wisselklederen ontvangen en ervaren dat *de straat der Stad* geriefelijker zal zijn om erop te wandelen.

De straat der Stad was zuiver goud, gelijk doorluchtig glas. Toen zij nog op hun aardse weg waren of reeds in de poort, moest er door velen van hen dikwijls nog een zware strijd gestreden worden, ja zelfs hun liefde kon nog door onzuiverheden bevestigd zijn, maar zodra zij *de straat der Stad* betreden zullen, zal hun geloven en hopen tenietgedaan zijn. Hun liefde zal alsdan als *de straat der Stad* zijn, *zuiver goud*,

21 : 21b

gelijk doorluchtig glas. - 1 Corinthe 13 : 8.

Dan zullen zij God kennen, gelijk zij van Hem gekend zijn.

Dan zal voor hen de jubel van de dichter van Psalm 68 in vervulling gaan, dat zij van vreugde zullen opspringen voor Gods aangezicht en van blijdschap vrolijk zijn. - Psalm 68 : 4b.

Maar 't vrome volk, in U verheugd,
zal huppelen van zielevreugd,
daar zij hun wens verkrijgen.
Hun blijdschap zal dan onbepaald,
door 't licht dat van Zijn aanzicht straalt,
ten hoogsten toppunt stijgen.
Psalm 68 : 2a o.ber.

Voorts wekt het onze verwondering dat er in vers 18b gezegd is: "En de Stád was zuiver goud, zijnde zuiver glas gelijk."

Dat was een tweede tegenstelling, namelijk tussen de Stad en de muur. Deze hebben wij verklaard bij de behandeling van vers 18b.

In onze tekst treffen wij voor de derde maal een tegenstelling aan, maar nu tussen de poorten en de Stad.

Nu is de tegenstelling: Paarlen poorten, elke poort van één parel, daarentegen *de straat der Stad zuiver goud, gelijk doorluchtig glas.*

Het is wel van belang om de eerste twee tegenstellingen, namelijk die tussen de Stad en de muur (de verklaring van de verzen 17 en 18) ons voor ogen te stellen, opdat wij des te beter déze tegenstelling kunnen verstaan.

Nu is de tegenstelling: Van de strijd naar de overwinning, van de dood naar het leven, van het graf naar de opstanding.

De paarlen poorten verkondigen dat de dood Zijner gunstgenoten kostelijk is in de ogen des Heeren, zoals blijkt uit Psalm 116 : 15.

Daarom ligt er in onze tekst een onuitsprekelijke vertroosting vooral voor hen die voor de poorten des doods liggen.

Zij hebben uitzicht op *de straat der Stad, die zuiver goud is, gelijk doorluchtig glas*. Zij zullen van alle besmettingen des geestes en des vleses verlost zijn. Dit wijst de ongestoorde zaligheid aan die zij alsdan beërven zullen.

Als wij alleen al op deze drie tegenstellingen acht geven, wat ligt er dan een onvoorstelbare glorie en een oneindige fontein van wonderen in Gods Woord besloten. En dan daarbij te bedenken dat wij Gods Woord nu slechts als door een spiegel zien, als in een duistere rede blikkende.

Wij kunnen er slechts van stamelen, zoals een klein kind van zijn moeder stamelende leert spreken.

En als God aan sommigen Zijner kinderen de glorie der samenstelling van Zijn Woord een weinigje laat zien aan deze zijde van het graf, dan zijn zij als de gevangenen Sions die de HEERE verlost heeft uit hun gevangenis.

Dan is het voor hen ook menigmaal of zij dromen, als zij hun bevrijding zich voor ogen stellen. - Psalm 126.

Vandaar de tot driemaal toe herhaalde betuiging:

19 : 9b "Deze zijn de waarachtige woorden Gods."

21 : 5b "Schrijf, want deze woorden zijn waarachtig en getrouw."

22 : 6a "Deze woorden zijn getrouw en waarachtig."

22 *En ik zag geen tempel in dezelve, want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel en het Lam.*

Tot nu toe is aan Johannes om zo te spreken slechts de uitwendige schoonheid van de bruid getoond. Maar van nu aan zal hem haar inwendige schoonheid getoond worden.

Vandaar het totaal andere en voor ons wonderlijke vervolg als hij zegt: *En ik zag geen tempel in dezelve*. Dit is een vervolg in ontkennende zin.

Johannes is in het algemeen niet gewoon om in ontkennende zin te schrijven. Dit moet nu, juist op deze plaats, wel een bij-

zondere reden hebben. Hieruit blijkt dat zelfs Johannes ongetwijfeld een andere voorstelling gehad heeft van het zalige hemelleven.

De *tempel* kan toch niet gemist worden in het nieuwe Jeruzalem?

Hieruit blijkt dat Johannes als Israëliet en als een kind van zijn geslacht beslist een *tempel* in het nieuwe Jeruzalem had verwacht, waarbij de glorie van de tempel van zijn tijd, ja zelfs de tempel van Salomo, ten enenmale in het niet zou verzinken. Wat was hij in zijn jeugd reeds geboeid geweest door de schone gebouwen van de tempel. - Mattheüs 24 : 1 e.a.

Hij moet in het nieuwe Jeruzalem een *tempel* verwacht hebben die zijn voorstellingsvermogen oneindig ver te boven zou gaan.

Hierbij moeten we bedenken, dat wij er ons geen voorstelling van kunnen maken wat de tempel voor het volk van Israël betekend heeft. En wat het voor hen geweest moet zijn, toen deze heilige gebouwen door de heidenen verwoest zijn. Dit kan blijken uit Handelingen 6 : 12 t/m 14.

Ook Johannes is een mens gebleven van gelijke bewegingen als wij ondanks de uitzonderlijke gezichten die hem op Patmos gegeven zijn.

Ook hij is als vrome Jood ongetwijfeld menigmaal in vervoering gekomen als hij zag en hoorde hoe het volk des Heeren al juichende en zingende opgetrokken is naar de tempel des Heeren te Jeruzalem om de feesten des Heeren te vieren, zingende de liederen Hammaälôth - de Psalmen 120 t/m 134.

En als een aangename herinnering moeten deze hem ook nu nog in de oren geklonken hebben.

Daarom beluisteren wij deze woorden van hem: *En ik zag geen tempel in haar*, als een klage vol van weemoed.

Dit temeer omdat de Stad zelf hem op zo glorievolle wijze getoond is. En ook wij allen die deze dingen in de Heilige

Schrift lezen over de glorie van het nieuwe Jeruzalem, worden ongetwijfeld door al deze uiterlijkheden geboeid zonder acht te slaan op hun geestelijke betekenissen.

Blijven wij allen van nature met onze gedachten niet hangen bij paarden poorten en straten van goud, bij een hoge muur blinkende van Jaspis? En bij de schitterende edelgesteenten in de fundamenten van de muur?

Wij achten echter dat al deze dingen ons slechts bij gelijkenis zijn voorgesteld om aan ons zwakke bevattingsvermogen van de glorie des hemels tegemoet te komen.

Wij moeten bij de uitbeelding van de glorie des hemels ook nu steeds voor ogen houden dat al deze uiterlijke schitteringen van kostelijk gesteente en goud op zichzelf niets zijn dan ijdelheid der ijdelheden. "Ijdelheid der ijdelheden het is al ijdelheid zegt de Prediker." - Prediker 1 : 2.

En als Job de glorie der Wijsheid in het geding brengt en haar vergelijkt met al die schitterende kostbaarheden, dan zegt hij in hoofdstuk 28 : 13: "De mens weet haar waarde niet en zij wordt niet gevonden in het land der levenden."

"Het gesloten goud kan voor haar niet gegeven worden en met zilver kan haar prijs niet worden opgewogen.

Zij kan niet geschat worden tegen fijn goud van Ofir, tegen de kostelijke Schoham en de Saffier.

Men kan het goud of het kristal haar niet gelijk waarden; ook is zij niet te verwisselen voor een kleinood van dicht goud." - Job 28 : 15 t/m 17. De glorie der Wijsheid gaat alle koralen ver te boven.

Ook de bruid in het Hooglied zegt: "Al gaf iemand al het goed van zijn huis voor deze liefde, men zou hem ten enenmale verachten." - Hooglied 8 : 7.

Vandaar de verrassende woorden van Johannes: *En ik zag geen tempel in haar, want de Heere, de almachtige God, is haar Tempel en het Lam.*

Hieruit blijkt dat niet alleen de aanvangswoorden van onze

tekst, *en ik zag*, wonderbaar zijn, maar dat de ganse tekst wonderbaar is.

Er blijkt uit dat de verlost, als zij eenmaal door de poorten (voor hén poorten des doods) de Stad zullen binnengegaan zijn, dan niet in de eerste plaats geboeid zullen worden door de uiterlijkheden van de glorie der Stad, maar alleen en uitsluitend door het aanschouwen van God Zelf, daar zij Hem alsdan zullen zien gelijk Hij is, schrijft Johannes in zijn eerste zendbrief hoofdstuk 3 : 2.

Dat betekent: in Zijn eeuwige, onbegrijpelijke liefde en genade. Dit ligt in het tweede gedeelte van onze tekst besloten. Hoe zou het ook anders kunnen?

Reeds in de strijdende Kerk blijkt dat Gods kinderen zich feitelijk nergens in kunnen verheugen dan in de zalige gemeenschap met God.

Asaf zei reeds: "Wien heb ik (nevens U) in de hemel? Nevens U lust mij ook niets op de aarde!" - Psalm 73 : 25.

En Maria zei tot Elizabet: "Mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker." - Lukas 1 : 47.

Als Gods kinderen in de strijdende Kerk op aarde (waar toch hun vlees nog aan het stof verkleefd is) reeds alle dingen schade en drek achten om de uitnemendheid der kennis van Jezus Christus, hoeveel te meer zal dat in de hemel zo zijn, als zij de werkingen van het vlees te boven zullen zijn.

Zolang zij in het vlees zijn, tracht ook de wereld hen nog te betoveren met haar ijdelheden. Maar diep in hun hart verachten zij de bekoorlijkheden der ogen en gevoelen zij zich alleen gelukkig met de inwendige ervaring van de vrede Gods in hun hart.

Al had men de wenende Maria bij het graf van Jezus meer dan tienduizend tempels van Salomo getoond met alle heerlijkheden die erin en omheen waren, dan had zij zich hiermee niet kunnen vergenoegen.

Maar door het ene woord van Jezus: "Maria", is er een zaligheid door haar gemoed gestroomd waar niemand zich een

voorstelling van kan maken dan alleen zij die ook zoiets ervaren hebben. Al is het maar eens in hun leven geschied, vergeten doen zij het nimmer.

Nu zal, na dit alles, de vraag gesteld kunnen worden: Zal dan al die heerlijkheid die aan Johannes getoond is en hem voorts nog getoond zal worden, slechts een fata morgana zijn? Namelijk het nieuwe Jeruzalem met haar grote en hoge muur, met haar twaalf paalen poorten en de met allerlei kostelijk gesteente versierde fundamenten van de muur? De Stad met haar wonderbare verlichting, de Steen Jaspis gelijk? Met haar straat van zuiver goud, gelijk doorluchtig glas?

Ons antwoord is: Als God deze aarde die Hij de voetbank Zijner voeten noemt - Jesaja 66 : 1 - reeds zodanig versierd heeft dat zij zich zo aan onze ogen vertoont in al haar glorie dat velen van Gods kinderen er niet over uitgejubeld kunnen komen, hoeveel te meer zal God dan Zijn Troon versieren.

Dat zal echter een versiering zijn waarvan wij ons nu niet de minste voorstelling kunnen maken.

Als de Heere Jezus tot Zijn discipelen zegt: "In het huis mijns Vaders zijn vele woningen" - Johannes 14 : 2 - kunnen wij er ons ook geen voorstelling van maken hoe deze woningen zullen zijn.

Als Johannes zegt: *En ik zag geen tempel in haar*, betekent dit dan dat er op de nieuwe aarde ook geen woningen zullen zijn voor de mensen, zoals we die op de oude aarde gewend zijn? Dan zullen er (naar onze mening) ook geen door mensenheden aangelegde parken of plantsoenen zijn. Geen aangelegde wegen of bospaden of iets van dien aard. Maar wel, "hetgeen het oog niet heeft gezien en het oor niet heeft gehoord en in het hart des mensen niet is opgeklommen, hetgeen God bereid heeft dien die Hem liefhebben." - 1 Corinthe 2 : 9.

Dit is echter zeker, de gezaligden zullen bij al hún versieringen

niet stil blijven staan, maar in elk dezer de heerlijkheid Gods aanschouwen en er Hem in bejubelen. Dit temeer omdat er niets aan de vergankelijkheid onderworpen zal zijn.

Echter, al de glorie, al de zaligheid, alle hemelse heerlijkheid zou voor alle gezaligden nog als een woeste wildernis zijn, als *de Heere, de almachtige God, haar Tempel* niet zou zijn en *het Lam*, als zij de heerlijkheid Gods niet had en haar licht niet aan de allerkostelijkste Steen gelijk zou zijn, namelijk als de steen Jaspis, blinkende gelijk kristal. - 21 : 11.

Al deze glorie ligt verborgen in onze tekst. En hieruit volgt hetgeen in vers 23 gezegd wordt.

23 En de Stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in haar zouden schijnen; want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en het Lam is haar Kaars.

Uit de verklaring van de voorgaande tekst is reeds gebleken, dat niet alleen de glorie van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde groter zal zijn dan die van de eerste schepping, maar bovenal dat de glorie van het nieuwe Jeruzalem oneindig veel heerlijker zal zijn dan van het aardse Jeruzalem.

Wij kunnen er ons aan deze zijde van het graf niet de geringste voorstelling van maken. Wanneer we dit nochtans trachten te doen, ontkomen we er toch niet aan te denken aan de glans van aardse schitteringen, die in wezen ijdelheid der ijdelheden zijn. Dit nu blijkt uit onze tekst.

Ná de zondeval hebben wij voor ons aardse bestaan de zon en de maan nodig gekregen om te kunnen leven. Maar deze zouden niet nodig geweest zijn als de mens in de staat der rechtheid gebleven was. Want God heeft ze pas op de vierde dag geschapen en in het uitspannel des hemels gesteld om scheiding te maken tussen de dag en tussen de nacht en dat zij tot tekenen en tot gezette tijden zouden zijn, tot dagen en tot jaren. Oók wel dat zij tot lichten zouden zijn, om licht te geven op de aarde. - Genesis 1 : 14 t/m 17.

Dat dit echter alzo is geschied, is voortgevloeid uit Gods eeuwige Raad tot schepping van de tijd, ter voorbereiding van de eeuwigdurende Raad Gods.

Van den beginne zei God: "Daar zij licht en daar wérd licht." Geen gemáákt licht, zoals er van de zon en de maan en de sterren gezegd is, maar een ongeschapen licht verlichtte de aarde. Dit blijkt van den beginne, van oorsprong, de verlichting der aarde geweest te zijn. Dit nu zal in de hérschepping van hemel en aarde wederom hersteld worden. Daarom zegt onze tekst: *En de Stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in haar schijnen zouden, want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en het Lam is haar Kaars.*

Er wordt door velen wel verklaard dat het licht dat op de eerste dag "wérd" (wij benadrukken met opzet het woord "wérd", omdat het ongeschapen licht was) op de vierde dag als het ware in de zon verzameld is. Voor deze verklaring bestaat geen enkele grond. En zij is ook niet bewijsbaar.

Niemand mag menen dat het licht waarvan God gezegd heeft (nadat Hij de hemel en de aarde geschapen had): "Er zij licht", maar een flauw, schemerachtig, geschapen schijnseltje geweest is. Neen, wij achten dat het een licht geweest is als waarover in onze tekst gesproken wordt: *de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht.* Zoals het in de hérschepping aller dingen opnieuw op de nieuwe aarde en in de hemel zijn zal.

Als zelfs de aarde verlicht geworden is door een van de hemel afkomende engel die het oordeel over het grote Babylon aankondigde - 18 : 1 e.v. - hoeveel temeer zal de aarde verlicht geworden zijn uit het volzalige Wezen Gods, toen Hij in den beginne de hemel en de aarde geschapen heeft en gezegd heeft: "Daar zij licht."

Ook dat is ongetwijfeld een licht geweest dat voortgekomen is uit *de heerlijkheid Gods.*

Daarom zal in de herschepping aller dingen deze oorspronkelijke *heerlijkheid* wederom hersteld worden. Want,

zegt onze tekst: *En de Stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in haar zouden schijnen, want de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en het Lam is haar Kaars.*

Dit onvergankelijke licht uit *de heerlijkheid Gods*, waardoor de aarde vanaf de eerste dag van haar schepping verlicht is geworden, is ongetwijfeld van de aarde weggenomen vanaf het ogenblik dat de mens zich van zijn Schepper afgewend heeft en de vorst der duisternis toegevallen is.

Vanaf dat ogenblik is de mens afhankelijk geworden van het licht der zon en is alles ijdelheid der ijdelheden geworden, zegt de Prediker. Het is al ijdelheid. - Prediker 1 : 2.

Daarom zegt onze tekst: *De Stad behoeft de zon en de maan niet, dat zij in haar schijnen zouden.*

Dit behoeft niet te betekenen dat zij er dan niet zullen zijn, maar zij zullen hun oude functie verloren hebben van verlichting en van scheiding tussen dag en nacht en tijden en jaren.

Uit onze tekst blijkt in feite dat indien de mens alles zou ontbreken wat door God geschapen is tot onderhouding van zijn bestaan, hij in God toch alles zou bezitten wat hem voor eeuwig gelukkig kan maken.

Stel eens dat zij op de nieuwe aarde en in het nieuwe Jeruzalem het licht *der zon en der maan* wél van node zouden hebben, dan zou hun zaligheid van het geschapene afhankelijk zijn.

In de strijdende Kerk heeft de dichter van Psalm 68 reeds gejubeld: "Die God is ons een God van volkomen zaligheid." (vers 21a). Vanwege die volkomen zaligheid die er in God is, had het eerste mensenpaar (vóór de val) beslist geen behoefte aan het licht der zon, noch aan kleding of andere geschapen dingen. Zij konden er wel van genieten, zoals zij ook van alle bomen in de hof van Eden vrijelijk mochten eten (met uitzondering van de boom der kennis des goeds en des kwaads - Genesis 2 : 16 en 17) maar niet uit noodzaak, alleen ter verheerlijking van God.

Wij hebben reeds eerder verklaard, dat er vóór de val van de mens zelfs geen wolken aan de hemel geweest zijn. Dit blijkt uit Genesis 2 : 5b: "Want de HEERE God had het niet doen regenen op de aarde." Ook behoefde zij nog niet bewerkt en bebouwd te worden. "Er was geen mens geweest om de aardbodem te bebouwen, maar een damp was opgegaan uit de aarde en bevochtigde de ganse aardbodem." - Genesis 2 : 5 en 6.

Daarom hebben wij in de verklaring van 12 : 1b gezegd dat er van het eerste mensenpaar (voor de val) ongetwijfeld glans afgestraald moet hebben. Ze moeten geblonken hebben gelijk de zon.

Vandaar dat in de herschepping de rechtvaardigen wederom blinken zullen gelijk de zon in het Koninkrijk huns Vaders. - Mattheüs 13 : 43a.

Zoals wij ook bij de behandeling van 13 : 1a geschreven hebben, moeten deze uitzonderlijke glorie van het eerste mensenpaar en de heerschappij die de mens gegeven is over de vissen der zee en over het gevogelte des hemels en over het vee en over de gehele aarde en over al het kruipend gedierte dat op de aarde kruipt - Genesis 1 : 26 - ongetwijfeld de afgunst opgewekt hebben van de hoogst geschapen engel, omdat God niet aan hem maar aan een schepsel van vlees en bloed de heerschappij over de ganse aarde gegeven heeft. Dit blijkt, want wij hebben niet alleen de revolutiegeest en de hoogmoed van hem geërfd, maar bovenal zijn wij besmet met deze gruwel. Want afgunst en zelfzucht behoren tot de zwaarste zonden die ons schuldig doen staan voor Gods heilig aangezicht

Sinds de mens aan de verderfelijke verleiding van de slang gehoor heeft gegeven, heeft hij de zaligheid van het paradijselijke leven verloren en is hij voor zijn bestaan afhankelijk geworden van alle mogelijke, geschapen dingen. Deze oorspronkelijke paradijsglorie blijkt volgens onze tekst in de herschepping van hemel en aarde weer volkomen her-

steld te zullen worden, ja zelfs in meerdere en grotere glorie. Dan zullen alle uitverkorenen zonder onderscheid blinken als de zon in het Koninkrijk huns Vaders. Zij zullen glanzen als de glans des uitspansels.

Dat *de Stad*, het nieuwe Jeruzalem, waar het in onze tekst over gaat, vereenzelvigd mag worden met het oorspronkelijke paradijs, blijkt uit de woorden van de Heere Jezus die Hij tot de berouwvolle moordenaar gesproken heeft: "Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn." - Lukas 23 : 43b.

Als de Heere Jezus de plaats der eeuwige gelukzaligheid ook Paradijs noemt, dan blijkt daaruit dat de mens van oorsprong (vóór zijn val) ook in een staat van volmaakte gelukzaligheid geleefd heeft, zodat ook zij *de zon en de maan niet van node gehad hebben*, noch enig ding dat ná hun val aan de ijdelheid onderworpen is geworden. - Romeinen 8 : 20.

Al de tijd (in feite is dit een oneigenlijke spreekwijze) die Adam nodig gehad heeft voor het noemen der namen van het vee en van al het gedierte des velds hetwelk God gemaakt had en van al het gevogelte des hemels, heeft hij doorgebracht in een staat van volkomen gelukzaligheid en met een volmaakt verstand.

Ongetwijfeld heeft hij ook daarná nog lang in deze gelukzalige staat geleefd, misschien nog wel met de vrouw die God hem geschonken heeft. Dit zou kunnen blijken uit de kennis van Adam, want hij heeft geweten op welke wijze God háár aan hem geschonken heeft. Ook blijkt het uit het feit van hun volmaakte reinheid, want zij waren beiden naakt, Adam en zijn vrouw en zij schaamden zich niet. - Genesis 2 : 25.

Het is daarom ook zo merkwaardig dat, wanneer in de volgende twee hoofdstukken van Genesis om zo te spreken een reconstructie wordt gegeven van de scheppingsgeschiedenis, het woord 'schiep' daarin niet meer voorkomt zoals in Genesis 1 : 1, 21 en 27.

Maar in hoofdstuk 2 (dat in feite had behoren aan te vangen

met vers 4) wordt gezegd: "Dit zijn de geboorten des hemels en der aarde, als zij geschapen wérdén; ten dage als (toen) de HEERE God de aarde en de hemel maakte."

In dit woord 'geboorten' liggen de veranderingen verborgen die er ná de schepping hebben plaatsgevonden in de schepping.

Vanwege dit woord is het ook waarschijnlijk dat de levensjaren van Adam en uiteraard ook van Eva pas gerekend worden aangevangen te zijn vanaf het ogenblik dat hun ogen geopend zijn geworden, toen zij gewaar geworden zijn dat zij naakt waren.

Hoelang zij beiden vóór hun val in de staat der volmaaktheid geleefd hebben is een verborgenheid waarin wij ons niet behoren te verdiepen. Dit is ook niet zo belangrijk.

Belangrijker is het besluit van onze tekst, namelijk de woorden: *En het Lam is haar Kaars*. Dit licht is in het oorspronkelijke paradijs aan het eerste mensenpaar niet bekend geweest. Voor hen heeft alleen het eerste gedeelte van onze tekst gelding gehad, namelijk: *Zij behoefden de zon en de maan niet, dat zij hen zouden beschijnen, want de heerlijkheid Gods heeft hen verlicht*. Namelijk met dát licht, waarmee God op de eerste dag de woeste, ledige en duistere afgrond verlicht heeft.

Uit deze toevoeging in onze tekst blijkt wederom de grenzeloze en onvoorstelbare glorie der samenstelling van Gods Woord. Want welke waarde zou het nieuwe Paradijs voor een arme, in zichzelf verloren zondaar hebben, zonder dat *het Lam haar Kaars zou zijn*? Dit is de hoogste zaligheid in het nieuwe Paradijs.

Deze zaligheid hebben Adam en Eva in het oorspronkelijke paradijs niet gekend, al waren zij overigens nog zo volmaakt gelukzalig.

Nu zou men nog kunnen menen dat het woord *Kaars* op een onbetekenend licht betrekking had. Maar de bedoeling van dit

woord is de vernederde staat van de Heere Jezus aan te wijzen, waarin Hij voor Zijn volk de eeuwige zaligheid verworven heeft.

In dit woord wordt getoond dat zij van Zijn verlichting afhankelijk zijn om de volle glorie der verlichting van *de heerlijkheid Gods* te kunnen smaken en aanschouwen. - Johannes 8 : 12. Daarom heeft 18 : 23a van het verworpen en verloren Babylon gezegd: "Het licht der kaars zal in u niet meer schijnen." Het tegenovergestelde van het verworpen Babylon is dan ook:

24 En de volken die zalig worden, zullen in haar licht wandelen. En de koningen der aarde brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve.

Er zal toch waarschijnlijk niemand in de strijdende Kerk zijn, die op zijn minst niet een beetje vreemd opkijkt bij het lezen van deze tekst. Ja, misschien zijn sommigen zelfs wel enigszins teleurgesteld. En dat na zoveel geopenbaarde heerlijkheid die er in de heilige Stad zal zijn

Al had er in het eerste gedeelte der tekst nu nog maar gestaan: 'En zij' in plaats van *en de volken*, dan had het al een geheel andere klank gehad.

Maar ook en vooral het tweede gedeelte der tekst, als daar nu nog gestaan had: 'en de Godvrezende koningen der aarde' of b.v. 'zij, de uitverkorenen die tot koningen en priesters verheven zijn in de wedergeboorte, brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve', dan zou dit voor ons van nature verduisterde verstand veel meer aanvaardbaar geweest zijn. Maar nu is het voor dit verstand ten enenmale onaanvaardbaar. Het woord *volken* heeft zelfs voor Gods volk in deze wereld al een verschrikkelijke en angstaanjagende klank, gelet op vele Schriftplaatsen. B.v. "Waarom woeden de volken?" vraagt David in Psalm 2. "Waarom woeden de heidenen en hebben de volken ijdele dingen bedacht?" - Handelingen 4 : 25.

En Jesaja daagt hen uit, zeggende tot hen: "Vergezelt u tezamen, gij volken, doch wordt verbroken." - Jesaja 8 : 9a. En op een andere plaats roept hij het wee over hen uit, zeggende: "Wee der veelheid der grote volken die daar bruisen gelijk de zeeën bruisen." - Jesaja 17 : 12. Hoe groter een volk is, des te afschrikwekkender en gevaarlijker is het menigmaal juist voor Gods Kerk.

En toch brengt onze tekst *de volken* in het geding, dat zij het juist zijn *die zalig zullen worden en in het licht der heilige Stad zullen wandelen*. Daarom moet dit woord *volken* op deze plaats een bijzondere betekenis hebben.

Wij verklaren dit zo: In de eerste plaats zal in de herschepping van hemel en aarde de paradijsheerlijkheid wederom hersteld worden. Maar dit niet alleen, de Heere Jezus heeft niet alleen de zonden Zijner uitverkorenen verzoend, maar Hij heeft ook de wereld overwonnen - Johannes 16 : 33c - opdat Hij ook in haar de ere Gods zal herstellen.

Dáárom heeft Jesaja tot driemaal toe de juichkreet aangegeven dat de volken verbroken en verslagen zullen worden. - Jesaja 8 : 9 en 10. Daarom wijst dit woord *volken* in onze tekst aan dat de glorie van Gods bestuur over *de volken* in de herschepping aller dingen ook hersteld zal worden.

De dichter van Psalm 67 komt er bijna niet over uitgejubeld. In die jubel toont hij aan dat de Raad Gods (ondanks het woeden des duivels) toch vervuld zal worden. Aanvankelijk doordat God Zich een volk verkiest en verzamelt uit *de volken* der wereld en hen daarna als rechters over dezen zal aanstellen. - Mattheüs 19 : 28; Lukas 22 : 30; 1 Corinthe 6 : 2 en 3.

Al heeft de duivel getracht het Godsbestuur over de wereld en over *de volken* bespottelijk te maken door haar en hen te verleiden en onder zijn heerschappij te brengen, hij zal niet

eeuwiglijk triomferen, want de Heere Jezus zal ook deze ere Gods op de nieuwe aarde en in de nieuwe hemel volkomen herstellen zodat *de volken die zalig worden in Zijn licht zullen wandelen* en God zullen loven. God zal ook in dit opzicht niet laten varen de werken Zijner handen.

Hij heeft *de volken* geschapen tot Zijn eer en *de koningen der aarde* tot een afschaduwing van Zijn Koninklijke heerschappij en van Zijn Koninklijke majesteit.

Daarom zullen in de herschepping aller dingen ook *de koningen der aarde hun heerlijkheid en eer in dezelve brengen*.

God zal Zijn schepping en Zijn bedoeling met haar niet door de vorst der duisternis laten vernietigen.

Als het Zaad der vrouw des satans kop vermorzeld zal hebben en voorts zijn macht geheel uit de wereld uitgebannen zal hebben, zal Hij Zijn schepping vernieuwen *en zullen de volken die zalig worden in Zijn licht wandelen en de koningen der aarde hun heerlijkheid en eer in dezelve brengen*. Namelijk de *heerlijkheid* die God op hen gelegd had als een uiterst zwakke afspiegeling van Zijn heerlijkheid en Zijn Koningschap.

God zal ook dit in der eeuwigheid niet verloren laten gaan, hoe de satan ook getracht heeft om deze afspiegeling van Zijn Koningschap bespottelijk en tot schande te maken.

Zelfs het koningschap van Salomo waarin God op het hoogst iets van Zijn Koninklijke heerlijkheid en majesteit afgeschaduwd heeft (al was ook dit slechts een uiterst geringe afschaduwing) heeft de satan toch nog kunnen vernietigen door het hart van Salomo te neigen tot liefde voor vele afgodische vrouwen - 1 Koningen 11 - waardoor ook deze *heerlijkheid* te gronde is gegaan.

Satan heeft zélf echter getracht om de verderfelijkheden van zijn revolutionaire koninkrijk ten hoogsten toppunt te voeren in de zeven koningen die hij als zijn stedehouders op de aarde heeft kunnen aanstellen. - Zie de verklaring van 17 : 10.

Hiervan is Nebukadnézar wel het meest sprekende voorbeeld

geweest. - Daniël 4 : 30 en 5 : 18 t/m 21; Openbaring 18 : 21.

Hoe zou onder het gevallen mensdom ook maar enigszins de majesteit van het Koningschap des Allerhoogsten gekend hebben kunnen worden zónder deze afschaduwingen.

Ook bestaat *der koningen eer en heerlijkheid* niet alleen in het vertonen van uiterlijke pracht en praal, zoals in het bijzonder Salomo en Nebukadnézar die tentoongespreid hebben, maar ook hierin dat er onder hun regeringen een ordelijke samenleving van grote mensenmassa's mogelijk was.

Hoe rampzalig en gruwelijk *hun heerlijkheid* en hun regeringen ook menigmaal geweest mogen zijn, zonder deze wijze besturing van God zou de chaos op de aarde nog oneindig veel groter geweest zijn.

Hoe wordt echter de natuurlijke mens reeds menigmaal betoverd door *de heerlijkheid* en de macht die aardse vorsten tentoon kunnen spreiden. - Handelingen 12 : 21 en 22.

De glorie van Salomo's hof was tot in Scheba doorgedrongen. Maar hoewel het aan het hof van de koningin van Scheba ook geen geringe vertoning van *heerlijkheid* geweest zal zijn, is zij aan het hof van Salomo bijna buiten bewustzijn geraakt van verwondering over zoveel majesteit en *heerlijkheid*.

Hoeveel temeer zal de verwondering dergenen die zalig zullen worden groot zijn, als *de koningen der aarde* in volmaaktheid *hun heerlijkheid en eer in de Stad Gods zullen brengen*.

Dan zal er door hen aan de meerdere Salomo een specerij gegeven worden als er nooit meer in menigte is gekomen. - 1 Koningen 10 : 10.

Dit geeft aan wat het betekent als *de volken die zalig worden in haar licht zullen wandelen en de koningen der aarde hun heerlijkheid en eer in dezelve zullen brengen*.

Nu is het echter mogelijk dat er ook velen zijn die onder deze *koningen der aarde* meer in het bijzonder dezen willen verstaan die als koningen in de Kerk hun scepter gezwaaid

hebben.

Velen van hen hebben zich een koninklijke macht en eer aangematigd, die vele aardse koningen zich niet hebben kunnen veroorloven.

Zij hebben zich wel in het bijzonder met heerlijkheid en eer bekleed, met purper en scharlaken, met goud en kostelijk gesteente en paarden blijkens Openbaring 17, maar zij allen hebben een koninklijke waardigheid tentoongespreid waarin satan zijn koninklijke macht heeft willen laten afschaduwen.

Dit in tegenstelling tot het koningschap der *aardse koningen*, want dezen schaduwen inderdaad het Koningschap van God over de aarde af, ondanks het feit dat God al hun macht en *heerlijkheid* aan de duivel overgegeven heeft. - Lukas 4 : 6.

Maar zij die in de Kerk een koninklijke waardigheid tentoongespreid hebben, zijn geesten der duivelen, tekenen doende, welke uitgaan tot de koningen der aarde en der gehele wereld, om die te vergaderen tot de krijg van die grote dag des almachtigen Gods. - 16 : 14.

*25 En haar poorten zullen niet gesloten worden des daags,
want aldaar zal geen nacht zijn.*

Wat is de samenstelling van Gods Woord toch altijd oneindig veel hoger en verhevener dan de samenstelling van onze woorden. Dit blijkt ook weer uit deze tekst.

Doch niet alleen haar samenstelling is wonderbaar, maar zij ontsluit bovendien een perspectief dat al ons voorstellingsvermogen oneindig ver te boven gaat.

Voorzover het haar verheven stijl betreft, wij zouden gezegd hebben: Haar poorten behoeven niet gesloten te worden, want aldaar zal geen nacht zijn. Daarom hebben de woorden *zullen* en *des daags* in deze tekst een bijzondere betekenis.

Het woord *zullen* wijst de almacht der bescherming van God over de heilige Stad aan. Geen sterveling op de aarde heeft de bevoegdheid om het woord *zullen* zó te gebruiken.

Dit woord wijst op de eeuwige en onveranderlijke trouw van

God. Het betekent dat niemand der uitverkorenen in der eeuwigheid enig gevaar meer te duchten zal hebben.

Dit is ook verborgen in die wonderlijke woorden *des daags*. Deze woorden *des daags* wijzen de gelukzalige staat der gezaligden aan, want zij zullen in het licht van een eeuwige dag wandelen.

Hoe dichtter we bij het einde van dit hoofdstuk komen, des te glorievoller wordt de heerlijkheid van de bruid, de vrouw des Lams, geopenbaard.

Van alle zaligheden die van haar, van de heilige Stad, van het nieuwe Jeruzalem, geopenbaard zijn, is deze die in onze tekst geopenbaard wordt toch wel een van de belangrijkste.

Alle heerlijkheden die tot nu toe van haar geopenbaard zijn, zouden niet volkomen zijn zonder deze belofte van God.

Zelfs haar verlichting uit de heerlijkheid Gods zou niet volkomen zijn zonder de belofte van deze tekst.

Noch haar Jaspismuur, noch de versiering van haar fundamente met allerlei kostelijk gesteente, noch haar poorten, noch haar straat van goud, noch het feit dat ze de zon en de maan niet van node heeft dat ze in haar schijnen zouden, noch de heerlijkheid die de koningen der aarde daarin zullen brengen, zijn in staat haar gelukzaligheid volkomen te doen zijn. De belofte van onze tekst is daar beslissend voor.

Als deze belofte er niet aan toegevoegd was, hoe zou zij dan geweten hebben dat haar zaligheid onvergankelijk was.

De woorden: *En haar poorten zullen niet gesloten worden des daags, want aldaar zal geen nacht zijn*, wijzen aan dat het een eeuwigdurende, ononderbroken gelukzaligheid zal zijn.

Wat zou het betekenen als er de dreiging overgebleven was dat die zaligheid op de een of andere wijze weer verloren zou kunnen gaan? Dan zou zij niet volkomen zijn.

Onze tekst beeldt de tegenstelling uit met de inwoners van een ommuurde stad in de tijd waarin de poorten des nachts gewoonlijk gesloten werden vanwege het altijd dreigende ge-

vaar voor haar inwoners.

In tijden van onmiddellijk gevaar werden de poorten echter ook des daags gesloten. Dit blijkt uit Jozua 6 : 1.

Dus, wanneer onze tekst zegt: *En haar poorten zullen niet gesloten worden des daags*, betekent dit dat er in der eeuwigheid niet het minste gevaar meer zijn zal voor de inwoners van het nieuwe Jeruzalem. Dit temeer vanwege de toevoeging: *want aldaar zal geen nacht zijn*.

Wij menen ons van alle zaligheden die er tot nu toe van de heilige Stad geopenbaard zijn, nog wel enige voorstelling te kunnen maken. Maar dit, *dat er aldaar geen nacht zal zijn* en dat dit tot in der eeuwigheid duren zal, gaat al ons voorstellingsvermogen oneindig ver te boven. Als wij dit met onze natuurlijke zintuigen overdenken, zou het ons zelfs wel eens kunnen benauwen. Want welke feesten of feestvreugde wij in dit leven ook meemaken, onze natuur verlangt tenslotte toch weer naar de rust van de nacht.

Daarom is een nimmermeer eindigende feestvreugde van zingen en jubelen, ja huppelen van zielevreugde, iets wat voor ons in dit leven onvoorstelbaar is.

Hier zijn we gewoon dat aan alle dingen een einde komt. Daarom komen zij die zich aan deze zijde van het graf te zeer verdiepen in deze dingen, toch voor raadsels en gesloten poorten te staan.

Hoe zouden wij in onze duistere en onvolkomen staat ons een voorstelling kunnen maken van datgene waarmee die eindeloze eeuwigheid en dan voor zo'n ontelbare schare van uitverkorenen, gevuld zal zijn?

En toch als een kind des Heeren sterft, wordt hij plotseling daarin overgezet. Dit blijkt uit vele plaatsen in de Heilige Schrift.

Jezus zei tot de moordenaar: "Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn." - Lukas 23 : 43b.

Johannes hoorde een stem uit de hemel, die zei: "Zalig zijn de doden die in de Heere sterven van nú aan." - 14 : 13.

21 : 25

Wij zouden vele plaatsen kunnen noemen die hiervan getuigen:

Het sterven van de aartsvader Jakob. De hemelvaart van Elia.

Het getuigenis van Simeon. - Lukas 2 : 29.

Het sterven van Stefanus. Het getuigenis van Paulus dat hij liever ontbonden zou willen zijn om met Christus te zijn dan in de moeilijke strijd van het leven te blijven.

Maar de wezenlijke ervaring van deze overgang blijft voor de kinderen Gods aan deze zijde van het graf een verborgenheid, al is het ook dat sommige verspieders van het hemelse Kanaän hun wel eens de heerlijke vruchten van het land als voor ogen stellen. - Deuteronomium 1 : 25.

Dit is het waarom Johannes in een van zijn brieven gezegd heeft: "Geliefden, nu zijn wij kinderen Gods en het is nog niet geopenbaard wat wij zijn zullen. Maar wij weten, dat als Hij (de Heere Jezus) geopenbaard zal zijn, wij Hem gelijk zullen wezen." - 1 Johannes 3 : 2.

Al ziet deze tekst op de opstanding der doden, zo neemt dit toch niet weg dat God geen God der doden is, maar der levenden, want al zijn zij gestorven, zij leven Hem allen. - Lukas 20 : 38.

Bij al deze dingen, maar wel inzonderheid bij onze tekst, wordt het geloof der uitverkorenen wel op een zeer zware proef gesteld en wordt er ook zeer veel van hun verwachting gevraagd.

Onze graven zijn in die zin ook als verzégelde graven. - Mattheüs 27 : 66. Maar toen de Heere Jezus bevel gaf om de steen van het graf van Lazarus weg te nemen, werd de heerlijkheid Gods aanschouwd. - Johannes 11 : 40.

Zo zal het ook bij de opstanding aller doden zijn. "Maar niemand die in de krijg dient, wordt ingewikkeld in de handelingen des leeftochts, opdat hij dien moge behagen, die hem tot de krijg aangenomen heeft." - 2 Timotheüs 2 : 4.

Maar "dit is een getrouw woord, want indien wij met Hem

21 : 26

gestorven zijn, zo zullen wij ook met Hem leven.” - 2 Timotheüs 2 : 11. Maar laten we over deze dingen geen woordenstrijd voeren die tot geen nut is. Want ”de verborgen dingen zijn voor de HEERE, onze God, maar de geopenbaarde voor ons en voor onze kinderen.” - Deuteronomium 29 : 29.

26 *En zij zullen de heerlijkheid en de eer der volkeren daarin brengen.*

Voor ons natuurlijk verstand is dit een vreemd vervolg. Wanneer deze tekst nu direct na vers 24 had gestaan, was dit voor ons meer aanvaardbaar geweest. Want het besluit van vers 24 was: ”En de koningen der aarde brengen hun heerlijkheid en eer in dezelve.” Daarna zou ons natuurlijk verstand ongetwijfeld vervolgd hebben: *En zij zullen de heerlijkheid en de eer der volken daarin brengen* en pas daarna vers 25: ”En haar poorten zullen niet gesloten worden des daags, want aldaar zal geen nacht zijn.”

Dit staat vast, deze volgorde is niet uit zorgeloosheid of uit onachtzaamheid voortgevloeid, maar het is een volgorde die ons natuurlijk verstand oneindig ver te boven gaat.

Wij moeten duizenden malen bij het aanschouwen van de wonderen en geheimenissen die zich in Gods Woord bevinden (en wel voornamelijk in dit laatste Bijbelboek) met Agur belijden: ”Voorwaar, ik ben onvernuftiger dan iemand en ik heb geen mensenverstand.” - Spreuken 30 : 2.

Dit temeer omdat wij het hem ook moeten nazeggen: ”Ik heb geen wijsheid geleerd, noch de wetenschap der heiligen gekend.” - Spreuken 30 : 3.

Ook ten opzichte van haar woordelijke inhoud is onze tekst (evenals het bijna gelijkkluidende vers 24) wederom wonderbaarlijk. Want zoals het met de heerlijkheid en de eer van de koningen der aarde gesteld was, zo is het ook met de *heerlijkheid en de eer der volken* gesteld.

Maar evenals wij van vers 24 verklaard hebben dat, ondanks

het feit dat de aarde om der zonden wil door God vervloekt is, God toch zal zorgen dat op de nieuwe aarde de heerlijkheid en de eer der koningen geopenbaard zullen worden, zo zeggen wij dit nu ook van *de heerlijkheid en de eer der volken*. Want God zal álle dingen nieuw maken. "Deze woorden zijn waarachtig en getrouw." - 21 : 5.

God zal ook in dit opzicht niet laten varen de werken Zijner handen. - Jesaja 42 : 8b. God heeft Zich een volk geformeerd om Zijn lof te vertellen. - Jesaja 43 : 21. En hoewel Hij wist dat ze gans trouwelooslijk zouden handelen - Jesaja 48 : 8b - en dat zij van de buik af overtreders genaamd zijn, zo zal Hij toch niet laten varen het werk Zijner handen.

De heerlijkheid en de eer der volken zullen Hem toch gebracht worden. Hij zal deze *eer* niet aan de duivel of aan de goddeloze mensen overlaten.

Als Hij alle dingen nieuw gemaakt zal hebben, zullen de koningen der aarde en *de volken* die Hij geformeerd had om Zijn lof te vertellen, in volmaaktheid *de eer brengen in de Stad Gods*, in het nieuwe Jeruzalem.

Satan mag dan op de aarde voortdurend getracht hebben om deze *eer* van God te roven en haar tot een bespottig te maken, maar in het nieuwe Jeruzalem zal zij in al haar glorie geopenbaard worden, want vervolgt vers 27:

27a *En in haar zal niet inkomen iets dat ontreinigt en
gruwelijkheid doet en leugen spreekt;*

27b *maar die geschreven zijn in het Boek des Levens des
Lams.*

De samenstelling van deze tekst is ook weer wonderbaar. Wat zou er nu meer voor de hand gelegen hebben dan dat er in het tweede deel der tekst geschreven was: Maar alleen zij die van al deze gruwelen gereinigd zijn door het bloed des Lams. Uit deze samenstelling van woorden blijkt, dat de vrije en eeuwige uitverkiezing van God tot zaligheid de enige oorzaak is van

het zalig worden van de zondaar.

Dit klinkt in feite ook door in de jubel der gezaligden die met een stem als van zware donderslagen zeiden: "Halleluja, want de Heere, de almachtige God, heeft het koningschap (over ons) aanvaard." - 19 : 6. (vert. N.B.G.).

Het aanvaarden van dit koningschap is niet geschied om de werken die zij gedaan hadden, maar om de werken die Christus voor hen gedaan heeft.

Dit is de eer en de heerlijkheid der volken, als zij hierin God in Zijn Christus verheerlijken. Deze heerlijkheid en deze eer zullen zij in volmaaktheid in de Stad Gods brengen.

In beginsel hebben Gods uitverkorenen uit de volken op de aarde wel met volharding in goeddoen, heerlijkheid en eer, onverderfelijkheid en het eeuwige leven gezocht blijkens Romeinen 2 : 7, maar tot de volmaaktheid ter verkrijging van deze zaligheid zijn ze hierdoor niet gekomen. Want het zoeken van deze dingen is op zichzelf de oorzaak niet van het verkrijgen van de zaligheid. Het zijn slechts vruchten van de zalige uitverkiezing.

Dit nu blijkt uit het tweede gedeelte van onze tekst.

Daarom is de glorie der volgorde van deze tekst als een antwoord op vers 26.

Hoevelen zijn er niet die in hun goeddoen heerlijkheid en eer voor zichzelf zoeken, gelijk blijkt uit Mattheüs 23 : 1 t/m 7 en Lukas 18 : 9 t/m 13.

Hoevelen zijn er niet die menen zelf iets te kunnen toebrengen om de zaligheid te verwerven.

Maar zij die ontdekt zijn aan de *gruwelen* der verdorvenheden waarmee zij van nature besmet zijn, weten wat de heerlijkheid en de eer der volken te betekenen heeft.

Hoeveel meer oorzaak is er om te wenen dan om te jubelen. Want er is niemand die verstandig is en er is niemand die God zoekt. - Romeinen 3 : 11.

Wij zijn allen afgeweken, *onrein en gruwelijk* voor God en *spreken* van nature *de leugen*. Hoe zouden we dan in de heili-

ge Stad Gods kunnen komen. *Er zal niets inkomen dat haar ontreinigt en gruwelijkheid doet en leugen spreekt.*

Hoe blijkt dan ook uit onze tekst wat het reinigende bloed van de Heere Jezus te betekenen heeft voor hen die met volharding in goeddoen, heerlijkheid en eer, onverderfelijkheid en het eeuwige leven gezocht hebben.

Hoe heilig en hoe rechtvaardig zullen dezen alsdan voor God gesteld worden, alleen vanwege het feit "dat hun namen geschreven staan in het Boek des Levens des Lams."

Als zij het tijdelijke voor het eeuwige leven verwisseld zullen hebben, zal er niet de minste smet of *onreinheid* of *gruwelijkheid* of *leugen* meer in hen gevonden worden.

Zij zullen alsdan heilig zijn, gelijk de engelen in de hemel heilig zijn.

Is er iemand die bekommerd is of hij of zij wel of niet in de Stad Gods zal komen, die onderzoekt zichzelf ten eerste of hij in het geloof is, maar lette er ook op waarnaar zijn hart uitgaat, of het uitgaat naar de heerlijkheden en de eer van dit aardse leven of dat het uitgaat naar het zoeken van de eer en de heerlijkheid Gods. Of hij meer geniet van de gemeenschap met God dan van de genoegens van dit tijdelijke leven. Of hij vergenoegd en blij is als hij zélf geëerd en verheerlijkt wordt of dat hij zich verblijdt als hij hoort en ziet dat God verheerlijkt wordt.

Alleen dezen zijn navolgers Gods geworden in Christus Jezus Die gezegd heeft: Ik zoek niet Mijn eer, maar de eer Desgenen Die Mij gezonden heeft.

Zij zijn reeds hier in beginsel door het geloof geheiligd, gereinigd en gerechtvaardigd voor God.

In hen is ook een verlangen om met Christus verenigd te worden om voor Gods heilig aangezicht in Hem gevonden te mogen worden, om door het geloof in Hem rust te vinden. Een innig verlangen om door en met Hem te komen tot de wederopstanding der doden.

Niet dat dezulken het alsdan reeds verkregen hebben of reeds volmaakt zijn, maar zij jagen ernaar met Paulus of zij het ook grijpen mochten, waartoe zij van Christus Jezus reeds gegrepen zijn. - Filippensen 3 : 8 t/m 12.

Daarom is ook de tegenstelling in onze tekst zo vol van vertroosting, als zij zegt:

27b Maar die geschreven zijn in het Boek des Levens des Lams.

Voor onze natuurlijke aard is dit maar een teleurstellend vervolg. Er blijkt uit dat er in onszelf niet de minste reden gevonden wordt die ons toegang tot de heilige Stad zou kunnen verschaffen.

Anderzijds is er een oceaan van vertroosting in verborgen. Want het ene uur ervaren we soms de genadige inwoning van de Heilige Geest en de liefde van de Heere Jezus in onze harten en het andere uur kunnen we het gevoel hebben alsof we Hem nog nooit ontmoet of gekend hebben.

Vandaag ontvangen we misschien de genade om Zijn Naam te belijden en om tegen onze zondige aard te strijden, maar de andere dag verloochenen we Hem en zoeken onze eigen eer en behagen we onszelf.

Als onze zaligheid van ons geloof en van onze werken afhankelijk zou zijn, was het een voor eeuwig verloren zaak.

Maar nu mogen we weten dat zij voor eeuwig vast is, omdat onze namen *geschreven zijn in het Boek des Levens des Lams*. Indien iemand maar enigszins de trekkende liefde van de Heere Jezus ervaren heeft, Die door de werking van de Heilige Geest het geloof en betrouwen op Zijn genade in zijn hart gewerkt heeft, dan jubelt hij van ganser harte met David: "Op U hebben onze vaders vertrouwd, zij hebben vertrouwd en Gij hebt hen uitgeholpen." - Psalm 22 : 5.

"Tot U hebben zij geroepen en zijn uitgered, op U hebben zij vertrouwd en zijn niet beschaamd geworden." - Psalm 22 : 6.

Stel eens dat er op dit Goddelijke *maar* gevolgd was: Maar alleen zij die gereinigd zijn door het bloed des Lams. Hoe zou hen dit in de donkere dagen, als God Zijn genade jegens hen inhoudt, kunnen vertroosten?

Hoevelen zijn er niet die hun ziel (bij zichzelf) niet in het leven kunnen behouden en die toch de zaligheid zullen beërven? - Psalm 22 : 30.

En hoevelen zijn er niet die een geloof hebben kleiner dan een mosterdzaadje - Mattheüs 17 : 20 - en die toch niet zullen omkomen?

En waarop zullen ouders van kleine kinderen hun betrouwen stellen als zij merken dat hun kinderen in de Heere Jezus geloven?

Kunnen zij de gronden naar voren brengen waarop hún geloof berust of hoe zij er aan gekomen zijn?

Vandaar dit vertroostende besluit in onze tekst.

Ook is de samenstelling van dit tekstgedeelte weer geheimenivol. Het is het enige tekstgedeelte in de ganse Heilige Schrift dat aldus samengesteld is.

Van het Boek des Levens wordt meerdere malen getuigd, maar van *het Boek des Levens des Lams* niet eerder dan op deze plaats.

Wel wordt in 13 : 8b deze samenstelling gevonden, echter niet op zichzelf, maar met de toevoeging: "Dat geslacht is van de grondlegging der wereld."

Ons tekstgedeelte is in dit opzicht uniek. Daar moet dan ook een gewichtige reden voor zijn.

Uit de verklaring van 13 : 8b is gebleken, dat die toevoeging aldaar is voortgevloeid uit de openbaring van de ontredderde toestand die er in de Kerk zal ontstaan, als het uit de afgrond opgekomen beest zijn scepter over de Kerk en over de wereld zal gaan zwaaien. Maar in ons tekstgedeelte is dat gans anders. Het is het besluit van de geopenbaarde victorie van het Lam. Hierin wordt niet betrokken de vreselijke strijd die de Kerk gestreden heeft met de beesten die haar belaagd en beoorloogd

hebben, zoals in hoofdstuk 13 geopenbaard is. Nu is het een getuigenis der ruste.

Het heeft er zelfs de schijn van dat het in het bijzonder bestemd is voor de kleinen in de genade en in het geloof. Echter niet zó alsof het voor de groten in het Koninkrijk Gods niet van betekenis zou zijn. Ook zij kunnen er juist uit onderwezen worden dat het zowel voor de kleintjes in de genade als voor de groten bestemd is.

Als de Heere Jezus de kinderen omarmd heeft die in Hem geloofden, vloeiende dit alleen hieruit voort dat hun namen *geschreven stonden in het Boek des Levens des Lams* opdat de vele groten in het Koninkrijk der hemelen, als Noach, Abraham, Mozes, David, Elia, Daniël, Johannes de Doper, Petrus, Paulus en vele anderen en Johannes zelf, zullen weten dat het Koninkrijk der hemelen niet alleen bestemd is voor de reuzen in het Koninkrijk maar juist ook voor de rokende vlaswiekjes, voor de zuigelingen in de genade.

Want er staat geschreven: "Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder. Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen en in Zijn schoot dragen, de zogenden zal Hij zachtjes leiden." - Jesaja 40 : 11.

Daarom is ons tekstgedeelte in feite het besluit van de openbaring der heerlijkheid van het nieuwe Jeruzalem en van de nieuwe aarde.

Zeer velen van deze kleinen zijn zich nog niet bewust van hun aangeboren onreinheden. Nog veel minder van hun gruwelijke staat waarin zij geboren zijn. Ongetwijfeld zullen er velen de heilige Stad binnengaan alleen vanwege het feit dat hun namen *geschreven zijn in het Boek des Levens des Lams*.

De strijd om in te gaan is hun onbekend gebleven. Ongeborenen, levenloos geboren of zeer jong gestorven kinderen van gelovige ouders of soms wel van ongelovigen, zoals blijkt uit de geschiedenis van de goddeloze koning Jerobeam en zijn huisvrouw, want in hun kind dat zeer jong is

21 : 27b

gestorven, is wat goeds gevonden voor de HEERE, de God Israëls. - 1 Koningen 14 : 13.

Daarom is het besluit in het tonen van de bruid, de vrouw des Lams: *Maar die geschreven zijn in het Boek des Levens des Lams.* Ter gedachtenis aan de vrije ontferming des Heeren. Want er staat geschreven: "Hij ontfermt Zich diens Hij wil en Hij verhardt dien Hij wil." - Romeinen 9 : 18.